

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1775-89

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Vol. 1

Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89

12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

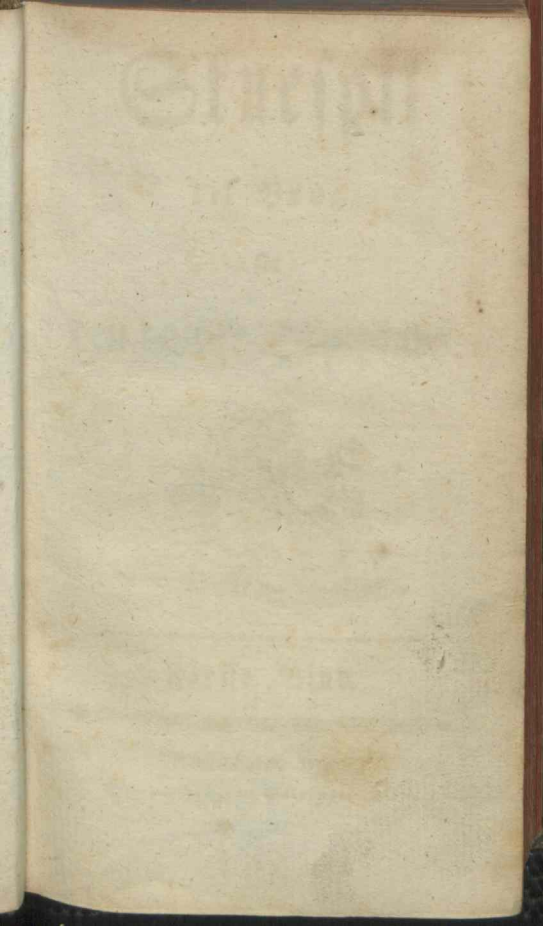
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021442802

55. - 3.

Skuespil

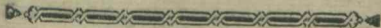
til Brug

for

den danske Skueplads.

Første Bind.

Kiøbenhavn, 1775.

Trykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

Handbuch

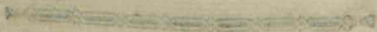
der

1791

der Naturgeschichte

der Naturgeschichte

der Naturgeschichte

der Naturgeschichte

Til Læseren.

Da vi ikke have nogen ordentlig Samling af Theaterstykker for den danske Skueplads siden Holbergs, og vi alligevel see forestillede en Mængde andre, baade Originaler og Oversættelser, som noiere ere stemte efter disse Tiders Tænkemaade og Charakterer; saa har jeg troet at kunne giøre det hoistærede Publikum en behagelig Tjeneste med at samle og i visse Bind ved Trykken udgive de

* 2

beste

Til Læseren.

beste Stykker, som nu pleie at opfores, fornemmelig de, som ikke hidtil have været trykte.

Vel have vi en temmelig Mængde Theaterstykker, som enkelte Tid efter anden ved Trykken ere udgivne; men disse have ogsaa næsten alle fristet den almindelige Skiebne, de fleste af vore danske Smaaafskrifter pleie at undergaae: inden saa Aars Forløb ligge de forrevne og hængte i en Krog uden videre at nyttes og erindres.

Enhver veed, hvad Fordeel det skaffer en Tilhøer ved Forestillingen, tilforn at have gjort sig Stykkets Anlæg og Indretning bekiendt — Han indseer da med en mere levende og sympathetisk Fornem-
melse

melse Charakterernes Afstifning og Passio-
 nernes Lob — Han føler stærkere det Naive
 i Udtrykkene og de dermed forbundne
 Sindsbevægelser — Kort: Han sættes i
 Stand til at bedømme baade Forfatterens
 og Skuespillernes virkelige Fortienester og
 Mangler. Det synes derfor at være baade
 nødvendigt og billigt, at Publikum for-
 hjælpes til at nyde disse Fordele; men
 dette kan ei siges at være skeet, uden at
 de Skuespil, som ere indrettede for vor
 Skueplads, tillige blive ved Trykken be-
 kiendte.

Med den høie Theaterdirektions gun-
 stige Tilladelse gjør jeg nu hermed en Be-
 gyndelse til en almindelig Samling af de
 bedste Stykker, som paa den danske Skue-
 plads blive opførte; deri indlemmes de

Til Læseren.

Originaler og Oversættelser baade af Skuespil og Syngespil, som ere overladte til Direktionens Disposition; ligesom jeg og modtager de Stykker, der forblive i Forfatterne's egen Bold, naar de om samme efter Billighed med mig ville contrahere. Begyndelsen skeer med dem, som ikke hidtil have været trykte. — Siden vil jeg bestræbe mig for paa nye med Forbedringer at oplegge de Stykker, som meest sædnes og have erhholdet det største Bifald i Publikum; men intet kan finde Plads i denne Samling, som ikke enten i de ældre eller nyere Tider er antaget af Theatrets Foresatte og af dem kiendt værdigt at forestilles Publikum.

Jeg haaber saaledes aarlig i det mindste at levere tvende Bind og maaskee efter

Dm:

Til Læseren.

Omstændighederne flere, hvilket meget vil
beroe paa den Yndest Publikum viser for
dette Foretagende.

Kiøbenhavn,

Gyldendal.

d. 4 September 1775.

For-

Indhold

Fortegnelse

paa

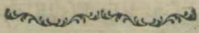
de Skuespil, som findes i dette Bind.

Eugenie, i fem Acter af Beaumarchais.

Den Vergierrige, i fem Acter af Destouches.

De nysgierrige Fruentimmer, i tre Acter af Goldoni.

Caffehuset eller Skotslænderinden, i fem Acter af Hume.

498

Eu

Eugenie.

Et

Stuespil

i

Fem Acter.

af

Beaumar chais.

Personerne.

Baron Hartley, Eugenies Fader.

Mylord Greve af Clarendon, Eugenies Elsker og fore-
givne Mand.

Madame Murer, Eugenies Gaster.

Eugenie, Baronens Datter.

Sir Carl, Eugenies Broder.

Cowley, en Søe-Capitain, Baronens Ven.

Drink, Kammertiener hos Mylord Clarendon.

Bethy, Kammerpige hos Eugenie.

Robert, første Laquai hos Mad. Murer.

Stumme Personer.

Bevæbnede Tjenere.

Scenen er i London i et afsides liggende Hus, Greven af
Clarendon tilhørende.

Første

Første Act.

Første Scene.

Baron Hartsley, Mad. Murer, Eugenie
og Bethy.

(Theatret forestiller en Sal efter den franske Mode af bedste Smag; Adskillige Kufferter og Pakker give tilkiende, at man er nyelig ankommen; I et Hjørne af Stuen staaer et Bord med et Thebræt, som Damerne sidde ved.)

Madame Murer læser et engelsk Ugeblad, som hun holder ganske nær Øyet; Eugenie har et Stykke Snetoi i Haanden, som hun sidder og broderer paa; Baronen sidder ved den anden Side af Bordet; Bethy staaer ved Siden af ham, og har i den ene Haand en Tallerken med et lidet Glas paa, og i den anden en Flaske, som er ombunden med Kurveværk, hvoraf hun skænker et Glas fuldt til Baronen, og i det hun seer sig rundt omkring, siger hun:)

Bethy.

Det er dog ret prægtigt alt dette! Men De skulle engang see min Froskens Kammer.

Baronen

(drikker Glasset ud, og sætter det fra sig paa Tallerkenen.)

Er det dette paa høire Haand?

Bethy.

Ja vist, Herre! det andet er kun en Gang op-til
Fruens Bærelser.

Baronen.

Jeg forstaaer det; her oven over.

Mad. Murer.

Vil De ikke tage ud min Herre? Klokken er allerede
over sex.

Baronen.

Jeg venter kun paa Bognen — — Men Eugenie!
hvordan er det sat? Du taler jo ikke et Ord; Du
seer jo saa suurt til mig; i det mindste synes mig ikke at Du
er saa fornøiet som Du pleier at være.

Eugenie.

Jeg er lidt træt af Reisen, min Faer.

Baronen.

Og Du har dog trippet hele Eftermiddagen omkring
i Haugen med Din Gæster.

Eugenie.

Dette Sted er saa behageligt, at man — —

Mad. Murer.

Ja, man maae tilstaae, at det er af en Smag, som
alt det Greven laer gjøre; her er alt hvad man kan ønske
sig.

Eugenie.

(affides.)

Undtagen just den, der hører det til altsammen.

Bethy

(gaaer bort.)

Anden Scene.

Eugenie, Baronen, Mad. Murer, Robert.

Robert.

Her er Vognen, Herre!

Baronen

(reiser sig op, og siger til Robert:)

Min Hat, min Stok.

Mad. Murer.

J maae see til Robert, og tage ud hvad der er i disse Kufferter, og sætte noget tilrette overalt.

Robert.

Det skal skee strax Frue! men vi har ikke havt mindste Tid til at besinde os en Smule endnu.

Baronen.

Hvor er det, Du siger at Capitainen boer?

Robert.

I Suffolk Street, strax ved Bader.

Baronen.

Det er got.

Robert.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Mad. Murer, Baronen, Eugenie.

(I denne hele Scene taler Mad. Murer i en spødsk Tone.)

Mad. Murer.

Jeg skulle dog vel haabe, at I ikke forglemmer at lade jer melde hos Mylord Greven af Clarendon, omendsskønt han er til Windsor, det er en ung fornemme Herre og min meget gode Ven. Det er ham, der har laant os dette Huus, imens vi opholde os i London, og I betænker dog vel, at det er een af disse Skyldigheder, som — —

Baronen.

(Efteraber hende.)

Mylord Greven, den og den: en fornemme Herre, min meget gode Ven: Hvad dog disse Ord klinge prægtigt i Munden paa et forsængeligt Fruentimmer!

Mad. Murer.

Har I da ikke i Sinde at gaae derhen?

Baronen.

Med Tilladelse Søster! det er nu den tredie Gang, at I siger mig det; jeg skal tage derhen, naar jeg kommer fra Capitain Cowerly.

Mad. Murer.

Na! som I behager; hvad ham angaaer, det er noget jeg bryder mig intet om; men her forlanger jeg ikke at han skal komme.

Baronen.

Hvorledes! Broderen til den Mand, der skal have min Datter?

Mad.

Mad. Murer.

Det er just ingen afgjort Sag endnu.

Baronen.

Jo, det er saa vist, som det allerede var skeet.

Mad. Murer.

Det saaer I ikke mig til at troe; Et herligt Indfald! at gifte sin Datter bort til denne gamle Karl, denne Co-
werly, der har ikke engang 500 Pund aarlige Indkomster,
og er endnu oven i Kibbet mere latterlig end den anden Bro-
der Capitainen.

Baronen.

Min Søster! Jeg taaler ikke, at man i min Nær-
værelse taler haanligt om en kief Officeer, der er min gam-
le Ven.

Mad. Murer.

Meget vel! men jeg fornærmer hverken hans Kieffhed
eller Jeres fælleds gamle Venfkab; jeg siger kun, at Ederes
Datter maae have en Mand, som hun kan elske.

Baronen.

Som Mandfolk nu omstunder ere beskafne, saa er det
temmelig vanskeligt.

Mad. Murer.

Saa meget større Aarsag til at udsøge Een, der var
elskverdig.

Baronen.

Ærefier!

Mad. Murer.

Det ene udelukker ikke det andet.

Baronen.

Jo næsten altid; og desuden saa har jeg engang givet
Coverly mit Ord.

Mad. Murer.

Han saaer da være saa god, at give jer det tilbage
igien.

Baronen.

Ei nu! hvilken forunderlig Kone! Na, siden jeg skal
sige jer alting reent ud, min Søster! saa er der en For-
skrivning imellem os paa 2000 Guineer, som den skal be-
tale der bryder sit Ord. Troer I da ogsaa, han er saa
god at give mig den tilbage?

Mad. Murer.

J ventede vist, jeg vilde sætte mig derimod, da I saa-
ledes sluttede dette herlige Kiøb; det kan komme til at koste
jer noget, men jeg forandrer derfor ikke min Beslutning.
Jeg er Enke og har Penge; det er under min Ansørsel og
Bestyrelse min Broer-Datter staaer, og mig er det, hun
skal vente alting af; siden hendes Moder døde, er det mig
allene, der bør sørge for hendes Lykke; see det er noget, jeg
har sagt jer over hundrede Gange, men I begriber intet.

Baronen.

Det er altsaa unyttigt, at jeg hører derpaa; jeg gaaer
hørt, farvel min Eugenie, Du vil dog lyde mig, ikke sandt?

(Han kysker hende paa Panden og gaaer.)

Fjerde Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Lad ham kun komme mig her med sine Coverbrev —
 (Efter nogen Taushed) Men jeg maa ogsaa give mig til
 at examinere Dig noget, Eugenie. — Jeg kan nok begri-
 be, at Din Faders Nærværelse kan foruroelige Dig noget
 i denne Tilstand, da han er uvidende om Dit Ægteskab;
 men hvorfor bruges denne tvungne Mine imod mig? jeg
 har jo gjort alt mueligt for Din Skyld; jeg har giftet Dig
 — — Du gjør det bedste Partie i alle tre Kongerigerne —
 — — Din Mand er nødsaget til at forlade Dig paa en
 kort Tid; Du er nedslagen deraf; — — Du brænder
 af Begierlighed efter at komme til ham i London; — —
 Jeg bringer Dig derhen; alting søier sig efter Dit Ønske,
 og dog — —

Eugenie.

(bedrovet)

Det er just denne min Færs Uvidenhed der bekymrer
 mig; og paa den anden Side saa er jo Mysford — — —
 burde vi vel finde ham fraværende, naar vi allerede forud ved
 vore Breve har ladet ham vide, hvad Dag vi vilde komme?

Mad. Murer.

Han er jo med Hestet i Windsor; en Mand af hans
 Rang er ikke altid i Stand til at være sin egen.

Eugenie.

Han er meget forandret.

Mad. Murer.

Hvad vil Du sige dermed?

Eugenie.

At dersom han havde haaren sig saaledes ad, den Gang De befalede mig at tage imod hans Haand, saa skulde jeg i Dag ikke have nødig at gjøre ham disse Vebreibelser.

Mad. Murer.

Den Gang jeg befalede jer det, Frøken! Skulde man ikke tænke, at jeg havde tvunget jer med Magt; og dog vilde I, uden min Hjælp, være bleven et Offer for en uimelig Caprice; bleven gift uden Udstyr; faaet en gammel mistænkelig Knark til Mand; og endelig for at gjøre det fuldkomment, bleven indspærret jeres hele Levetid paa Eowery Gaard; — — For der er jo ingen Ting i Verden, der kan bringe jeres Fæer fra sit abgøsmagte Anslag.

Eugenie.

Men om Greven nu ikke elsker mig mere?

Mad. Murer.

Bliver Du da derfor vel mindre Molady Clarendon? Og desuden, hvad er det for et Indfald? En Mand, der har opofret alting allene for den Lykke at besidde Dig.

Eugenie.

(meget roet.)

Den Gang var han saa kjerlig. Hvor mange Taarer kostede vores Skilsmisse ham ikke! Jeg græd ogsaa, men dog sølte jeg den Gang, at endogsaa de smerteligste Sorger kan have deres Sædheder, naar de ere deelte med den man elsker. Men nu, hvilken Forskiel!

Mad. Murer.

Forglemmer Du da ganske Din nye Tilstand, og hvor meget det gjør en ung Kone kjerere for hendes Mand, naar han

han snart haaber at betragte hende som Moder? Du har dog vel tilmeldet ham dette vigtige Nytt?

Eugenie.

Den lidet Længsel han viser efter at see mig, er mig kunns saa meget desto mere smertelig.

Mad. Murer.

Og jeg siger Dig, at Du fornærmer ham med Din Mistanke.

Eugenie.

Med hvor stor Fornærmelse vilde jeg tilstaae mig selv Skyldig!

Mad. Murer.

Du er det ogsaa virkelig, mere end Du troer, og denne Bedrøvelse, disse Taarer, denne Uroelighed — — troer Du da ogsaa, at det er fornøftigt at bære Dig saaledes ad?

Eugenie.

I Betragtning af de Aarsager, der ere for at holde vores Egteskab hemmeligt, saa faaer jeg vel nedslukke min Sorg. Men dog alligevel! Mylord være borte fra London just den Dag vi kommer der!

Mad. Murer.

Hans Kammertjener er her. Jeg vil strax sende ham hiem til sin Herres Hotel, for at bringe Dig noget i Roelighed.

(Hun ringer paa Klokken.)

Femte

Femte Scene.

Drink, Mad. Murer, Eugenie.

Drink.

(Til Eugenie.)

Hvad befaler Myslady?

Mad. Murer.

Endnu Myslady? man har jo forbudet ham det hundrede Gange at kalde Dig saaledes.

Eugenie.

(ventig.)

Siig mig Drink, naar kommer Din Herre tilbage til London?

Drink.

Vi vente ham hvert Dieblif, der er bestilt friske Heste overalt paa Veien lige siden i Morges.

Mad. Murer.

Hører Du? lad os gaae ind igien, min Brøder-Datter; (til Drink:) Gaae I hen og see efter, om han ikke er kommen endnu.

Drink.

Det skal see Madame; jeg er vis paa han har fløiet.
(Mad. Murer og Eugenie gaaer.)

Siette Scene.

Drink

(allene.)

Naa, betaler han mig for at lyve, saa skal ogsaa en Skielm sige: at jeg narrer ham hans Penge fra; men det gjør mig dog ligesom noget ont — — dette unge Fruens timmer er ret en Engel; hvilken uskyldig Venlighed! hun
var

var i Etand til at tamme Tigre — — ja, man maae være værre end en Tiger, for at kunde først bedrage og si, den forlade saa fuldkomment et Fruentimmer. Nei min Herre! jeg siger det endnu engang: min Herre, skönt ikke saa gammel som jeg, er dog hundrede Gange ryggeløssere end jeg.

Syvende Scene.

Mylord Elarendon, Drink.

Elarendon.

(Slaaer ham paa Skuldrene og siger:)

Grift Mod, Mfr. Drink!

Drink.

(Forbauset.)

Men hvem i al Verden tænkte paa Mylord! at De var her; vi bildte os allesammen ind, at De var til Binde for.

Greven.

Du sagde da, at den Ryggeløsseste af os to det er ikke Dig?

Drink.

(Med en noget mere dristig Mine.)

Saa min Troe Mylord, siden De dog har hørt det, saa — —

Greven.

Dette Sted er formodentlig sikkert.

Drink.

Ja vist; her er ikke et Menneske; Broer-Datteren er hos sin Fæster, og den gode stakkels Mand Faeren er gaaen ud.

Gre

Greven.

(Med Forundring.)

Saa er Faeren med Dem?

Drink.

Ja det forstaaer sig; uden ham og en gammel Pro-
ces, som de har oprippet igien, kan jeg ikke indsee, hvor de
skulde have saaet noget Paaskud fra til denne Reise.

Greven.

Endnu større Fortrædelighed! og hvor længe har de
været her?

Drink.

Siden i Gaar Aftes.

Greven.

Men hvad siger man om min Fraværelse?

Drink.

Brokenen har grædt en Hoben.

Greven.

Å! jeg er mere nedslagen end hun; men har de ikke
spurgt noget endnu til mit Giftermaal?

Drink.

Na intet! Fanden er ingen Nar at gjøre nogen Hin-
der i Herrens Forsæt; han vinder for meget ved Dem
dertil.

Greven.

(Vergertlig.)

Jeg troer den Slyngel vil ordentlig blande sig i —

Drink.

Lad os tale sammen Molord! uden at De fortørnes
derover. Her er et Fruentimmer af Stand, som bilder
sig ind at være Deres Kone.

Greven

Greven.

Og som dog ikke er det, vil Du sige?

Drink.

Ja, men som dog nødvendig inden ganske kort Tid maae faae at vide, at De gifter Dem med en anden. — Naar jeg tænker paa denne sidste Streg, efter det dievelske Konststykke, der har bragt hende i vores Kloer — — Lad mig see: en falsk Contract, en eftergiort Kirkebog, en Præst af vor egen Fason, og, vor Herre veed det alt — — Alle disse Roller uddeelte til enhver af os, og vel udsorte — — Naar jeg erindrer mig, hvor fortroelig Fæstere, og hvor andægtig Broer: Datteren var imens denne latterlige Ceremonie varede, og det endda i deres eget Capel til. — — Nei det troer jeg aldrig, at enten De, eller Deres Forvalter, der agerede Præst, eller vi andre, der skulle være Vidner vil nogen Tid faae — —

Greven

Loiser ved Gebærder, at han er overmaade opbragt, og derved holder Drink fra at sige mere, hvorpaa han efter en liden Taushed siger meget koldfindig:)

Monsr. Drink, Du er den alldummeeste Slynge, som jeg har kiendt. (han taer sin Pung op og giver ham.) I er for Estertiden jeres egen; Gaae! men dersom I laer jer mærke med det allermindste Ord — —

Drink.

Har jeg nogen Tid overtraad Deres Befaling, Mylord?

Greven.

Jeg kan ikke udstaae Tienere, der vil snakke med; især har jeg Mistroe til Skielmer, der taler om Skrupler.

Drink.

Drink.

Du vel! jeg skal aldrig lade mig forstaae med et Ord. De kan frit befale over mig hvad De vil, men det er dog virkelig Synd for Froskenens Skyld.

Greven.

Det alvorlig? Du er dog en ærlig Siel; naar Du kunſt seer Guldet, saa bliver Din Samvittighed roelig. — Nei Tak! jeg er ikke Din Nar.

Drink.

Dersom Herren troer det, saa vil jeg gierne give ham hans Pung tilbage.

Greven,

(Vælgrende sig ved at tage den igien.)

Ja ja! saa kan det da være denne Gang; men kom mig ikke saaledes oftere. Hør ellers: Siden man da ikke veed noget af dette fortrædelige Giftermaal endnu, saa —

Drink.

Fortrædeligt! Hvem nøder Dem da til at indgaae det?

Greven.

Kongen, der har befaleet det; min Onkel, der driver derpaa; Fordele, som man ikke er vis paa at finde tvende Gange i sin hele Levetid, (affides) og fremfor alle Ting den Skam det skulde være mig, at bekiendtgjøre min forhadte Opsørsel.

Drink.

Men siig mig dog, hvordan kan det vel dølges her, at — —

Grev

Greven,

(betænkende sig.)

Ei hvad — — Jeg — — naar jeg kunns først engang er gift, saa — — og desuden saa skal De ikke faae nogen i Tale. Omendstiont dette Huus er ikke saa langt fra mit Hotel, saa ligger det dog i et Qvarteer, hvor der er kunns liden Færsel. Jeg skal nok mage det saa, at de skal reise bort igien med det første; gaae kunns imidlertid hen og meld mig an, denne Besøgelse vil forebygge al Mistanke.

Drink.

(vender sig om og siger:)

Mistanke! hvem skulde vel engang falde paa at tænke det, som vi andre har sat i Bærk.

Greven.

Ja det er endelig sandt, (han kalder ham tilbage igien) hør, hør.

Drink.

Mylord!

Greven.

(gaaer frem og tilbage paa Gulvet, og siger ved sig selv:)

Jeg troer ogsaa, at hele Verden er bleven underlig i Hovedet paa eengang; (til Drink) mon de skulle have faaet nogle Breve allerede?

Drink.

Nei, endnu ikke.

Greven

(væb sig selv, imens han gaaer frem og tilbage.)

Der er mig min Forvalter — — just fordi han ligger med Handen paa Læberne — — saa laer han mig
Eugenie.

B

vide

vide — — han forarsager mig dog en Slags Gysen med hans Samvittigheds Nag — — det Ufflum! — — Efter at han først selv har bragt mig i al denne Forlegenhed — — jeg er kun bare bange for, at han endnu gjør mig dette Pudse førend han dør, og skriver dem den hele Sammenhæng til. (til Drink) Du skal selv gaar hen paa Posthuset.

Drink.

Ja det skal skee, Mylord!

Greven.

Naar naer paa det allermindste — der behøvedes kun saadant et Brev til, som det jeg fik — — Du kender jo hans Haand?

Drink.

Na ja vist! alt det der kommer fra den Kant — —

Greven.

Ja rigtig. Gaar kun og meld mig.

Drink

(Gaar ud igiennem Gangen, op til Madame Murers Værelse.)

Attende Scene.

Greven

(allene.)

(Gaar frem og tilbage med en uroelig Mine.)

Hvor lidet besidder jeg dog den Siels Noelighed, som jeg søger udvortes at vise! — — Hun troer hun er min Kone — — Hun skriver mig i den Tanke til — — Hendes Brev forfølger mig — — Hun venter at en ung Arving skal snart gjøre mig vores Forening endnu kiere — — Hun

— — — Hun finder endog en Glæde i det Onde, som denne hendes nye Tilstand kommer hende til at lide — — usle Vergierrighed! — — Jeg tilbøder hende, og jeg holder Bryllup med en anden — — Hun kommer her — Min Onkel! — — Na! dersom han høre vidste! — — — saa maaskee — — dog nei, han vilde giøre mig arveløs — — (han kaster sig i en Lehnestol) Hvad for Betyrninger! Hvad for Konster! — — — Dersom man dog retskaffen overveiede, hvad det koster at være lastefuld — — (han reiser sig hidtig) Denne Karls Betragtninger har gjort mig ganske forvirret; — — — Ligesom jeg ikke havde nok i min egen Samvittigheds Bebrejdelser, uden at jeg ogsaa skulde anfaldes af mine Berentere — — Men hun vil snart være her — — Ne! jeg vil umulig kunde udstaae hendes Afsyn; hendes høie Dyd knuser min Siel — — der er hun — — — Hvad hun er delig! —

Niende Scene.

Madame Murer, Eugenie, Greven.

Eugenie.

(Glober imod ham og kommer først, derpaa standser hun paa eingang og rødmer.)

Greven

Gaader imod hende, tager fat paa hendes Haand og siger med en Slags Forlegenhed:)

De fulgte en mere naturlig Bevægelse først, min Eugenie! Skulde jeg vel være saa uløffelig at fortiene? — — (til Madame Murer, som kommer ind og hilser ham.)
 Al Madame, om Forladelse! De seer mig ganske forvirret over at man har forekommet mig.

Mad. Murer.

De stiemter kuns, Mylord! Passer det sig at gjøre Undskyldninger i Deres eget Hums?

Greven.

(tager fat paa Eugenie's Haand.)

Hvor tungt var det dog ikke for mig, min allerkiæreste Eugenie! at jeg skulde nødes til at reise bort just i det samme Dieblis, da De kom her til Byen. — Jeg skulde have været ulydig imod min Onkel, ja, imod Kongen selv, dersom ikke vor egen Forbindelses Fordele havde —

Eugenie.

(sukkende.)

Ak Mylord!

Mad. Murer.

Hun er noget bedrøvet i Dag.

Greven

(syrigen.)

Og hvorover da? De forskrækker mig! Tael dog, jeg beder Dem.

Eugenie.

Erindre De sig Mylord, den yderlige Ulyst jeg havde for at tage imod Deres Haand, uden vore Forældres og Venners Vidende.

Greven.

Det har kostet mig alt for mange Sukke til, at jeg nogen Tid skulle kunde forglemme det.

Eugenie.

(med en bedrøvet Stemme.)

Deres Nærværelse holdt vel Ligevagten mod mine Betragtninger; men da De først var borte, saa varede det

det ikke længe, førend de grummeſte Erindringer beſtormede mit Hierte; — — — En døende Moders ſidſte Raad — — — den Feil jeg begik imod min fraværende Fader — — — Endelig det Hemmelighedsfulde i den høitidelige Cereemonie paa Deres Slot.

Mad. Murer.

Men var den ikke uomgiengelig?

Eugenie.

Deres Afreiſe; uundgaaelig for Dem, men ſaa ſmerſelig for mig. (med en ſagtere Stemme) — — — Min Tilſtand — —

Greven

(kysſer hendes Haand.)

Deres Tilſtand, min Eugenie! kan da det, der juſt kroner al min Ulykſalighed, kan det vel bedrøve Dem? (aſſides) Ulykſalige!

Eugenie.

(kierligen.)

At hvor kier den ſkulde være mig, derſom den ikke udſatte mig ſaa meget for — —

Greven.

Jeg maatte holde min Ulykke alt for viſ, derſom ikke min Nærværelſe formaaede at fordrive diſſe Sorgenſkyer. Men hvad forlanger De da af mig? Beſael!

Eugenie.

Siden det er mig tilladt at forlange, ſaa onſkede jeg, at De vilde anvende hos min Faer den Kunſt at overtale; af! ſom De beſidder ſaa vel.

Greven.

Men min allerkiereſte Eugenie!

Eugenie.

Jeg vilde ønske, at vi bestieftigede os allesammen med at bringe ham ud af en Uvidenhed, som dog umueligen kan vare længer, uden at gjøre mig skyldig i en Misgierning, og sætte mig blot for Fare.

Mad. Murer.

Det er Greven allene, der best kan bestemme denne Sag.

Greven.

(frugtform.)

Jeg vil rette mig efter Deres Villie i alt; — Men London? Saa nær ved min Onkel? — At udsætte sig for de skrækelige Følger af Deres Faders Forbittrelse! — — — Jeg tænkte, man kunde best opsætte denne betænkelige Tilskaaelse til vores Tilbagekomst til Wallis.

Eugenie.

(levende)

Vil De komme der?

Greven.

Ja, jeg ventede at møde Dem der med det allerførste.

Eugenie.

(kierligen.)

Hvorfor skrev De os ikke dette til? Havde De meldt os blot et Ord derom, saa havde vi ikke reist til London.

Greven.

(munter.)

Maar De ikke selv personlig havde fulgt saa hastig paa den Tidende, jeg fik om Deres Beslutning desangaaende: saa havde jeg dog vel taget mig i Agt for, ikke at gjøre nogen

gen Forandring deri. — Min Længsel lignede Deres, (med en meget kjerlig Tone:) Og skulde jeg vel have kunde opsætte en Reise, der lover mig tusinde Sødheder.

Mad. Murer.

Han er indtagende!

Eugenie.

(Aaer Vinene ned.)

Jeg har kun en eneste Ting endnu at beklage mig over; vil De vel ogsaa tilgive mig den Mislord!

Greven.

Dolg dog ingen Ting for mig, jeg besvør Dem det om.

Eugenie.

(med en Slags Forlegenhed.)

Alle Ting kan forurolige et smt Herte; Jeg synes, jeg har mærket en Slags tvungen Omhyggelighed i Deres Breve, for at kunde undgaas at bære mig med Navn af Deres Kone. Jeg var bange for at = =

Greven

(noget forvirret.)

Saa skal jeg da endogsaa ngdes til at retfærdiggjøre min Omhed selv: Deres Mistanke tvinger mig dertil; velan! Jeg skal gjøre det; (af en noget fermere Tone) Saa længe jeg allene var Deres Elsker, saa ønskede jeg mig uop-
hørlig intet andet, end at erlange den dyrebare Titul af Deres Mand; Nu da jeg fik den, saa har jeg troet, at jeg burde forglemme de Rettigheder, som Egetskabet giver, for aldrig at tale uden om dem, som Kierlighed fortjener. Min Hensigt i at gifte mig med Dem, var allene at foreene Nydelsen af en sød Roelighed i uskyldige Fornøielser,

med Vndighederne af en levende og altid fornyet Kierlighed.
— Jeg tænkte ved mig selv: hvilken angennem Foreening, der
gør os det til en Pligt at være lykkelige! — — De græ-
der Eugenie!

Eugenie.

(Strækker Armene ud imod ham, og betragter ham meget
kierligen)

Aa! Lad dem flyde — — Sødheden i disse kommer
mig til at forglemme Bitterheden af mange andre; Ak min
allerkierreste Mand! — Saa har dog Glæden ogsaa sine Taa-
rer!

Greven.

(forvirret)

Min Eugenie! — — (affides) I hvilken Forvirring
bringer hun mig ikke!

Mad. Murer.

Nu da min Broer: Datter, hvordan er du nu tilfreds?

Eugenie.

(forsoies)

Ah jeg skal ikke saa let troe mit Hjerte mere, det var
alt for frygtsomt.

Baronen.

(uden for, uden at sees)

Ikke en Skilling mere.

Mad. Murer.

Man kan nok kiende, at det er min Broer der kommer,
paa den Stoi han går.

Greven.

(affides)

Man maa have en grum Siel for at kunde imodstaae
saa mange Vndigheder.

Tiende

Tiende Scene.

Baronen, Greven, Madame Murer,
Eugenie.

Baronen.

(raaber uden for i det han kommer ind)

Send ham tilbage, siger jeg; (ved sig selv i det han kommer bedre frem) Et lumpent Opholds-Sted! en dum Bye! og især, en forbandet Maade at løbe omkring og lade sig melde hos Folk, som man i Forveien veed er ikke hjemme.

Mad. Murer.

Altid opbragt!

Baronen.

Aa hvad! Aa hvad Søster! det er jo noget, der ikke gaaer Jer an.

Mad. Murer.

Det vil jeg gierne troe, men hvad maae Wylord Elarendon vel tænke om Jer?

Baronen.

(hilsende ham)

Ah om Forladelse, Wylord!

Mad. Murer.

Han er kommen herhen, for at tilbyde Jer sin Tieneste i Jeres Proces.

Baronen.

(til Greven)

De er saa god og haver mig undskyldt; Deres Sveitser skal sige Dem, at jeg har været i Deres Hotel.

Greven.

Det gjør mig ondt, min Herre! at — —

Baronen.

(vender sig til sin Datter)

God Dag min Eugenie!

Greven.

(ved sig selv, erindrende sig Eugenie sidste Ord)

Saa har da Glæden ogsaa sine Taarer!

Baronen.

Du, hvordan synes De om hende Myslord! — —
 Men det er sandt, De kender jo hinanden allerede; Hun
 og hendes Broder ere nu de eneste jeg har tilbage — — I
 forrige Tider var hun altid saa munter, men disse Piger
 bliver mig saa pæne, naar de bliver store; Ah, naar jeg
 kun først saaer hende giftet, saa — — Men det er sandt,
 siden vi taler om Giftermaal, jeg havde nær glemt at gra-
 tulere Dem —

Greven.

(kalder ham ind i Salen)

Mig, min Herre! jeg kan ikke tage imod nogen Gra-
 tulation, uden allene over den Lykke jeg har, i dette Dieblis
 at opvarte disse Damer.

Baronen.

Jh nei, nei; det er over Deres Giftermaal.

Mad. Murer.

Hans Giftermaal! (hidfig)

Eugenie.

(affides forskrækket)

A! Himmel!

Greven.

(med en tvungen Mine)

De behøver at Rømte.

Ba

Baronen.

Nei min Troe, er det ikke noget jeg har af mig selv; Deres Sveitser sagde mig, at De var til Hove for at slutte en Mariage og — —

Greven.

(falder ham ind i Talsen)

Na, Na, ja det er rigtig, — — det er een af min Familie; De veed nok at hvor lidet paargørende man end er med nogen, saa er man gierne tilstade ved Underskrivningen.

Baronen.

Nei, han sagde, det var Dem selv angaaende.

Greven.

(forlegen)

Ah Tiener-Fortællinger! — — det er vel saa, at min Oncle har havt i Sinde at forsørge mig, og har foreslaaet mig et meget rigt Fruentimmer af Stand; (seer paa Eugenie, imens han siger dette) men jeg har viist saa stor Afsky for denne Forbindelse, at han tilsidst har havt den Godhed, ikke mere at trænge derpaa. Dette har Folk faaet at vide, og maaskee er det bleven alt for meget udbredet; og det er den eeneste Oprindelse til et Rygte, som hverken har, eller nogen Tid skal have nogen virkelig Grund.

Baronen.

Jeg beder om Forladelse; jeg har langt fra ikke sagt det for at fortørne Dem. — En smuk ung Cavaleer som De, som saa mange Skionheder sukker efter — —

Mad. Murer.

Min Broer begynder at gjøre sig lystig; De taer det ikke ilde op mine Herrer, at vi gaae bort.

Greven.

(bukkende sig for dem)

Nei, det skal være mig, med Deres Tilladelse; jeg har

har nogle vigtige Forretninger. — — Jeg udbeder mig ellers den Tilladelse, at besøge Dem oftere.

Mad. Murer.

Aldrig saa ofte Rosford! som vi ønske det.

(Greben gaaer, Baronens følger ham, og de bede hine anden Farvel!)

Ellevte Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Med hvad for en Austændighed og Omhed for Dig, erklærede han sig dog ikke!

Eugenie.

(Undseelig over en liden frugtform Bevægelse, som hun føler hos sig, kaster sig i sin Fasters Arme og siger)

Skænd kun saa meget paa Deres taabelige Pige som De vil — — Hvad for en forstræffelig Veklemmelse forarsagede mig dog ikke det eene Ord, som min Faer sagde! Han havde dulgt dette falske Rygte for mig, for ikke at bedrøve mig; Hvad han dog saae til mig, i det han svarede derpaa! Af min Fatter! Hvad jeg elsker ham!

Mad. Murer.

(Omsfavner hende)

Min Datter! Du er den lykkeligste Kone paa Jorden.

(De gaaer ud til Baronens Kammer.)

Ende paa den første Act.

Imellem Acterne.

En Betient kommer ind, setter Stolene til rette, som staaet omkring Theebordet: taer Theebrettet bort, og setter Bordet hen paa sin Plads ved Side Muren. — Derpaa taer han nogle Pakker, som ligge paa et par Kannestole, og efterat han har seet sig omkring, om alting er ordentligt, gaaer han sin Vej.

Anden

Anden Act.

Første Scene.

Drink

(Kallene med en Pakke Breve i Haanden; i det han kommer ind, vender han sig omkring, og raaber til Postbudet, der gaaer bort)

Til ingen andre end mig, forstaaer I vel? (han kommer bedre frem i Salen) Een vel afrettet, er ligesaa god som to Uvidende, pleier man at sige. — Men lad os see engang hvad det er for noget, Postbudet bringer mig. — Jeg tiener hos en Herre, der forstaaer lige saa godt at bruge sin Stof som at belønne; (han læser en Udskrift) Hem-m-m-til Mons. Mons. Baron Hartley; der har vi et til Gaeren — Na, der er vel sældet et Wildsvin eller jaget en Hund ihjel, det er vel ikke andet — (han læser endnu en) Hem-m-m-i den Irlandske Armee; der har vi et fra Sønnen — Na, det kan ogsaa løbe; Min Ordre strækker sig ikke til Pakket-Baadene — (han seer paa det tredie) Hem-m-m-Lancaster! Dette kommer mig noget fordekt for; (han læser videre) til Madame, Madame Murer, strax ved St. James. Det er til Fæsteren! — — og Mons. Williams Haand; vores selvgjorte Præst, Mylords Forvalter — — Nei, ingen Qvarter for dette; For en Ulykke fik Frøkenen det at vide, at — — Men det er sandt, jeg husker min Herre sagde, at han vilde himle. — Lad os see engang hvad han skriver for godt; siden jeg dog ikke skal levere det fra mig, saa kan jeg sagte læse det; det eene er ikke større Synd end

end det andet, og man faaer dog saa undertiden noget at vide — — (han betænker sig noget, endelig brøder han Segst og læser) — „Madame! Jeg nærmer mig til det for-
 „Skæffelige Dieblif, da jeg skal gaae hen og gjøre Regnskab
 „for alle mine Sierninger i Verden;“ (han siger) En For-
 valter! — — Naa, det Regnskab vil nok blive temmeligt
 langt. (han læser igien) „Min Samvittighed nager mig,
 „og jeg vil, saa meget som det staaer i min Magt, stiont
 „ved en alt for silbig Underretning, oprette den Misgier-
 „ning, hvori jeg har gjort mig skyldig, ved at faae den
 „unge Mylord Clarendon til at bedrage Deres ulykkelige
 „Broder-Datter under et falskt Egtefskab.“ — (han siger)
 Min Herre ventede rigtig nok dette Brev, han er snue som
 Fanden i at see sig for — —

Anden Scene.

Greven, Drink.

Greven

(Kommer ganske sagte listende sig ind fra Haugen af og siger)
 Drink! er det dig?

Drink.

Ja, Mylord!

Greven.

Et Ord, og jeg løber igien —

Drink.

Naa, hvad er det?

Greven.

Jeg havde glemt — — jeg var saa forvirret da jeg
 gik bort — — Det er i alle Folkes Munde at jeg skal
 have Bryllup i Morgen; man taler overalt derom; vi maa
 passe

passé paa at her ingen Fremmede kommer, især ikke i Dag, man kunde let skaffe os en ny Storm paa Halsen.

Drink.

Na, De kender jo ingen i London?

Greven.

Jeg veed, der er en vis Capitain Cowerly, som skal være en meget fortroelig Ven af Faeren; han er hver Morgen i min Onkles Borgemak; det skal ellers være en brav Mand, men han har den Feil, at han gierne gaaer omkring om Aftenen og fortæller hele Byen, hvad hemmeligt een eller anden kan have vist ham i Dret om Morgen.

Drink.

Hvordan seer han ud?

Greven.

Du kender ham ganske vel; I den anden Lilles Tid, har han spist til Aften mere end 10 Gange just i denne Sal.

Drink.

Naa, Naa, den Sladdermund! der siden efter gjorde Dem Uvenner med Laura, ved det han fortalte hende: at Lady Alton havde været her en heel Dag.

Greven.

Hvad Pokker! hvor kommer du fra med din Lady Alton?

Drink.

Na nei, det er ogsaa sandt, det er meget yngre end det, saa var det da een af de tvende Jomfrue Aufalsener; jeg blander, min Troe, den ene Tidsregning sammen med den anden; thi vi har haft saa mange forskiellige.

Gre:

Greven.

Aa Snak! det er ham, der har faaet det stakkels Loffehoved, denne Harlington, til at tage den Vige, der gav sig ud for Hofdame hos Dronningen, den Gang jeg forlod hende.

Drink.

Naa, nu veed jeg det, nu veed jeg det.

Greven.

Dersom han skulde komme, saa :

Drink.

Aa, lad mig kun sørge for det, han skal ikke komme længere end Postbuddet, som jeg meget vel tilpas spærrede Veien for.

Greven.

Ja det var det, jeg bad dig passe paa.

Drink.

Det var ogsaa det jeg sagde: Herren husker paa alting.

Greven.

Du vel!

Drink.

(Nærmer sig med en fortroelig Mine.)

Jeg har skaffet et reent forbandet Brev tilsides fra den ne Williams til Fasteren :

Greven.

(falder ham i Ordet.)

Yes! der er Eugenie.

Er

Tredie Scene.

Eugenie, Greven, Drink.

Eugenie

(giver et Skrig af sig af Forundring og siger:)

A! Mylord!

Greven.

(til Drink.)

Jeg kan umuelig undgaae hende; lad os være allene.

(Drink gaaer.)

Fierde Scene.

Eugenie, Greven.

Eugenie.

(meget fornoiet.)

Nu skal jeg fortælle dem det allerbehageligste Nyt.

Greven.

Isald ellers min Eugenie har nogen Deel deri.

Eugenie.

Min Fader er ganske indtaget af dem; ah! det kunde jeg nok vide! han holdt ret en Lovtale over dem i derte Dies blif. Jeg vilde gierne have kastet mig ned for hans Fødder og takket ham derfor; Han gjorde mig ret stolt af min Mand, og jeg var nær ved at tilstaae ham alting reent ud.

Greven

(bragt i Bevægelse.)

De kommer mig til at skielve; Saaledes at sætte alt det jeg elsker i Verden blot for en fremfusende Virkning af hans Jorighed.

Eugenie

(levende.)

Jeg veed nok, at han er hidfig; men han er min Fader.

E

der,

der; han er billig; han er om; kom Mylord! lad vores dybe Verbødighed gjøre ham vaabenløs. Na kom dog! dette Dieblif skal blive os det allerlyfseligste — —

Greven

(forlegen)

Eugenie! hvordan? — — De vil? — — hvor-
dan uden ringeste Forsigtighed i Forveien — —

Eugenie

(meget forig)

Derfom Du nogentid har havt mig kjær saa er det i Dag, Du maa overbevise mig derom. Giv mig dog denne Prøve paa Din Kierlighed; Kom! allerede i lang Tid fornærmer en forhadt Mistanke Din Kone; ondskabsfulde Diefast forfølge hende; Gjør dog Ende paa saa pinesuld en Tilstand; Sønderriv det Dække, som udsætter hende for at redmes; Lad os faste os for min Faders Fødder; Kom! Han skal ikke kunde staae imod.

Greven

(affides)

Hvilken en Forlegenhed! (til Eugenia) Tillad dog i det mindste at jeg taler med ham endnu engang først, for at bestyrke ham i hans gode Tanker.

Eugenie

(taer ham ved Haanden)

Nei, de kunde forandre sig; det første Indtryk er til Din Fordeel. Kom dog; Jeg laer Dig ikke slippe.

Femte Scene.

Greven, Eugenie, Madame Murer.

Greven

(i det han bliver Mad. Murer vaer)

Alf Madame! kom dog og hielp mig at bringe hende til Villighed.

Mad.

Mad. Murer.

Hvad? Er Greven her? Jeg burde nok have giettet det, af den heftige Tilfærdighed, som hun gik ud med; Men hvad er der paa færde?

Greven.

Allene over et par Ord, hendes Faer har ladet falde til min Fordeel, er hendes elskværdige Hjerte strax bleven sat i Flamme, og nu paastaar hun endelig, at vi i Diebliffet skal gaae hen, og gjøre ham en Tilstaaelse om vores Forening.

Mad. Murer.

Nei Mylord! For alting tag Dem i Agt for det; Evertimod er det mit Raad, at De gaaer bort jo før jo heller, thi dersom han skulde vaagne op i det samme, og see Dem her, saa kunde snart denne hastige Tilbagekomst opvække en slags Mistanke hos ham, at — —

Greven

(Kisler sin Glæde under en omhyggelig Mine)

Ja saa var alting forloren; Jeg slider mig bort herfra med mindre Bedrøvelse, siden det er hendes egen Sikkerhed jeg bringer dette Offer.

(han gaaer)

Siette Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(Seer efter ham, og efter en liden Tausshed siger hun)

Han gaaer! — —

Mad. Murer.

Men har du reent mist baade Sind og Sands paa engang?

E 2

Eug

Eugenie.

Være tvungen til at slaae noget af i sine Pligter; ikke engang torde løfte Vinene op og see paa sin Faer; See, det er mit Liv. Jeg er forvirret naar han er tilstæde; hans Godhed er mig besværlig; hans Fortroelighed kommer mig til at rødme; hans Venlighed selv krænker mig — — Hvad det dog er tungt at tage imod Berømmelser, som man veed, man saa lidt fortjener!

Mad. Murer.

Men betænk dog i London! hvor Greven maa tage sig saa nøie i Agt — — og desuden saa gjør din Tilstand endnu ikke denne Tilstaaelse saa uomgiængelig fornøden.

Eugenie.

Men er det da ikke bedre, at forekomme et Onde, end siden at standse dets Fremgang? Tiden gaar; Man lærer en Leilighed slippe sig af Haanden efter den anden; de besværlige Dieblis blive daglig færre; — — den Forlegenhed man er i, for at aabenbare sig, taer hver Dag til; — — endelig saa stærk Ulykken.

Mad. Murer.

Din Mand er alt for om over dig til at ville sette dig blot for — —

Eugenie.

(rørende)

Har De ikke, ligesaa vel som jeg kunde merke noget forstilt i hans Bæsen, og noget konstigt i hans Tale? Naar jeg ret overlegger alting, bliver det mig ganske klart; dette saa indtagende simple Bæsen, som han havde paa Landet, var mig langt klarere.

Mad. Murer.

Na Enak! Saa snart han bare er borte fra dig, saa er din Indbildningskraft strax i Bevægelse. Sy-

Syvende Scene.

Madame Murer, Eugenie, Drink.

Mad. Murer.

(til Drink, der har en lille Pafke i Haanden)
Hvad er det I har der?

Drink.

Det er nogle Breve, som Postbudet fnyede mig.

Mad. Murer.

(overløber i en Hast Udfristerne)

— — Fra Irland — — Her faaer vi noget Nyt.

Drink.

(setter imidlertid til rette i Salen og bliver staaende og
hører paa Samtalen.)

Eugenie.

(forigen)

Fra min Broer?

Mad. Murer.

Nei det er fra hans Fætter, der staaer ved det samme
Corps.

Eugenie.

Ingen Breve fra Sir Carl! det er meget underligt.

Mad. Murer.

(til Drink, der er i Lav med at aabne en Koffert)

Lad kun det være; Bethy skal nok legge vort Ei ned.

(Drink gaaer)

Ottende Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(imens Madame Murer læser ganske sagte)

Jeg er meget underlig til Mode over, at vi intet hø-
rer fra ham — —

Mad. Murer.

(med en forstilt rolig Stemme)

Derfor du er bedrøvet over det, saa seer jeg ikke at
Sir Henriks Brev er i Stand til at trøste dig; din Broer
har endnu ikke faaet vore sidste Breve — det er dog en gru-
som Stand den Krigsstand!

Eugenie.

(forvirret)

Min Broer er død! Ah!

Mad. Murer.

Har jeg sagt et eneste Ord derom?

Eugenie.

Hver en Blodsdraabe ligger i mig!

Mad. Murer.

Ja, siden jeg da seer at din Forstræffelse gaaer videre
end min Forsigtighed tænkte, saa læs selv.

Eugenie.

(læser flødvende)

„Min Fætter er grovelig bleven bestaaet af sin
„Obrist, har derfor nødt ham til at slaes, og gjort ham
„Baabenløs; Hans Fiende har strax derpaa givet ham an,
„hvordover Sir Carl har seet sig nød til, hemmeligen at
„tage Veien til London; men Obristen forfølger ham, for
„at anklage ham hos Ministeren.“ — Ah min Broer!

Tiende Scene.

Baronen, Mad. Murer, Eugenie.

Baronen.

Naa! hvad er der nu paa Jerde? fordi jeg rumrer
et Dieblis, imens jeg sidder og sladrer med Jer, saa — —

EW

Eugenie.

(bekymret)

Min Broer har slaaedes.

Baronen.

Hvoraf veed I det?

Eugenie.

Sir Henrik har skreven os det til.

Mad. Murer.

(med en vigtig Mine)

Og har giort sin Modstander Baabeløs; dersom det kun ikke havde været hans Obrist!

Baronen.

Ja hvorfor det? Hans Obrist saa godt som en anden.

Eugenie.

Min Faer! Min Fatter! Lad os alle tænke paa at redde ham.

Mad. Murer.

Ja, men hvor skal vi faae fat paa ham?

Eugenie.

Min Fatter skriver jo han er i London.

Mad. Murer.

Men han veed ikke af at vi ere her.

Eugenie.

(slaaer Vinene ned)

Skulde Mylord Clarendon ikke kunde — —

Mad. Murer.

Den kiære Mylord! Na ja! det er ogsaa sandt; (med en spodst Mine) dersom ellers min Herr Broder vil giøre ham den Ære at imodtage hans Tjeneste.

Baronen.

(svarer hende i samme Tone)

Det skulde paa min Troe være min sidste Tilflugt; sige mig

mig Brevet Eugenie! (han læser sagte) Hem - m - m - For Dævelen! (læser høit) „Isald det just ikke skulde gaar ham
 „an paa den Maade, at gjøre Sir Carl ulykkelig, saa lad
 „ham dog vide at han maa staae paa sin Post; thi Obri-
 „sten har Ord for at kunde stille sig af med Folk paa ad-
 „skillige Slags Maader“ — — Ei hvad! det kan ikke
 være mueligt? skulde en Officeer? — —

Mad. Murer.

Denne Hændelse bringer mig igien paa det jeg sagde
 jer for min Herre; dersom I, istaden for at bestemme jer
 res Datter til en gammel forarmet Krigsmand, vilde finde
 jer i, at man havde nogle høiere Absigter med hende; thi
 nu omstunder ere Beskyttere. — —

Baronen.

Der er vi paa den gamle Tone igien. Hør Søster!
 engang saa godt som fire og tyve, og kom saa aldrig med det
 ostere: I har Lyst til Myrder og Folk af stor Stand;
 og jeg for min Part, jeg kan ikke lide dem. Jeg holder
 alt for meget af min Datter til at opofre hende for jeres
 Forsængelighed, og gjøre hende ulykkelig.

Mad. Murer.

Og hvorfor ulykkelig?

Baronen.

Ei, mener I ikke jeg kiender jeres smaa høiadelige
 Herrer? Lad os endogsaa betragte dem i deres Forbindelser,
 hvor Stand og Midler ere allermest lige. En Pige bliver
 gift i Dag; bedraget i Morgen; forladt inden Ugen er til
 Ende; Utroeskab, Forglemmelse, aabenbare Etskovs Hæn-
 deler, de allerfordømmeligste Lideligheder selv, er kun
 Spøg i deres Dine; Snart trækker Uordentligheden i Lø-
 remaaden Worden i Fornuften efter sig; Midlerne for-
 des,

des: Gaard og Godser sættes i Pandt eller blive solgte, og saa er endda Midlernes Fortliis ofte det mindste Tab, som deres uslykkelige Egtfæller maae dele med dem.

Mad. Murer.

Men hvad har dog denne Afskildring, enten den er truffen eller ei, med den Sag at gjøre, vi tale om? I afmalder Ungdommens, men ikke den høie Standts Feil; Evertimod, det er just i denne Stand at Folk har de bedste Udsigter til Redning; lad dem endogsaa være komne i en Slags Uordentlighed, saa sætter de dem dog engang, og saa kan Kongens Naade let — —

Baronen.

Staae strax paa Pinde for at oprette deres Galskab; ikke sandt? Men kan man vel med Villighed gjøre Ansøgning om Belønninger, naar man aldrig har gjort noget til Nytte for sit Fæderneland? Og naar Grunden til deres Begieringer er saa skammelig, er det da ikke urimeligt, at gjøre Regning i Forveien paa en Naade, som kan tusinde Gange bedre blive anvendt paa et andet Sted? Jeg sætter ogsaa, at deres Overløben afvinger den: hvad saa? Jeg agter dog allestider en retskaffen Officeer, der med Rette har fortient, skönt ikke erholdet saadan Naades-Beviiisning, høiere; og saadan en Mand er Cowertly; har han just ikke Hoffets Yndest, saa har han dog hele Armeens Hoiagtelse, og det ene troer jeg nok kan veie op imod det andet.

Mad. Murer.

Men min 'Herre! — —

Baronen.

(utaalmodig.)

Men min Frue! dersom I endelig er saa indtaget af jeres

jeres Mylorder, hvorfor gifter I jer da ikke selv med en af dem?

Mad. Murer.

(ispids.)

I havde fortient at jeg skulde gøre det, og bringe alle mine Midler over i en fremmed Familie.

Baronen.

(bukker for hende.)

Ei ja! vær saa god Søster! Jo mindre Midler til mine Børn, jo mindre Uordentligheder, jo mindre Leilighed til Galskaber.

Eugenie.

(affides.)

Alletider i Skienderie! hvad jeg er dog uhykkelig!

Tiende Scene.

Robert, Baronen, Madame Murer, Eugenie.

Robert.

Capitain Coverly bukker at gøre sin Opvartning.

Baronen.

Han kunde aldrig komme beleiligere; lad ham strax komme ind.

Ellevte Scene.

Baronen, Mad. Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

Et Diebstik, om I behager, til vi er gaaet vor Vej; Jeg har sagt jer det saa ofte, at det er et Menneſke, jeg ikke kan udſtaa.

Baronen

Men hvad er dog det for noget? er det Høflighed?
 En af vores fælleds gode Venner, og som endog med det
 allerførste bliver af Familien til.

Tolste Scene.

Capitain Cowerly, Baronen, Madame Murer,
 Eugenie.

Capitainen.

(Med en stoiende Koff.)

God Dag min gode gamle Ven!

Baronen.

God Dag Capitain! vi to løber grastates efter hin-
 anden.

Capitainen.

Ja, da jeg kom hjem, saa fandt jeg den Seddel, som
 De havde efterladt dem der, men jeg forsikrer paa min Vre,
 jeg havde nær gaaet min Vel igien hversra, uden at have seet
 Dem.

Baronen.

Og hvorfor det da?

Capitainen.

Der var en af deres Folk, den egensindige Krabat,
 (Jeg veed ikke hvor det er at jeg har seet ham før) han paa-
 stod, at der var ikke et Menneske hjemme.

Baronen.

Da har jeg ikke givet den Befalning, min Søster!

Mad. Murer.

Jeg hører ikke; Siden vi vare saa myelig ankomne,
 saa ventede vi os ingen Besøgelse.

Capit.

Capitainen.

J saa Fald kan jeg ønske mig dobbelt til Lykke, med at have trængt igiennem med Magt; baade dersom jeg kan være Dem til Tieneste i noget, og dersom Damerne ikke vil tage det ilde op, at jeg gjør Dem min Opvartning.

Baronen.

Se her Capitain! her er min Søster, og der staaer snart Din — (vegende paa Eugenie.)

Capitainen

(Til Eugenie.)

Jeg misunder min Broer sin Lykke, min smukke Frøken! naar man seer Dem, saa har man ikke mere nodig at undre over, at han har brugt saa megen Forsigtighed for at forvise sig om sin Lykke.

Mad. Murer.

(med en Slags uagtksom Mine.)

De har stor Ret, min Herre! Forsigtighed er meget god i alle Ting; enhver bruger sin.

Capitainen

(seer sig rundt omkring og siger:)

Men hvor er han da henne?

Baronen

Hvem?

Capitainen.

Jeres Søn.

Baronen.

Min Søn? Ja hvem veed det?

Mad. Murer.

Hvad vil det Spørgsmaal sige, med Tilladelse?

Capit.

Capitainen.

Er det da ikke for hans Skyld at De er kommen til London?

Baronen.

Nei vist ikke; det er for en forhandet Processus Skyld, som jeg ikke forstaaer mig det mindste paa, undtagen at jeg veed jeg har Ret. Men veed Du allerede noget om min Sønns Tildragelse?

Capitainen.

Al det er kun en Bagatelle; det er af ingen Betyd-
denhed.

Baronen.

Ja det tænker jeg ogsaa; det eneste, man maatte være bange for, er Subordinationen.

Mad. Murer.

(spedst.)

Jeg maa beundre min Herres Gaver, saaledes at kunde vide alting forud; det er først nu i dette Dieblit vi saae noget at høre derom.

Capitainen.

Men jeg har seet ham selv personlig, Madame.

Eugenie.

Min Broer?

Capitainen.

Ja vist Frøken!

Baronen.

Naar da? — Hvor? — Hvorledes?

Capitainen.

Jeg saae ham i Jorgaars Aftes i Tusmørket i St.
James

James's Park; han har været her hemmelig i Byen i fem Dage; han gaaer ikke ud uden om Aftenen, fordi han har staaedes med sin Obrist; han lader sig kalde Ridder Cam-pely — er det ikke rigtigt? —

Mad. Murer.

Vi ere ikke saa vel underrettede.

Eugenie.

Men hvor skal vi faae fat paa ham, min Herre?

Baronen.

Hvor opholder han sig her i Byen?

Capitainen.

Ja det veed jeg paa min Troe ikke; men jeg har faaet Løfte af ham, at han vil besøge mig; Jeg skal nok bringe hans Sag i Rigtighed; jeg har nogen Indflydelse, som De nok veed —

Mad. Murer.

(spodst.)

Just det eneste, der var os angelegent at faae Oplysning om, det er det Monsieur ikke veed.

Capitainen.

Men Madame! Jeg kunde jo dog ikke tage ham ved Hovedet, for at nøde ham til at sige mig, hvor han boede; og nu for et Dieblis siden, da jeg læste Baronens Seddel, saa troede jeg ganske tilforladelig at finde ham her.

Mad. Murer.

Det er just saa meget desto mere fortrædeligt, som vi i den Forlegenhed han er i for Beskyttere, havde Een, der formaaer en Hoben hos Ministeren.

Capitainen.

Ja her er vist ingen Mangel i Landet paa Folk der g^{år} _{ve}

de sig ud for at formaae en Hoben mere end de gjør; vil
De behage at lade mig høre hvem det er, saa skal jeg snart
sige Dem om —

Mad. Murer.

(spodst.)

Det er kun Greven af Clarendon.

Capitainen.

En Brodersøn af Mylord Hertugen?

Mad. Murer.

Ikke uden ham.

Capitainen.

Ja det troer jeg. Hans Onkel gjør Afvand af ham;
det er min meget gode Ven; dersom De befaler det, saa
skal jeg meget gierne tage mig det paa, at — —

Mad. Murer.

(med en stolt Mine.)

Han gjør ogsaa mig den Væe at unde mig lidt af sit
Vensteb.

Baronen.

Det er hans Huis vi boer i.

Capitainen.

Syntes det mig ikke nok; jeg saa mig omkring over-
alt den Gang jeg kom herind — men denne Tiener betog
mig al min Opmerksomhed — — Jo den Karl er rigtig
nok i hans Tjeneste, jeg tænkte det nok ved mig selv, at
jeg skulde kiende alt derte igien. Vi har undertiden holde
nogle alt for nydelige Aftensmaaltider her paa denne Sal;
det er, som han kalder det paa sin fransk: hans petite
Maison.

Mad.

Mad. Murer.
(spodsk.)

Petite Maison min Herre!

Baronen.

Ei hvad! det er jo lige meget hvad man kalder det. Er det værd at trættes om et Ord? det er jo nok naar han laaner os det! — det er ikke fuldt en Time siden han var her.

Capitainen.

J Dag? — da vilde jeg have veddet om, at han var til Windsor.

Baronen.

Han kom derfra.

Capitainen.

Naar det er paa min Troe ogsaa sandt; jeg huskede ikke paa at Brylluppet skal staae i London.

Mad. Murer, Eugenie.
(begge paa engang.)

Brylluppet!

Capitainen.

Ja vist i Morgen. Men jeg falder i Forundring over Dem; det kan ikke være mueligt, at De skulde være uvidende deroim, dersom De ellers virkelig har talt med ham i Dag.

Baronen.

Jo, jeg vidste det nok jeg.

Mad. Murer.

(foragtelig.)

Hum — — det er ligesom hans petite Maison —
Hvad vil det ellers sige, hvad er det for et Partie?

Ea

Capitainen.

Det allerførste i hele Engeland; en Datter af Greven af Winchester; og Kongen giver den unge Vislord et Stads holderkab til Brudegave; Men det er jo en almindelig bekendt Sag over hele London —

Eugenie.

(affides)

Retfærdige Himmel! hvor skal jeg skule mig?

Mad. Murer.

Og jeg vil vedde, at der er ikke et sandt Ord i alt det.

Capitainen.

Alvorligen? Ja saasnart Fruen nægter offentlig bekendt Ting, saa har jeg ikke et Ord mere at sige.

Baronen.

Det er dog ogsaa vist alligevel Capitain! at han stod meget haart paa for lidt siden at der var ikke noget om —

Capitainen.

Men jeg da, som er hver eneste Dag hos hans Onkel; og som selv har været med i Raadet om alting; — — For Resten maa det gierne være som De behager. — Paa den Maade, saa skulde Livreerne, der allerede ere særdige, Bogne og Diamanter, der ere anskaffede, Hotellet, der er indhyttet og meubleret, Egetskabs Foreningen, der er understrevet, saa skulde alt dette da kun være en blot Indbildning?

Eugenie.

(affides)

Alt jeg Ulykkelige!

Baronen.

Men jeg synes dog ogsaa Søster! at alt dette er temmelig ligefrem; hvad siger I vel her til?

Eugenie.

D

Mad.

Mad. Murer.

Jeg siger: at Monsieur har drømt alt hvad han siger os; thi jeg veed fra en meget sikker Haand at Greven har anden Forbindelse —

Capitainen.

Na! det troer jeg meget gierne; maaskee et eller andet ulykkeligt Fruentimmer af Stand, som han har saaet paa den talrige Liste af sine andre smaa Erobringer. — Jeg kiender min Mand! Jeg erindrer mig nu ogsaa virkelig at have hørt sige; at en vis Landsbys Skionhed skulde en Tid lang have holdt ham fra Hovedstaden.

Mad. Murer.

(spodst)

Landsbys Skionhed?

Baronen.

(leende)

En eller anden uskyldig ung Pige, som han har lært lidt paa, og som han har havt at fordrive Tiden med.

Capitainen.

Det forstaaer sig! hvad andet?

Baronen.

(med en fornoiet Mine)

Ja, ja, ja, ja, det er ret vel at saadant et staakels forladt Pigebarn, kan Tid efter anden tiene til Exempel for andre, og holde disse Frøkener lige tilbage ved Frygt for Følgerne af deres smaa Forliebelsjer; og Forældrene ligesaa — — det er just det, der kan fornøje mig.

Eugenie.

(affides)

Det er mig umueligt længere at udholde den Piinsel jeg er i!

Capitainen.

Mig synes Frøkenen befinder sig ikke vel.

Baronen.

Min Datter! hvad skader dig mit Varn?

Eugenie.

(Skilvende)

Jeg er ikke ret vel min Faer.

Mad. Murer.

Jeg sagde dig det nok, min kiere Broer: Datter! at
 vi skulde have gaaet vor Vej. Kom med mig, og lad disse
 Herrer kunns fortælle hinanden deres ypperlige smaa Hi-
 storier.

Trettende Scene.

Baronen, Capitainen.

Du taer det ikke ilde op, Capitain!

Capitainen.

Na vist ikke! Farvel Baron; jeg forsikrer dig jeg taer
 Deel i — — (vil gaae)

Baronen.

(fører ham noget tilbage igien)

A propos! Min Søn; hvordan siger du han lader
 sig kalde?

Capitainen.

Ridder Campley!

Baronen.

Det Navn husker jeg aldrig, dersom jeg ikke tegner det
 op; Jeg har her faaet et Brev, der truer med Mordere —
 — Du siger at han gaaer ikke ud uden om Aftenen — —
 og det allene til — — alt dette gjør mig urolig.

Capitainen.

Jeg skal selv i Morgen Aften gaae hen i St. James's
 Park, og dersom jeg kan faa fat paa ham, saa skal jeg selv
 seende ham herhen.

Baronen.

Nu det var vel.

(De gaaer ud igiennem Forstue: Døren)

Ende paa den anden Act.

* * *

Imellem Acterne.

Bethy kommer ud fra Eugénies Kammer, lukker en Koffert op, og tager adskillige Kioler ud af den, een efter den anden, som hun ryster og stryger Galderne ud paa, hvorpaa hun legger dem hen paa en Canopee, som staaer i det inderste af Salen; Hun tager derpaa endnu adskillig anden Gruentimmer Stads op af Kofferten tillige med en pragtig Hat af hendes Frelsens, som hun prøver paa sig og staaer og bryster sig med for Speilet, efterat hun først har seet sig om overalt, om der er ingen, der betragter hende. Hun setter sig paa Bænke for en anden Koffert og lukker den op for at tage nogle andre Sager derud af; Mens hun best er i Lav med dette, kommer Drink og Robert ind og staaer med hinanden; i dette Øieblik holder Drinket op at spille og Acten begynder.

Tredie Act.

Første Scene.

Drink, Robert, Bethy.

Drink.

(til Robert klamrendes)

Dg jeg vil kun bede dig allene at passe paa dine Sager, og ikke at blande dig i mine; Er du sat til at melde noget an, som jeg nægter Indgangen.

Robert.

Mens det kommer af at I veed intet, at Capitain Cowerly er een af Herrens allerfortroeligste Venner.

Drink.

Drink.

(taler endnu høiere i Brede)

Jeg er tilfreds han var en fortroelig Ven af Fanden. Hvad veed du hvad Harsager jeg kan have dertil? Mon du er Kammertiener her?

Bethy.

(Der sidder paa Bux ved Kofferten, vender sig om, og siger)

Lys dog, tal saate, Frøkenen er i sit Kammer, og hun er ikke ret vel. (hun tager noget Løi under Armen og vil gaae ind med til Eugenie.)

Drink.

(løber efter hende)

Jomfrue, Jomfrue! er der ikke noget mere hun skal have i Kofferterne? (han vil tage hende i Favn)

Bethy.

(vinger sig løs fra ham)

Na jo vist! — — dog nei! I kan gierne tage dem bort. (hun gaaer ind i Eugenie's Kammer)

Anden Scene.

Drink, Robert.

Drink.

(kommer tilbage for at hente Kofferten)

Kom mig kuns saadan engang til.

Robert.

Det er ogsaa en Støi at gjøre for ingen Ting.

(De bærer Kofferten bort)

Tredie Scene.

Eugenie og Bethy.

Eugenie.

(kommer ud af sit Kammer og gaaer ganske sagte som et Menneske, der er nedfænket i dybe Betyrninger; Bethy følger efter

efter hende og setter en Bænestoel til hende; Hun setter sig, taer sit Kommetorflaede og holder det for Vinene, uden at tale et Ord; Bethy staaer noget og betragter hende, giver ved en Gebarde sin Medlidenhed tilkiende, og suk-fer; hvorpaa hun tager noget andet Loi og gaar ind med i Krokenens Kammer.)

Fjerde Scene.

Eugenie.

(Siddende, siger med en meget bedrøvet Mine)

Det kan vel hielpe mig jeg grubler, jeg kan dog ikke igiennemtrænge det Mørke, der omringer mig; Naar jeg meest søger at stille mig selv noget tilfreds, saa nedslaaer dog allering mit Sind — — Ikke et Menneſke i hvis Varm jeg kunde udøse min Sorg — — (imidlertid kommer Dienerne igien og henter den anden Koffert, og saa længe de ere i Salen, tier Eugenie) — — Betienten som jeg ikke engang har mere Nødtighed til at befale noget; for et eeneste voveligt Skridts Skyld, kan hele Verden behandle mig som den vil! — — Ak min Moer! i Dag er det ret jeg maae begræde din Død! (hun reiser sig fyrigen) — — Nei det er alt for stor Piinſel! — — Om endogsaa denne Tilſtaaelse ſkulde gjøre mig til det allerulykſaligſte Gruentimmer af Verden, ſaa vil jeg dog aabenbare alting for min Faer. Den allerbedrøveligſte Tilſtand er mindre piinefuld, end den Uviſhed jeg ſvæver i — — Men min Faſters Frygt — — hendes udtrykkelige Forbud — — dog nei; Alting maae i Dag vige for den batterlige Verbodighed; Ak jeg Ulykſalige! ſaadan ſkulde jeg have tænkt tilforn! — — Men Himmel! der er han. (hun falder tilbage paa Stolen)

Femte

Femte Scene.

Baronen, Eugenie.

Baronen.

Har du allerede vovet dig ud igien mit Barn? Din Tilstand foruroliger mig.

Eugenie.

(Affides)

Hvad skal jeg svare ham? (hun vil reise sig, men hendes Gaer noder hende til at sætte sig igien)

Baronen.

(ventig)

Dine Dine ere jo ganske røde; Du har grædt — Min Søster har nok uden Tvivl — —

Eugenie.

(Hielvende)

Nei, nei min Gaer! Hendes og Deres Gudhed skal stedse leve i min Hukommelse.

Baronen.

Din Gaster paastaar, at jeg gjorde dig bedrøvet nu nysen; jeg spøgede noget med Capitainen, og det kun for at sige hende lidt imod, for hun er ganske forgabet i denne Mylord, der dog, naar jeg skal sige min rene Mening om ham, er kun en meget maadelig Person; Saasnart man bare taler et Ord om ham, saa er hun jo færdig at faae een ved Hovedet; Hvad kan det ikke være os ligemeget, om han har fornøiet sig noget med en stakkels godtroende Pige, og siden ladet hende sidde? Det bliver ikke den sidste. Man gjorde kanske meget bedre, naar man ikke loe af saadanne Ting, men naar det ikke angaaer os, saa er det dog fornuftigt at høre det fortælle. — — Det er dog en underlig Kone i hendes Tænkemaade; dersom ellers vores Sam-

tale har været dig imod mit Barn, saa heer jeg dig om Forladelse.

Eugenie.

(affides)

Jeg er ganske ude af mig selv.

Baronen.

(gaaer hen og trækker en Stool frem ved Siden af hende, hvorpaa han kuffer hende forend han setter sig)

Kom dog min Eugenie! kys mig engang, du er dydig, det er du, ærbar og søielig, du er al min Omhed og Kierlighed værd.

Eugenie.

(reiser sig, forvirret)

Min Faer!

Baronen.

(rørt)

Hvad skader dig da mit Barn? Du elsker mig ikke mere?

Eugenie.

(kaster sig paa Knæ for ham)

Ah min Faer — —

Baronen.

(beskræftet)

Men hvordan er dette sat? Du er mig jo ganske forunderlig.

Eugenie.

(Kielvende)

Det er mig, der — —

Baronen.

(hidfig)

Hvad for noget? det er mig der — —

Eugenie.

(forvirret i højeste Grad, holder for Ansigtet)

Det er hende, De seer for Dem — —

Bar

Baronen.

(fortrydelig)

Du forgaaer Taalmodigheden mig, hvad er det jeg
seer?

Eugenie.

(i den alleryderste Forstræffelse)

Det er mig — — Greven — — min Faer — —

Baronen.

(heftig)

Det er mig — — Greven — — min Faer — —
bliv dog ved, tacl!

Eugenie.

(skuler sit Ansigt imellem sin Faers Ans, uden at svare
ham noget)

Baronen.

Skulde du da være denne Ulyksalige?

Eugenie.

(som mærker at hans Mistanke gaaer for vidt, faaer med en
ganske sagte Røst, der er dæmpet af Frygt)

Jeg er gift.

Baronen.

(reiser sig og støder hende fra sig med Foragt)

Eist! og det uden mit Samtykke!

Eugenie.

(falder omkuld; en slags Følelse af Ombed kommer Ba-
ronen til at løbe hen imod sin Datter for at reise hende
op igien)

Siette Scene.

Madame Murer kommer tilloebende,

Baronen, Eugenie.

Mad. Murer.

Hvilken en Tummel! hvilken en Alarm! hvad gaaer
der af Jer Broer?

Baronen.

(hielper sin Datter op med Omhed og bringer hende i en Lænestoel; hvorpaa han kommer i sin forrige Hidsighed igien, og siger)

Lad mig være, lad mig være Søster! det var Jer jeg havde betroet min Datters Opdragelse til; Du kan I ogsaa ønske Jer selv til Lykke med, at det er gaaet saa godt; den Uforskammede har giftet sig uden sine Foraldres og sin Familles Vidende.

Mad. Murer.

(koldfindig)

Nei aldeles ikke; Jeg veed det meget vel.

Baronen.

(forbittret)

Hvordan? I veed det.

Mad. Murer.

(koldfindig)

Ja vist veed jeg det.

Baronen.

Hvem er da jeg?

Mad. Murer.

(koldfindig)

I er et meget hidstig Menneske og den urimeligste Herremand i hele Engeland.

Baronen.

(snosende af Forbittrelse)

Na hvad! Na hvad! I kan gjøre mig raseude med Jeres Koldfindighed, og med Jeres Fornærmelser — — Man tør lade mig vide — —

Mad. Murer.

(trodsig)

Det er deri hun har forseet sig; jeg havde forbudt hende

hende det saa haart, og det er ogsaa derfor allene, hun fortæner alt den Angst og Skræk I forarsager hende.

Eugenie.

(grædende)

Kiere Fæster! Hun opirrer ham kun mere; Skalf jeg da være saa aldeles uløkselig!

Mad. Murer.

(trodsig)

Lad kun mig tale Myslady!

Baronen.

Myslady?

Mad. Murer.

Ja ret Myslady; og det er mig, der af min egen Myn-
dighed har giftet hende med Myslord Clarendon.

Baronen.

(Cophidiset)

Med denne Myslord?

Mad. Murer.

Ja med ham selv personlig.

Baronen.

Jeg burde nok have ventet at Jeres usle Forsænger-
lighed — —

Mad. Murer.

(begynder at blive hidrig)

Hvad Indvendinger har I vel at kunde gøre?

Baronen.

Imod ham? — — tusinde! og en eneste indbesat-
ter dem allesammen: Han er aabenbare ryggesløs.

Mad. Murer.

Og for et Dieblit siden holdt I selv saadan en prægtig
Lovtale over ham.

Bar-

Baronen.

Hvad kommer det den Sag ved; jeg roste hans Forstand, hans Skakning, en vis Anseelse; altsammen saadanne Fordele, der giøre ham anseet frem for andre, men som tillige komme mig til at berygte mere af ham end af nogen anden, saasnart han misbruger dem paa sin Opsøfelse og Eres Beføstning.

Mad. Murer.

J gaaer nu alletider for vidt; Nu vel! Lad endogsaa være at han tilforn har tilladt sig een eller anden Frihed, som han nu selv er den første til at fordømme; thi man maae tilstaae ham at han er Uret.

Baronen.

Ja i Omgang med Mandspersoner, og en Bedrager i Omgang med Fruentimmere. Men det er saa med jeres Rion; det har altid givet Folk af denne Tankemaade et slags hemmeligt Fortrin frem for andre.

Eugenie.

(svømmende i Graad)

Na min Faer! dersom De kiendte ham bedre, saasulde De maaſkee fortryde, at de — —

Baronen.

Nei, det er dig der vil komme til at græde over, at du ikke har kiendt ham til gavn — — Et Fruentimmer tænke rigtig om sin Forsører!

Mad. Murer.

Men jeg da?

Baronen.

(sædeles forbittret)

J er tusende Gange mere — —

Mad. Murer.

Ikke et Ord om Jer behager!

Ba

Baronen.

(hidfig)

Det er jo et Menneske, der aldeles ikke er i Stand til at gjøre sig den allermindste Samvittighed over en Art af Feil, hvis idelige Gientagelse just udgør hans største Fornøielse. Et Menneske, der ret med Hjertens Glæde søger at stifte saadanne Ulykker i en andens Familie, der vilde bringe ham til Fortvivelse, om de skeede i hans egen; og som endda foruden alt dette virkelig i sit Hjerte foragter alle de Fruentimmer, iblandt hvilke han enten udsøger sig sine Offere, eller som han udvalger til Handlangere i sine Uordentligheder.

Mad. Murer.

Men I maa dog tilstaae mig, at hans Kone i det mindste maae være frietagen for denne almindelige Foragt; og jo flere Fortienester I erkender hos Jeres Datter, jo bedre er hun ogsaa skikket til at bringe ham til sin Pligt.

Baronen.

Na! I skal have mange Tak paa hendes Vegne Søster! Saa bestaaet da den Lykke, som I har søgt at bringe hende tilveie, kunns deri: at være foreenet med et Menneske uden Sæder? og at dele sin Vands fælleds Kierlighed med en Snees andre foragtelige Creaturer? Paa den Maade er hun da bestemt til, i en meget uvis Forventning om en anden Opsørsel, ideligen at udgøse sine Taarer, som han maaskee endda kunde være nedrig nok til at gjøre sig en Triumf af lige i hendes Dine. Den ærbareste, sødeligste Pige er da bleven en Slavinde af en Ryggesløs, hvis forbørvede Hjerte anseer selv, som noget latterligt og narrest, den Kierlighed og Troeskab han dog fordrer af sin Kone. Jeg havde troet, at du var mere krasen i dit Valg Eugenie.

Eu-

Eugenie.

(med en slags Fortrydelse, som dog hendes Erbødighed dæmper)

Jeg smigrer mig dog i Sandhed min Faer med den Tanke, at Originalen til et saa foragteligt Skilderie aldrig skulde have bragt mig i Fristelse.

Mad. Murer.

(utaalmodig)

Sagen er: at Greven aldeles ikke er saadant et Menneske, som I afmaler ham. Kan vel være at han i den første Ungdoms Hede har været lidt for fiendesløs i at komme Folk til at tale vel om hans Søder, men saa — —

Baronen.

Og hvad Forsikring kan den vel give jer for Eftertiden, der hidindtil bestandig har foragtet det Almindeliges Dom over den allervigtigste Punkt.

Mad. Murer.

Hvilken Forsikring? Alt det, der indgiver Fortroelighed, formerer Høiagtelsen og forsøger de gode Tanker, man har om en; den Aabenhjertighed i hans Tænkemaade, der setter ham langt oven for al Forstillelse, endogsaa i de Ting selv, der ere til hans egen Fortred; det adelsmodige i hans Opførsel imod hans Undermænd, hans Gærmildhed imod sine Betientere, og endelig hans gode Hjertelæng, der driver ham til at lindre alle Ulyksaliges Kaar. — —

Eugenie.

(kierligen)

Han er vist ingen Fiende af Dyden, det forsikrer jeg min Faer!

Baronen.

See kunns engang, hvor man gjør alting til Dyder hos dem, hvis Forsvar man vil paatage sig — Han er en Menneskeven, han er Adelsmodig, Gærmild, Forbindelig;
 er
ikke

ikke alt dette noget fortienestefuldt? Men viis mig een, der ikke skulde finde Fornøielse i at kunde gjøre alt dette, og hvad vil I saa slutte deraf?

Mad. Murer.

Ne et Menneske, der er saa ædelstankende, saa godgjærende imod hele Verden, kan umuelig være ubillig og grum imod den Person allene, som han elsker. —

Baronen.

(formisdet)

Ja, jeg vilde ønske det, men — — —

Eugenie.

Jeg beer min Faer! Gjør ham dog ikke den Uret at tvivle derom.

Baronen.

(mere ventlig)

En Frietankers Sjal er uudgrundelig mit Barn; men du smigrer dig forgjeves med Haabet om en Forandring i hans Opførsel — Capitainens Skiemt over hans sidste hemmelige Kierligheds Handel, passede sig ikke paa en Tid, der har foregaaet hans Giftermaal med dig.

Mad. Murer.

Det var just det jeg ønskede I vilde begynde paa — Al denne stiklende Skiemt sigtede allene paa Jeres Datter, hvis hemmelige Forbindelse har givet Anledning til tusinde falske Gissninger; Men naar I saar at høre, at han tilbeder hende, og — — —

Baronen.

(trækker paa Skuldrene)

Tilbeder hende! Det er endnu en af deres Talemaader at tilbede — Alletider overdrive det virkelige! Stikkelige

lige Folk elste deres Koner, de som hedrage dem, tilbede dem; Men Fruentimmerne vil være tilbedte.

Mad. Murer.

Ja I vilde nok fatte andre Tanker, naar I fik at vide, at et Pandsk paa den allerfuldkomneste Forening vil snart — —

Baronen.

Hvorledes?

Mad. Murer.

(med en Mine, som den der troer allerede at have forklaret sig nok)

Jeg siger, naar der inden kort Tid — —

Baronen.

(til sin Datter)

Saa, er det sandt?

Eugenie.

(falder paa Knæ)

Ah min Faer! lad Deres Belsignelser gjøre Deres Datter fuldkommen lykkelig!

Baronen.

(reiser hende op tierlig)

Alvorlig? Er det vist? Nu vel, nu vel mit Barn! Iden det er saaledes fat, saa samtykker jeg alting (assides) hvad som er skeed staar so ikke til at endre.

Eugenie.

Hvad for en Byrde er mit Hierte dog nu ikke lettet for!

Mad. Murer.

(sorneiet)

Omsavn dog Jeres Faer Myslady!

Baronen.

(koster Eugenie)

Na lad det Myslady være; bliv altid min Eugenie.

Eu

Eugenie

(levende)

Ja saalænge jeg lever min Faer. (hun gior dette Udraab)
 At Mylord! hvilken en lykkelig Dag for os!

Baronen.

(med en Stemme som en der over det Ord Mylord falder hen
 i andre Tanker)

Men sig mig da engang; siden hun er denne Mylords
 Kone, hvad Pokker skal det da betyde med det andet Gif-
 termaal? Det kan jeg alligevel ikke blive klog paa.

Mad. Murer.

Han sagde jer det jo selv for et Dieblisk siden; Tiener,
 Snak! Dye-Rygter!

Eugenie.

Ja jeg maae tilstaae at jeg blev selv meget underlig over
 det endogsaa imod min Villie.

Baronen.

Det maae dog heller ikke være saa aldeles rigtig.

Mad. Murer.

Da er Drink jo hans Fortroelige; I behøver jo kun
 at forhøre ham selv.

(hun ringer med Klokker)

Syvende Scene.

(denne Scene gaaer meget hastigt)

Baronen, Madame Murer, Eugenie, Drink.

Baronen.

Det er ogsaa sandt; jeg skal snart faae det at vide — —
 (han taer Drink i Bryffet) Fort hid du Spitsbub, og sig
 mig paa Timen alt hvad du veed om Giftermaalet.

Eugenie.

E

Drink.

Drink.

(seer sig omkring, med en forlegen Mine)

Om Gistermaalet! (affides) Mon jeg skulde troe at de havde faaet det at vide? — — Na den forbandede Forvalter!

Baronen.

(hidfig)

Hvad for en Forvalter? vil du tale? — — Skal jeg — —

Drink.

(forbauset)

Nei, nei min Herre! De behøver ikke at tage saaledes afstød; det var om Gistermaalet De spurgte mig?

Baronen.

Ja vist.

Drink.

(affides)

Her gielder det paa at kunde lyve godt. (hoit) Gistermaalet er ganske rigtigt.

Baronen.

Ganske rigtige! Naa Søster!

Mad. Murer.

Han lyver.

Drink.

Nei min Herre! jeg lyver ikke.

Baronen.

(opbragt)

Lyver du ikke Afskum!

Drink.

(affides)

Nu vel da; alting er aabenbaret; her maae være kommen et andet Brev.

Da

Baronen.

Naa! fortæl mig den helle Sammenhæng; jeg vil høre Ord for Ord af din Mund.

Drink.

Ja gjerne min Herre — — Men siden De dog veed det ligesaa godt som jeg, saa — —

Baronen.

Forræder! vil du — — (han vil slaa ham)

Mad. Murer.

(holder Baronen tilbage)

Men min Broer! — —

Baronen.

Ja saa lad ham ikke komme mig her med sine Udflugter; Lad ham sige mig det reent ud.

Drink.

(løger i Lommen og trækker et Brev op af den)

Siden det da ikke mere kan hielpe at forstille sig, saa er her Brevet fra Mons. Williams, Grevens Forvalter.

Baronen.

(river ham Brevet af Haanden)

Hvem er det til?

Drink.

Udskriften er til Fruen.

Mad. Murer.

Til mig? Hvor kommer dette Fortrin fra? Hvad Bekendtskab har jeg med denne Forvalter?

Drink.

(forundret)

Hvorledes? Hvad Bekendtskab? Det er jo den selv samme, der har gjort Giftermaalet.

E 2

Mad.

Mad. Murer.

(taer Brevet fra Baronen)

Jeg begriber paa min Ere slet ikke noget af alt dette;
Men Seglet er jo brækket.

Baronen.

Men sig mig engang hvor han kan tænke paa at vilde
giste sig, da han alt har taget min Datter til sin Kone?

Drink.

(Mad. Murer falderes forvirret)

Hvordan min Herre! er det det nye Partie, De mener?

Baronen.

Ja hvilket ellers?

Mad. Murer.

(har imidlertid læst Brevet)

Aa den Forræder! (hun knuer Brevet sammen og holder
der Hænderne op for Ansigtet)

Baronen.

Hvad er dette?

Drink.

Saa; nu er det ude med mig! nu kan jeg kun pakke
mig af England jo før jo heller.

(han gaaer)

Ottende Scene.

Baronen, Mad. Murer, Eugenie.

Mad. Murer.

(høderlig bestyrtet)

Han har bedraget os skammelig; Min Broers Datter
er ikke hans Kone.

Eugenie.

(Gaaer Armene i Bæret)

Mægtige Himmel! (hun falder tilbage i en lænestol)

Mad.

Mad. Murer.

Hans Forvalter har været brugt som Præst, og det hele dievelske Komplot har været Medvidere.

Baronen.

(stamper i Gulvet)

Satan! Ulykker! Hvad har I dog gjort Fruentimmer?

Mad. Murer.

(forbavsset)

Min Broer! opstet dog af Medlidenshed Jeres Brevidelser; Seer I ikke hvad Tilstand hun er i?

Eugenie.

(reiser sig igjen)

Nei, nei, hold ham ikke derfra; det eeneste jeg just har at befrygte er Livet. — — Min Faer! jeg anraaber Deres Forbittrelse — —

Baronen.

(ude af sig selv)

Du har fortient den — — Troeløse Rion! der alle tider kun opvækker Ulykker og Vanære i en Familie; Vad dig kun nu i dine unyttige Taare, nu er det bag efter. — — Troede du maaskee at kunde unddrage dig fra den Lydighed du er mig skyldig? Troede du ustraffet at kunde overtræde den allerhelligste af alle Pligter? — — Du har været det — — alle dine Skridt have været Afvik; du er bleven forført, bedraget, vanæret, og Himlen straffer dig derfor med din Faers Foragt og Forbandelse. (vil gaae)

Eugenie.

(kaster sig hen imod Baronen og vil holde ham tilbage)

Ah min Faer! ynkes dog over min Fortvivlelse, og kald dog den forfærdelige Dom tilbage, som de nyelig affagde.

Baronen.

(noget rørt, støder hende sagte tilbage)

Gaae bort fra mine Dine; du har gjort mig til det
allerulykkeligste Menneske.

(han gaaer.)

Tiende Scene.

Madame Murer, Eugenie.

Eugenie.

(løber hen og kaster sig i sin Fasters Arme og siger)

Ah min Faster! vil De ogsaa forlade mig?

Mad. Murer.

Nei mit Barn! hør mig — —

Eugenie.

Ah min Faster! kom staae mig bi; Lad os løbe hen og
kaste os for min Faers Fødder; Lad os anraabe hans God-
hed, og lad os forlade dette forhadte Huus.

Mad. Murer.

Nei det er ikke mit Raad; tvertimod, vi maae blive
her og skrive Greven til, at du venter ham her i Aften.

Eugenie.

(med en Mine der giver hendes Afstøve tilkiende)

Ham! — — jeg? — — De kommer mig til at
skielve.

Mad. Murer.

Det maae saa være; Han kommer ganske vist; du
maae overvælde ham med Vebreidelser: jeg vil gjøre det
samme; han bør vide, at din Faer vil kalde Retten til
Hielp; Frygt eller Fortrydelse kan bringe ham paa andre
Tænker.

Eugenie.

(opbragt)

Og skulde jeg da være saa nedrig efter denne Kammer-
lige

lige Streg, jeg skulde engang ære den, der for ævig har mistet min Hoiagtelse. Skulde jeg gaae til Alteret, og svære en Meeneeder Troestkab; et Menneske uden Religions Lydighed, og en Troeløs, der har opofret mig en ævig Kierlighed? Nei, for døe tusinde Gange.

Mad. Murer.

(Standhaftig)

Betænk Eugenie at Skiendsel og Vanære bliver her Følgerne af din Mismodighed.

Eugenie.

(i Fortvivlelse)

Hvad Skiendsel! Skulde der vel endnu være nogen jeg havde at berygte? Beskæmmet ved saa mange Fornærmelser, forladt af hele Verden, knuset under min Faers Forbandelser, og affkyelig for mig selv — — Døden er min eeneste Tilflugt.

(hun gaaer ind i sit Kammer.)

Tiende Scene.

Mad. Murer.

(Allene, seer efter hende i det hun gaaer, og siger)

Hun gaaer fra mig uden at jeg kan faae hende til at skrive — — (gaaer frem og tilbage paa Gulvet) — — En Faer, der i sin Forbittrelse ikke vil vide af nogen Ting at sige; En Datter, der i sin Fortvivlelse ikke vil høre noget Menneske; En skiændig Elsker, der gjør Ulykken fuldkommen — — Hvilken forstrækkelig Tilstand! (hun betænker sig et Diebt) Havn! Kom mit Noed til Hielp, jeg vil selv skrive Greven til; dersom han kommer! — — Forræder du skal dyrt betale de Piinsler du foraarsager os!

Ende paa den tredie Act.

Imellem Acterne.

En Betient kommer ind, setter alting til rette i Salen, slukker Lysekronen og de øvrige Lys i Stuen; man hører en Klokke ringe inden fra, han lyder efter og giver tilkiende ved en Geberde at det er Madame Murer der ringer, hvorpaa han løber derhen, og et Dieblis efter kommer han tilbage med en Lysstake med et tændt Lys i, og gaaer ud igiennem Forstue-Døren. Han kommer ind igjen uden Lys, efterfulgt af adskillige andre Betiente, som han taler sagte med, hvorpaa de liste sig allesammen ind til Madame Murer, som man imidlertid holder for adstæder sine Betænkninger til enhver. Dienerne komme tilbage i Salen; løbe ud igiennem Forstue-Døren, og komme samme Vel tilbage til Madame Murer, bevæbnede med Hirsstængere og Kaarder, og har Tasler i Hænderne, der ikke ere ansukne. Et Dieblis efter kommer Robert ind fra Forstuen med et Brev i den ene Haand og en Lysstake med Lys i, i den anden; Saa som det er Greven af Clarendons Svar han bringer, saa vander han sig at komme ind til Madame Murer for at overlevere det; her er et lidet Mellemrum uden at der skeet noget, hvorpaa den fjerde Act begynder.

F i e r d e A c t.

Første Scene.

Madame Murer og Robert, der har en Lysstake, med Lys i, i Haanden, hvoraf han stikker de andre Lys an, der staae paa Bordet, og som have været slukte imens Mellem-Acten varede; Salen er dunkel.

Mad. Murer.

(Har en Seddel i Haanden, og i det hun gaaer frem og tilbage, siger hun ved sig selv)

Han kommer rigtig; (til Dieneren) hvor kommer det sig I var derhenne saa længe?

Robert.

Han var ikke kommet hjem endnu, jeg maatte bide efter ham; og desuden saa er der saadan en Løben og saadan en

en Alarm derhenne, saa det er uden Ende. Han skal holde Bryllup i Morgen; alting er Hulter til Bulter; de vidste hverken hvor der var Pen eller Bleg.

Mad. Murer.

Han kommer dog! — — hør Robert! gior noiatigen alt det jeg nu befaler dig; du skal gaae ned i Haugen, og stille dig ganske tæt ved den lille Dør; der skal du blive staaende uden at røre dig, og naar du merker Rasken af en Møgel i Laasen, saa kom det allersnarest du kan og lad mig det vide.

Robert.

Skal han da komme ind, derigiennem?

Mad. Murer.

Gior hvad man befaler dig.

(Robert gaaer ud igiennem Hauge-Døren)

Anden Scene.

Mad. Murer.

(Callene; gaaer frem og tilbage og slaaer med Sedlen paa Haanden)

Han kommer dog! — — endelig kommer Raden til mig at jeg saaer dig sat du Ertsbedrager! — — Sandt, Beslueringen er voldsom; men det er den sikkerste, det passer sig saa vel med Faerens Tænkemaade; — — dog maae jeg snakke noget med ham først, for at bringe ham paa samme Tanker. (hun seer paa sit Uhr) Jeg har endnu Tid — — Han er henne at trøste sin Datter, thi hans første Heede er nu forbi — — Det er just som jeg ønsker det — — Man maae tømme denne Mand for at bringe ham til Villighed igien; Men see, der er han, hvor han seer nedslagen ud!

Tredie Scene.

Baronen, Madame Murer.

Mad. Murer.

(med en mørk Stemme)

Mu vel, min Herre! har I nu faaet det, som I vilde have det? der fattedes kun lidt i, at jeres Datter jo er død af Forstrækkelse.

Baronen.

(Sætter sig ned tæt ved Bordet med Haanden under Kin-
den, uden at være et Ord, og seer meget forrignfuld ud.)

Mad. Murer.

(som forhen)

Saadan en Alarm! saadan en Hidsighed! uden at giøre den mindste Forskiel paa Personer.

Baronen.

(mumlende ved sig selv)

De, der selv har været Aarsag i Ulykken, bebreide an-
dre den.

Mad. Murer.

Saaledes ganske at overlade sig til sin voldsomme
Ivrighed!

Baronen.

(fortvivlet)

I betiener jer alt for meget af min bedrøvede Tilstand,
og min Taalmodighed; jeg troer, at I har sat jer for at
ærgre mig ihjel. Lad os være i Fred, og behold I kun
selv jeres Arv, den er alt for dyrt koibt paa den Maade;
desuden skal min ulykkelige Datter maaskee ikke meget længe
have den behov (han reiser sig, og gaar frem og tilbage paa
Gulvet ganske forvildet.)

Mad. Murer.

I har jo ingen Tid kundet fatte nogen retfæssen
Slutning.

Bar

Baronen.

Jo jeg har allerede fattet den.

Mad. Murer.

Og hvori bestaaer den?

Baronen.

(Gaaer hastigere frem og tilbage og gior adskillige voldsomme Ophævelser)

Jeg vil gaae til Høve — — ja det vil jeg — —

Jeg vil kaste mig for Kongens Fodder, han skal ikke afflaae min Bøn (Mad. Murer kaster paa Matten heraf) — — Og hvorfor skulde han afflaae den? han er jo selv Fader — — Jeg har seet ham omfavne sine Børn.

Mad. Murer.

Et deiligt Indfald! og hvad vil I da sige til ham?

Baronen.

(bliver staaende stille foran hende)

Hvad jeg vil sige til ham? — — jeg vil sige: Herre!

De er Fader, — — en vrn Fader — — jeg er det ogsaa; men mit Hierte bløder over min Søn og min Datters Ulykke — De er en Menneſkeven; De er godgiørende; den Tid een af Deres var i Fare, saa foreenede vi alle vores Taarer med Deres; De vil ikke være mindre sølesløs imod mine. Min Søn har trokket Kaarde, men som en ærefier Mand; han tiener Deres Majestæt som min Faers Fader, der mistede sit Liv for den salig Konges Dine; han tiener som min Faer, der blev i de sidste Uroligheder, da han forsvarte sit Faderland; han tiener som jeg tient, da jeg havde den Ære at blive gvaestet i Tydſkland — — der paa skal jeg knappe mine Klader op — — jeg skal vise ham mit Bryst — — mine Ar — — han vil blive opmærksom og jeg vil endnu sige til ham: der har indſneget sig en
De:

Bedrager i mit Huus i min Gravværelse for at forstyrre vores Roelighed og fornærme Gæste-Retten; han har beskiemmet min Datter under et opdigtet Giftermaal. — — Jeg beer Dem Herre! paa mine Knæ om Naade for min Søn og om Ret for min Datter.

Mad. Murer.

Men denne Bedrager er af høi Stand og magtig.

Baronen.

(hidfig)

— — Et hvad! er han af Stand, saa er jeg en Edelmand — — overalt er jeg et Menneske; Kongen er retsfærdig — — for hans Fodder siger alle disse Grader i Standen slet intet; troe mig Søster! Høihed merkes kun af den der seer ned fra opad; oven fra nedad ere alle lige, og jeg har seet Kongen tale ligesaa mild til den allermindste som til den allerfornemste af sine Undersaatter. (han gaaer fra hende og kommer tilbage igien.)

Mad. Murer.

(med en standhaftig Stemme)

Troe mig Herr Baron! vi ere selv i Stand til at forskaffe os Hævn.

Baronen.

(der ikke har hørt mere end det sidste Ord)

Ja Hævn! og overlade ham til Lovens Strengthed.

Mad. Murer.

(meget standhaftig)

Lovene! — — Høihed og store Benner kommer dem ofte til at tie! og desuden gifter han sig i Morgen, vi maa søge at forekomme ham. Uvisshed! Langsomhed! er det at hævne sig? ei hvad! den civile Ret kan ikke gaae uden for sine Grændser, (efter en liden Taushed siger hun med en sagte Stemme) fort sagt, min Broder! det er nu Tid at aa-
ben

benbare jer min Hemmelighed; inden to Timer skal enten Greven være død eller ogsaa jeres Svigersøn.

Baronen.

Hvordan det da?

Mad. Murer.

(gaaer nærmere hen til ham)

Jo hør kuns: Jeg har stiftet en fuldstændig Beretning hen til Mylord Hertugen om alle hans Brodersøns æffentlige Gjerninger, dog uden at melde ham noget om mit Forfat; derefter (jeres Datter kunde jeg nu slet ikke saae til det) men jeg har selv skrevet en Seddel i hendes Navn til dette Uhyre, at hun venter ham her i Aften.

Baronen.

Han kommer ikke.

Mad. Murer.

(viser ham Sedlen)

Naar Klokken er 12 i Nat — — her er hans Svar. Jeg har ladet baade jeres og mine Folk bevæbne: I skal komme ham uformodentlig paa Halsen naar han er inde hos hende; imidlertid har jeg en Præst ved Haanden — — lad ham nu ogsaa engang stelve.

Baronen.

(bejvrtset)

Hvordan Søster! et overlagt Mord! et lumsk Anfald!

Mad. Murer.

Var han saa nøie regnende da han paa det yderste beklæmmede os.

Baronen.

Det er sandt! Men naar han kommer saa vil jeg gaae ham i Møde og angribe ham.

Mad. Murer.

(med Forstræffelse)

Han vil dræbe jer.

Bar.

Baronen.

Dræbe mig? vel! saa har jeg dog ikke overlevet min
Banære.

(han gaaer)

Fjerde Scene.

Mad. Murer allene.

Gaae halstarrige gamle Mand! Jeg kan være din
Hielp foruden; det er mig, der har været Marsag i Ulykken,
det er mig allene der bør afhielpe den igien.

Femte Scene.

Madame Murer, Robert.

Robert.

(kommer løbende)

Jeg hørte Frue, der var nogen der prøvede en Nøgel
i Laasen og derfor løb jeg det allerbeste jeg kunde.

Mad. Murer.

Hurtig, hurtig lad os komme ind; jeg henter mit
Broer-Datter i hendes Kammer; sluk, sluk, gesvindt;
(han slukker Lysene i Stagerne og de gaae ind)

Siette Scene.

Greven og Sir Carl.

(Greven er i Grakke, har Hatten paa, og holder Kaar-
den med Skeden paa i den ene Haand, ved den anden
fører han Sir Carl, der har den blotte Kaarde under
Armen; Salen er mørk.)

Greven.

Her er De i Sikkerhed min Herre! dette Huus hører
mig til, omendstiont jeg har brugt en slags Hemmelighed
ved at gaae herind. — Men er De ikke saaret?

Sir

Sir Carl.

Nei; jeg har ikke saaet uden et Hug i Kiolen; men min Herre! De behager dog at sige mig hvem det er, jeg har at takke for mit Liv; uden Deres lykkelige Møde, og Deres ædelmodige Tapperhed, havde jeg useilbarlig maattet miste det; thi de fire Slynkler meente mig det ret godt.

Greven.

Den Tieneste er ikke noget; jeg har ikke gjort andet end det jeg er forvissat om at De vilde gjøre i lige Tilfælde.

— Man kalder mig Greven af Clarendon.

Sir Carl.

(levende)

Er det mueligt? Greven af Clarendon! — — Saa var jeg da bestemt til at skulde skylde Dem alleting Mylord! og at erholde baade Eren og Livet af Deres Haand!

Greven.

Paa hvad Maade skulde jeg da være saa lykkelig?

Sir Carl.

Jo jeg er bleven recommenderet til Dem fra Dublin af.

Greven.

De er da den Ridder Camples, som min Søster og min Cousine har skrevet mig saa mange indstændige Breve til om, og som jeg adskillige Gange har seet paa Listen af de Visiter, der har ladet sig melde hos mig?

Sir Carl.

Jo det er mig; jeg har i fem Dage været der hver Aften, og i Dag sagde man mig, at De var nyelig gaaet ud; da jeg fik at høre hvad Bei De havde taget, saa skyndte jeg mig det Beste jeg kunde, og var just færdig at naae Dem, da jeg blev oversaldet. — Det er nu anden Gang siden jeg kom til Byen; men uden Deres Hielp i Aften Mylord
saa — —

G: 9:

Greven.

Jeg er inderlig fornøiet over dette Møde; det fore-
beelagte som disse Damer medde om Dem, det — —

Sir Carl.

Jeg har ladet mig medde under Navn af Campsey, men
det er just ikke mit rette.

Greven.

Min Søster skriver mig til at en vis Duel nøder Dem
til, ikke at være det bekendt her i Byen.

Sir Carl.

Ja det er med min Obrist, og det er ham, der forfø-
ger mig; men De kan nok slutte Dem til af det der nyelig
er håndtes mig, hvad for et Meeneste min Modstander er.

Greven.

Det er skammeligt! vi skal i Morgen tale nærmere
derom; De skal ikke gaae fra mig i Nat; jeg frygter, det
kunde hendes Dem noget Ondt. — De skal faae Seng
hjemme hos mig; dog maae jeg reent ud tilstaae Dem, at
De setter mig her i en særdeles Forlegenhed.

Sir Carl.

De behager allene at befale, hvad De vil jeg skal gjøre.

Greven.

Omstændighederne tvinge mig til at gjøre Dem denne
Tilstaaelse; man venter paa mig her i Huset, til en hemmelig
Sammenkomst, og jeg gik just herhen ganske allene, da
jeg havde den Lykke at kunde vise Dem denne Tjeneste.

Sir Carl.

(smilende)

Ja saaledes! De maae ikke spille den kostbare Tid her
med mig.

Greven.

Nei, nei, det er vist ikke det, som De mener; mens
De

De veed nok, at et eller andet fordeelsagtigt Partie ophæver undertiden behagelige Forbindelser; og det er just min Historie. En indragende Skionhed, der har overgivet sig til mig, og som jeg inderlig elsker, opholder sig her tilligemed sin Familie siden nogle faa Dage, hun har faaet et Nys om mit Giftermaal, man har skrevet mig til i denne Aften; jeg kommer her, sandt at sige, temmelig forlegen.

Sir Carl.

Na det er vel saa en lille

Greven,

Nei vist ikke, intet mindre end det! det er just det der gjør mig ondt, og bringer mig i Forlegenhed. Jeg har endog Mistanke om, at dette kunde i Tiden have Følger; hun skal have en Broer — — men jeg synes jeg hører det omfrevne Tegn; Undskyld at jeg hører Dem hid, et Dieblisk i Haugen; De seer hvorvidt min Tilkid til Deres Venkab allerede strekker sig. (Greven fører ham ud i Haugen, kommer tilbage og lukker Døren efter sig.)

Syvende Scene.

Madame Murer, Eugenie og Greven

Der har lagt sin Kaarde fra sig paa en Lænesteol, ganske nær ved Døren; Bethu har et Lys i Haanden, hvormed hun slukker de andre Lys an, der staae paa Bordet, og derpaa gaaer hun bort)

Mad. Murer.

(Trækker Eugenie ved Haanden efter sig)

Det er forgievet at staae imod Eugenie! nu vil jeg endelig have det.

Greven.

(med en omhyggelig Mine)

Jeg kommer herhen med den yderste Forstrækkelse i Sielen; den Seddel, jeg har faaet i Aften, har kommet paa en Blodsdraabe i mig til at riste, og disse tvende sidste Linier have været mig de forstrækkeligste i mit hele Liv.

Eugenie.

8

Mad.

Mad. Murer.
(spodsk)

Det er ikke Deres Naagtighed, De skal giøre Regnskab for.

Grevn.

Hvilken en mørk Imodtagelse! hvad skal jeg tilskrive den?

Mad. Murer.
(opbragt)

Spørg Deres eget Hjerte ad.

Grevn.

Hvorledes? dette ugrundede løse Rygte om mit Giftterniaal, skulde det have kunnet virke noget hos Dem?

Eugenie.
(hidfig ved sig selv)

Udflygtige Forstillelse!

Mad. Murer.
(holder for Munden paa hende)

Min kiere Broer-Datter, spar dog de øvrige saa Kræfter du har tilbage; (til Grevn) saa skulde da alt det Folk siger derom, ikke være andet end et blot løst Rygte?

Eugenie.
(lægger sig imidlertid og holder Lorklædet for Dinene)

Grevn.
(mindre standhaftig)

De behøver dog at betænke det Forbigangne, og saa selv dømme hvordan det dog skulde være rimeligt, at —

Mad. Murer.
(betragter ham noie)

De seer mig saa forvirret ud.

Grevn.
(uroelig)

Dersom De ikke vil troe mig, saa har jeg dog —

saar vil jeg tage min Tilflugt til min allerkiæreste Eugénies
Gødhed?

Mad. Murer.

(koldskindig)

Hvorfor tør De ikke kalde hende Deres Kone?

Eugenie.

(ophidset ved sig selv)

Hvem skulde have sagt mig, at min Forbittrelse endnu
kunde have bleven større.

Greven.

(aldeles forvirret)

Jeg begriber i Sandhed slet intet Madame! hvad al
denne fremmede Tale vil sige?

Mad. Murer.

(meget forbittret)

Nægt da, nedrige Forsører! det Vidnesbyrd, som
dine egne Medskyldige har afslagt imod dig; nægt din egen
Samvittighed, der tegner paa din Pande den Skam og
Forvirrelse, som følger en overbeviist Misgjærling; Læ!
(hun stør ham Williams Brev, som Greven læser, og imid-
lertid betragter Mad. Murer ham meget noie)

Greven.

(siger, da han har læst)

Alt er aabenbaret!

Mad. Murer.

Der staaer han maalløs og bestæmmet.

Greven.

(tvivlsraadig)

Da — jeg tilstaaer det; og jeg maade anklage mig
selv, siden alle Sandsynligheder fordømme mig; — Jeg
er skyldig; Frygt for at miste Dem paa den ene Side, og
Skæk for min Oncles Myndighed paa den anden, har drev-
et mig til at begaae den Feil: at forsikre mig Dem ved u-

lovlige Mibler; men jeg svar, at jeg skal gjøre alting godt og rigt.

Mad. Murer.

(affides.)

Og det snarere end du troer.

Grev.

(taler mere hastig.)

De er bleven fornærmet min Eugenie, men er derfor Deres Dyd mindre uskyldig? Har min Ubillighed noget Deres blif kundet være i Stand til at fordunkle den? En uigien nemtrængelig Hemmelighed sætter Deres Værd i Sikkerhed; og dersom De ellers vil værdiges at antage min Haand, hvem har jeg da vel fornærmet andre end mig selv? Bliver ikke Effkren og Manden den samme Person i min Eugenes Dine? Ak! maatte dog en eneste Dags Forvildelse tilgives mig, hvad skulde den ikke drage en evig uforanderlig Lyksalighed efter sig!

Eugenie.

(treffer sig og betragter ham med Foragt.)

Falkette af alle Mennesker! Flye bort fra mine Dine. Jeg har Affkye for din Retfærdiggjorelse; Gaae, til hen til et andet Fruentimmers Fodder, for der at tilsvare hendes de Bølelser, som dit troeløse Hjerter aldrig kjendte — jeg vil ikke høre dig til under nogen Titul; jeg har lært at dø. (hun gaaer ind i hendes Kammer.)

Mad. Murer.

(til Grev, i det hun gaaer ind efter hende og taer Lyset med sig)

Vil De da forlade hende i denne grusomme Tilstand?

Grev.

(bidser)

Nei, jeg følger hende.

De

Ottende Scene.

Greven allene.

Hun troer hun er bestemt, det er nok; hun er min, og hun skal blive min. — — Ak! hvad har jeg dog gjort? For at forlade hende, maatte jeg ikke have seet hende igien!

Niende Scene.

Greven og Sir Carl.

(Der kommer ind igien fra Hauge Døren af)

Sir Carl.

(i Mørke)

Mylord!

Greven.

Er det Dem, Ridder Campley?

Sir Carl.

Ja, det er mig.

Greven.

Om Forladelse! et Øieblik endnu, saa følger vi ad. (han vil gaae ind til Eugenie)

Sir Carl.

(Laaer ham ved Armen, for at holde ham tilbage)

Hvad frygter De ikke for noget, Mylord? Saa sildig ud paa Natten synes mig jeg seer alt for mange Folk paa Gade.

Greven.

Det er kun Berienterne; jeg skal være hos Dem paa Timen. (han gaar)

Tiende Scene.

Sir Carl

(Allene, med en Wine der gier en slags Mistillid tilkiende)
 Dette Huus er mig i saadan en stor Bevægelse: man

gaaer og løber frem og tilbage; jeg har seet Folk i Haugen
 — — og nu nyeligen var de henne at lukke Porten for den.
 — — Han seer mig saa forvirret ud, Mylord — — Sam-
 talen maae have været heftig.

Ellevte Scene.

Sir Earl, Mad. Murer.

Mad. Murer.

(Kommer ud fra Eugénies Kammer uden Lys, og siger ved
 sig selv i det hun gaaer)

Nu ligger han paa Knæ for hende, Diebliffet er gaaet
 stigt, nu frist! (hun gaaer hen over Salen og ud igiennem
 Hauge-Døren)

Tolvte Scene.

Sir Earl

(Allene, lyder efter, og da han ikke hører mere
 til noget, siger han)

Hum - - - Hum - - - denne Røst har en forunderlig Ligt-
 hed med — — (han gaaer frem og tilbage og gjør en Ge-
 bærde som een der forkaster en ugrundet Tanke) Det er dog et
 meget slet Menneſke den Øbrist! — — thi de Folk var
 dog vist ingen Tyve eller Stratenrøvere — — men hvor
 mangfoldige lykkelige Ting forenede sig dog ikke for mig i
 Mylord Clarendons Møde! det er ham, der redder mig mit
 Liv; det er ham, der skal søge om Pardon for mig hos Kon-
 gen; hvor mange bevægende Aarsager til at elske ham!
 — Men jeg synes jeg hører en Røst — — jeg seer et Lys
 — — lad os høre.

Trettende Scene.

Madame Murer og Sir Earl.

Mad. Murer.

(Kommer ind igjen i Salen og siger til Goffene, der ere bag
 ved hende, i det hun vender sig om til dem)

J skal ikke komme ind førend man laer jer det vide,
 men

men I skal stille jer allesammen lige for Døren, og i det han vil gaae ud, saa skal I gribe ham an, og holde ham fast; men tag jer vel i Agt, at han ikke undgaaer. (hun gaaer stiftende hen over Salen ind til Eugenie, Tjenerne gaae ud igien i Haugen)

Sir Carl.

(Efterat han har hørt dette)

Der er Forraderie paa Færde! Skulde jeg da være saaa lykkelig igien, at kunde være min Ven til Tjeneste.

Fiortende Scene.

Baronen og Sir Carl.

Baronen.

(Kommer ind igiennem Forside-Døren, med Hatten paa Hovedet og Kaarde ved Siden, uden Lys)

Min Søsters Forehavende gjør mig meget urolig, mon Clarendon ogsaa skalde være her?

Sir Carl.

(Trækker sin Kaarde, og i det han gaaer trodsig hen imod Baronen, setter han ham Spidsen paa Brystet og siger)

I hvem I ogsaa er, saa gjør ikke et Skridt længer.

Baronen.

(taer til Grebet paa sin Kaarde)

Hvem er saa dumdriftig — —

Sir Carl.

(af een endnu mere trodsig Tone)

Ikke et Skridt siger jeg, eller du est Dødsens!

Femtende Scene.

Baronen, Sir Carl,

og de bevæbnede Tjenerne, der komme styrteudes ind af Hauge-Døren med anstufne Fakler.

Baronen.

(der kender Sir Carl)

Min Søn! — —

Sir Carl.
 Na Himmel min Faer!

Baronen.
 Men ved hvad Lykke ere vi blevne samlede her paa dette Sted? Og det paa denne Tid her hos os?

Sir Carl.
 Hos Dem? — — og hvad er da det for et Kammer?
 (han peger paa det, som han har seet Greven gaar ind i)

Baronen.
 Det er din Søsters.

Sir Carl.
 (med en angstelig Bevægelse)
 Af Gud! hvilken en skammelig Gjerning!

Sextende Scene.

Mad. Murer, Baronen, Sir Carl
 og Folkene.

Mad. Murer.
 (kommer tillopende ved denne Stoi og raaber af Forundring)

Sir Carl! — — det er Himlen selv, der sender os jer.

Sir Carl.
 (fortvivlet)

Grusomme Tildragelse! — — jeg har kun to Ting at vælge i, enten utaknemmelig eller vanæret.

Mad. Murer.
 Nu kommer han og gaar ud.

Sir Carl.
 (forvirret)

Min Søster! — — min Befrier! — — jeg gæser ved min Tilstand!

Mad. Murer.
 Hvad? tør I betænke jer? — —

Sir

Sir Carl.

(bider Tænderne sammen af Forbittrelse)
Betænke mig? — — Nei, jeg er færdig.

Mad. Murer.

(til Dienerne)

Kommer hid allesammen.

Syttende Scene.

Madame Murer, Baronen, Sir Carl, Folsene, Bethy, Greven og Eugenie.

Eugenie.

(aaabner Døren ved den Alkarm hun horer, og i det hun holder Greven tilbage siger hun til ham)

Na Himmel! de ere bevæbnede; gaae ikke ud.

Greven.

(stoder hende tilbage)

Jeg er forraad! (til Sir Carl) flye mig min Kaarde min Ven!

Sir Carl.

(løber hen og bemægtiger sig Grevens Kaarde, og beholder imidlertid sin egen bestandig blot i Haanden)

Eugenie.

(bestyrret)

Det er min Broer.

Greven.

Hendes Broer!

Sir Carl.

(hidse)

Ja hendes Broer!

Greven.

(til Eugenie med en foragtelig Mine)

Saa er det Dem da, der har ledt mig ind i denne skammelige Snare?

Eugenie.

(forvirret)

Han beskylder mig!

Greven.

Deres Brede, Deres Foragt var kun en Forstillelse
for at give dem desto bedre Tid til at overrumple mig.

Eugenie.

(falder tilbage som halv død i en Vænestoel; Bethy taer
imod hende og holder hende noget i Været)

Dette fattedes endnu for at gjøre min Ulykke fulde
kommen.

Mad. Murer.

(til Greven)

Al denne Snak nyter ikke til noget; enten tag hende
til Kone eller døg.

Greven.

(forbittret)

Hvad! Skulde jeg give efter for saa lumpen en Aarsag
som Frygt? Og skulle min Haand være en Frugt af en ned-
drig Accord? — — Nei aldrig! — —

Mad. Murer.

Hvad var det da Du lofte for et Dieblis siden.

Greven.

(af samme Tone som forhen)

Jeg har Erbødighed for en dydig Ulykkelig; Hendes
Bedrøvelse formaaede mere hos mig, end en Million bes-
væbnede Arme; Hun rørte mit Hjerte, og var allerede
færdig at erholde Seier; Men jeg foragter Stiemænd.

Baronen.

Og troede Du mig i Stand til at være det? eller døm-
mer Du maaſkee allene om mig efter den Vanære, som Du
styrter os i?

Mad.

Mad. Murer.

(heftig til Tjenerne)

Griber ham!

Sir Carl.

(kaster sig imellem Greven og Tjenerne)

Nei holdt!

Mad. Murer.

(endnu heftigere)

Griber ham, siger jeg.

Sir Carl.

(med en forstrækkelig Røst og Gebærde)

Den første der gjør et Skridt — —

Baronen.

(til Tjenerne)

Lad kun min Søn raade.

Mad. Murer.

(fortvivlet gaaer hen og kaster sig i en Vænestoel og holder Hænderne over Kors for Ansigtet som et Menneske, der er i den yderste Fortvivlelse.)

Sir Carl.

(til Greven af en Tone som et Menneske der er overmaade forbittret)

Min Nærværelse, Mylord! vederlegger Dem det igien, som De har gjort for mig; vi ere hinanden intet mere skyldige; de Midler, man her anvender imod Dem, anstaae ikke Folk af vores Stand. Der er deres Kaarde. (han støter ham den) Det er imod mig allene for Eftertiden De skal bruge den. De er frie Mylord! gaae bort; jeg skal forsikre Dem en ubehindret Vortgang; men i Morgen tales vi ved — —

Greven.

(bestyrtet, seer snart paa Eugenie, snart paa Sir Carl, og siger i det han holder op imellem)

Min Herre! jeg — — jeg forlader mig derpaa —

— jeg skal vente paa Dem hjemme hos mig. (han betragter paa

paa nye Eugenie, og sukker som et ganske trostesløs Menneſte; hoorpaa han gaaer ud igjennem Hauge-Døren; Baronen holder imidlertid Tjenerne tilbage og laer ham fri Gienngang)

Aktende Scene.

Eugenie, Baronen, Madame Murer,
deres Folk og Sir Carl.

Mad. Murer.

(Reiſer ſig ganske reiſende og vender ſig til ſin Broderſon)

Saa var det da allene for at rive ham os af Hænderne at du er kommen her?

Sir Carl.

(forvirret)

De ſkal beklage mig allesammen, naar De ſaaer at høre hvordan — — Toit kunſt ikke paa De jo ſkal blive hævnret — — Men denne Eugenie ſom hele Familien gjorde ſig ſaa meget til af — —

Mad. Murer.

(af en meget forbittret Tone)

Hævn jeres Søſter Sir Carl — — men beſkold hende ikke; hun er et uſkyldigt Offer — — lad os gaae ind i hendes Kammer; kom! I ſkal gyſe over min Fortælling.

Sir Carl.

(overmaade bedrovet)

Hvad? er hun uſkyldig? Ah min Søſter! Tilgiv mig min Viſdſarelſe; Imodtag her — — (han taer fat paa hendes Hænder) Men hun hører mig jo ikke! — — (til hans Søſter) Tank kun paa at hjælpe hende. (Mad. Murer, Betha, og Robert, der træder ud fra de øvrige Betjente, taer Eugenie under Armene og fører hende ind i ſit Kammer)

Nit

Nittende Scene.

Baronen, Sir Carl og Folkene.

Sir Carl.

(Taer fat paa Baronens Haand og siger med en skrækelig Stemme)

De min Faer! Antag i Steden for hende den Fed, som jeg her gjør: Ja! dersom det Maserie, der omspander min Siel ikke har qvælt mig; dersom den Ild, der udtørre denne Ulyksaliges Blod, ikke reent har fortæret hende for Dag; Saa svær jeg: at den tilstræffeligste Havn skal have foregaaet hendes Død.

Baronen.

Kom med mig min fiere Son! lad os gaae ind til hende.

(De gaaer ind til Eugenie: Betienterne gaae ud igiennem Forslue: Døren med Kaskerne)

Ende paa den fjerde Act.

* * *
Smellem Aeterne.

Bethy kommer ud af Eugenie's Kammer, og seer meget bedrøvet ud, har en Løsestige i Haanden med Lys i, da det er allerede mørk Nat. Hun gaaer ind hos Madame Murer og bender et Glasfoder, som hun sætter paa Bordet i Salen, tiligemed Lys; hun aabner Glasfoderet og efterseer om det ogsaa er de rette Glaser; derpaa bær hun det ind til sin Broder, Et Dieblis efter kommer Balden ud af sin Datters Kammer med en meget beklemmt Mine, bær i den ene Haand en Løsestige med Lys i, og med den anden søger han i sin Bureskifte efter en Naal; hvorpaa han gaaer ud igiennem Forslue: Døren, som vender ud til hans Kammer, og kommer geivindt tilbage med en Flaske Salvolatile, som gier tilkiende at Eugenie er i en meget slet Tilstand. Han gaaer derpaa ind igien til hende. Man horer ringe paa Klokken uden for, hvorved en Diener kommer tillobende; Bethy kommer grædende ud af Broderens Kammer og siger ganske sagte til ham, at han skal blive i Salen for at være desnærmere tilstæde, isald de vilde ham noget; hvorpaa hun gaaer ud igiennem Forslue. Betienten sætter sig midlertid paa en Canopee, som staaer i det inderste af Salen, og tilsidt legger han sig paa langs i den, og gaar af Scen og

komme Misgjerningen, saa skal jeg dog have den sørgelige
Bløde at straffe den. (han vil gaar)

Eugenie.

(soger at holde ham tilbage)

Vie dog — — hvad Fordeel venter du dig deraf, at — —

Sir Carl.

(standhaftig)

Naar man ikke har mange Midler at gaar Balg iblant,
min Søster! — saa maae man giøre en Dyd af Nødvendigheden.

Eugenie.

(med en flags Brede)

Du taler om Dyd! og agter at dræbe din Medskabning.

Sir Carl.

(fortrydelig)

Min Medskabning! Uhyre!

Eugenie.

Han har reddet dit Liv.

Sir Carl.

(stolt)

Jeg er ham nu intet mere skyldig.

Eugenie.

(overmaade beklemmt)

Store Gud! red mig dog ud af min Fortvivlelse! —

— Min Broer! For den Kierligheds Skyld, der stedse
har været imellem os, men især for den Ulykkes Skyld, der
omspænder mig. — — Skulde jeg da vel være mindre
ulykkelig, mindre vanæret, om en Meeneeders Navn, om
hans Ihukommelse blev udsløkket af Jorden? — — —
(med en stærkere Røst) Og hvad, om din Dristighed blev
straffet ved din Modstanders Sværd, hvor grusomt et Slag
for en Faer! — — Du, hans Alderdoms Støtte, du vil
sette dit Liv i Bøve, der er ham saa umisteligt! — — —

(med

(med en afbrudt Stemme) og for hvem vel! — — For en
Ulykkelig som al din Magt dog ikke mere kan redde — —
Jeg dør!

Mad. Murer.

— (Kaster sig imidlertid paa en Stool, og legger sig op imod
Bordet, og støtter Hovedet derpaa)

Sir Carl.

(levende)

Du skal leve — for at nyde Hævnens Sødhed.

Eugenie.

(fortvivlet med en meget voldsom Stemme)

Nei, nei, jeg er det ikke værd — vil du høre Be-
viser derpaa; Ak! jeg foragter mig selv for meget til at
følge dem — — hvor troeløs han end er, saa taler dog
mit Hierte endnu for ham; jeg føler, at det elsker ham endog
saa inod min Villie; jeg føler, at om jeg end har Mod nok
til at foragte ham levende, saa skulde dog ingen Ting i Ver-
den holde mig fra at begræde ham død; jeg skulde forbande
din Seier; jeg skulde hade dig; mine affindige Debreiddelser
skulde forfølge dig overalt; og jeg skulde beskyldte dig for at
have bortrevet ham fra Fortrydelsens Time.

Sir Carl.

(vred)

Den fornærmede Ere opirres over din Tale; jeg
foragter dine Taarer; Farvel! jeg iler hen, hvor mine
Pligter kalde mig.

Eugenie.

(ganske ude af sig selv)

— Ak Barbar! — — ble dog! hvor skæffelt et Be-
vis giver du mig ikke paa din Hengivenhed! (hun vil gaae
efter ham, men Mad. Murer holder hende tilbage)

(Sir Carl gaaer)

(sin)

Ere

Tredie Scene.

Eugenie, Madame Murer, Bethy.

Eugenie.

(bliver ved, ganske forvildet)

Hvad for et Syn! — — den blodige Kaarde udtrokket af min Mand's Bryst — — (med en kvalt Stemme)
 Min Mand! — — hvad for et Navn har min Mund fremført! — — det sortnes for mine Dine — — mine
 Sukke kvalde mig — — (Mad. Murer og Bethy sætter hende paa en Stool)

Mad. Murer.

Tving dog din umaadelige Bedrøvelse.

Eugenie.

(græder bitterlig)

Nei, nei, Verden kan dog aldrig kiende Halvdelen af mine Smerter — — den Affindige, vidste han dog hvilket et Herte han sonderlider!

Mad. Murer.

(græder ogsaa)

Lad dig trøste min allerkiæreste Datter! denne skrækelige Tildragelse skal begravet i en evig Tavshed. Haab dog til det Beste mit Varn!

Eugenie.

(ude af sig selv)

Nei; jeg kan ikke haabe mere: jeg er træt af længere at løbe min Ulykke i Mode; Men give Himlen! jeg var baaren til min Grav, den Dag da jeg glemt den Verhødighed jeg var min Faer skyldig, for at følge Deres heftige Villie! Deres grusomme Kierlighed har udhulet den Afgrund, som man har styrket mig i.

Eugenie.

G

Mad.

Mad. Murer.

(meget bestyrret)

Hvad! — — Du vil ogsaa Eugenie — —

Eugenie.

(forvirret)

Jeg er forvildet — — Ak min Gæster! Tilgiv mig
 det: forglemten Ulykksalig, som — — (med en mat Stemme)
 — — Men hvor er Sir Carl? — — Vilde han da ikke
 høre mig? — — Saa skal da Blodet strømme — —
 min Broder eller hans Modstander igiennemboret — —

Fjerde Scene.

De forrige, Baronnen kommer ind.

Eugenie.

(raaber til ham i Forvirrelse)

Og De har ladet ham gaae min Faer!

Baronnen.

(meget beklemmt)

Troer du da at mit Hjerte er mindre mættet end dit?
 Formeer dog ikke min Smerte siden din Broders Moed tør
 gjøre alting godt igien, (affides) eller ogsaa gjøre os allesam-
 men dobbelt ulykksalige.

Eugenie.

(i Forvirrelse hidfig)

Kan De vel haabe det min Faer! mon ikke dog hans
 Families Hævn vil leve? for siden igien at knuse Deres Søn?
 mon vores Paarørende ligesaa stolte som hans, skulde igien
 lade denne Død uhaevnet? naar skal der da blive Ende paa
 denne Myrden? mon vel, førend begge Familiernes Blod
 er aldeles udtømmet?

Baronen.

(Vred)

Ubetænksomme! have saa lettroende et Hjerte og dog vide saa mange Midler at forsikre sig derimod?

Bethy.

(Gaaer ud igiennem Forstue. Døren)

Femte Scene.

Eugenie, Mad. Murer, Baronen og
Sir Carl uden Kaarde.

Baronen.

(bliver Sir Carl vaer)

Min Søn — —

Mad. Murer. — —

Saa snart igjen?

Baronen.

Er vi høvnet?

Sir Carl.

(med en nedslagen Mine)

Na min Faer! De seer en Ulykkelig for Dem — —
saa Skridt herfra sandt jeg Grevnen; han vilde have talt
med mig, men, uden at vilde høre ham, nægte jeg ham til
at forsvare sig; Men just som jeg allerhurtigst angreb ham
— — O Ulykke! — — saa sprang min Kaarde i Styk-
ker — —

Baronen.

Maa, hvad saa min Søn!

Sir Carl.

De er Baabenløs, sagde han til mig ganske Koldsin-
dig; jeg anseer ikke denne Sag som aldeles afgjort endnu;
jeg billiger Deres Fortrydelse; jeg kiender ligesaavel som De
Deres Love; Vi skal tales ved igjen inden kort Tid — —
derpaa gik han.

Mad. Murer.

For at bringe sit Giftermaal fuldkommen i Rigtighed;
det var noget jeg allerede havde seet forinde.

Sir Carl.

(med en fortvivlet Stemme)

Jeg er i Stand til at tage Livet af mig selv. — Min
Søster! allerkiereste Eugenie! jeg havde lovet dig en For-
svarer, en Hævner, men Skiebnen har tilintetgjort min
Forhaabning.

Eugenie.

(der sidder ned, siger med en døendes Stemme)

Saa har dog Himmelen havt Medlidenhed med mine
Taarer; den har ikke tilladt, at andre skulde blive indvirkede
i min Ulykke — — Na min Faer! — — min Broer!
— — Vil I vel være mere ubevagelige end den? Den
Sorg og den Smerte, der dræber mig, skal astoe den Plac,
som jeg har sadt paa min hele Familie, (her sagtnes hendes
Kost efter Haanden) men dette ene Offer er nok; Jeg allene
var skyldig, og Himlens Retfærdighed vil, at jeg forsoner
min Forseelse med Vanære, Fortvivlelse og — — Døden.
(hun falder tilbage bevimet i Madame Murers Arme)

Siette Scene.

Baronen, Sir Carl, Madame Murer, Eu-
genie med Dinene lulle ligger tilbage
i en Vænestoel, Bethy.

Bethy.

(kommer løbende)

Det banker stærk paa Døren.

Mad. Murer.

Paa denne Tid? — — saa tilig? — — Lab og
lad dem ikke lulle op. (Bethy gaaer)

Sy

Syvende Scene.

Madame Murer, Baronen, Sir Carl,

Eugenie.

Baronen.

(Hvorfor ikke det?)

Mad. Murer.

Man maae berygte alting — — saa fløttankende et
Menneske — — Hans Oncle — —

Baronen.

I hvad vil De vel giøre os?

Mad. Murer.

Efter det der er skeet i Nat, min Broer — — en
høiere Ordre — — jeres Søn — — hvem veed?

Sir Carl.

Nei han er dog ikke i Stand til saa nedrig en Gierning.

Mad. Murer.

Han er i Stand til alting.

Ottende Scene.

De forrige og Bethy der kommer tillopende.

Bethy.

(ganske forpustet)

Det er Greven af Clarendon.

Mad. Murer og Sir Carl

(paa engang)

Clarendon!

Baronen.

Jeg vilde ønske at det var ham.

Bethy.

Ja vist er det; jeg saae ham i Gaarden; han har den
samme Kiøle paa endnu; han var mig lige i Hælene.

Niende og sidste Scene.

De forrige, og Greven af Clarendon, der kommer ilendes ind i Stuen uden Kaarde.

Baronen.

(med en Mine, der giver hans Afstøje for ham tilfredse)

Det er ham!

Mad. Murer.

Han vil see hende døde.

Baronen.

Nei, det skal han prøve førend hun. (han trækker Kaarben ud og gaaer imod ham) Forsvar dig Troeløse!

Sir Carl.

(kaster sig imellem)

Min Faer, han er jo uden Vaaben.

Greven.

Jeg troede at en opriktig Fortrydelse var det eneste, der anstoden Skyldig; (han løber hen for at kaste sig for Eugenie's Fodder) Du vinder Seier min Eugenie! Jeg er ikke mere denue Affindige, der fornødrede sig selv ved at bedrage dig! Jeg tilsvor dig min Hoiagtelse, min Kierlighed for evig. (han reiser sig meget bestrøffet) Men Himmel! Forstrækkelse og Døden omringer mig! hvad har der dog tildraget sig her?

Sir Carl.

(grædende)

Disse nye Tidender komme alt for sildig; Eugenie er ikke i Stand til mere at tage imod nogen Trost.

Greven.

(levende)

Na nei, nei; den overmaade Besslemme har allene bragt hendes Leveaander i denne Forvirring.

Mad.

Mad. Murer.

(grædende)

Af det er ikke saa vel! — vi har slet intet mere Haab tilbage.

Berhn.

(Staaer bag ved Brostens Pænesteel og tørrer sine Øine paa sit Forskæde)

Grevn.

(meget forkræffet)

Hvad? er De i Frygt for hendes Liv? Na lad mig dog smigre mig med, at jeg ikke skulle være saa strafværdig; (med en venligere Røst) Min Eugenie! Allerkiæreste Kone! Skulde denne Steinme, der tilforn havde saa stort et Herredømme over dit Hjerte; skulde den da slet ikke formaae noget hos Dig mere? (han taer fat paa hendes Haand)

Eugenie.

(Kommer ved denne Bevægelse igjen til sig selv, betragter ham flittende og giver ved en Gebærde sin Afstne tilkiender, hvorefter paa hun vender sig om til den anden Side, og siger)

Himmel! — — jeg syntes jeg saae ham — —

Grevn.

(kaster sig igjen for hendes Fodder)

Ja det er mig.

Eugenie.

(kaster sig i sin Gæsters Arme, og siger tielvende uden at see paa ham)

Det er ham! — —

Grevn.

Uergierlighed forvildede mig, Vren og Kierlighed bringer mig tilbage for Deres Fodder — — vore lykkelige Dage ere dog endnu ikke forløbne.

Eugenie.

(har bestandig Øinene lukte, og i det hun staaer fra sig med Haanden, siger hun)

Lad mig være — — lad mig være — —

Greven.

(fyrigen)

Nai, aldrig; hør mig dog: da jeg i Nat gik herfra, med et Hjerter opfyldt med Kierlighed til Dem, og af Beundring over saa ædelmodig en Fiende (han viser paa Sir Earl) saa løb jeg hen til min Uncle for at kaste mig for hans Fødder, og gjøre ham en Tilstaelse om alle mine Misgjerninger. En oprigtig Fortrydelse lærte mig at sætte Skam til side; han saae min Anger, min Bedrøvelse; jeg lod ham løse den falske Act, der bevidner min Forseelse og Deres Dyd. Endelig formaaede min Fortvivlelse og mine Taarer ham til at samtykke vores Forbindelse; og han skulle allerede selv personlig have været her, for at give Dem det tilkiønde, dersom ikke — — men tør jeg vel sige det? — — dersom han ikke havde frygtet for, at jeg aldrig skulde have erhholdet Tilfredselse — — Tael Eugenie! bestem min Eliebne!

Eugenie.

(med en mat, langsom og afbrudt Røst)

Saa er det dog Dem! — — Jeg har samlet de saa Kræfter jeg har tilbage for at svare Dem — — Tald mig ikke i Talen — — jeg er Mylford Hertugen forbunden for hans Ædelmodighed; — — jeg troer endog at De selv i dette Dieblisk mener mig det oprigtigt — — men den fornedrende Tilstand, som De ikke har undseet sig for at styrte mig i — — den Eliændsel, som De har overvældet dem Person med, De burde have tier — — har brudt alle de Bånd, der — —

Greven.

(levende)

Beslut inter; jeg kan vel være Dem forhadet, men De hører mig dog til; mine Misgjerninger har saaledes forenet os, at — —

Eug.

Eugenie.

(bedrovet)

Elendige! hvad tør du lade mig høre?

Grevén.

(hidt)

Jeg tør vove alt for at erholde Dem; i Mangel af andre Rettigheder skal jeg skæmsføre mine Misgierninger selv, for deraf at gøre mig Beviser — Ja, De hører mig til: Min Riørlighed, mine Fornærmelser, som De beklager Dem over, min Fortrydelse, alting forbindet Dem, og betænder Dem den Frihed at nægte mig Deres Haand: det staaer ikke mere til Dem at vælge, De tilhører min Familie; spørg Deres Familie. Hav dog den gode Hømsighed og betænk, hvad De er Dem selv skyldig.

Baronen.

(til Grevén)

Hvad hun er sig selv skyldig; det er at afslaae det Tilbud, som De gjør hende; jeg er ikke aldeles fofesløs ved Deres Opførsel: men jeg vil dog heller finde mig i, at træffe hende min hele Levetid over den Ulykke hun har havt at kende Dem, end overgive hende til et Menneske, der engang har kundet bedrage hende — Hendes Standhaftighed gjør hende al min Hviagtelse igjen.

Grevén.

(meget beklemmt)

Lad Dem dog bevæge min Eugenie! jeg kan ikke overleve et bestandigt Afslag.

Eugenie.

(vil reise sig for at gaae ud, men af Mæthed falder hun tilbage igjen og bliver siddende)

Hold dog op at plage mig med unyttig Overhæng; den

G 5 Slut-

Slutning, jeg har fattet, er uryggeslig; jeg har Affsye for hele Verden.

Greven.

(seer sig runden omkring, og vender sig endelig til Mad. Murer)

Jeg har intet mere tilbage at haabe Madame! uden allene af Dem.

Mad. Murer.

(spodst)

Saa, jeg er tilfreds med at hun tilgiyer Dem, dersom De ellers er i Stand til at tilgiue Dem selv.

Greven.

(med en stærk Stemme, og af en høihierket Tone)

De har Ret; den, der engang har gjort sig saa Skyldig, er for ævig uværdig til at dele Skiebne med hende. De kan intet lægge til, som jeg jo forud søer — (til Eugenie mere ivrig) Men Grusomme! naar Himmel og Jord vidner om min Uværdighed, er der da intet i din Varm, som taler? og har ikke det ulyksalige Bæsen, der snart skal takke dig for Dagens Lys, har det ikke mere hellige Rettigheder end denne din Beslutning? det er for det jeg opløster en Skyldig Røst; vil du da ved en dobbelt Grumhed berøve det den Stand, som det tilkommer? og skulde en fornærmet Kierlighed dog ikke give efter for Naturens Stemme? (han vender sig til dem alle) — Barbarer! dersom I ikke giver jer for disse Grunde, saa ere I allesammen, isald det er mueligt, endnu mere uænnestelige, endnu grummere, end det Uhyre, der har fornærmet hendes Dyd og som doer af Smerte og Bedrøvelse for Jeres Fodder. (han kaster sig paa Knæ for Baronen og siger) min Faer!

Baronen.

(reiser ham op, trækker ham i Haanden og siger efter et Dieblits Løsthed)

Jeg gier Dem hende.

Grev

Greven.

(raaber)

Eugenie!

Baronen.

(til Eugenie)

Lad os give efter min Datter; den, der gjør en alvorlig Fortrydelse, er længere borte fra Lasterne, end den der aldrig kiendte dem.

Eugenie.

Betragter sin Faer noget, hvorpaa hun laar sin Haand falde i Grevens, og vil til at tale, men Greven betager hende Ordet og gjør dette Udraab)

Hun tilgier mig!

Eugenie.

(efter et dybt Suf)

Rom! Du fortjener at vinde; Din Forladelse er i min Barm, og aldrig kan en Faer til saa forusket et Barm, være mig forhadet — — — Min Broder — — — min Fæster! det Samtykke, jeg læser i Deres Ansigter, lader mig ogsaa smage Glædens Sødheder.

Mad. Murer.

(omfavner hende med Glæde)

Greven.

(henrykt af Glæde)

Eugenie tilgier mig! Af min Glæde er ubeskrivelig.

— Dette gunstige Udfald skal gjøre os allesammen saa lykkelige, som De ere værdige til at være det, og som jeg lidet har fortient at blive det.

Sir Carl.

(til Greven)

Udelmodige Ven! hvad for Berømmelser ere vi Dem ikke skyldige!

Greven.

Nei, jeg skulde rødmes over mig selv, dersom jeg ikke

ikke havde tragtet efter andet, end allene at erholde Dem; en fuldkommen Lyksalighed med min Eugenie; et roligt Sind, fornøiet med mig selv; og alle retsindige Folkes Hviagtelse; det er det eneste Maal, som jeg tør haabe.

Baronen.

(med Glæde)

Mine kære Børn! enhver af Jer har gjort sin Pligt i Dag: det er derfor I nu nyder Belønningen; Glemmer da aldrig at der ingen sand Lyksalighed er til paa Jorden uden Dydens Øvelse.

Breven.

(Kysker Eugénies Haand med Hæder og siger)

O min allerkiereste Eugenie!

(De forsamler dem alle sammen omkring hende og Dækket falder.)

Ende paa den femte og sidste Act.

Verfasser.

Den

Urgierrige,

Tragi-Comedie

in fem Acten

von

Destouches.

Personerne.

Kongen af Castilien; Hr. Elsberg.

Don Philip, Premierminister; Hr. Rose.

Don Fernando, Kongens Favorit og Don Philips Broder; Hr. Musted.

Don Selix, Fader til Don Philip og Don Fernando; Hr. Hortulan.

Don Ludvig, arragonisk Ambassadeur; Hr. Holberg.

Infantinden af Arragonien; Isr. Halle.

Donna Beatrix, Don Philips Gemahl; Isr. Votter.

Donna Clarice, den forriges Broder-Datter; Isr. Olsen.

Hyacinte, Kammerpige hos Donna Beatrix; Isr. Morel.

En Page.

Bagten.

Handlingen skeer i Kongens Slot af Castilien.

Første Act.

Første Scene.

Don Felix.

(allene)

Begge mine Sønner til Hove; den ene Premierminister og den anden Favorit! hvilken uheldig Skiebne har sadt dem begge i saa glimrende Poster! hvor stor Fare løbe de ikke, og hvor frygter jeg for dem! sandt! deres Fodsel svarer til deres Lykke, men hvor meget bedere for dem at gaae den sædvanlige Vej, end at være kommen til Herens Spidse, hvis indbildte Herlighed vil gjøre dem til et Maalet for alle Avinds Pile. Hvor lykkeligt er dog ikke det rolige og ubekiendte Liv, hvor usseligt frem for den meest glimrende Pragt! ja søde Stilhed! du er ikke Maalet for de Misundeliges Esterstræbelser; men om de kiendte dig saa vilde de elske dig allene. De vilde finde i dig det Gode, de hige efter, og den fuldkomne Lykke

Lykke, hvorefter de sukke, men søge forgieves i denne Sværm
 hvor Vergierrighed hersker, og finder ikke Hvile; men
 hvilken Hob Mennesker bliver jeg ikke vaer! Begierlighed
 og Forventning er malet i hvert Træk; hvor de ile at bringe
 deres smigrende Nøgelse paa deres Altar, som ere i Naade.
 O! mine Sønner! vogter eder for disse bedrægelige Opvart-
 ninger! Egennytte formummer til Hove alle Ansigter, og
 de første til at krybe for eder, tillave eder under Haanden
 de farligste Stod. Men efter Haanden kommer den Sværm
 ind og bliver tyndere; nu vil jeg stræbe at blande mig ind i
 Flokken for at see, uden at blive seet. Jeg ønsker inder-
 ligen at vide, hvorledes mine Sønner bruge deres Magt.
 — — Dog det er bedre ikke at gaae videre frem; jeg seer
 der en Person, som jeg synes at kende igjen, og hvis Ans-
 seelse forundrer mig ikke lidet. Hvilken Pragt! jo det er
 dog hende! det er Hyacinte selv.

Anden Scene.

Don Felix, Hyacinte.

Hyacinte.

Oh! Herre, er det Dem jeg seer! jo det er Don Felix!
 min Herres Fader!

Don Felix.

I Sandhed, min Kroken — —

Hyacinte.

Jeg Kroken! denerring kunde set være umæltig for
 andre; thi uden at bilde mig for meget ind, har jeg et seer-
 nemt Væsen. I det mindste siger man mig saa, og jeg
 troer det uden Vanskelighed.

Don Felix.

Det er vel gjort.

Hya-

Hyacinte.

Desuagtet er jeg dog ikke stolt deraf. Jeg er Kammerpige: mit Navn er Hyacinte; skulde De vel i disse par Aars Tid have glemt mig?

Don Felix.

Nei. Eders Ansigts Træk saldt mig strax i Minne, men sandt at sige var jeg bange for at løbe an ved at tage eder for Hyacinte. I er ikke meer den samme.

Hyacinte.

Ho, ho!

Don Felix.

Finder I jer vel ved Hofsusten?

Hyacinte.

Ypperlig! o det rare Opholdsstød! det er den rette Skole for en Pige.

Don Felix.

Det seer man.

Hyacinte.

Min Frue, sigt opfødt paa Landet, har nu et Bæsen som en Prinsesse.

Don Felix.

Förunderligt! hun er da meget forandret? og min Søn hendes Herre?

Hyacinte.

Ham har det aldrig faldet ind at omdanne sit Bæsen, sit Sprog eller sine Lader, og det maas man lade ham, at han er intet mindre end stolt, af en Premierminister at være.

Don Felix.

Saa meget desbedre.

Hyacinte.

Fornøiet, munter, forekommende, venlig, uden Pragt,

Den Ergierrige.

Pragt, uden Stolthed, seende ikke paa sin egen, men paa sin Herres Fordeel, har han altid begge Hænder fulde af Forretninger uden at lade sig merke dermed. Det er Ord for Ord, hvad Rygtet siger om ham, og selv vil De i Dag med egne Dine see om dette Skilderie ligner ham.

Don Felix.

Jeg tør vente det. Denne Søn har altid givet mig det bedste Haab. Siig mig engang, er han ret glad ved den anseelige Betiening?

Hyacinte.

To Gange har han villet nedlegge den for Kongens Fodder; ikke at han er misfornøiet, men for at leve roligere. Til vores Lykke besidder Kongen for megen Klogskab til at lade en saadan Tiener fare.

Don Felix.

Er min Søn riig?

Hyacinte.

Nei, han er, desværre, alt for ærlig. Han sparer, han samler, men for hvem? allene for Kongen: at berige ham, og faaene Folket, derpaa gaaer hans Hensigt ud; selv lever han uden Pragt og Yppighed, ja den mindste Ting i hans ærværdige Huus smager af Tarvelighed. Af denne Egenskab er min Frue derimod en affagt Fiende. De kosterligste Klæder, store Diamanter og Edelsstene, rige og prægtige Børelser, endog til hendes Betienteres Vpnt er intet for gøt. Hun tager aldrig ud uden i en deilig Stads vogn, der drager alle Forbigaaendes Opmærksomhed til sig. Kort, intet ligner hendes Pragt, og hendes Lyksalighed bestaaer udi at kunde øse Penge ud.

Don Felix.

Min Sønneløve er daarlig, men min Søn ikke mindre, som vil lade hende faae — —

Hyacinte.

Hyacinte.

O! han giver hende ikke en Skilling uden til det Nødvendige, og ofte hindrer han hende ret at lade sig see; dog er alle hans Moraler forgieves, Fruen gjør hvad hun vil, saa længe hun har Penge.

Don Felix.

Men hvem skaffer hende dem?

Hyacinte.

Kongen, som ved sine Gaver kommer vores Mangel til Hielp. Den gavmilde Herre! uden ham vilde vores Stads kun være usel, men ham har vi det at takke, at vi, til Trods for Don Philip, mangler aldeles intet. Vel beklager Don Philip sig derover, men Kongen leer kun deraf og overfører os med Gaver i hvad han end siger.

Don Felix.

Er han da forelsket i min Sonnekone.

Hyacinte.

Nei, det lover jeg for. Hans Hierte er andensteds henvendt, og brænder af en mere tilladelig Lue; men siden Don Philip har forhvervet sig hans Agtelse, uden at vilde modtage hans Belgierninger, saa høster nu Fruen, som i saa Fald er klogere, Frugten deraf.

Don Felix.

Min ældste Søn, seer jeg nok, fortjener sin høie Post; alt hvad jeg hører om ham forøger min Glæde, og I bekræfter hvad jeg allerede har hørt om ham af andre. Men hans Broder er han bestandig saa meget i Naade?

Hyacinte.

Jeg formaaer ikke at beskrive hvor tier Kongen har ham, han elsker Don Fernando som sin egen Siel. Aldrig var nogen Favorit det mere aabenbar.

Don Felix.

Bel. Men finder Don Fernando sig i sin Pøkke, er han rolig, fornøjet, klog som hans Broder?

Hyacinte.

Han er tvertimod af et ganske andet Sindelag. Altid taktfuld, altid svanger med nye Anleg, overøset med Naadesbevisninger og aldrig tilfreds; for immer at stige høiere legger han alle Aarer om Bord, ja Kierlighed selv maae staae tilbage i hans Hierte for hans dybe Hensigter. Det er en Hofmand fuld af List og Rænker, som veed at sætte hvad Smink han vil paa sine Ord og Lader, og hvis Aergierrighed efter Omstændighederne veed, til sin egen Fordeel, at paatage sig hundrede forskellige Stikfæller. For at naae sit Maal, er der intet han je tør vove. Krig ønsker han for at have Commandoen, og man siger, han agter denne Værdighed høiere end den Ere at høste Frugten af den fulde komne Seiervinding. Det er alt hvad jeg veed om ham, men jeg siger Dem det imellem os, forraad mig altsaa ikke min Herre, thi min Oprigtighed vilde gjøre mig stor Skade; andensteds kan det være en Dyd, men her er ingen Last større.

Don Felix.

Det veed jeg desværre alt for vel, men forlad jer paa min Taushed.

Hyacinte.

Naar jeg kender mine Folk, lader jeg min Tunge ikke Tøilen, ellers — —

Don Felix.

Kunde I lade Don Philip vide at jeg ønskede at tale et Dieblis med ham her?

Hyacinte.

Ja Herre, jeg skal strax udrette Deres Befaling.

Don

Don Felix. Skynd jer da.

Tredie Scene.

Don Felix.

(allene)

Eftersom hun siger, saa sukker Don Philip efter at komme i Nødsnød. Hans prægtige Klag gjør ham ikke indbildt, men han seer ingen Lykke uden i Frihed; i det mindste tænkte han saa fra sin Ungdom af, og jeg tør vente at han vil lyde mine Raad. Men der seer jeg ham selv, og mit Hierte glædes ved at kunde vise den elskede Søn sin omme Kierlighed.

Fierde Scene.

Don Felix, Don Philip.

Don Felix.

(omfavnende Don Philip)

Endelig seer jeg eder da igjen!

Don Philip.

Ah! min Fader, hvorfor gaaer I ikke ind? kan jeg have nogen saa vigtig Forretning, som skulde stille mig et Dieblis fra den Lykke, at see eder.

Don Felix.

Eders Tid er eder kostbar, Eders første Pligt, min Søn, er, at vasse eders vigtige Embede, og at hindre eder deri, er at gjøre eder skyldig i en Forseelse. Jeg forlanger et Dieblis naar I saar Tid, jeg vil vente derefter, og naar det kommer, vil vi benytte os deraf.

Don Philip.

Det kommer aldrig, hvis vi oppebie det. Jeg vil ikke nægte mig selv den Fornøielse jeg søler; den er saa stor, saa

reen, at den bør være mig tilladt; forglem Ministren og tænk kun paa Sønnen, thi i sin høie Post paaستااer han endnu at være Søn, og jo mere Lykken ophøier ham, jo mere ærer han Eder.

Don Felix.

Ja, jeg kiender ham igien paa denne rørende Modtagelse, som sætter min Siel i en sød Bevægelse. Jeg finder min Søn i Ministren, og derfor velsigner tusinde Gange det Dieblisk som samler os.

Don Philip.

Gid denne Samling maatte vedvare.

Don Felix.

Hvad er det, I foreslaaer mig, min Søn?

Don Philip.

Det, som vilde gjøre mit Liv lykfsaligt. Bliv hos mig!

Don Felix.

Den Sag er ugiørslig.

Don Philip.

Hvorfor da?

Don Felix.

Høihed rører mig ikke meer, og Hoffets Pragt, som tilforn var min Glæde, kan jeg ikke mere udstaae. Min rolige Opholdsstæd er mig kiert; det udgiør min Vellyst; der gaaer jeg sikker langt fra de farlige Afgrunde, som omgiver Fyrsternes Palladser. Lykfsalige de, som leve ukjendte! de leve kun for sig selv, og saaledes nyde ikkun sig selv. De overlade sig i Stilhed til den høie Glæde, som Himlen skienfer nysomme Hierter; kun de allene smage de sande Fornøielser: saadanne vare vore Samtaler, da vi, i min stille Boetlig, nød det Angenemme, som følger med et ubekymret Sind. Da I tabte denne Lykke, tabte I alt.

Don

Don Philip.

Harde det staaet til mig, saa havde jeg levet langt herfra. I veed at Kongen kaldede mig fra Landet, for at sende mig i et Gesandtskab, at jeg agtede at vende tilbage til min Eensomhed, da det var forrøttet, men at en Ordre, som min Broder havde udvirket, holdt mig tilbage i den Post, jeg nu beklæder; jeg anvender alle Kræfter, for at forestaae den værdig, i at tiene baade Kongen og Staten; imidlertid bliver jeg dog stedse ved at ønske mig tilbage hos Eder for at tilbringe mit Liv paa det Sted, hvis Nødigheder I nyelig har afmalet mig; men langt fra at sige mig i dette Ønske, merker jeg Kongens Tillid til mig at vore, jo mere Ligeegyldighed jeg viser imod Høiheder. Dag fra Dag ere mine Daand blevne stærkere, og min Broder sparer ingen Møie for at formere dem, da han troer sin Lykke mere sikker ved den Naade jeg staaer i, og drives af en Ergierrighed uden Grændser, thi han tragter efter alt, immer forlanger han, immer erholder han, men langt fra at være fornøiet vil han stedse stige høiere, saa at han omsider maae blive forrøtted, og drage mig med i sit Fald.

Don Felix.

Forekom dette Fald, og følg med mig.

Don Philip.

Staaer det i min Magt at følge Ederes Raad. Jeg har bedet, jeg har anholdt, men man vil ikke høre mig. For Næsten maae jeg bekiende, at jeg ikke vel kan imodstaae den søde Fornøielse at tiene en stor Konge, som kunde gøre alting allene, og gjør dog alting ved mig, en Konge saa tiegod, saa dydig, tapper, beskedn, flog i sin beste Ungdom, som vinder alles Kierlighed ved sin Mildhed, og som Himlen har dannet for at herske over Hjerter. End meer:

jeg elsker mit Fædreland; en Mand med store Gaver og Indsigter vilde være det mindre nyttig, og jeg begriber, at min Iver og Trostskab vil gavne det mere, end en urolig Ministers større Duelighed, hvis forvovne Forstand vilde opofre Staten for sine vidt udseende Planer. Jeg lader mig ikke med at skaffe Landet Fred; Krigen imellem Arragonien og Castilien har nu været i 10 Aar, og endelig er Seiren bleven vores ved det ti tusinde Arragonier ere faldne i Slaget. Vore Fienders Konge, som dette Nederlag har gjort mere bieselig, ønsker at oprette sit Tab ved en varig Fred; han forlanger den ved sin Gesandt, som jeg i nogle Dage med megen Hefstighed understytter. Tractaten fremmes, hvor ugierne min Broder end seer det, for hvis Høihed Krigen er nødvendig; men skulde vi end bryde med hinanden, saa maae dog min Broder staae tilside for Kongen og Landet.

Don Felix.

O ædle Tankemaade, som forarsager mig Taarer. Mine Bekymringer forvandles til Glæde. Fuldsør eders Forsæt.

Don Philip.

Ja jeg vil fuldsøre det, og fornøiet over dets lykkelige Udsald, vil jeg ingen anden Belønning forlange for min Flid end at kunde følge eder i eders lykkelige Eensomhed, for der at ende mit Liv.

Don Felix.

Nu vel! jeg venter eder.

Don Philip.

Den største Vanskelighed kommer af en Grund, I ikke veed.

Don Felix.

Kan jeg da ikke faae den at vide.

Don

Don Philip.

Jeg undseer mig næsten ved at sige den.

Don Felix.

Siig kun frem.

Don Philip.

Over Staten har jeg et slags Herredom; jeg har bøiet, jeg har vundet mine kielteste Fiender, men et Sind er der, som jeg endnu ikke har kundet tvinge; ja jeg vil aabenbare eder mit Hierte, jeg kan styre Landet, men endnu er jeg ikke kommen saavidt at jeg kan holde Styr paa min Kone. Hvad vil der blive af, naar hun skal reise herfra, og mener I nogensinde at jeg faaer hende til at give sit Bisfald.

Don Felix.

Jeg haaber jeg skal gjøre hende mere søielig.

Don Philip.

Maaskee vil eders Uimag være forgieves. I disse tre Aars Tid hun haver været til Hove, har hun fattet saadan Behag til dette stoiende Opholdsstød, at hun ikke er eet klog og gjør sig allevegne latterlig. Jeg skielver saa tit hun lukker sin Mund op: hendes Ubetænkksomhed gaaer til det Yderste, hvorpaa jeg hver Dag maae see nye Prover: hendes heftige Uysgierrighed vil vide alting, og alt hvad hun veed, breder hun strax ud. Med Kongens Søster, der er en høihieret Prinsesse, omgaaes hun paa en fri Fod, som med sin lige, og maae derfor tit taale de fortredeligste Afviisninger. Med saa Ord: hvis jeg ønsker indstændig at drage fra Hofset, er hun, mellem os sagt, den fornemmeste Aarsag der til; men det er allene for eder jeg aabner min Bekymring; hvor mange Grunde til at tage bort herfra, har jeg ikke desuden!

Don Felix.

Jeg gaaer nu hen at tale med eders Frue og forsøge — —

Don Philip.

Her er hun; gid hun maatte røres af eders Ord og blive flogere!

Don Felix.

Jeg seer, at jeg påtager mig en vanskelig Sag.

Don Philip.

Gjør eders Bæste, jeg vil gjøre mit for at bringe Trædet i Stand.

Femte Scene.

Don Felix, Donna Beatrice, Donna Clarice, Hyacinte, en Page.

Donna Beatrice.

(i det hun betragter og pønter sig selv)

Jo mere jeg betragter mig selv, jo mere fornøier jeg mig.

Hyacinte.

Deres Naade har Ret, thi Deres Naade er indtrængende.

Donna Beatrice.

Det er ikke Skønhed, jeg gjør Paastand paa, men et fornemt Bæsen tør jeg smigre mig med at have. (til Donna Clarice) Betragt denne Stilling med Beundring, og stræb stedse at efterligne den! har jeg ikke et Bæsen som en Prinsesse?

Donna Clarice.

Jo min Tante.

Donna Beatrice.

Jo min Tante! man siger jer saa tit at lade dette Klostersprog og denne Klosterlevemaade fare. Det er ligesom min Mand, der kalder mig sin Kone. I vil have den Godhed at kalde mig naadige Frue. Forstaaer I Clarice?

Donna

Donna Clarice.

So jeg gjør min Tante.

Donna Beatrir.

Endnu engang? Skal da min Uimag ved at sætte Skik paa eder være spildt? I er nu ved Hove, min kære Fruen, jeg besidder dets Artigheder; tag mig til Mynster!

Donna Clarice.

Jeg skal ikke undlade det.

Donna Beatrir.

Deri vil I gjøre meget vel.

Don Felix.

(for sig selv)

Hendes Daarlighed er fuldkommen.

Hyacinte.

(Iagte til Donna Beatrir)

Jeg troer, naadige Fru, at jeg seer Deres Naades Svigersfader.

Donna Beatrir.

(til Hyacinte)

Hvorledes, han er her? hvad har han her at gjøre? her vil hans gothiske Figur kun slet behage, thi en Cato til Hove er et uselt Dyr; men man maae dog vise ham Høflighed. (til Donna Clarice) De Folk man hader meest, beviser man her den største Venlighed. Husk vel derpaa; thi det er just et Stykke af den smukke Levemaade. (hun leber Don Felix i Møde med en heftig Glæde) Min Herr Don Felix har forladt sin Uldorken! han har kundet overtale sig til at besøge os! han er os hiertelig velkommen.

Don Felix.

(som vil omfavne hende)

Min Fru — —

Donna

Donna Beatrix.

Jeg maae forlade Dem for at besøge Infantinden, som jeg nok troer allerede tager imod sine Venner. Jeg maae vise mig der og gjøre hende en liden Oppartning.

Don Felix.

(holder hende tilbage)

Det haster ikke. Tillad at jeg først taler med Dem.

Donna Beatrix.

Jeg har en Rang her ved Hoffet, som De nok selv indseer at jeg maae stikke mig efter. Jeg er i tusinde Forlegenheder; man sukker allevegne, hvor man ikke seer mig. Ubetydelige Folk legger man ikke saa noie Merke til; hvad mig angaaer, saa indseer De nok hvilken Forskiel — —

Don Felix.

Troe lidt mindre om Dem selv — —

Donna Beatrix.

Min Rang, og den Naade jeg staaer i, giver mig saa stor Anseelse at man gjør sig den største Vre af den mindste Agt jeg lader see, og at enhver kappes om — — men førend jeg tager bort maae jeg forrestille dem min Niece. Siden hun er af mit Hånd, en Datter af min høifalige Hr. Broder, og alt for fornem til ikke at blive anseet til Hove, saa har vi taget hende ud af hendes kedsommelige Kloster, for at forbedre hendes Opdragelse. Hun dannes her under min Bestyrelse, men hendes Dine siger stee inter. Det er det som pincer mig.

Don Felix.

(for sig selv)

Hvilke Galskaber! hun er endnu mere daarlig end jeg troede. (hoit til Donna Beatrix) De vilde gjøre meget bedre i at stikle hende her, end i at øve hendes Dine; deres Taalmodighed

hed klæder ret vel i en saa ung Alder, og maaskee de alt for snart vil lære at tale.

Donna Beatrix.

Oh! oh! Moraler til Hove! det er splinter nyt! det De siger der finder jeg ret smukt; jeg agter Levere regler meget; de fornagier mig ret, og jeg finder dem at være et ubehageligt Middel naar man ikke kan sove. Deres Søn slægtter Dem paa, han siger smukke Ting, er en stor Huusholder, og endnu større Moralist; jeg kan nok engang komme til at benytte mig af hans Præken, at sige, naar jeg kommer paa deres Alder.

Don Felix.

Behøver man at bide saa længe, for at blive klog?

Donna Beatrix.

Naar jeg bliver 60 Aar, vil jeg forlade Høffet, og
saa — —

Don Felix.

Troe mine Ord, Frue, og belov dem paa at forlade det før.

Donna Beatrix.

Jeg!

Don Felix.

Hverken min Søn eller hans Kone vil blive gammel der; nei det tør jeg vist forsikre.

Donna Beatrix.

Er De da ganske vis derpaa?

Don Felix.

Saa vis, at jeg tørde sværge paa det.

Donna Beatrix.

Da gjorde De meget ilde.

Don

Don Felix.

Hvorfor, om De behager?

Donna Beatrix.

Jeg vil forlade Høffet naar jeg bliver kied af det, men siden det staaer mig meget vel an, saa vil jeg blive saa gammel der, at jeg endog der vil gaae i Barndom.

Don Felix.

O Himmel! Skal da intet kunde — —

Donna Beatrix.

(til Hyacinte)

Mine Folk, min Vogn, ere de færdige?

Hyacinte.

Ja, naadige Frue.

Donna Beatrix.

Men hvor nu! har jeg kun een Page? min Staldmester? mit Følgeskab?

Hyacinte.

Venter Dem uden for.

Don Felix.

Efterdi man forgieves taler til Deres Forstand — —

Donna Beatrix.

Men — — i Sandhed — — slet ikke. De taler ypperlig og jeg — — jeg gjør alt hvad man raader mig, naar det stikker sig for mig. (til Donna Clarice) Jeg kan følges med mig Frøken, jeg vil skaffe eder saadant Sted, at I kan see Kongen, naar han gaaer forbi.

Don Felix.

Derfor mine Advarslar — —

Donna Beatrix.

(til Donna Clarice)

For alting var munter og levende.

Don

Don Felix.

Men — —

Donna Beatriz.

Min Herr Don Felix, jeg er Deres Tienerinde. Jeg hører deres Advarsler med megen Fornøielse, men jeg har til al Uheld ikke Tid til at legge dem paa Hjertet. Farvel! Jeg har Hastverk, thi nu er det just Tid at besøge Prinsessen. Jeg har gjort mig det til en Lov at tage derhen hver Morgen. Clarice! jeres Arm; Hyacinte følg efter. Page tag mit Slab, og lad mit Folgeskab drive Mængden til Side, som trænger sig til for at beskue mig, naar jeg tager ud.

Siette Scene.

Don Felix.

(allene)

Hvor er min Søn at beklage! og hvor smerter det mig, at jeg allene er Aarsag i hans Ulykke! det er mig som troede mig klogere end denne oplyste Søn, og derfor tvang ham af Verbødighed for mig at slutte dette ulykkelige Biftermaal, som vel gjorde hans saa kaldte Lykke, men tillige er bleven hans Qual. Der kommer Don Fernando; Himmel giv mig mere Herredom over denne Vergierrige.

Tyvende Scene.

Don Felix, Don Fernando.

Don Fernando.

(i det han kommer ind)

Giv mig dog Tid at drage Lust. Jeg vil tiene eder alle, tvivler ikke derpaa, men indfinder eder i Aften hos mig i mit Gemak. (til Don Felix) Ah, Herre, er I der!
jeg

jeg kommer her fuld af Iver for at forkynde min Broder en stor Tidende, som angaaer Eder.

Don Felix.

Mig?

Don Fernando.

Eder selv; og tillige bede ham at sende Eder en Courree saasnart mueligt.

Don Felix.

Hvorom?

Don Fernando.

Jeg har erholdt for Eder en Naade. Kongen har gjort Eder til Grand af første Classe. Eders Ankomst fornøier mig meget og forekommer mit Ønske. Vi vil gaae til Kongen. Men forlad mig, min Fader, hvorfor dette alvorlige Ansigt? jeg havde ventet mig en mildere Modtagelse, og at I skulde have været lidt mere glad over denne nye Ære.

Don Felix.

Jeg er enig med eder at det er en stor Naade; men hvem har bedet jer at anholde derom; skulde det være Don Philip?

Don Fernando.

Han har ikke talt til mig derom.

Don Felix.

Hvorfor bruger I da eders Credit uden Årsag.

Don Fernando.

Uden Årsag? da jeg derved viser Eder min sønlige Kierlighed!

Don Felix.

Ei! hvad gavner den Titul af Grand den høie Adels heroe vel dens Anseelse paa en saa prægtig Rang?

Don

Don Fernando.

Den gjør eders Sønner Vre og udbreder sig til dem.

Don Felix.

Mod eders Villie finder jeg eder i det mindste oprigtig. Det var meget mindre eders Sag at ære eders Fader end at tilfredsstille eders egen Vrgierrighed. Men hvor skadelig, hvor farlig er ikke denne Tilbøielighed! I har meget at sige hos Kongen, min Søn, men jo mere I staaer i Naade, jo mere frygter jeg for eder selv og eders hele Slægt. Det er Kongens Vennekab Folk tilbøder hos jer; I troer at være elsket, min Søn, men ved den mindste Vanhæd, vil I med et see den hele Flok Venner, som den Yndest I staaer udi har skaffet eder, at forsvinde. I vil blive forladt af alle, og finde i eders Tilbedere de uforsonligste Forfølgere. Jo høiere I er steget, jo mere vil de glæde sig ved at nedtrykke eders Hovmod, og ved tusinde bibende Træk holde sig skadesløs for den Noes, hvormed de har bæret endog eders Feil.

Don Fernando.

Vær kun rolig i den Henseende. Jeg vil forebygge den Skændsel nogensinde at stige ned fra den Høihed, hvor til jeg iler. Jeg vil stige Trin for Trin, saa ingen, uden at stielve, skal tænke paa at styrte mig. Andet Middel til en stadig Lykke kan ikke tænkes, og det har almindelige Sieler til at stige frygtfuld. Naar Lykken tager os ved Haanden maae vi følge den, og altid gaae op uden at see til vores Fødder. Jeg seer Veien aaben for mit adle Mod, og jeg vil gaae den, om jeg end skulle styrte. Jo større Faren er, jo større Vren; og Lykken er altid for de Høihiertede. Desuden har mine Tjenester fortient mig den Vre at eies af min Konge, og den store Seir jeg nyelig har erhholdet

Den Vrgierrige. I over

over vores Fiender gjør mine Misundere modløse og mig frygtet. I det mindste tie de og holde gode Miner.

Don Felix.

Desfarligere ere de, jo meer de tie. Eders Sifferhed gjør dem skarpsynede til at kiende og gribe det rette Dødsblik at overvinde eder. I er allene Maalet for deres fælleds Bestræbelser, og jo høiere Yndest I staaer udi, jo pludseligere vil I falde.

Don Fernando.

De forskrekker mig ikke, og jeg veed Midler til at standse deres Hensigter, og forfremme mine egne. Min Broder understytter mig, og jeg ham. Han gjør alting, og jeg formaaer alt, og hvem er ubesindig nok til at forsøge paa at styrte os.

Don Felix.

Det mindste Tilfælde kan foraarsage eders Fald, og en eneste hemmelig Beretning kan bringe det tilveie.

Don Fernando.

Og om det hele mennefskelige Rion forenede sig imod mig vilde jeg dog ikke skielve. Intet holder mig tilbage, og den, som tør vove alt, har intet at frygte.

Don Felix.

Eders Forbovenhed er stor, og vil føre eder i Ulykke. I tænker, den bringer mig i Forundring, da den dog opvækker intet hos mig uden Afstøje. Tag eders forsængelige Titul, hvorimod I vilde beklæde mig, tilbage; jeg sætter min Høihed i Dyden. Overgiver eder selv allene til eders daarlige Skyggeverk, og tillad en dydig Broder at ende sit Liv i Rolighed. Det er den eneste Tjeneste jeg vil have af eder, og denne Naade vil jeg udbede mig for Kongens Fødder.

De

Ottende Scene.

Don Fernando.

(allene)

Jeg vil vel vogte mig ikke at bifalde hans Svaghed, og lade mig lede af en kold gammel Mand, der ikke kiender Hoimodighed, og troer at Frygtfomhed er Dyd. Nei lad os ikke forstrækkes saa let. Det er Avalosernes Blod som rinder i mine Aarer; deres ædle Mod opliver mit Hjerte, som intet uden den største Høihed kan tilfredsstille.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Donna Beatrix, Hyacinte.

Donna Beatrix.

Hielp mig dog, jeg beder dig, at finde Rede i mine egne Tanker. Man betragtede os begge meget nøie, men jeg kan ikke ret udfinde om Kongens Diefast vare min Broder: batten eller mig meente.

Hyacinte.

Skal jeg hylle for Dem eller være oprigtig? jeg er Pige for begge Dele, og agter kun at kunde takkes Dem.

Donna Beatrix.

Jeg forlanger intet uden Oprigtighed af dig.

Hyacinte.

Saa vil jeg da uden Omstændigheder sige Dem Sandhed.

Donna Beatrix.

Jeg troer du er skarpsigtig, og jeg har tit merket, at hvad du har forudsagt — —

Hyacinte.

Deres unge Monark drømmer ikke engang om Deres Naade. Nei, det er jeg suldkommen vis paa, men — —

Donna Beatrix.

J forglemmer jer selv, og jeres Talemaader ere uudsaaelige. Jeg elsker Sandhed, naar man frembringer den paa en vis Naade.

Hyacinte.

Oh, gierne; min Tunge er til Deres Naades Tieneste.

Donna Beatrix.

Man bør give alt hvad man siger en vis Bending, som viser at man forstaaer Høfssproget, og at man besidder Føinighed nok til at give de empfindeligste Ting et vist Anstrøg af Høfslighed.

Hyacinte.

Alt det har jeg vidst; men De befalede mig at tale aabenhiertig.

Donna Beatrix.

Naar man har Forstand, saa veed man bedre at faa et Fruentimmers Værlighed. Du burde svaret: det er vist, at Deres Naade burde have indtaget Kongen, men — — Denne Fortale havde gjort Dem mindst uforgælgelig. Forstaaer I mig? det er det, man kalder Leve-naade.

Hyac

Hyacinte.

Det vil ikke falde mig vanskeligt at tale dette Sprog, thi vort Kion er naturligviis tilbøieligt til ikke at beslitte sig paa Oprigtighed.

Donna Beatrix.

Og vort Kion har Ret; Oprigtighed fornærmer og ansees til Hove for Uhyggelighed, for Mangel paa Opdragelse og Levemaade. Lad dette tiene jer til Underretning.

Hyacinte.

Forlad Dem derpaa, naadige Frue, jeg haaber at ingen herefter skal beklage sig over, at jeg er alt for oprigtig.

Donna Beatrix.

J bør dog være det mod mig, naar jeg forlanger det, men i en vis Tone.

Hyacinte.

Ja i en Tone, som forsøder det Bittre i Sandheden.

Donna Beatrix.

Og som viser tillige baade Verbødighed og Frygt.

Hyacinte.

Men De selv siger dog uden mindste Tvang alt hvad der falder Dem ind, endogsaa i Kongens Nærværelse. Don Philip beklager sig derover.

Donna Beatrix.

Skikker det sig for mig, efter min Stand, at legge mine Ord paa Bægtstaaen? jeg anseer mig høit ophøiet over disse ubetydelige Forsigtigheder. De passer sig for Folk som vil frem, men jeg kan sige alting, uden at tiere mig derom.

Hyacinte.

Jeg tilstaaer det, og desuden tager Deres Anseelse hvert Øieblik til.

Donna Beatrix.

Hvorledes?

Hyacinte.

Deres Broderdatter er indtagende, og jeg kan forudsæe, at hendes tilvarende Deilighed vil giøre megen Opsigt. Det er sandt, Deres Skønhed er hundrede Gange meere igiennemtrængende end Deres Broderdatters, hvis hele Fortieneste beroer paa hendes Ungdom, geleidet med et opsigtigt, uskyldigt og naturligt indtagende Væsen, da Deres Naade derimod har en mere majestætisk Mine, og besidder disse fine Yndigheder — —

Donna Beatrix.

Lystig, mit Barn; jeg merker du smigrer mig, men du fornøier mig dog.

Hyacinte.

Kort sagt, Deres deilige Dine bryr alle vegne udsprede de uimodstaaeligste Straaler, men — —

Donna Beatrix.

Bliv ved.

Hyacinte.

Men Kongens forud indtagne Hierte erklærer sig dog for Deres Broderdatter, om jeg ikke tager Feil.

Donna Beatrix.

Sandt at sige, saa har jeg en Slags Mistanke derom: og om han endog elskede mig, som jeg kunde med Dier te giøre Paaastand paa, saa kunde dog min Seir ikke have anden Virkning, end den, at smigre min Forsængelighed; thi skönt han er indtagende, kunde dog hverken hans Skønhed eller hans Magt komme mig til at forglemme min Pligt.

Pligt. Min Broderdatter derimod er ugift, og af en høj Byrd, saa der er intet, hun jo kunde haabe.

Hyacinte.

Torde jeg forklare mig tydeligere, vilde jeg sætte Dem i Forbauselse; men De tillader mig, at jeg intet siger Dem.

Donna Beatriz.

Hvad, du veed noget, som du vil holde skjult for mig?

Hyacinte.

Det kommer deraf, at man har betroet mig en stor Hemmelighed. De veed, hvor hengiven jeg er Dem. Denne Feil gjør mig meget bekymret, og jeg quæler mig til Døde over at vide en Hemmelighed, uden at aabenbare Dem den.

Donna Beatriz.

Hvis du vil sige mig, hvad det er, lover jeg dig en prægtig Foræring.

Hyacinte.

Førend jeg udlader mig videre, saa sværg mig til, om De behager, med rene og tydelige Ord, at De vil tie dermed.

Donna Beatriz.

Ja, jeg sværger derpaa.

Hyacinte.

For alle Ting vogt Dem, at De ikke lader sig merke dermed for Don Fernando. Han er bange for, De maatte røbe denne Hemmelighed, og De vilde derved recnt stille mig ved hans Fortrolighed.

Donna Beatrix.

Jeg forstaaer dig. Forlad dig paa, at jeg vil strax glemme, hvad du har at sige mig.

Hyacinte.

Jeg er dog saa bange — —

Donna Beatrix.

Nei, vær forsikkert paa, at naar jeg vil, saa er jeg saa stin, saa listig, saa uuds forskellig, at skont man bilder sig ind — —

Hyacinte.

Jeg gjør da min Regning paa Deres Taushed, og Deres Foræring. (hun neier).

Donna Beatrix.

Du kan forlade dig paa begge Dele; nu til Sagen.

Hyacinte.

Den bestaaer deri: Deres Mistanke er grundet. Kongen har fattet for Clarice en heftig Kierlighed, der lader ham hverken Nae Nat eller Dag. Denuelld vedligehold der Don Fernando, som har gjort mig til sin Kortroligste. Jeg er Kongens Tolk, og frembærer hans Kierligheds Breve.

Donna Beatrix.

O Himmel, hvad venter han sig af min Broders datter!

Hyacinte.

Hvad han kunde vente sig af den største Prinsesse; og der er intet, som man jo kan haabe af hans Kierlighed.

Donna Beatrix.

Hvilken lykkelig Tidende! Ak, jeg maa gaaes, hvis man vil nøde mig til at holde min Glæde hos mig selv! Til.

Tillad, at jeg udøser min Henrykkelse for mine Venner;
hvordan skal man holde saa fortryllende en Hemmelighed
skult for dem?

Hyacinte.

(paa Knæ)

Ik! for Himlens Skyld, naadige Frue, hold Deres
Eed, og mindes dog, at De ved at bryde Deres Taushed,
gør dem skyldig i Meeneed.

Donna Beatrix.

Du vel — — Jeg faaer da giøre Vold paa mig
selv; Oh, hvor vilde det være mig en Fornoielse at faae
Lust! Skal jeg holde denne Hemmelighed taus, saa lad os
ikke tale meer derom.

Hyacinte.

Lad os da heller tale om noget andet, som ligger mig
paa Hjertet.

Donna Beatrix.

Og hvad da?

Hyacinte.

Herren er betænkt paa at forlade Hoffet.

Donna Beatrix.

Det er jo saa gammelt.

Hyacinte.

Men hans Fader agter at bringe ham med sig paa
Landet, og jeg varer dem ad i Tide.

Donna Beatrix.

O Himmel! det er en Sag, jeg uden Ophold maa
tale med min Wands Broder om; Gaae strax hen til ham,
og sig ham saa sagte, at han uopholdelig maae komme mig
til Hielp.

Hyacinte.

Jeg iler derhen; men for alting vær meget vaersom mod ham.

Donna Beatrix.

Gaae! du skal selv erfare, hvor taus og forsigtig jeg er.

Anden Scene.

Donna Beatrix.

(allene)

Donna Clarice har hidindtil skint mig sin Lykke; men der kommer hun. Jeg maa randsage hendes Hierte; hun er eenfoldig og oprigtig, og jeg kan af hendes Uskyldighed vente en fuldstændig Fortrolighed.

Tredie Scene.

Donna Beatrix, Donna Clarice.

Donna Beatrix.

Hvem søger I Clarice?

Donna Clarice.

Oh! jeg veed intet.

Donna Beatrix.

I forekommer mig tankesuld?

Donna Clarice.

Det er jeg ogsaa.

Donna Beatrix.

Meget vel, men hvorpaa tænker I da?

Donna Clarice.

Jeg tænker paa noget, som kommer mig til at lide.

Donna

Donna Beatrix.

Kan jeg faae Aarsagen dertil at vide, mit kiere Barn?

Donna Clarice.

Nei, min Tante; det er noget, man ikke siger.

Donna Beatrix.

Kabn mig eders Hierte!

Donna Clarice.

Saa vidt er vi endnu ikke kommen; men naar Tid er, skal de nok faae mine Tanker at vide.

Donna Beatrix.

For et Barn er I kommen temmelig vidt; I veed allerede, naar I skal tale og naar I skal tie.

Donna Clarice.

Men — — jeg besitter mig en Smule paa den Kunst, at forstille mig; thi man siger, at det er en nødvendig Kunst til Hove, og man ingen Bei kan komme der, naar man er alt for oprigtig.

Donna Beatrix.

Hvorledes! Forstand! Overleg! jeg kiender Jer ikke ret. Men i hvad Anledning siger I mig dette? I var saa uskyldig, ærlig; er I nu kied af at være det?

Donna Clarice.

Ja! jeg seer af alt det, som hændes mig, at man maae skiule, hvad man føler: have et Die paa hver Finger mod sig selv, høre uden at troe, og tale uden at sige, hvad man meener.

Donna Beatrix.

Mig synes I sukkeede?

Donna

Donna Clarice.

Ah ja! jeg sukker, og jeg har vel Aarsag dertil.

Donna Beatrix.

Den matte forrigfulde Tone viser, at eders Hierte er ikke alt for roligt; Denne Urolighed har vist en hemmelig Aarsag; Naar! sig mig den, jeg er ganske taus.

Donna Clarice.

Man siger nei, min Tante.

Donna Beatrix.

Hvilken uskyldig Aabenhiertighed!

Donna Clarice.

Forlad mig min Oprigtighed!

Donna Beatrix.

Lad os ikke tale mere derom. Men hvad er det, som vælger Eder? I maa tilstaae mig det.

Donna Clarice.

Det tørde jeg aldrig, min Tante.

Donna Beatrix.

Hvorledes! I tørde ikke? Nu vel; jeg vil, at I skal tørde. He!

Donna Clarice.

Jeg veed, hvad jeg er Dem skyldig; men De kunde maaskee røbe mine Tanker, og saa vilde jeg døe af Fortrydelse derover.

Donna Beatrix.

Nei, min Sindighed er større end saa; jeg veed, hvad man kan sige, og hvad man bør skjule. Tael derfor aabenhiertet.

Donna

Donna Clarice.

Nu vel da; jeg vil stræbe at adlyde Dem; men — — vil De ikke gjøre mig Spørgsmaale, saa bliver jeg mindre skamsfuld.

Donna Beatrix.

Alle disse Omstændigheder gjøre mig nysgierrig. Kien-der I nogen, som I finder Behag i at see? som rører Jeres Hierte? som sætter det i en heftig Bevægelse?

Donna Clarice.

Ja, min Lante.

Donna Beatrix.

Got! og denne Nogen, min Niece, er han edet og ellers Kierlighed værd?

Donna Clarice.

Han vilde gjøre min Lyksalighed, naar jeg gjorde hans; Men jeg har troet, at han elskede mig, og jeg troer det slet intet mere.

Donna Beatrix.

I tager Feil, Clarice; han er Jer meget troe.

Donna Clarice.

De tager selv Feil. Og hvor stor er ikke min Græmmelse over at see, at den Ubestandige har berøvet mig sit Hierte! Til al Lykke har jeg hidindtil vidst, uagtet min Svaghed, at skjule min Kierlighed for ham. Nei, han skal aldrig faae at vide, at jeg elsker ham, og det svarer jeg paa.

Donna Beatrix.

I har Uret.

Donna Clarice.

Og hvorfor?

Donna

Donna Beatrix.

Jeg faaer just nu at vide, at hans Hierte, der ganske hører Eder til, brænder af Længsel efter at eie Eders.

Donna Clarice.

Dersom han elskede mig, kunde han da tale til mig for en anden?

Donna Beatrix.

For en anden?

Donna Clarice.

Ja, den Ufsionsomme vil, at jeg skal elske Kongen! derom plager han mig uden Ophør. Ak! staaer det til mig at elske, at holde op igien at elske? Jeg tiltroede ham mere Redelighed, men det var kun for at bedrage mig, han har vildet behage mig.

Donna Beatrix.

Du forstaaer jeg eder ikke meer. Hvem er denne Ubeskændige, som taler for en anden, og som I elsker saa høit?

Donna Clarice.

Ah! men — — Det er Don Fernando.

Donna Beatrix.

Don Fernando! Himmel! hvad hører jeg? Den Tilstaaelse, I gjør mig, sætter mig i den største Forunnadring.

Donna Clarice.

Og hvorfor, om De behager? Don Fernando er elskværdig.

Donna Beatrix.

Det maa jeg tilstaae. Men jeg veed, at Kongen elsker, ja at han tilbøder Jer; Og hvorledes kan da Don Fernando endnu behage eder?

Donna

Donna Clarice.

Han vil fremdeles altid behage mig.

Donna Beatrix.

Og jeg siger eder, Frøken, jeg selv, at han ikke skal behage eder mere. Jeg vil, at Kongen skal ganske besidde det lille egenfindige Hjerter, der, uden at spørge mig til Raads, overgiver sig og forvildes saa yderlig, at det giver Don Fernando Fortrinet for Kongen. En artig romansk Bestandighed! Ak! det er nok nu omstunder — — jeg vilde bære af Sorg, om han kiendte eders Svaghed. Beskrid den idelig, og beslit eder for alting paa at skille dem for ham. Der kommer han. Tving eder.

Fjerde Scene.

Don Fernando, Donna Beatrix,

Donna Clarice.

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Uden Tvivl kommer De for at tale med mig?

Don Fernando.

Ja, Madame, Hyacinte berettede mig — —

Donna Beatrix.

Jeg er utrolig bange for, at — —

Don Fernando.

Forsag al Frygt. Don Philip og min Fader har holdt meget heftig an hos Kongen; men til Lykke for os hører han kun mig. De har begge gjort et forgieves Skridt; Min Broder skal blive her. De kan forlade sig der paa.

Donna

Donna Beatrix.

Hvor De henrykker mig!

Don Fernando.

(sagte til Clarice)

Kunde jeg tale et Dieblisk med Dem i Tænrum?

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Men ret alvorlig! Forlanger Don Philip virkelig sin Afskæed?

Don Fernando.

Ja, Madame.

Donna Beatrix.

Den Nedrige!

Don Fernando.

Der er intet, han jo gjør, for at erholde den, men han skal ikke naae sit Maal. (sagte til Clarice). Kongen vil have en Samtale med Dem.

Donna Beatrix.

(til Don Fernando)

Hvad er det, De der siger hende?

Don Fernando.

Jeg! intet — — jeg gaaer bort.

Donna Beatrix.

Jeg seer, De har noget at sige hende.

Don Fernando.

Aldeles ikke. Jeg kom for at sætte Deres Sind i Røslighed, nu er det skeet, og det er mig nok.

Donna Beatrix.

Nei, min Herre, De havde her et andet Erinde.

Don

Don Fernando.

Hvad bevæger Dem til at troe saadant?

Donna Beatriz.

Mon Dieu! Hvilke Hemmeligheder! De kommer her for Clarices Skyld. Jeg veed, hvad det er, som bringer Dem hid. Deres tause Barsomhed er forgieves.

Don Fernando.

Madame, jeg veed i Sandhed ikke, hvad De vil sige.

Donna Beatriz.

De tænker at føre mig bag Lyset, og jeg maa ret for-
nøie mig derover; Men viid, at intet kan undgaae min
Skarpsindighed, og at man maa være meget behændig,
naar man vil bedrage mig.

Don Fernando.

(til Clarice)

De har altsaa robet Sagen?

Donna Beatriz.

Aldeles ikke: det er Hyacinte; hun har fortalt mig
alting. Altsaa ingen Evang mere. Lad os holde Raad her
og hør mine Tanker. Hvis de kun blive fulgte, vil Tin-
gene have desbedre Fremgang. I er ganske forbausset?

Don Fernando.

Jeg har vel Aarsag til at være det.

Donna Beatriz.

Hvorfor?

Don Fernando.

De vil stille mig ved min Herres Raads, hvis De
siger et eeneste Ord, før Tid er.

Den Ergierrige.

R

Donna

Donna Beatrix.

Min Herre, jeg forstaaer at bevare vigtige Hemmeligheder. Jeg kunde maaskee glemme mig selv, og lade et Ord falde angaaende smaa Ting; men hvad denne Sag angaaer, da, om nogen forraader den, skal det vist ikke blive mig; vær kun ikke bange.

Don Fernando.

Betank, hvor vigtigt! Madame, endog Deres egen Lyksalighed berøver paa Deres Taushed.

Donna Beatrix.

De skal saae at see, hvor forsigtig jeg er. Giv mig kun, uden mindste Frygt, Deres hele Fortrolighed.

Don Fernando.

Siden De veed alt, saa var det forgleves at tie. Vist om, hvor meget jeg kan udrette, fatter jeg et stort Anslag i Henseende til Clarice. Jeg veed, hvor høit Kongen elsker hende. Man kan haabe alt af hans heftige Kierlighed. Men for desvær at see den forønskede Virkning af denne Lue, maae man tale og handle med Forsigtighed, rydde Forbindinger af Veien, og søge at vinde min Broder, thi det er fornemmelig ham jeg frygter for.

Donna Beatrix.

Han skulde være os imod?

Don Fernando.

Maaskee — — jeg kiender hans Tænkemaade.

Donna Beatrix.

Langt fra at være os imod skal han endog understøtte os: jeg svarer for ham. Hvad Clarice angaaer, da er hun under min Opsigt; hun bør adlyde, og jeg svarer ogsaa for hende.

Donna

Donna Clarice.

(til Don Fernando)

Hvad fører I mig ind i?

Don Fernando.

Jeg fører Dem til Vrens Top. Lykken vil udtømme alle sine Gaver paa os alle, saa derfor ikke i Sinde at vise nogen utidig Forsigtighed.

Donna Beatrix.

Hvorledes! De kan have hende mistænkt for saadan Urimelighed.

Don Fernando.

Naar Lykken viser sig, maae man gribe den, og saa længe den bærer os op, maae vi immer følge.

Donna Beatrix.

(med Hestighed)

Jeg flyver, jeg hæver mig, jeg er i Økjerne. (til Clarice)
Vi ere alt komne lige til Himlen, mit Varn. Hvilken Herlighed! jeg er uden for mig selv, jeg føler, at jeg er henrykt. Men staae dog ikke saa kold, og lad dog see, at I føler noget ved de glimtende Udtryk, hvori jeg ytrer min Glæde — —

Donna Clarice.

Det er mig umueligt.

Donna Beatrix.

Og af hvad Aarsag?

Donna Clarice.

Fordi det, som jeg hører, rører mig slet intet.

Donna Beatrix.

Dette ligegyldige Bæsen staaer Jer meget vel an! Hvorledes? Kongen elsker Jer? og I — —

Don Fernando.

Tael dog sagtere!

Donna Beatrix.

Jeg er nde af mig selv. (talende endnu hoiere) Man vil gjøre hende til Dronning, — —

Don Fernando.

Man kan høre Dem; Glem dog dette Forslag.

Donna Beatrix.

Nu vel, man vil glemme der; Men De indseer ifft, hvorvidt hendes Daarlighed gaaer, eller hvad Aarsagen er til hendes Tungfindighed. Det kommer af, at hun har Tilboielighed til en anden, og at hun allerede gjør Paastand paa en romansk Bestandighed i sine forelskte Henrykkelser.

Don Fernando.

(til Clarice)

De, Froken!

Donna Clarice.

Min Tante, staa mig dog, jeg beder indstændig!

Donna Beatrix.

Nei, nei, jeg seer, hvad der gaaer for sig i Ederes Hierte.

Donna Clarice.

Der gaaer slet intet for sig.

Donna Beatrix.

J er mig Lydighed skyldig.

Donna Clarice.

Ja, min Tante.

Donna Beatrix.

Og jeg vil, at I skal elske Kongen, og ikke Don Fernando.

Don

Don Fernando.

(til Donna Beatrix.)

Hvem kan have saaet Dem til at troe, at hun elsker mig?

Donna Beatrix.

Na! min Herre, jeg veed den hele Historie.

Don Fernando.

Og af hvem?

Donna Beatrix.

Af hende selv. Hun har ganske tydelig beklaget sig for mig, at De paa nogle Dage har viist hende Koldsindighed, og derimod talt Kongens Sag med megen Iver. Hvad skal jeg vel sige Dem mere? Kort: ved Siden af Dem synes hende en Konge at burde forsmaaes.

Don Fernando.

(sagte)

O alt for søde Seir! (til Clarice) Er det sandt, man siger mig, Frøken?

Donna Clarice.

(for sig selv)

Ah!

Donna Beatrix.

Hun sukker, og De forstaaer nok, hvad det vil sige?

Don Fernando.

(for sig selv)

Jeg forstaaer det alt for vel. Hvor lykkelig var jeg, om Kierlighed allene kunde tilfredsstille mine Ønsker! (til Clarice) Frøken, jeg er ikke forsængelig nok til at troe, at De, for min Skyld, vilde undvære den Vre, hvortil Deres himmelske Yndigheder kan opheie Dem. Betænk, at en stor Konge elsker Dem, en Konge, hvis Kierlighed vilde

de kunne indtage den største Prinsesse. Hans Skønhed, hans Høihed, alting taler for ham.

Donna Beatrice.

Og jeg taler ogsaa for ham. Jeg vil, at I i Dag skal ret kinne i hans Dine, og give ham at forstaae, at han er ligesaa høit elsket, som han fortjener at være det. Kom, kionne Ligegyldige! Jørend I lader Eder see, vil jeg pynte Eder paa det prægtigste.

Femte Scene.

Don Fernando.

(allene)

Hvor er jeg! I elsker mig, tilbødstege Clarice; men ved at krone mine Ønsker, forarsager I mig en ubeløst Qual. Jeg tænkte, at min Kierlighed var ubelønnet, og gav derfor min Elskov op for min Vreløst; men Elskov Gud vil ved denne Tilstaaelse, han nøder mig til at troe, igien vinde Seir over Vreløsten: han vil; men forgiøve. Skikker det sig for mig, at søle hans kielne Luer? Elskov bør kun herske i svage Sielte, og min er for adel, for stor, til at underkaste sig denne feige Tyrans Love. O ædle Vreløst! du skal stedse blive den stærkeste i dette Bryst, hvortil hvert andet Ønske skal vige for din Fordeel. Den er min kiereste, min eeneste Lov, og al anden Svaghed er mig uværdig.

Siette Scene.

Don Philip, Don Fernando.

Don Fernando.

I kommer ret beleilig, min Broder, jeg var paa Veien til Jer.

Don

Don Philip.

Og det var til Eder, at jeg agtede mig, thi det er fornødent, at vi have en hemmelig Samtale med hinanden. Min Fader har sagt Eder, at — —

Don Fernando.

Derom vil vi ikke tale for nærværende Tid. Jeg kommer for at foreslaae Eder to hyperlige Anslag, der for-
tiene at sætte de største Statskloge i Forundring. Det er
ikke nok, at komme til de høieste Poster, man maae ogsaa
søge at sætte sig fast. Det er den store Kunst, min Bro-
der; Men hvorledes kan det skee? Ved varige Tilstød; nu
opdager jeg to, der ere uroffelige, og som jeg er ganske vis
paa, naar I kommer mig lidet til Hielp. Vil I ogsaa
det?

Don Philip.

Jeg venter til I har forklaret Eder næiere, og dersom
Eders Anslag ikke er vindingt — —

Don Fernando.

Jeg vinding, jeg — —

Don Philip.

Lad os ikke regne et Ord saa nøie. Jeg har nogen
Mistroe til Eders Vreslyge, men det vil jeg nu ikke vidt-
løstlig forklare. Lad os komme til Sagen.

Don Fernando.

Det er just min Hensigt, men spar Jeres alt for store
Klogskab, mindre Fornuftslutninger og mere Mod. Vi
regiere allerede begge, og i hvad vi end vove, kan vi udret-
te alting, naar vi kun forstaaer hinanden.

Don Philip.

Hvad er det da?

Don Fernando.

J vil give mine Ord Magt, naar I seer det af Erfarenhed. Jeg pønser, min kiere Broder, paa en dobbelt Foreening, den eene for Jer, den anden for mig. Jeg bliver Kongens Svoger, og I hans Farbroder. I synes mig bestyrtet?

Don Philip.

Det jeg hører, tilstaaer I mig dog i det mindste, et vel i Stand til at sætte mig i denne Forsatning. Jeg min Herres Farbroder, og I hans Svoger?

Don Fernando.

Ja.

Don Philip.

I har kundet fatte et saa uhorligt Anslag?

Don Fernando.

Hvorfor ikke?

Don Philip.

Hvorfor ikke? et herligt Spørgsmaal! Veed I vel, min Broder, hvad man kalder slegt?

Don Fernando.

Et stort og adelt Anslag.

Don Philip.

Siig heller et rasende Anslag, som aldrig burde opkomme i nogen fornuftig Mands Hjerne.

Don Fernando.

Og om jeg overttyder Jer om, at intet er mere slegt.

Don Philip.

Det vil falde Eder meget vanskeligt.

Don

Don Fernando.

Jeg vil strax komme til det, som angaaer Eder; Lad os først tale om mig. I veed, at Rigets Marsk er død i Dag.

Don Philip.

Ja, dette Tab kan ikke noksom beklages baade af Kongen og Landet — —

Don Fernando.

Tabet er oprettet. Jeg har søgt denne Værdighed, og er beklædet dermed.

Don Philip.

I Eders Alder! min Gud!

Don Fernando.

Den rette Alder er Dyd og Tapperhed, og ikke Antagelset af Aarene, man har levet.

Don Philip.

Men — —

Don Fernando.

De liggende Grunde, Kongen har skienket mig, skal herefter udgiøre et Fyrstendom, som jeg vil lade oprette til en uafhængende Stat, saaledes er jeg da Fyrste, og denne nye Høihed bringer mig saa mange Trin nærmere til Infantinden af Castilien.

Don Philip.

Til hende? Kiender I da ikke hendes stolte Mod og hvide Hjerte?

Don Fernando.

Jo! men Kierlighed formaaer alt, og taler til min Fordeel. I troer mig maaskee ikke; men troe da Infantinden selv, eller rettere dette Brev, som hendes Fortroelige skriver mig til. (han viser ham et Brev).

Don Philip.

(læser)

„ Hidindtil var min Møie spildt for at vise Eder
 „ min store Hengivenhed; endelig lykkes det mig. Prins
 „ sessen elsker. Hendes Stoltshed strider vel endnu, men
 „ frygt den ikke mere. „

Don Fernando.

J er forundret! er mit Forslag endnu saa vindigt?
 Hvad Eder angaaer, saa vil jeg nu sige mine Tanker der-
 om. I veed, at Clarice, Eders Broderdatter, fra den
 første Dag hun kom til Hove, gjorde megen Opsigt, at
 hendes usædvanlige Skønhed rører, henrykker og fortryller,
 at hendes Skabning er guddommelig, hendes Røst hen-
 vende, at hendes Dine — —

Don Philip.

Ere smukke. Men lad den Beskrivelse være os nok.
 Hvad vil I slutte af alt dette?

Don Fernando.

At Kongen elsker hende.

Don Philip.

Og videre.

Don Fernando.

Og kort sagt: at jeg haaber at bringe ham til at æg-
 te hende.

Don Philip.

Er det alt?

Don Fernando.

Ja.

Don Philip.

Min Broder, jeg svarer med saa, med tydelige og
 reene Ord.

Don

Don Fernando.

Nu vel, og jeg hører.

Don Philip.

Eders Indfald i Henseende til Prinsessen er mere end fordovent, det er rasende.

Don Fernando.

Min Broder — —

Don Philip.

Jeg har sagt det, og tager ikke mine Ord tilbage, i hvad der end skeer; Og hvad den anden Post angaaer, saa skal mit Svar blive ligesaa tydeligt: en Konge bør aldrig agte sin Undersaat, hvor høi Byrd hun end maatte være af. Statens Fordeel kan ikke taale det, og efterdi dens Beste er mig kiere end Livet, saa vil jeg heller miste det, end saae min Konge til at vanære sig.

Don Fernando.

Hvorledes da! I erklærer Eder saaledes imod Eder selv? Clarice er Eders Broderdatter.

Don Philip.

Og var hun end min egen, skulde jeg da opofre min Herre for min Slægt? Nei, det skal aldrig skee. Det er forgieves, at I beder mig derom. Jeg vil forekomme dette farlige Anslag. For Resten, I, som troer at besidde saa megen Statsklogskab, vil I saaledes gjøre Eder til et Offer for det almindelige Had? thi I vover herved mere end I tænker, og vi ere begge forlorne, om I driver Eders Forsæt igiennem.

Don Fernando.

Hvilken uanstændig Frygt! men et Ord vil være nok til Eders Beskiemmelse. Jeg vil følge mine Hensigter, og

og jeg kan lade Eder vide, at de skal opnaaes, Skulde vi end derover blive Fiender. Lad en forsængelig Edelmødighed ikke længer føre Eder i Vildfarelse. Eders Lykke er mit Arbejde, og jeg kan nedbryde det igien; Farvel, og overleg det vel!

Syvende Scene.

Don Philip.

(allene)

Du tænker, at indjage mig Frygt, men for at standse dig Løbet, vil jeg vove alt, og gjøre Staten denne vigtige Tjeneste, trods — —

Ottende Scene.

Don Philip, Don Ludewig.

Don Philip.

Ak, min Herre, en lykkelig Stjerne bringer Dem hid. De kunde aldrig trefte mig mere begierlig efter at slutte Freden, og for desbedre at befæste den og krone Verket, saa bifalder jeg Forslaget om det dobbelte Giftermaal, hvis Kongen af Arragonien endelig har sat sit Hjerte derpaa.

Don Ludewig.

Jo, min Ordre fører det udtrykkelig i Munde at begiere Infantinden af Castilien for ham. Hvad min Herres Søster angaaer, da har hun betroet sit Anliggende i min Datters Hænder. Infantinden af Arragonien giver hende Fuldmagt, i sit Navn at afhandle Sagen. Fuldmagten er i alle Maader lovsig, og underkrevet af Kongen selv.

Don Philip.

I hvad Hensigt?

Don

Don Ludewig.

Han veed, at hendes Siel er alt for stolt, og hendes Hjerter alt for empfindeligt til at tage mod en Konges Haand, der allene giver hende sin Troe for Statsfordeels Skyld, og at hun, for at ægte ham, først maae elske ham. Min Datter, som hendes anden Siel, har allene Magt at bestemme hende, at afslaae eller give hendes Haand. Forundrer Dem ikke derover, min Datter har altid været vores elskværdige Infantindes eneste Fortroelige, og udkaarne Veninde. Det vil altsaa beroe paa hendes Villie, om vi skal underskrive eller afbryde Tractaten.

Don Philip.

En saadan Magt er sielden og forunderlig; den gjør vort Forehavende uvist og vanskeligt.

Don Ludewig.

Jeg tør dog love os et ønskeligt Udfald. Min Datter venter paa Dem i Deres Cabinet, for at handle med Dem, men vil dog ingen endelig Slutning tage, angaaende Kongen, Deres Herre, for hun er vis paa, at han ligner den Uffildning, man allevegne gjør af ham.

Don Philip.

Han er en fuldkommen Fyrste, og hans Kongelige Forsædre overtreffer, eller i det mindste efterligner han i deres store Bedrifter.

Don Ludewig.

Jeg veed det, men, min Herre, man spørger, at en Medbeilerinde maatte forud have indtaget hans Tilbøielighed. Vi kiende Infantinden. Hun er saa stolt, at hun vil eene behage den Gemahl, man giver hende, og det er mere hans Hjerter, end hans Krone, hun ønsker sig.

Don

Don Philip.

Begge Deele skal blive hendes, det lover jeg. Lad os gaae ind for at undersøge og overveje, hvad vi endnu ikke have kunnet blive eenige om, og fra mit Cabinet vil vi begive os til Kongen, paa det Deres Datter kan have Leilighed selv at kiende, hvor meget han fortjener at elskes af en stor Konges Søster, og at hele Verden bør tænke som jeg.

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

Infantinden og Don Ludewig.

Don Ludewig.

Men, min Prinsesse, hvorfor hæver De saa pludselig Samtalen, hvor flyer De hen?

Infantinden.

Den Eftergivenhed, den Erbødighed, I saa tydelig lader see imod mig, rober vores Hemmelighed, og jeg maae sige en skarpsindig Minister, der er nær ved at kiende, hvem jeg er.

Don Ludewig.

Oh! det skader intet. Kongen Deres Broder, min Herre, har tilladt mig at aabenbare ham alt, saafremt jeg kunde bringe ham paa vor Side. Nu er jeg bleven overbevist, og De selv, naadigste Prinsesse, seer jo, at han er

er os ganske og aldeles hengiven. Jeg kan derfor nu, med megen god Føie, underrette ham om, at De er Infantinden af Arragonien.

Infantinden.

Hvorledes! jeg skulde saa hastig blive kiendt for det jeg er ved det Castilianske Hof?

Don Ludewig.

I alle andres Dine kan De fremdeles blive anseet som min Datter; men Don Philip er taus, hans fiendne Dyd — —

Infantinden.

Grusomme Politik! hvad bringer du mig til at gjøre, og i hvilken Forlegenhed sætter du mig?

Don Ludewig.

I den beklagelige Tilstand, hvorunder vort Land sufter, er Deres Deilighed vor sidste Tilflugt. Den vil udrette mere end al min tvrige Stræben; Min Herre selv lover sig alting af dens uimodstaelige Magt, og at den unge Konge, rørt af Deres Indigheder, vilde blive mindre ubøielig i Henseende til det foreslaagne Forliig. Det er mig, som gav dette vovelige Anslag; Nøden udfordrede det, og jeg blev troet; Lad ikke vort Haab til Dem være forgiøves. Uden Deres Bistand er der ingen Redning mere tilovers for Deres Broder. Brug for hans Skyld den indtagende Skisnhed, den Taffelighed, Himlen har begavet Dem med. Undertiden maae Forsigtighed tie, naar Faren er for Døren.

Infantinden.

Det seer jeg, desværre, alt for vel! Men man vil dog, om kort eller længe, faae at vide, hvem jeg er, og jeg

Jeg staaer Fare for, at mit Opholdssted her vil blive lagt
mig, skiont uskyldig, til Last.

Don Ludewig.

Lad en ugrundet Betyrning ikke mere forurolige Dem.
Vi tager al Skylden paa os, for at retfærdiggjøre Dem;
naar den sluttede Tractat engang maae gøres bekiendt.
Men dalg imidlertid endnu noget den Nød vi ere udi, og
naar De behager at være kiendt, saa siig kun, at De ha-
ver vovet det at komme herhid, for at lære at kiende Kon-
gen, at see ham med Deres egne Øine, og give ham Deres
Haand mere af eget Valg, end af Politik. Dette
konstlede Sprog vil synes helttemessigt. Jeg kiender dette
Hof, og langt fra at blive lastet, vil De meget mere op-
vække dets Forundring.

Anden Scene.

Don Philip, Infantinden, Don Ludewig.

Don Philip.

De flyer mig forgieves; al Deres Forsigtighed er ikke
mægtig at skjule Deres høie Herkomst for mig. Hundrede
tydelige Træk, Deres ædle og høie Væsen, alt underretter
mig, mod Deres Billie, om Deres Kongelige Byrd.

Don Ludewig.

Ja, min Herre, De seer her en ung Prinsesse, for
hvilken Kongens hendes Broders Kierlighed gaaer saa vidt,
at han har tilladt hende, da han efter mange Afslag ikke
langer kunde imodstaae hendes Suk og Taarer, at følge
med mig under Navn af min Datter, for at opholde sig
nogle Dage ved det Castilianske Hof. Jeg siger Dem en
Hemmelighed, hvorom ingen hidindtil har den mindste Mis-
tanke.

In

Infantinden.

(til Don Philip)

J veed allerede forud, hvad der bevæger mig til dette uvelige Skrit. Efter en barbarisk Sadvane bortskienker man en ung Persons Haand af min Stand, uden at raadsøre sig med hendes Hjerte. Jeg har villet unddrage mig fra denne haarde Lov, ved selv at dømme, om Kongen, Ederes Herre, fortjener at elskes af mig: da jeg frygter for at blive bedragen ved de smigrende Esterretninger, som ofte sendes os ved vore Gesandte.

Don Philip.

Dette Anslag sætter mig i Forundring, men det er heltemæssigt; det giver mig det unægteligste Beviis paa Deres høie Dyder, og at vilde, at Haanden skal være en Foræring af Hjertet, det er at søge i Ægteskab den høieste Lyksalighed; De har værdiget, naadigste Prinsesse, at være mig med Deres Fortrolighed, og Udsaldet vil vise, at jeg ikke har misbrugt den. Statens Fordeel, som er mig betkoet, er paa det nøieste sammenknyttet med Deres. Det tør jeg forsikre Dem med den Oprigtighed, som kunde synes ikke at være mig tilladt, men som jeg troer at være Deres høie Byrd skyldig. Jeg vil endog være Dem behjælpelig at skjule Deres Rang; Men uden at drive Deres Ensigtsfuldhed, der lover min Herre den ænneste Kierlighed, for vidt, saa — —

Tredie Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig,
Donna Beatrix og Hyacinte.

Donna Beatrix.

See til, Hyacinte, at mine Befalinger blive efterlevede.
Hastig, skynd Jer!

Den Vrgierrige.

e

Fjerde

Fjerde Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig,
Donna Beatrix.

Don Philip.

(til Donna Beatrix)

Hvilken Ubetænksomhed! hvordan! seer I ikke? —

Donna Beatrix.

Jeg kalder alle Folk til mig, jeg gaaer, jeg kommer, jeg løber, og ingen kommer mig til Hielp. Jeg kan nu intet mere. Jeg stræber at sætte alting i Bevægelse, og I bliver her ganske rolig?

Don Philip.

Men vær dog ei saa fremsfusende i Don Ludewigs Nærværelse!

Donna Beatrix.

(til Don Ludewig)

Ah! forlad mig, min Herre, en Sag af største Vigtighed giver mig saa meget at tænke paa, at jeg ikke sit Tid — — (til Infantinden) De ogsaa her, min Frøken, undskyld den Forvirring — —

Infantinden.

Ah! Madam — —

Donna Beatrix.

Tillad, at jeg i største Hast omsavner Dem.

Infantinden.

De gjør mig megen Være.

Donna Beatrix.

(til Don Philip)

I er saa kold, som et Stykke Is, naar man skal — —

Don

Don Philip.

O holdt dog op! — —

Donna Beatrix.

(til Infantinden)

I Morgen vil jeg besøge Dem, og saa vil jeg sidde og snakke med Dem lige til Aften. For nærværende Tid kan jeg ikke sige Dem et Ord. Jeg føler en Fryd — —
Oh! jeg troer, jeg bliver forrykt af bare Glæde.

Don Philip.

(til Donna Beatrix)

Men, hvad kan være Grunden til denne støiende Hensykkelse?

Donna Beatrix.

I veed det ikke?

Don Philip.

Jeg? nei vist ikke.

Donna Beatrix.

Deri har I Uret. Det er i Sandhed Jer selv, som burde have sagt mig det. Vil I da, at Kongen skal komme her og overrumple os, uden at være belavet paa at tage imod ham.

Don Philip.

Hvorledes! hvad siger I os?

Donna Beatrix.

Men, jeg siger, at Kongen kommer her i dette Øieblik, og at han har ladet os det sige.

Don Philip.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! retfærdige Himmel!

Don Enderwig.

Min Herre, jeg tager bort. (til Infantinden) Min Datter, kommer I med?

Infantinden.

Jeg? Nei, jeg vil blive her.

Donna Beatrice.

Ja, ja, bliv kun! jeg vise Dem for Kongen.

Don Philip.

(for sig selv)

Atter en Uforsigtighed! Uden Tvivl kommer han for min Broderdatters Skyld, Prinsessen vil opdage alt. (til Infantinden) Troe mig, Madame, det er endnu ikke Tid, at De seer Kongen. Sæt det op — —

Infantinden.

Nei, jeg vil bide her til han kommer.

Don Philip.

Men, jeg frygter, at — —

Infantinden.

Oh! tillad dog, jeg beder, at jeg uden Opsættelse tilfredsstiller min Nysgierighed. Dette Dieblis er bequemt, og jeg maae benytte mig deraf.

Don Philip.

Efterdi De saa befaler, tør jeg ikke sætte mig derimod. Jeg maae forlade Dem, for at modtage min Herre. Min Pligt tvinger mig dertil. (for sig selv) O uhyggelige Besøgelse!

Senite

Femte Scene.

Infantinden, Donna Beatrix,

Donna Beatrix.

De vil faae en ganske fuldkommen Fyrste at see, og for min Deel maae jeg tilstaae, jeg seer ham ikke uden en Slags Bevægelse. Hans Skabning er deilig, hans Digt har noget saa smukt, saa talende, at det rører, bevæger og gaaer lige til Hjertet. Lykkelig den, han vælger til sin Dronning.

Infantinden.

De er maaskee forud indtaget til hans Fordeel?

Donna Beatrix.

Saa snart De faaer ham at see, vil De blive ligesledes.

Infantinden.

Hans Besøgelse her forundrer mig ikke mere; det er uden Tvivl Dem, han søger?

Donna Beatrix.

Man vil gjøre sig adskillige Slutninger, som De selv let indseer; og uden at smigre mig selv, havde jeg vel nogen Harsag at tilegne mig denne Ere. Men, nei! den er ikke mig tiltænkt, og Kongen kommer her for en anden Harsag.

Infantinden.

Kunde De ikke sige mig den?

Donna Beatrix.

Oh! jeg er alt for taus dertil; imidlertid, hvis De lovede mig at tie — —

Infantinden.

Ja, det lover jeg.

Donna Beatrix.

Jeg elsker ingen Ting høiere end Taushed, og i denne Tilfælde er den høistnødvendig. De maae da vide — — dog nei, jeg har med Fed forpligtet mig til at tie dermed. Sagen maae behandles med Vaersomhed, og er en meget stor Hemmelighed.

Infantinden.

Har De svoret derpaa, saa vil jeg vel vogte mig for —

Donna Beatrix.

Men jeg troer at jeg vover intet i Henseende til Dem! De opvækker strax saadan Fortroelighed hos mig, at — — men lov i det mindste, at De aldrig vil lade Dem merke dermed.

Infantinden.

Hvorledes! De har Mistillid — —

Donna Beatrix.

Nei med Dem kan jeg tale aabenhjertet uden at skule noget. (hun taler i en sagte og fortrolig Tone) Kongen kommer her for at see min Broderdatter, som han er for elsket i.

Infantinden.

(med Hestighed)

Han skulde begaae den Svaghed at fornedre sig saa dybt? — —

Donna Beatrix.

Fornedre sig, siger De? Kongen kan blive hendes Gæstmahl uden at skamme sig derved. Hun er af en Herkomst —

Infantinden.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! hun bringer mig til Fortvivlelse!

Donna Beatrix.

Men hvordan! det jeg siger fortørner Dem?

Inf

Infantinden.

(paatagende sig et mere roligt Udseende)

Nei, men jeg tænkte ikke at Kongen — —

Donna Beatrix.

Hvorfor ikke?

Infantinden.

Da vi foreslaaer ham Infantinden af Arragonien:
betænker De det? — —

Donna Beatrix.

Meget godt! min Broderdatter er saa smuk, at
hun let vil bringe Infantinden i Forglemmelse.

Infantinden.

Jeg haaber at Udsaldet skal vise hvor meget De tager
Bæll, og Infantinden er af en Stand — —

Donna Beatrix.

Som De behager. Jeg tilstaaer at Infantinden er
af en meget høi Stand, hun er en stor Konges Søster; men
Clarice er elskværdig, og denne Titul, oh den er vigtig!

Infantinden.

Maaskee man deri ikke giver noget efter.

Donna Beatrix.

Det tvivler jeg paa.

Infantinden.

Torde man give Dem et Raad? denne Prinsesse kan
engang blive Deres Dronning, sæt Dem derfor ikke i Fare
for at fortiene hendes Had!

Donna Beatrix.

Jeg er meget lidt bange for — — men der kommer
nogen. Uden Tvivl er det Kongen.

Infantinden.

(affides)

Hvor stor er ikke min Forvirring!

Donna Beatriz.

Hold Dem her ved Siden af mig!

Siette Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip,
Donna Beatriz.

Kongen.

(til Don Philip)

Lad denne Besøgelse ikke mere forundre eder. Jeg veed, naar det udfordres, at ære Fortienester; Eders staaer mig altid i frisk Minde, og udkrævede dette Beviis paa min Agtelse.

Don Philip.

Herre! saa stor en Godhed gjør mig ganske skamfuld, og min Taushed allene — —

Donna Beatriz.

(til Don Philip)

Jeg skal nok svare ham, thi mig fattes aldrig paa Ord
(til Kongen) Herre, hvis Don Philip — —

Don Philip.

(til Donna Beatriz)

Hvorledes! I understaaer eder — —

Donna Beatriz.

(til Don Philip)

Stille! lad mig tale.

Don Philip.

(affides)

O Himmel!

Donna

Donna Beatrix.

(til Kongen)

Om det er blot ved hans Tausshed, at han svarer Ederes Majestæt, saa kommer det deraf, at hans Betsalenshed, der er alt for svag og undseelig ved denne Leilighed, da den meest burde lade sig see, mangler Udtryk; jeg tager mig derfor den Driftighed paa hans Begne — —

(Medens Donna Beatrix tiltaler Kongen, gior Don Philip Begn, og trækker hende i Kiolen, for at faae hende til at tie, men jo mere han viser sig utaalmodig, jo høiere taler hun.)

Don Philip.

(affides)

Jeg er paa Pinebanken!

Kongen.

Alle hvad I vil sige mig, det siger jeg mig selv. Jeg fiender hans hele Siel, Madame, I kan altsaa spare eder selv alle disse Complimenter.

Donna Beatrix.

Jeg tier mod min Villie, efterdi det befales mig; men jeg har Møie ved at — —

Kongen.

(som bliver Infantinden vaer)

Hvem er denne unge Person?

Donna Beatrix.

(heftig)

Tillad, Herre, at jeg fremstiller hende for Dem; hun har bedet mig derom, og jeg tør smigre mig med, at De vil værdige hende en naadig Modtagelse.

Kongen.

Jeg finder hende indtagende.

Donna Beatrix.

(med en ligegyldig Tone)

Hun er temmelig elskværdig.

Kongen.

(til Infantinden)

Deres Navn om jeg maae spørge?

Infantinden.

Herre, den arragoniske Gesandt er min Fader.

Kongen.

Paa dette fornemme Bæsen kiender man let Deres an-
selige Herkomst.

Donna Beatrix.

Hvad mig angaaer, saa seer jeg dog just intet — —

Don Philip.

(sagte til Donna Beatrix)

Ei! tie dog stille.

Donna Beatrix.

(sagte til Don Philip)

Det er mig umueligt.

Kongen.

(til Infantinden)

Men hvorledes? har De indtil denne Dag forsmaaet,
at lade Dem see ved Hove?

Infantinden.

Saa mange udvalgte Skionheder viser sig der for Deres
Dine, at jeg havde besluttet at forblive ukiendt; men min
Længsel efter at see en saa fuldkommen Fyrste, har tvunget
mig mod min Villie at staae fra mit Forsæt.

Kongen.

De burde have dømt rigtigere om Deres egne Forties
nester.

Donna

Donna Beatrix.

(til Infantinden)

Lad os gaae bort.

Kongen.

(til Infantinden)

Nei bliv her.

Donna Beatrix.

(til Don Philip)

Jeg vil hente Clarice og komme tilbage med hende.

Don Philip.

(for sig selv)

Hun gaaer bort, Gud ske Lov! jeg kommer til mig selv igien. Lad os nu see Enden paa dette.

Syvende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip.

Kongen.

Tillad, Frøken, at jeg gjør Dem et Spørgsmaal; man har meget berømt Deres unge Infantinde for os, man roser hendes Forstand, hendes Indigheder, hendes Skionhed, men svarer hun ogsaa til dette indtagende Skilderie? jeg beder Dem at sige mig det.

Infantinden.

Jeg er alt for oprigtig til at skjule noget for Dem. Hun har Ord for at være smuk; I det mindste forsikkrer Hoffolkene os derom, og det er deres Mening jeg beretter. Hvad mig angaaer, saa siger jeg intet derom, af Frygt for at sige for meget.

Kongen.

Men den blotte Sandhed er hvad jeg ønsker at vide, sig derfor kun frit hvad De tænker om hende.

In-

Infantinden.

Jeg tænker at have givet tydelig nok min Mening tilkiende. Imidlertid vil jeg dog af blot Lydighed legge dette til, at hun synes i alt at være sin Fødsel værdig, men at hun, saafremt hun ved Freden bliver forenet med Dem, vil besidde sin Gemahls Kierlighed, og at allene den Lykke at herske over hans Hierte, kan komme hende til at anse det for en Lykke at blive Dronning.

Kongen.

Hun vil altsaa herske; saa er det da hendes Hoveds Tilbøielighed.

Infantinden.

Nei; men at gjøre sig elsket; deri sætter hun sin Værelse. Hun vil have et Hierte heelt, og den mindste Deling vilde gjøre hende den høieste Rang til et forfærdeligt Slaverie. For det øvrige er hun intet mindre end herskesyg. Hun kiender ingen mere rørende Fornøielse end de ømme Blikke paa en fælleds Kierlighed; al anden Glæde forsvinder i hendes Dine. Saaledes tænker hun, og ligesom jeg i denne Samtale aabner Dem mit Hierte, saa aabner jeg Dem ogsaa hendes.

Kongen.

Jeg seer at Deres Midkierhed for hende gaaer meget vidt; De kiender hende formodentlig meget nøie?

Infantinden.

Saa nøie som jeg kiender mig selv.

Kongen.

Det er at sige alt i saa Ord; men mellem os: har hun saa megen Forstand og Undighed som De?

Infantinden.

De gjør mig skamfuld ved dette Spørgsmaal: man tager saa let Feil i Henseende til sig selv — — men jeg troer — —

Kongen.

Bliv ved.

Infantinden.

At hendes og mine Lineamenter har megen Overensstemmelse.

Kongen.

Det er at rose hende meget. Men jeg seer Clarice kommer.

Ottende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Philip, Donna Beatrix, Donna Clarice.

Don Philip.

(til Donna Beatrix)

Er I der igjen?

Donna Beatrix.

Jæ! jeg selv. Man vil ansee Clarice med de rette Dine.

Don Philip.

(til Donna Beatrix, og Donna Clarice)

Gaaer igjen.

Infantinden.

(bliver Clarice vaer)

Himmel! hvor er hun deilig!

Donna Beatrix.

(rivende sig løs fra Don Philip)

Herre, De tillader — —

Don

Don Philip.

(som vil holde hende tilbage)

J vil da intet gaae ind?

Donna Beatrice.

Nei vist ikke! (til Clarice) Kom frem!

Donna Clarice.

Jeg tør intet, min Tante.

Kongen.

(affides)

Hvilken yndig Bluesfærdighed! (til Infantinden) Troer De at Infantinden kan fordunkle den Skønhed mit Nie beskuer?

Infantinden.

Jeg veed ikke. Men for bedre at dømme derom, saa betragt, Herre! hendes Kongelige Vyrd, og hvem af disse to der tilbyder Dem et Ægteskab virkelig anstændigt for en Konge, hvis Hierte ikke bær gives bort, uden hans Ære og Statens Beste kommer overeens med hans Ønsker; saa adle Grunde taler hendes Sag, og den skionnest er uden Tvivl den, som best skikker sig for Dem. Tiden kan forandre det deiligste Ansigt, men den formaaer intet mod den Glands Fødselen giver. Jeg mener jeg har sagt alt hvad jeg kan sige. Tillad mig derfor at tie og gaae bort.

Kongen.

(til Infantinden)

Efter som jeg forgieves beder Dem om at blive her, saa skal Don Philip i det mindste give Dem Haanden. (til Don Philip) Seleid hende. (naar Infantinden er noget borte) Hendes Basen, hendes Tale, alt har rørt mig. Begynd Samtalen paa nye, og giv nøie Agt paa alt. Hendes Forskyldelse var for heftig, den brød alt for meget ud til ikke at opvække min Nysgierrighed.

Don

Don Philip.

(bedrovet)

Jeg adlyder, men frygter dog at min Møie vil blive spildt, og at — —

Kongen.

(i en bydende Tone)

Forsøm ingen Tid.

Niende Scene.

Kongen, Donna Beatrix, Donna Clarice.

Donna Beatrix.

(til Kongen)

Uden at være alt for nøiende, Herre, har jeg giet det den hele Hemmelighed, som jeg strax kan legge Dem for Dagen; Infantinden af Arragonien ønsker at blive Deres Dronning; jeg indseer let at hun maae af Naturen være urolig og mistænkelig. For nu at randsage hvad der gaar for sig i Deres Hierte, sender hun tilligemed Gesandten en ung Person herhid, der er ikke mindre sleedsk end takkelig: denne, som er Prinsessens Fortroelige, vil nu faae Dem til at troe at man seer i hende, hendes Prinsesses udtrykte Billede. Snaren er artig nok lagt; hun meente endog, at hendes List skulde lykkes hende, da hun blev Clarice vaer, hvis Indigheds mægtige Glands ganske blandede hendes Syn, og opvakte i hendes Hierte den heftigste Fortrydelse. Det beviser jo hendes Flugt tilfulde, og det er den hele Hemmelighed.

Kongen.

Det kan være sandt; men lad os overlade denne Sag til eders Rands Omhue; han vil snart komme efter — —

Donna Beatrix.

Man er underrettet om Deres Kierlighed, og man
ar:

arbejder paa, at den maae komme til at vige for Statks Hensigter.

Kongen.

Man stræber forgieves at overvinde min Tilbøielighed; jeg har nyelig tilstaaet for eder, at Clarice har indtaget mig; men jeg lader af at elske, hvis jeg ikke elskes igien. Man tilbyder mig tilligemed Freden en stor Prinsesse. Jeg burde modtage Tilbudet og vinde Sejr over min Elskov. Min Fornuft siger mig det, men hvad formaaer ikke Kierlighed i et Hjerter, som den forvisning, at være elsket igien, giver nyt Liv. (til Clarice) Føler deres Hjerter noget for mig; saa tillad at det forklarer sig; jeg lukker da mit Øre til alt hvad Fornuft og Politik kan sige, og vis paa deres Hjerter, hører jeg kun mit eget.

Donna Clarice.

(Aaer Dinene need og sukker)

Donna Beatrice.

(til Clarice)

Svar dog Kongen.

Donna Clarice.

(for sig selv)

Hvilken ulidelig Marter! hvor er jeg ikke forvirret!

Kongen.

Sat Deres Sind, Clarice, og lad mig læse i Deres Hjerter, det er alt hvad jeg forlanger: og skulde det end ikke svare til mine omme Ønsker, saa lad det dog forklare sig. Kan jeg haabe? — —

Donna Clarice.

Ah, Herre! om jeg elskede Dem, burde jeg da vel sige det?

Donna

Donna Beatrice.

Ja! det er mig, som gir jer Tilladelse dertil.

Kongen.

Denne yndige Blyesfærdighed, denne indtagende Forsværgelse fordobler min Kierlighed; jo mere De modstaar den, jo heftigere bliver den. Taal dog!

Donna Clarice.

Hvad vil De have af en ukyndig ung Person, der ikke kender sit eget Hierte. De elsker mig, siger De, det er en meget stor Ære for mig, som smigrer mig og opvækker min Erkiendtlighed, men — —

Kongen.

Bliv ved.

Donna Clarice.

Jeg tør ikke elske min Herre. Jeg har for stor Æresfærdighed for ham dertil, og min Frygtsomhed tør ikke opløse sine Binde til Deres Majestæt.

Kongen.

Vær mindre ærbødig og mere kjerlig.

Donna Clarice.

Ah! jeg vil gierne; jeg gjør alt hvad jeg kan dertil.

Kongen.

Glem Kongen, og tænk kun paa Elskeren.

Donna Clarice.

Ham tænker jeg kun alt for meget paa.

Kongen.

Ah! hvilken sød Tilstaaelse! Gientag den hundredes Gange.

Den Ergierrige.

M

Donna

Donna Clarice.

Hviter jeg ikke en Prinsesse, saa vilde han elske mig.

Kongen.

Men hvorledes kan jeg give større Beviis paa min Kierlighed? jeg byder Dem min Haand.

Donna Clarice.

Bed at give mig den, fornedrer De sig alt for dybt.

Kongen.

Det er det behagelige Offer jeg vil bringe Elsker.

Donna Clarice.

Herre, jeg er uværdig dertil, og jeg lader mig selv vederfares Ret.

Kongen.

Om hele Verden adlydede min Villie, saa vilde jeg ikke blues ved saa skönt et Valg. Lad en utidig Erbødighed have mindre Sted hos Dem. Sat høiere Tanker om Dem selv, overgiv Dem, uden Tilbageholdenhed, til de sømme Følelser, og betænk, Kierlighed gjør to Elskere lige.

Donna Clarice.

Saaledes tænker ikke et ærgierrigt Hierte, det søger og elsker intet uden hvad, der kan fremme dets Hensigter.

Kongen.

Min eneste Vergierrighed er at elskes af Dem.

Donna Clarice.

Hvor kierligt er ikke dette Sprog! og hvor vilde det være mig sødt, om det — — som jeg ønsker, kom fra — — jeg veed ikke hvad jeg siger — — og mod min Villie røber jeg min Svaghed.

Kon

Kongen.

(med Hentykkelse)

Deres Svaghed! o Himmel! Hvorledes! Deres
 Hjerte bliver bevæget, efter mine Ønsker, og jeg bliver lyk-
 kelig.

Tiende Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice,
 Donna Beatrice.

Kongen.

(til Don Fernando, som lader sig see i det bageste
 af Skuepladsen)

Kom nærmere hid Don Fernando. Alting taler for
 Clarice, hun elsker og jeg vil snart vise, at jeg skønner paa
 hendes Fortienester; der er intet, som I jo kan vente Eder
 af mig for at have bragt mig til at opofre hendes usædvanlige
 Skionhed alt. Himlen har bestemt hende til at dele min
 Throne med mig, og hendes eneste Feil er at troe sig uvær-
 dig dertil. Det bliver Eders Sag at føre hende ud af sin
 Vildfarelse. (til Donna Clarice) Jeg forlader Dem et Die-
 blit for at belave alting til des hastigere at fuldbyrde det For-
 set, min Kierlighed indgiver mig, og rødder alle de Vanske-
 ligheder af Veien, som kunde hindre mig i at naae den Lykke,
 jeg trakter efter.

Ellevte Scene.

Don Fernando, Donna Clarice,

Donna Beatrice.

Donna Beatrice.

Jeg vil følge med Kongen for at styrke ham i det smis-
 gende Haab, der fortryller ham. Adret imidlertid, min

Herre, den Befalning, De har faaet, og ledsag ved Deres Klogskab min Broderdatter til Thronen, som venter efter hende.

Løste Scene.

Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

De elsker altsaa Kongen? De har smigret ham der med, og jeg seer at denne Tilstaaelse ikke har kostet Dem meget.

Donna Clarice.

Jeg! jeg elsker ham? Ah! det er ham, som endelig vil troe det; han vil ikke høre mig.

Don Fernando.

Tilstaae, at den Ære, at indtage en stor Konges Fildrer ret Deres Hierte, og at en Elsker har kun liden Bægt mod saadan Hoighed.

Donna Clarice.

Jeg har Ærbødighed for Kongen, men at sige jeg elsker ham er saa falskt som noget kan være. Hvis han berdrager sig selv, er det ikke min Skyld; men jeg skal nok bringe ham paa rigtigere Tanker.

Don Fernando.

De vilde forarsage min Ddeleggelse.

Donna Clarice.

Ja, jeg vil overbevise Jer, at jeg er hverken forsælgelig eller ærgierrig, og at jeg umuelig kan blive lykkelig uden at blive Ederes; I skal faae at see, om en Throne har noget, der kan friste mig.

Don Fernando.

(affides)

O Himmel! hvad hører jeg! jeg kan neppe modstaae den

den bedrægelige Fornøielse, en saa sød Opofrelse forårsager mig, og min Ergierrighed qvæler mit Hierte. (hoir) Clarice for Himlens Skuld står denne Hestighed, og gjør dog nogen Bold paa Dem selv, for at gjøre os begge lykkelige!

— Donna Clarice.

Hvor ulykkelig er jeg ikke!

Don Fernando.

Betanker De ogsaa ret hvad De gjør Clarice? De gjør Lykksaligheden selv til en Qual; for ret at see og føle deres Lykke, saa spørg Forstanden og ikke Hiertet til Raad. Er der noget saa herligt som at være Dronning? hvilken Pragt! hvilken Glands! hvilke Vresbeviisninger! hvilken Erbødighed! de største Herrer ere Deres underdanigste Undersaatter. Et eneste naadigt Niekast er alt hvad man ønsker, værdiges at sige et Ord, og alle beundre. Enhver vil være den første til Deres Opvartning, og forekomme alle Deres Ønsker. Een Fornøielse giver den anden Haanden; man rydder alle Bekymringer af Veien, ja man vil ikke engang lade Dem have den Uleilighed at tænke, men i det Sted opfylde alle Deres Sandser med lutter yndige og behagelige Fornemmelser. Længt fra at plage Dem med alt for oprigtige Samtaler, vil man aldrig sige Dem andet end hvad der kan behage Dem. Enhver vil opofre sine egne Tilbøieligheder for at kunde finde Skønt, hvad De finder. Behag udi, og Afstke for hvad der misbager Dem. Den smigende Hofmands hele Siel vil være Dem underdanig; foragter De nogen: strax foragter han ham; lider De nogen, strax tilbeder han ham; alting bestemmes ved Deres Vink. Kuldkommenhed og Mangel, Last og Dyd, Sæder, Leve-maade, Sprog, alt retter sig efter Dem, og alting ligger for Deres Fødder. Kort sagt: hvis nogen Lykke ligner den

Guddommelige, saa er det den indtagende Glands af den Kongelige Magt.

Donna Clarice.

Alt dette henrykker Eder, men rører mig slet ikke. Det er forgieves, at I afmalder for mig — —

Don Fernando.

O Himmel! er det mueligt? for kun en eneste Dag at smage den Kongelige Høiheds Behagelighed, vilde jeg opofre alt indtil mit Liv.

Donna Clarice.

Ufatnemmelige! dersom I elskede mig — —

Don Fernando.

Hvorledes! jeg! om jeg elskede Dem? intet kan sættes i Vigning med min heftige Kierlighed. Hvor oprørt blev ikke min Siel, da jeg hørte min Herre var elsket? Nei aldrig var De skønnere i mine Øine end i det Dieblis, da jeg holdt Dem for at være troeløs. Ingen uden Dem har fundet Veien til mit Hierte, og det er kun med Dem jeg kan smage den sande Lyksalighed. Men dog er min Fornuft stærkere end min Elskov, og al min Kierlighed maae staae tilside for Deres Fordeel.

Donna Clarice.

Siig heller for Eders egen: for Eders umaadelige Vreshyge. Eders Hierte kiender ingen anden Sindelidelse, derpaa giver I mig et tydeligt Beviis. I Herkiendelige! hvor er jeg ikke mig selv vred! hvi er jeg ikke ubestændig! og hvilken Glæde vilde jeg ikke finde, om jeg formaaede at hævn mig over Eder!

Don Fernando.

Og hvorfor vil De kaste en ubillig Brede paa mig? De

De vil snart erkende alt hvad en Krone er værd; ved at nægte mig Deres Besiddelse, er det af min Haand De tager den, og jeg tør troe, De aldrig vil glemme det.

Donna Clarice.

Ja, jeg vil erindre mig det for at affrye Eder desmere.

Don Fernando.

Lad os begge dæmpe en ulykkelig Kierlighed; lad os rive vore Hierter løs fra Elskovs Herredomme; dens Nybelse fører dog tilsidst Riedhed med sig, men jo mere vi nyde Lyffens Gaver, jo mere henrives Sielen af deres Besiddelse. Lad altsaa min Ergierrighed ikke mere fortørne Dem. Den driver mig kun for Deres Skyld.

Donna Clarice.

(i en vred Tone)

Nu vel, jeg vil troe det. I kan sige til Kongen, at jeg modtager hans Haand, at jeg elsker ham — — Sie — — siig endnu intet. Maaſkee bedrager jeg mig selv. Han sværger mig til at han tilbeder mig; han er ung, indtagende, han er Konge; men mit Hierte — — lige meget, ved at ægte ham gjør jeg eders Lykke, i det mindste mener I det; det bør være mig nok; gaar da hen at forsikke ham — — Retfærdige Himmel! hvilken Qual! min Mund vil tale og mit Hierte holder den tilbage; forgieves vil min Fortrydelse yttre sig mod Eder — — Ah det er alt for stor en Svaghed. I fortjener ikke saa stor en Kierlighed, og efterdi Eders Hierte har kunnet blive mig utro, saa indrømmer jeg det Ret til at raade for mig.

Don Fernando.

Nei, jeg imodtager ikke saa grusom Magt. I gl-

ver mig den af Forbittrelse, men Hjertet har ingen Del
deri. I flyer mig forgieves; O Himmel mag det saa, at
Fornuft og Fordeel i Dag vinder Seir over Elskov.

Ende paa den tredie Act.

Fierde Act.

Første Scene.

Infantinden, Don Ludewig.

Don Ludewig.

Prinse! Don Philip er hos Kongens Søster. Sat
Deres Sind. Lad os oppebie hans Ankomst, og opsæt
det mindste — —

Infantinden.

Hvem! jeg? jeg skulde kunde holde min Forbittrelse,
min Brede tilbage? jeg blive i Castilien! ah! hvis Kongen
min Broder selv var Vidne til de Forhaanesser man viser
mig — —

Don Ludewig.

Saa vilde han opsætte Virkningen af sin billige For-
tørnelse. Følg hans Klogskab i dette betydelige Dieblit,
og frels Staten!

Infantinden.

Ah! min Indighed har allerede gjort for meget, hvad
kan den mere udrette? min Moie med at komme Eders
Der

Bestræbelser til, Hiels er spildt, og min Ære lider ved Castiliens Hof; jeg vil reise.

Don Ludewig.

Betænk dog, at De, ved at give Dem ud for min Datter, slet ikke sætter Deres Huses Ære i mindste Fare.

Infantinden.

Men min Rival — —

Don Ludewig.

Hendes Fødsel er ikke høj nok til at forårsage Dem nogen Bekymring, og Ministrens Flid vil snart bortrodde de Hindringer, som en uværdig Medbejlerinde legger os i Veien. En Konge følger ikke strax sin første heftige Begjærlighed, Æren regierer med uindskrænket Magt over hans Hjerte, og den vil nok — —

Anden Scene.

Infantinden, Don Philip, Don Ludewig.

Don Philip.

Vi ere i en meget stor Fare. Kongen har erklæret sig for Clarice; men derfor, Prinsesse, er ikke Haabet ude. Fornuften, min hele Indflydelse, og min Herres Ære skal stride deres Sag, og uden Tvivl vinde Seir. Der er endnu andet tilbage, som jeg kunde tage min Tilflugt til, og som jeg ikke nævner, thi jeg gjør mig sikkerst Regning paa Deres himmelske Gudsdydighed, De har rørt Kongen, han har selv tilstaaet det for mig, og siden han har seet Dem, gjør han ikke andet end berømme Dem. Saasnart han faaer at vide hvem De er, tvivler jeg ikke paa, at han vil undgaade den Snare man lægger for ham. (til Don Ludewig) Men forinden Infantinden kan give sig tilkiende for Kongen, maatte

jeg berebe Veien for at kunde love for et got Udfald; sig mig derfor, min Herre, om I samtykker Udkastet til Tractaten saaledes, som vi nylig har opsadt det? forend jeg kan giøre noget Skridt, maae den Sag være afgjort. Med den Tractat i mine Hænder vil jeg vove en Dybt med min Broder og være vis paa Seiren, men uden I indgaaer de Artikler, jeg forlanger, er Krigen uundgaaelig, og han beholder Marken.

Don Ludewig.

Jeg kan indgaae dem, saasemt den dobbelte Forening, der skal fornye Forstaelsen imellem begge Stater, saar Sted. Naar jeg kan være vis derpaa, underskriver jeg alt uden Betænkning.

Don Philip.

Jeg er saaledes fornsiet. Kongen vil strax være her. Det er endnu ikke Tid, Prinsesse, at De taler. Jeg skal, naar det behøves, strax give Dem Underretning.

Infantinden.

Jeg forlader Eder og vil hos Don Ludewig oppebie Ederes Underretning, som paa min Side nysgjertig skal blive fulgt.

Tredie Scene.

Don Philip.

(allene)

Hvad der end kan komme deraf, saa lad os fuldføre vort Forehavende. Jeg forudseer tusinde Farer, men mit Hierte foragter dem; man vil styrte min Herre i Ulykke, og jeg bør redde ham. I Byen, ved Hoffer vil alting bringes i Oprør, man mumler allerede. Min ubetænksumme Kone lader allevegne see en fornørmende Glæde; jeg seer hendes frem-

fremfusende Stoltshed med stor Sorg, naagtet den synes at kunde tiene til at bringe mit Anslag des hastigere til en lykkelig Ende, thi jo mere hun lader sin Glæde Toilen, jo mere Hindringer vil hun give Anledning til. Men jeg blues dog ved — — Ah! der er hun.

Fjerde Scene.

Don Philip, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Jeg finder Jer ret beleilig, jeg søgte Jer.

Don Philip.

Hvem? mig!

Donna Beatrix.

Dinse Dronningens Tanke underdanigst til Lykke!

Don Philip.

(bukker meget dybt)

Ah! Madame — —

Donna Beatrix.

Mon Dieu! hvor I er meget rolig!

Don Philip.

Hvorfor skulde jeg ikke være det?

Donna Beatrix.

Betænker I ikke at hele Hoffet og Byen vil snart indse sig her for at ønske Eder til Lykke.

Don Philip.

(smilende)

I har altsaa talt derom?

Donna Beatrix.

Ikke offentlig; men jeg betroede en Deel Venner Hærfar

sagen til min Glæde, og jeg har det visse Haab snart at see Misundelsen døde af Græmmelse. Har jeg ikke gjort vel?

Don Philip.

Jo Overleg og Forstand fremstikker lige klart i alt hvad I gjør; og jeg er ganske opfyldt af den Glæde, I smager.

Donna Beatrice.

Jeg troer, I skiemter.

Don Philip.

Ikke nei! aldeles ikke.

Donna Beatrice.

Ja Skiemt, eller ikke Skiemt, saa har jeg dog bragt det derhen, at jeg nu er den tredie Person i Riget. Kongen, Dronningen og jeg. Saa nær ved Thronen kan jeg nu gjøre Paastand paa enhveres Erhødhed, og allerførst paa Eders.

Don Philip.

Jeg er alt for betænksom til at kalde Eders Rættigheder i Tvivl.

Donna Beatrice.

Da Dronningen er min Broderdatter, saa skiemter I let at jeg er en Prinsesse.

Don Philip.

Det er just hvad jeg tænkte, og I har ikke Uret.

Donna Beatrice.

Saa ere vi da første Gang af eens Tanker.

Don Philip.

(for sig selv)

Hendes daarlige Forsængelighed forvirrer hendes Siel, og er mig til Nytte, hvor nodig jeg end seer det. Guds heden er god, og jeg maae bruge den.

Donna

Donna Beatrice.

Hvorfor saa koldsendig? er I ligegyldig ved denne nye
Dre?

Don Philip.

Jeg? jeg er uden for mig selv af lutter Glæde.

Donna Beatrice.

Naa! Herestredags ingen filosofheren! jeg er saa
fied deraf, at jeg kunde tage min Død derover, det lader
jeg Eder vide. Nu frist! lad Høihed sinne frem i alt vort
Bæsen! Lad os bruge vores Fortrin. Hvor jeg vil smage
min Sejr.

Don Philip.

I Sandhed, det troet jeg.

Donna Beatrice.

Hvilken Fornøielse for mig, naar jeg kan sige: Kongen
min Broder søn.

Don Philip.

Ja vist!

Donna Beatrice.

Min Broder søn! hvilket Herredom jeg vil tage til
Hove. Saasnart man bliver mig vaer, vil enhver opstille
sig ganske ærbødig til en af Ederne, og sige: det er Kon-
gens Tante. Plads! Plads! Messieurs! vil mine Folk
sige, med en fræk Mine. Jeg selv, jeg kommer frem med
et adelt og majestætisk Skrit. Man læser i mit hele Bæ-
sen en Stolthed, som en naadig Smil formilder. Alle
Hofmændene, som staae paa min Bei, trænge sig frem for
at see mig, og bukke med Underdanighed, hvortil jeg svar-
ter, som om jeg gik i andre Tanker, ved et foragteligt Nis-
det dog lover min Beskyttelse. I skal see, med hvilken
adel

ædel Værdighed jeg skal svare til en Prinsesses Titul og
Høihed.

Don Philip.

Ja, man vil beundre Eder, og uden at opsætte det
længere, saa er mit Raad, at I strax sætter Eder i Besid-
delse af alle disse Fortrin, thi nu er jo dog Sagen offentlig
bekiendt.

Donna Beatriz.

Ikke endnu ganske og aldeles.

Don Philip.

Men den er dog sikker og afgjort, derom tvivler I
ikke.

Donna Beatriz.

Nei tilforladelig ikke.

Don Philip.

Hvorfor gjør I det da ikke strax ganske bekiendt?

Donna Beatriz.

Taler I for Alvor?

Don Philip.

Ja, for ramme Alvor. I kan aldrig gjøre bedre,
og jeg besvar Jer ikke at sætte det op.

Donna Beatriz.

I letter mit Hierte, thi jeg kunde ikke holde det læn-
ger ud. Men man har besalet mig at tie, og jeg har ikke
for vel efterlevet det. Don Fernando, Eders Broder, har
ladet mig det meget høre. Han er meget opbragt. Nei,
nei, jeg vil tie.

Don Philip.

(for sig selv)

Got! man skal see hun bliver rans af Lyst til at være
med

mod Strømmen. (hoit) Og jeg, jeg paaftaaer at vores Politik er at gjøre Sagen, faasnart mueligt, bekiendt, derved gjør vi den saa meget vissere.

Donna Beatrice.

Intet kan være bedre tænkt. Jeg finder at I har i Dag en saa rigtig og føielig Forstand, at jeg begynder at afse Eder paa nye. Jeg vil gjøre en dygtig Stoi.

Don Philip.

Send Clarice herhid til mig; hun er eensfoldig, uskyldig: man bør fornd give hende een og anden Underretning, og jeg vil tale her lidt med hende allene.

Donna Beatrice.

(i en majestætisk Tone)

Ja! Herre, jeg vil lade hende føre hen til Eder; betitler I Jer paa at lære hende intet at give bort af sin Høihed. Guld for alting hendes Hierte med en adel Stolthed.

Don Philip.

(meget ærbødig)

Prinsesse, alting skal blive indrettet paa det Beste.

(hun hilser spødest, og gaaer)

Femte Scene.

Don Philip.

(allene)

Ja den Stoi hun har alt gjort, og den hun agter at gjøre, vil bringe min Broder mere tilbage i sine Anslag end alle mine Bestræbelser, og alle retskafne Undersaatter, ligesaa bestyrtede som jeg, vil komme mig til Hielp for at bringe Kongen paa andre Tanker. Men der er Clarice; lad os see om hendes Daarlighed er ligesaa stor.

Siette

Siette Scene.

Don Philip, Donna Clarice.

Don Philip.

(for sig selv)

U! hendes bedrøvede og nedslagne Udseende veed jeg ikke hvad jeg skal domme! (hoit) Min Fæst! hvad sættes Jer? har I grædt? hvordan! Dronning, eller saa godt som Dronning —

Donna Clarice.

U! holdt dog op, jeg beder, at forøge min Ulykke med denne Spot!

Don Philip.

Ederes Ulykke! men Kongen har skienket Jer sit Hjerte; I bliver Dronning, er det saa stor en Ulykke?

Donna Clarice.

Ja, for mig er den meger stor.

Don Philip.

Hvor faaer I en saadan Tanke fra?

Donna Clarice.

I tænker ligesom jeg, derom er jeg overbevist.

Don Philip.

(for sig selv)

Hvad hører jeg! er det Fornuft? er det Egegyldighed? er det et Hjerte, som Stoltthed endnu ikke har fordervet? jeg maae undersøge denne Hemmelighed. (hoit) I siger mig intet? hvorledes? kan I tie stille, da I med det første har saa stor en Vre i Vente? jeg seer ikke Glæden tindre frem i Ederes Pine; jeg seer hverken Foragt eller Stoltthed. Hvorfor fer Vidunder! frygter I at nogen skal legge Kongens Villie en Hindring i Veien?

Donna

Donna Clarice.

Sid det var saa vel.

Don Philip.

Sid det var saa vel! jeg veed ikke hvor jeg er! jeg gjør hvad jeg kan for at læse i Eders Hierte, men jeg forstaaer mig ikke derpaa. Hvorledes! det er Jer, som taler saaledes! saa ung, og dog ligegyldig mod den største Høihed! Clarice, bruger I Fornuften, eller er I solesløs?

Donna Clarice.

Jeg bruger Fornuften, min Herre, og jeg bruger den rigtig.

Don Philip.

Jeg begynder at troe Jer, og har ikke fiende Jer ret tilførn. Det er et nyt Vidunder i Naturen, jeg seer. Hør mig, Clarice, og lad os overlegge Sagen fornuftig med hinanden. Kan Thronen da ikke tilfredsstille Eders Ønsker?

Donna Clarice.

Nei.

Don Philip.

Nei! hvad udfordres der da, for at gjøre Eder fornøiet?

Donna Clarice.

Et roligt Levested, et ustyldigt Liv med en kjerlig Mand, som tilfreds med mit Hierte gav mig sit igien, kunde gjøre mig lykkelig.

Don Philip.

(for sig selv)

Jeg vilde præket hende for en Fornuft og Klogskab, men jeg bliver her Disciplen og hun Læreren. (høit) Jo mere jeg raadsager Eders Hierte, Clarice, jo mere henrykker I mig. Jeg var bekymret for Jer, jeg frygtede at Stolthed

Den Vrgierrige,

N

skulde

skulde gjøre Jer egenfindig, men nu er jeg, hvad Jer an-
gaaer, meget rolig. (sagte til hende) Vi ere allene her, tal
aaenhjerttet med mig!

Donna Clarice.

Ja, jeg vil sige alting.

Don Philip.

(endnu sagtere)

Elsker I intet Kongen?

Donna Clarice.

Ah! nei.

Don Philip.

Hvorledes! nei, Men det er en stor Monark, en
fuldkommen Fyrste.

Donna Clarice.

Hvad gaar det mig an? et Beviis paa at jeg intet
Elsker ham er, at alle de Vresbeviisninger man gjør mig
komme mig til at sælde Tøarer.

Don Philip.

Men i det mindste er I dog ikke indtaget af nogen
anden?

Donna Clarice.

Ah! hvor tager I ikke Feil!

Don Philip.

O Himmel! er det mueligt! hvem er den Lyffelige,
foretrækker Kongen?

Donna Clarice.

En Troløs, en Utafnemmelig.

Don Philip.

Hvem? I sukker for en Utafnemmelig? og det er?

Donna

Donna Clarice.

Eders egen Broder.

Don Philip.

Min Broder! I elsker ham!

Donna Clarice.

Ja, min Herre, jeg elsker ham, og vilde for hans Skyld opofre tusinde Throner; men hvad endnu mere vil forundre Dem, er dette at han ogsaa tilbeder mig.

Don Philip.

I tager Feil; Infantinden er Maalet for hans Onsker.

Donna Clarice.

Hvilken bedrøvelig Tidende! dog net han elsker hende ikke. Det er ifftun hendes høie Stand, der har rørt ham. Huit har for faa Indigheder til at gjøre ham utro. Han har hundrede Gange svoret mig en ævig Kierlighed; men han opofrer mig for sin Ergierrigheds Skyld.

Don Philip.

Men kan I ikke udrydde denne Kierlighed af Eders Hierte?

Donna Clarice.

Forgieves har jeg forsøgt derpaa; jeg kan ikke dæmpe

Don Philip.

(sagte)

Endnu har jeg got Haab; det jeg her faaer at vide giver mig et nyt Middel til at gjøre hans Anslag frugtesløse, maaskee faaer jeg snart Leilighed til at benytte mig deraf. (høit) Kiere Broderdatter! enten tager jeg meget feil, eller I vil snart blive lykkelig. Gaaer nu ind og

lader Eder intet merke. Eders adelmødige Siel fortienet at Kongen gjør Eder lykkelig.

Donna Clarice.

Han beholde sin Krone, og lade mig beholde mit Hierte.

Syvende Scene.

Don Philip.

(allene)

Saa mange Fuldkommenheder har ikke kundet bemæst sig min Broders hele Hierte! hans Vresyge er hans eneste Afgud. Mine Raad, mine Grunde har hidindtil ikke været magtige til — — men der seer jeg ham; da jeg er underrettet om hans Hemmelighed, vil jeg bringe ham i Forvirring, og sætte ham i den Stand at han ikke skal kunde svare mig et Ord.

Ottende Scene.

Don Philip, Don Fernando.

Don Philip.

Nu da! I beholder Marken?

Don Fernando.

Ja, jeg har naaet mine Ønsker, mine Anleg skal snart krones; jeg kommer for at berette eder det dobbelte Giftermaal. Har I endnu noget at sige?

Don Philip.

Jeg beundrer Eders Arbeide, dette Mesterstykke i Forsigtighed og Overleg; men tillad mig at sige Eder to Ord. Gjør Eders Hierte Eder slet ingen Vebreidelser? eller kan I saaledes tvinge det, at dets hestige Kierlighed maac staa til

til Side for Vergierrighed? har da denne saa uindskrænket
et Herredom over alle andre Sinds Lidelser?

Don Fernando.

Jeg begriber ikke hvad I vil sige.

Don Philip.

I forstaaer mig ikke? Tiden er kostbar, jeg maa be-
tiene mig af den. Jeg saaer da forklare mig tydeligere, og
jeg haaber I vil forstaae mig. Clarice elsker Jer høit, Thro-
nen selv har hun Afstøje for, da det ikke er Jer, som giver
hende den; et saa ædelmodigt Hjerre kan hverken forandre
Eder, eller rive Eder løs fra Hovmodets Lænker? Og dog
elsker I hende ligesaa høit som hun Jer?

Don Fernando.

Men hvoraf veed I det?

Don Philip.

Af hendes egen Mund.

Don Fernando.

Siden hun selv har sagt det, saa nægter jeg det ikke
længer. Men alle Kierligheds Angreb ere forgiøves, og
langt fra at tilstøde den en stændig Seir, følger jeg min
sande Fordeel, Vren. Kongen holder mig mere end Ka-
desløs derfor, han giver mig sin Søster, og jeg haver Cla-
rice til Vrens højeste Spids.

Don Philip.

Clarice, som elsker Jer, skulde ægte min Hætte!

Don Fernando.

Han mener han elsker, det er nok.

Don Philip.

Kan see vi! man gaabne ham Dinene.

Don Fernando.

Hvem?

Don Philip.

Jeg.

Don Fernando.

J tør intet.

Don Philip.

Hvorledes! jeg skulde ikke tørde?

Don Fernando.

Nei, I vilde derved styrte mig, og mit Fald vilde drage Eder med i Ulykken.

Don Philip.

Slige Grunde rører mig aldeles ikke. Jeg frygter alting for Staten og intet for mig selv, forlad Jer kun derpaa. I det øvrige kender jeg Kongen alt for vel til at frygte det mindste, som har Skin af Uretfærdighed fra hans Side, det eneste jeg skielver for er at han maaskee vil straffe Eder. Jeg elsker Jer, min Broder, og uagter min Nidkierhed for Kongen vil jeg dog tie til det yderste. Jeg vil først benytte mig af de Grunde, som kan tages af Klogskab og det almindelige Vel, men skulde I finde Middel til at faae Kongen til at lukke Øree mod mine Forestillinger, saa ingen Skaansel, men jeg vil aabenbare alt.

Don Fernando.

Vogt Jer, jeg beder Jer derom, ikke at drive mig til yderste.

Don Philip.

Jeg har sagt Jer det; min Trost kan ikke afkræftes ved nogen Ting, og dette er et Bevist derpaa. (han viser ham Tractaten) Denne Tractat har jeg sluttet med Gesandten, den vil sætte Grændser for Eders Vergierrighed.

Don

Don Fernando.

J vilde sætte den Grændser? J? jeg maae enten omkomme eller mit Forhavende maae strax opfyldes.

Don Philip.

Nu vel da, J vil da omkomme, eller ogsaa jeg, en af os; naar det gielder Kongen, fiender jeg Jer ikke mere. Men der seer jeg ham.

Tiende Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando.

Kongen.

Har Ederes Broder sagt Eder Marsagen hvorfor jeg kommer her?

Don Fernando.

Jeg har underrettet ham om alt.

Don Philip.

Ja, Herre! han har sagt mig det. Men (han berder Kongen Tractaten) kan Deres Majestæt befale mig at afbryde denne Tractat? Uden Blods Udgydelse giør De Erøbringer. Deres Folk vil i høitidelige Fester beramme Deres Gudhed, og glæde sig ved Fruaten af en Fred, hvorved Deres Lands sande Fordeel fuldkommen igien opnaaes.

Kongen.

Jeg vil nok give mit Minde til Fredens Slutning; men dog forbeholder jeg mig den Ret, ikke at bortgive min Haand uden at spørge mit Hierte til Raads. Jeg binder hverken mig selv eller Infantinden min Søster.

Don Philip.

De afflaaer altsaa det Egetskab, som Kongen af Aragonien foreslaaer?

Kongen.

Den Sag kan jeg ikke mere tænke paa; J ved selv
Aarsagen: jeg giver Eders Broderdatter min Haand og
mit Hjerter, og Don Fernando min Søster.

Don Philip.

O Himmel! er det min Konge, som taler?

Kongen.

Hvad vil I sige?

Don Philip.

Min Broderdatter Deres Dronning? Nei! min Søn
er alt for nidkier for Deres Ære til at lade Dem fornede
sig saa dybt. Alt bifulde det er at begaae Utræsk, og at
raade dertil Forræderie! en saadan Forening kan aldrig falde
des god uden af Deres himmelige eller aabenbare Fiender.

Don Fernando.

Min Broder!

Don Philip.

Forvovne! hvorledes! I tør misbruge saa ædelmodig
en Herres Godhed. (kastet sig paa Knæ for Kongen) Jægte
hans Søster! ah! værdiges at kiende Dem selv store Konge;
betrægt Dem selv og os, og see saa hvilken Mellemrum, det
adskilker os. En offentlig og billig Fortrydelse vil stille Dem
ved den hele Verdens Haagtelse; De vil tabe Deres troe
Undersaatters Hjerter, og det er jo dog den største af alle
Ulykker for en Konge.

Don Fernando.

Tillad at jeg med to Ord — — (til Kongen)

Don Philip.

(til Kongen)

Man søger at overile Dem; Sandheden taler, og den

den bør Konger at høre. Ja Herre! oplad Dinene. Rige-
gets Bæste, Folkets Lykkelighed, det er en Passion, som ret
kikker sig for en Konge. Herre over sig selv, bør hverken
Kierlighed eller Had mislede ham, men hans høie Siel bør
gøre sig det til en hellig Lov, at beherske sig selv.

Kongen.

Jeg dølgger det ikke, Eders Tale har rørt mig.

Don Philip.

Alle Deres retskafne Tienere tale giennem min Mund.

Don Fernando.

(til Kongen)

Og hvortil tiener da den høieste Magt, hvis Deres
Myndighed skal erkiende Evang? Hvo som agter at paa-
legge Dem den, fornærmer, ja trodser Dem; han søger
at gjøre en uindskrænket Herre til Slave.

Don Philip.

Fordærlige Raad! hvis De følger dem, hvad bliver
da Deres Land?

Kongen.

Don Fernando svar ham! han rører mig og sætter
mig i Forundring, og den Raade han udtrykker sig paa --

Tiende Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando,

Donna Beatrix, Donna Clarice.

Kongen.

Ah jeg læser alt Eders Svar i hendes indtagende Mine.
(i det han seer Clarice)

Don Philip.

(for sig selv)

O Himmel!

N 5

Kon-

Kongen.

Sa der kan intet siges imod! hvem kan modstaae det? Don Philip see paa hende, og sig saa, om jeg bør følge Eders Raad. Nei, skönt Eders Tale overtyder min Forstand, saa kan den dog ikke overtale mit Hjerte.

Don Philip.

Om jeg sagde Dem alt, saa vilde en alt for billig Forskyldelse snart gjøre baade Forstanden og Hjertet enige. Ved et Ord, blot et eneste Ord, vilde jeg gjøre min Broder maalløs, men jeg vil endnu — —

Kongen.

Hvad kan det være for en Hemmelighed!

Don Philip.

Hvis Clarice vil, kan hun oplyse Dem derom; lad hendes Hjerte tale.

Donna Beatrice.

Hvorledes da! sværte hende i Kongens Dine! I da Eders Benskab for hende burde sætte alting i Bert for at skjule hendes Svaghed.

Kongen.

Hendes Svaghed! hvad hører jeg! og hvilken sel Mistanke — —

Don Fernando.

Herre, laan ikke for hastig Dret til en farlig Sammenrottelse; man vil styrte mig.

Kongen.

Nei, jeg kender Eders Broder og laster intet hos ham uden en alt for streng Midklæthed for mig. Strax et han færdig til at sætte sig imod mine Pæssioner, men det er ikke for at styrte Eder, men for at redde mig.

Don

Don Fernando.

Hvorledes! Herre De troer — —
Kongen.

Der skal vedesfares Ret; men jeg maae have Oplysning om det, jeg hører; en fornærmende Tvivl saarer mit Hjerte. Fruen maae fuldføre hvad hun har begyndt, jeg venter en reen, tydelig og paalidelig Tilstaaelse af hende.

Don Fernando.

(til Kongen)

Men skal min Skiebne heroe paa — —

Kongen.

(til Don Philip og Donna Clarice)

Jeg vil være allene med hende. (til Don Fernando for-
tøret) Gaaer ud.

Don Fernando.

(sagte til Donna Beatrix)

Jeg er forløren, om De i denne Samtale — —

Donna Beatrix.

Forlad Dem paa min Forsigtighed, og frygt intet.

Ellevte Scene.

Kongen, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

(for sig selv)

Her er nu Leilighed, at lade den ret see.

Kongen.

Jeg kunde bruge min Myndighed, og som Dered Herre, befale Dem at tale med Oprigtighed; men jeg kender Dem. Jeg frygter altsaa ikke for, at De skulde vilde forstille sig, for at føre mig bag Lyset. Hvad De kan have
at

at sige mig skal ikke forårsage nogen Opsigt. Jeg kan tvinge mig selv.

Donna Beatrix.

(for sig selv)

Jeg er paa en glat Is og behøver al min Klogskab.

Kongen.

Tal aabenhjertet!

Donna Beatrix.

Deres alt for store Empfindelighed tvinger Dem, Herre, (De befaler mig at tale frit ud) til at forlange nøiere Oplysning, men tørde jeg sige, hvad jeg tænker! De burde heller befale mig Tausshed.

Kongen.

Og af hvad Årsag?

Donna Beatrix.

De kan blive lykkelig og Kierlighed er bereed at krones alle Deres Ønsker, men at søge Keil hos den Person, man elsker, det er selv at sætte sig mod sin Lyksalighed.

Kongen.

Nei, De maae forklare mig hvad De har sagt.

Donna Beatrix.

Herre, bør De legge saadant paa Hjertet?

Kongen.

Uden Tvivl.

Donna Beatrix.

Det er en Sag af saa ringe en Betydning, at den fortjener ikke engang at man tænker derpaa.

Kongen.

Imidlertid talte dog Don Philip ganske anderledes.

Donna

Donna Beatrix.

Hans Fremfæsenhed kan jeg ikke andet end misbillige.
Kongen.

Hvorledes?

Donna Beatrix.

Kan man af intet giøre en Sag af Vigtighed? jeg er
flogere end han, og forstaaer at tie.

Kongen.

Men naar jeg vil man skal tale, er det raadeligt at ad-
lyde.

Donna Beatrix.

At vilde tale i denne Sag, var at forraade Dem.

Kongen.

Nei, De veed hvor megen Deel jeg tager i Clarice.
Man burde, siger De, skule hendes Svaghed for mig,
og De fandt det ilde giort at man vilde aabne mine Dine,
og bringe mig ud af Bildfarelse; men det er just hvad jeg
vil. De har begyndt, bliv nu ved. Føler Clarice nogen
hemmelig Kierlighed? har nogen berøvet mig hendes Hjerte?
har nogen overrasket det?

Donna Beatrix.

Et alt for uskyldigt Hjerte indtages let, men de Inds-
tryk, som saaledes overrile det, vare ikke lange; ja, naar en
saå kierlig, saå ung, saå indtagende Konge sætter sig for at
ubstørte dem, behøver han kun at sige et Ord, og det er at
have alt for ringe Tanker om Dem selv, dersom De frygter
at

Kongen.

De tilstaaer altsaa selv at der lever en Dødelig, hvis
overmaade Lykke har forekommet mine Ønsker?

Donna

Donna Beatrix.

Maa! om saa var, Herre, saa skulde dog intet være Dem til Hinder i Deres Lykke.

Kongen.

Men saa elsker jo Clarice og har ikke fundet modstaar Kierlighed's Magt?

Donna Beatrix.

Hvorom end alting er; lad være man har fundet i en Hast oppvække en overilet Følelse i hendes Hierte, saa vil den Være, at see sig saa høit ophøiet, snart komme hende til at glemme Don Fernando.

Kongen.

Don Fernando? det er for ham hendes Hierte taler?

Donna Beatrix.

Man har troet at merke noget dertil.

Kongen.

Denne Tildragelse er meget selsom!

Donna Beatrix.

Og endog meget heldig, thi om han end var tilbedet, saa er han giennemtrængt af en alts for nidkier Hengivenhed for sin Herre til at benytte sig af en Svaghed, der saa meget frejder mod Deres Onsker. Nei! Herre, Don Fernando trakter kun efter at behage Dem, og for at give Dem et Bevis derpaa, uden i mindste Maade at legge noget til den blotte Sandhed, saa maa jeg berette Dem et Tilfælde, hvortil jeg er Vidne; Det nyelig gjorde han sig i min Nær værelse al Umag for at overtale min Broderdatter til at glemme sig for Dem, og overvinde sin Svaghed.

Kongen.

Don Fernando veed, man elsker ham!

Donna

Donna Beatriz.

Jal! Herre, og De bør i Sandhed belønne hans Tro-
skab. —

Kongen.

(smilende)

I Sandhed, jeg kan ikke noksom sionne derpaa, og min
Erkiendtlighed skal strax blive lagt for Dagen. (for sig selv)
Hvilken affkyelig Himmeligbed faaer jeg her at vide! jeg
maa høre den bekræftet af Clarice selv.

Solgte Scene.

Donna Beatriz.

(allene)

Han gaaer bort ret vel tilfreds, Rosighed og Glæde
vil snart herske paa dette Sted, og alt dette har man allene
min store Klogskab at tilskrive.

Ende paa den fjerde Act.

Femte Act.

Første Scene.

Don Fernando.

(allene)

Himmels, jeg er forloren! jeg kan ikke tvivle længer
derpaa. Kongens Unnaade mod mig vil snart blive bekiendt.
Jeg har ikke kunde faae ham i Tale. Hoffallene har fattet
Mistanke om den Fare jeg er udi og forlade mig allerede.
Endogsaa de, som jeg har stræbt for at forskaffe Embeder, und-
gaar

gaae mit Møde, eller synes endog at trodse mig. Medens
 alting styer mig, er Trængslen hos min Broder, og jeg ganske
 allene. Hvilken Forandring! men jeg haaber — — dog!
 hvad kan jeg haabe?

Anden Scene.

Don Felix, Don Fernando.

Don Fernando.

J har sagt mig det forud. Jeg har mistet alle mine
 Venner ved at tabe min Indflydelse til Hove.

Don Felix.

Der er ingen Høihed saa stor, at den jo kan røkkes og
 falde; et Dieblæk er nok til at ophøie, men mere behøves ei
 heller til at styrte ned, og Udsalbet lærer Eder alt for vel,
 hvor sandt dette er.

Don Fernando.

Hvorledes! ogsaa J vil forsøge min Elendighed?

Don Felix.

Nei! Eders Viderværdighed giver Eder en Faders
 Hierte igien, der er ligesaa færdig til at trøste Eder i Eders
 Kummer, som han er ligegyldig ved de Ulykker, der foraa-
 sage den. J kommer nu, Himlen skee Tak! til Eder selv
 igien; Modtag hos mig et Tilflugtssted, hvor J kan leve
 fornøiet og rolig.

Don Fernando.

Jeres Fornæielser, min Fader, ere ikke skabte for
 mig. Eders Nøiighed kommer mig til at grue. Jeg, et
 Nov for mine egne Berragtninger, skulde i Tensomhed trøste
 mig over min forrige Storhed, og over den Høiheds For-
 til, jeg stod færdig at naae til? Nei! hvilken Kiedsomhed!
 er

er den vel at udholde? Nei, nei, jeg vilde henstide et kummersfuldt Liv, og være mig selv til en utaalelig Byrde. Et Hierte som mit bær Afsky for Rolighed, og et stille og ubevægende Liv er den største Ulykke, jeg kiender, og for at undgåe det, er der intet jeg so kan gribe til, uden at betænke, om jeg derved bliver uskyldig eller strafværdig.

Don Felix.

Men betænk I hvad I siger, min Søn? hvad har I i Sinde.

Don Fernando.

Jeg vil tale med Kongen.

Don Felix.

I vilde forgieves komme for hans Afsyn, det vilde kun mere opirre hans Brede.

Don Fernando.

Der seer man Frugten af min Broders store Dyder! den Uerkiendtlige sætter sin Pligt i at bringe mig til Fortvivelse.

Don Felix.

Han fortjener at beundres for det han gør mod Eder; langt fra at fordømme ham derfor, billigere jeg meget mere hans Opsørsel og berømmer ham.

Don Fernando.

Eders Venstreb for ham, gir ham Ret imod mig; dog forgieves! jeg forlanger kun at see Kongen et Kvarteer, et Minut, og strax faaer jeg den samme Magt over hans Hierte, jeg tilforn har havt.

Don Felix.

Smigre Eder ikke dermed! og kiend en Herre hedre, som I hidindtil ikke har lært at kiende ret, men hvis aabne

Den Ergierrige.

D

nede

nede Dine føde efter Sandhed, og frelse ham fra en Snare. I har lagt for hans Fødder. Vagt Jer, paa mine Ord, for at faae Betydning derpaa at erfare.

Don Fernando.

Hvad der end maatte flyde deraf, vil jeg dog forsøge det.

Don Felix.

O Himmel! hvor forblinder ikke Vergierrighed! hvor ynker jeg dig ikke min Søn! din Forvirring krænker mig. Lad dine Dine op, og du vil selv see, at din bedragne Færdighed stande for høi Pris paa Fordele, som en virkelig høi Siel foragter, og at det du tilbøder er kun et Hiernespiid!

Don Fernando.

Imidlertid seer I dog, at dette Hiernespiid fortrøller min Broder; det er blot for ene at nyde det, at han er mig imod.

Don Felix.

Han er dig kun imod for at tjene sin Konge.

Don Fernando.

Hans Skin: Dyder forblinde mig ikke. Han vil sig ind at Vanheld skal nedslaae mit Mod, og at jeg, uden mindste Strid, skal indrømme ham alt. Men det er i Færrer man maae vove det yderste, og det høie Mod vinner meest frem i Modgang. Desuden har jeg Infantinden af Castilien paa min Side, hun har alt for meget at sige hos sin Broder til at taale at see mig undertrykt, og jeg haaber snart, at — —

Don Felix.

Det Haab er ugrundet. Prinsessen er tvertimod høit forbitret. I stiller Jer an, som I elsker hende, men hun har faaet Sandheden at vide, hun er undertrykt om at

at Clarice besidder Eders Hierte; vent derfor intet andet af hende end Brede og Havn.

Don Fernando.

O Lykke! er det saaledes du, for at standse mit Løb, betager mig min sidste Tilflugt! hvad siger jeg den sidste! ah! nei. Jeg vil endnu udfinde en anden, for enten at reise mig igien, eller døe æret.

Don Felix.

Min Son, følg ikke et blindt Mod; kom, søg Havnen, og giv efter for Uveiret.

Don Fernando.

Jeg vil heller vende op og ned paa hele Verden, end taale den grimme Pine saaledes at styrtes.

Don Felix.

Hav Medlidenshed med dig selv, og hør din Fader.

Don Fernando.

Nei, jeg hører intet uden min billige Brede.

Don Felix.

Farvel! Esferdi mit Hierte anholder forgiabetes hos dig, Uafnemmelige! saa overlader jeg dig til din flette Skiebne.

Tredie Scene.

Don Fernando.

(allene)

O Magt! o Høihed! Maalet for alle mine Ønsker! Hvordan skal jeg udholde mit usle Liv, naar jeg er skildt ved eder! o kommer dog tilbage, om I end skulde komme mig nok saa dyrt at staae. Ja jeg vilde endog døe fornøiet, naar jeg kun dør med eder.

Fjerde Scene.

Don Fernando, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Er De der min Herre?

Don Fernando.

Den ustadige Lykke vender mig Ryggen, og med hende hele Verden. Jeg er i Unaade og har ingen Venner mere. Deres ubetænksomme Snaalsomhed har bragt mig i Ulykke.

Donna Beatrix.

Jeg sukker, græder, tumler mig og er fortvivlet. De aabnede mig Slottets og Ereens Porte, men jeg har selv tillukt dem igien saavel for Dem, som for mig selv. Men jeg vil straffe mig derfor; jeg paalegger mig Tausheds strenge Lov, og fordommer mig selv til aldrig mere at sige et eneste Ord.

Don Fernando.

Det er for sildig at gjøre BOLD paa Dem selv. Ulykke
ken er allerede skeet.

Donna Beatrix.

(i en forvoven Tone)

Det er sandt, men jeg vil oprette den. Kongen vil snart være her igien, jeg vil tale med ham til Trods for Don Philip, og jeg tør love Dem, at jeg skal sætte Dem ind igien i Deres forrige Anseelse. Ja, jeg vil anvende saa megen Konst, saa stor Vittighed, et saa levende og bevægeligt Sprog — —

Don Fernando.

(meget beftig)

Oh, Madam, jeg beder Dem, efterlev Deres gløder
Lofte,

Løfte, det er det bedste De kan gjøre saavel for mig, som for Dem selv.

Donna Beatrix.

Bores Fiender har erholdet Seir og jeg skulde kunde tie? Nei det skal ikke kunde siges, at jeg først førte Dem i Mylken og siden overlod Dem allene til at bære Deres Byrde. Jeg har været behændig nok til i dette Diehlik at gjøre en Opdagelse, som maaskee vil forhale deres Odeleggelse; hør engang, det er en Hemmelighed af stor Vigtighed.

Don Fernando.

Hvad er det da?

Donna Beatrix.

Jeg gik forbi Cabinetet, Døren stod paa Klem, og ingen merkede mig. Jeg fyldestgjorte nogen Tid mit Vies og mine Drens Nysgierrighed. „Deres Kongelige Hoi-
hed (sagde Ambassadeuren) kan snart vise sig her i al sin
„Glands; ja Prinsesse (svarede strax Don Philip) De maae
„tilkiendegive hvem De er, Hindringen forsvinder, De be-
„hoøve kun at vise sig, for at erholde Freden. Jeg vil at
„et dobbelt Egetskab skal gjøre den bestandig og stadfæste
„en oprigtig Eenighed mellem Kongen, min Herre, og
„Kongen Deres Broder.“ Enten maae nu Don Philip
have tabt sin Forstand, eller og den Person han har hos sig
er Prinsessen af Arragonien.

Don Fernando.

Ah! De aabner mine Øine; denne Fortrolige, denne Don Ludewigs Datter, er Infantinden selv. Ja, jo mere jeg overveier det, jo mindre Tvivl bær jeg derom.

Donna Beatrix.

De seer at det underfiden er got at lure. Nu vel; hvad tænker De om denne Opdagelse?

Don Fernando.

At da det er Dem, som har gjort den, saa vil jeg deraf des hastigere og vissere spaae mig min Undergang: men at dersom De kunde holde denne Hemmelighed hos Dem selv, saa kunde jeg endnu oprette alt.

Donna Beatrix.

Er det mueligt?

Don Fernando.

Jeg tør haabe det.

Donna Beatrix.

Saa fordommer jeg mig anden Gang til Tauehed; overleg nuie denne Tildragelse, og giv Dem sikker Regning paa min kloge Stiltienhed.

Femte Scene.

Don Fernando.

(allene)

Himmel! hvilken Hændelse! Lokken byder mig derved et Middel til Redning, og siden Castilien har svoret min Undergang saa maae Arragonien — — jeg maae tale med Gesandten og afbryde en Mellemhandling, som er hans Konge til alt for stor Forhaanelse; han kiser Freden for en Provint, jeg vil tilbyde Infantinden hans Søster min Arm; hende selv vil jeg fortiene, eller oprette min Værd ved en Hestedsdød, i Fald alting mislykkes. Jeg kan bringe Geiren paa Arragoniens Side, dertil har jeg sikke Midler i Hænde — — hvad siger jeg Elendige! til hvilken farlig Yderlighed bringer mig min toiselsøse Vergierrighed? jeg skulde forraade, hvem? min Herre og mit Fædreland! jeg skulde svinge mig i Betret ved denne dobbelte Misgierding!

ning! o Elskov, som jeg tilforn trodsede, kom du mig til
Undsætning!

Siette Scene.

Don Fernando, Donna Clarice.

Donna Clarice.

En ubetænksom Samtale har forvoldet Deres Undergang. Nu er der en Leilighed som kan maaskee redde Dem. Kongen kommer her tilbage, han vil tale med mig i Eensom; maaskee tvivler han endnu, og søger at udlokke af min egen Mund, hvor høit jeg elsker Dem.

Don Fernando.

Siden han vil see Dem igien, saa har jeg Grund til at mene det; ret nys, ved at nægte alt, forkød jeg ham tvivlsraadig; Hjertet er paa Deres Side, og for at vinde Seir over det, bier han paa at faae Bished om vores Kiulte Elskov. Men hvad vil De sige ham?

Donna Clarice.

Ah! det veed jeg ikke. Jeg kommer for at raadsføre mig med Dem derom. Er der noget Middel til at stille hans Brede, saa forsøm ikke at lære mig det. Jeg vilde arbejde for Dem, og frygter at skade Dem. Hvorfor har jeg ikke Forstand nok til at skiule hvad jeg vilde tie? Jeg har allerede mere end engang tænkt paa dette Anslag.

Don Fernando.

Med mindre De bruger denne List staaer jeg ikke til Medning. Men dog, min Undergang er vis uagret al Deres Godhed. Man kan, ved at legge Dem et bedragende Sprog i Munden, lære Deres Forstand at forstille sig, men ikke Deres Hjerte.

Donna Clarice.

Hvor er jeg dog uløffelig! jeg kan ikke engang i nogle Dieblig gjøre BOLD paa mig selv, og Kiule mine ømme Følelser; lær mig de rette Midler! hvad skal jeg sige til Kongen? leg mig selv Ordene i Munden?

Don Fernando.

At De elsker ham.

Donna Clarice.

Hvem! jeg? sværge ham til at jeg elsker ham! Ah! en saa usandsfærdig Tilstraaelse vil koste mig alt for meget!

Don Fernando.

Saa lad mig da forgaae.

Donna Clarice.

Ah, Don Fernando! lad ikke Modet falde!

Don Fernando.

Det er forgievet at min Uheld rører Dem saa meget. De vil dog ikke kunde — —

Donna Clarice.

Jeg kan alting for den jeg elsker. Jeg skal gjøre min yderste Effort for, at Munden og Hjertet ikke skal stemme overeens. Jeg mister Dem for ævig — — men jeg har hestigere ønske at tiene end at eie Dem. Jeg maae altså forstille mig — — det er første Gang.

Don Fernando.

Mag det saa at Kongen værdiges endnu engang at tale med mig. Hvis jeg bringer det saavidt kommer jeg igjen i Naade, og om der end skulde være nogle Spor af Misstrøen tilovers, saa skal jeg nok vide at udlette dem, og strax til lige aabenbare ham en magtpaaliggende Hemmelighed.

En

Syvende Scene.

Donna Clarice.

(allene)

O Himmel! hvad har jeg lovet! har jeg Driftighed nok? jeg forstille mig? jeg bedrage? jeg gyser ved den blotte Tanke. Vil mit svage, mit alt for svage Hierte tilstøde mig det? dette Hierte som quæles af Vebredelse, og tillige beherskes af Kierlighed. Men jeg seer, Kongen kommer.

Ottende Scene.

Kongen, Donna Clarice, Bagt.

Kongen.

Jeg venter, smukke Clarice, at De hos mig sætter al Lyst til Eide. Vis om Deres uskyldige Redelighed, veed jeg, at jeg skal kunde læse i Deres Hierte. Dets hemmeligste Høielser ønsker jeg at kiende. Jeg har nyelig tilstaaet Dem min Kierlighed, og vores Samtale har jeg hundrede Gange overtænkt. Ved at aabne mig Deres Hierte forførte De mig, og jeg maae tilstaae det, min Kierlighed gjorde mig saa blind, at jeg ansaae det blotte Skin af Gienkierlighed for en Virkelighed, ved at hentyde paa mig, hvad Kierlighed til en anden, kom Dem til at sige. Men De bedrog mig ikke. Det var jeg selv, som bedrog mig, og jeg giver Intet uden min store Svaghed Skylden — — — De Kiælder?

Donna Clarice.

(for sig selv)

Min Forstræffelse vil snart anklage mig; ah hvor veed dog et uskyldigt Hierte slet at forstille sig!

Kongen.

Hvad svarer De mig?

D 5

Donna

Donna Clarice.

Åh! hvad skal jeg svare? Herre, den blotte Mistanke er nok til at sætte mig i Forvirring.

Kongen.

Hvoraf denne Forsærdelse! er jeg en grim Tyrant? jeg vil kun to Ord: elsker De Don Fernando? elsker De mig?

Donna Clarice.

Hvordan! mit Hierte ligegyldigt ved den Ære De værdiges at tilbyde mig? — — hvorledes vil De troe at det tør forsmaae — —

Kongen.

Tal uden Skrømt. De har i Sinde at føre mig bag Lyset, men De er uvidende i denne Konst. Hvorledes! kan da intet tvinge Dem til at adlyde mig? jeg vil straffe den, som lærer Dem denne Kalskhed, han skal betale det med sit Liv, og i dette Dieblis — —

Donna Clarice.

Åh! straf ham dog ikke for mit Hiertes Forbrydelse. Opsæt dog denne forsærdelige Dom! hvis jeg har søgt at gøre stille mig, saa er han uskyldig dert.

Kongen.

De elsker ham?

Donna Clarice.

Jeg tilbeder ham, og De vil see mig døe af Sorrig, hvis De følger Deres heftige Bred.

Kongen.

Hans Skiebne staaer i Deres Hænder.

Donna

Donna

Donna Clarice.

(med Hestighed)

I mine?

Kongen.

Ja vist, i Deres.

Donna Clarice.

Hvad har jeg da at gjøre?

Kongen.

Tilstaae mig at han elsker Dem?

Donna Clarice.

Ah! om jeg tilstaaer det, er han forloren.

Kongen.

Jeg har nok. Denne Tilstaaelse, som slay Dem ud af Munden, er alt hvad jeg behøver at vide. Jeg seer hvor vidt Deres Urolighed gaaer; De vilde ikke elske saa hestig uden at være elsket igien. (til Bagten) Man sig Don Fernando at jeg vil tale med ham!

Tiende Scene.

Kongen, Donna Clarice.

Kongen.

(for sig selv)

Den Forræder! med hvilken Fretthed han vidste at forstille sig! men uagtet hans Snedighed vil jeg dog randsage hans Hierte. Jeg maae tvinge mig. Hvor gierne ønskede jeg at finde ham uskyldig! han kommer. Lad os see, om han tør gaae saavidt i sin Fretthed endnu at nægte--

Tiende Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

Er De endnu saa naadig, Herre, at De, trods mine

Fien:

Kiender, end engang vil høre mig? Jeg kommer ikke for at bringe Dem min Midkiærlighed i Minde, ei heller hvad lykkelige Udfald en troe Diener har seet sin Flid kronet med. Jeg underkaster mig i Underdanighed Deres Villie. Men, Herre, De kan blive underrettet om Sandheden. Clarice er tilstæde; hendes Hierte, som veed intet af Konst, maae have bragt Deres Retsfærdighed paa min Side. Man tør anklage mig for at have bedrager Dem, og en saa fornærmende Mistanke maae udslettes, og jeg tør haabe at Clarice har ikke ladet Dem nogen Tvivl tilovers om min Redelighed.

Kongen.

Ja. Ved hendes Vidnesbyrd er jeg endelig kommen efter den rette Sandhed. Jeg kiender hendes Hiertes Tanker og tillige Ederes. Du er jeg ikke langer i Uvisshed, men skielner let mellem dem, jeg skylder min Hoiagtelse, og dem jeg bør hade.

Don Fernando.

Ah! saa tør jeg ikke langer frygte Deres Brede. Det er mine Kiender, som skal reefare dens Virkninger: og med et Ord vil jeg kunde styrte dem, som har sadt efter mig.

Kongen.

Tal! jeg bør vide — —

Don Fernando.

Herre, jeg adlyder og aabenbarer, skönt ugiern, den affkyeligste Sammenrottelse. Deres Raade, mine Bedrifter, har skaffet mig Misundere, som mindre for at tiene Dem, end for at fordunkle min Ære, frelser Deres Kiende, som Seiren dog snart vilde bragt i vores Lænker. Det er ikke en blot Mistanke, men jeg har Visshed om, at man forraader Dem for Kongen af Arragonien.

Kon

Kongen.

Man forraader mig? hvorledes? og hvem er da Forraaderen?

Don Fernando.

Min Tanshed er nok for at give ham tilkiende; mit Hjerte bevæges for ham. Værdiges at forskaae mig for at nævne ham.

Kongen.

Ederes Broder! For I have saadanne Tanker! Don Philip er mig troe, jeg har prøvet ham. I bedrager mig.

Don Fernando.

Nu vel; siden der behoves Beviis saa kan jeg give det.

Kongen.

I?

Don Fernando.

Jeg faaer i dette Dieblik en Sag at vide, som jeg ikke kan sige uden Gysen. O Himmel! i hvad Fare sætter man Castilien! den Person Don Ludewig udgiver for sin Datter, og som De selv endog har seet under dette Navn, er. Skulde De troe det?

Kongen.

Hvem?

Don Fernando.

Infantinden af Arragonien.

Kongen.

Infantinden af Arragonien?

Don Fernando.

Hende selv, Herre, derom kan man ikke langer tvivle.

Kongen.

Min Forundring er stor; hvad gjør hun ved mit Hof?

Don

Don Fernando.

Min Broder underholder hemmelige Mellemhandlinger med hende angaaende Tractaten, og De slutter lettelig at den dobbelte Forening er den farlige Frugt af deres Forstaaelse. Heraf flyde alle de Anleg, som gøres imod mig. Jeg har ingen Fordeel uden min Konges; dette veed man, men man vil at Freden skal slutes. Jeg tør sætte mig der imod, og min Undergang er besluttet; derfor søger man at sværte mig med en utilgivelig Forbrydelse, men — —

Kongen.

Clarice er oprigtig, hun har givet mig det fulde Lyk, saa jeg veed, hvad jeg bør troe om Eder.

Don Fernando.

O hvis De veed det, saa skal jeg nyde den Ære tilføjede at vinde Seir over en misundelig Minister, som sætter af sin Lykke ndt at forjage mig langt fra Dem.

Elleve Scene.

Kongen, Don Philip, Don Fernando,

Donna Clarice.

Don Philip.

Tilgiv mig, Herre, min Forpovenhed i at vilde formilde Deres billige Brede. Har jeg nogen Tid viist Præver paa min ivrige Troeskab, saa tør jeg i Dag af Deres Majestæt fordre Belønning derfor. Jeg beder om Naade for min Broder. Lad den vedersfares ham for min indstændige Forbøns Skyld!

Don Fernando.

Uden at benytte Eder hos Kongen af et saa uselt Konstgreb, som dog strax vil forøge Eders Beskæmmelse, saa søg heller

beller at høie Kongens Sind til Naade ikke for mig, men for Eder selv, som Eders Misgierning sætter blot for hans billige Fortørnelse.

Don Philip.

Jeg en Misdæder! min Broder — —

Don Fernando.

Ja, I selv. Hvad Sminke vil I sætte p a Eders Gierninger, eller hvorledes vil I besmykke de skulte Drivsiebre I sætter i Gang for at bringe Eders Anslage til et hastigt Endskab?

Don Philip.

Mit eneste Anslag er at tiene min Herre.

Don Fernando.

Siig hans Kiende. Man har allerede vidst at drage Masken af den, som form aer Eder til at tiene ham saavel.

Don Philip.

Jeg veed hvad I vil sige, men dermed beviser I intet, som kiender mig skyldig, eller rettf rdiggj r Jer selv.

Don Fernando.

Hvorledes! da denne Prinsesse sætter sin hele Liid p a Eder allene, da I allene? — —

Don Philip.

Der er intet i denne Hemmelighed, som jo er uskyldigt. Allerede i to Maanedet arbejder jeg p a at giøre Ende p a en besværlig Krig ved en  resuld Fred. Kongen selv er mit Vidne derp a, og p a ham tør jeg beraabe mig; desuden kan jeg bevise at jeg først i Dag har lært at kiende Infantinden, og det imod hendes Villie. Det er ikke efter hendes Broders Befalning hun er kommen til dette Hof, men hendes egen Fordeel er hendes eneste Ansiggende.

Kon:

Kongen.

Og det er?

Don Philip.

Kierlighed. Ja Herre, Deres overalt udbreedte Ære har indtaget denne Prinsesse, hun har, uden dog at blive kiendt, vildet see og domme om De svarer til saa herligt et Nygte. Jeg veed hun elsker Dem inderlig, men da hun har fattet Mistanke om Deres Kierlighed for min Broders datter, saa har hun været nær ved at forlade Deres Hof, og det har været med stor Møie at jeg har faaet hende til at opsætte sin Vortreise i Dag allene for imidlertid at gjøre mit yderste for at overtale Dem til at give hende Fortrinet.

Kongen.

(til Don Philip)

Don Ludewig skal kaldes. Jeg vil i dette Dieblis-

Don Philip.

Han er, tilligemed Infantinden i mit Bærelse.

Kongen.

(til Don Philip)

Beed hende at komme tilligemed Gesandten, men sig hende ikke, at jeg er underrettet om hendes Byrd og Stand; jeg vil inter vide derom til det er Tid at aadne hende mine Tanker.

Løste Scene.

Kongen, Don Fernando, Donna Clarice.

Don Fernando.

Han søger at udrette en grundet Mistanke, og mener at forblinde Dem ved at sætte en Sminke paa sin Misgierning; men Deres Klogskab er for stor til at kunde faaes bag Lyset: og skönt min Broder, for at faae mig forvildet,

tør bethylde mig for at være elsket af Clarice og Deres Nisval, tør jeg dog haabe alting af en Konge, hvis Retfærdighed har stedse ladet sig see endog mod den ringest Undersaet. Denne Strytte holder jeg mig til, og frygter intet uden en al for hastig Virkning af min Broders Anslag; han forsmaaer kun at tale, men min Arm er i Stand til at udføre.

Trettende Scene.

Kongen, Infantinden, Don Ludewig, Don Philip, Don Fernando, Donna Beatrix, og Donna Clarice.

Kongen.

(til Don Ludewig)

Endelig har jeg besluttet at skienke Arragonien Fred, som skal blive bekræftet ved en dobbelt Formæling.

Don Fernando.

O Himmel! jeg er forloren!

Kongen.

(til Don Ludewig)

Jeg giver Eder mit Kongelige Løfte derpaa. (til Infantinden) Det er paa Deres Ord jeg har besluttet det; De seer deraf, hvor meget De formaaer hos mig; De mindes vel hvad De har sagt mig: at Deres Ansigt, Gestalt og Væsen var Infantindens Afsbildning, og derte Billede er saa yndigt, at jeg er færdig at sværge Dem, det forestiller alt hvad Kierlighed kan forlange. Forsikkrer hende om min Troe og mit Hierte; jeg tør vente af Dem, at De fuldfører Deres Arbejde.

Infantinden.

Infantinden af Arragonien vil sætte sin Lykksalighed i
Den Vergierrige. p at

at betale en saa sod Foræring med sit Hierte; det skal evig
høre Dem til, da De giver hende Deres, som man sagde
Elskov havde bestemt en anden.

Kongen.

(Iom Kysser Infantindens Haand)

Nej, tilbedelige Prinsesse, det skal høre Dem ganske
til.

Infantinden.

(Kaster sig for Kongens Fodder)

Ah, Herre, tilgiv — —

Kongen.

(Reisende hende op)

Modtag min Haand, den er Deres i Følge Tractaten
jeg i Dag bifalder. Men det er ogsaa Tid at jeg hævn
min Fornærmelse. (til Don Fernando) Du seer at dine lift
ge Rånker ikke har bedraget mig, jeg seer dem klarlig igien
nem det Dække, hvormed dit Forræderie skulde dem. Du
selv har maattet aabenbare dem, ja din Broder, din Kon
ge, endog Kierlighed opofrede du for din Vergierrighed.
Aldrig dreves Troelshed videre, og du burde strax bød
derfor med dit Liv, men Mildhed holder min billige For
førmelse tilbage, Forviisning skal være din Straf. Skand
dig fra mit Hof, Urafnemmelige! jeg begriber at Ufsydlig
hed og Fred ikke kan bestaae med din Nærværelse. Jeg til
tænker Clarice en anden Brudgom.

(Don Fernando gaaer)

Donna Clarice.

Ah! foreskriv mig ikke saa haard en Lov, I Seendet
for at straffe ham er det mig De straffer. Jo ulyskeligere
han er, jo mere søler jeg at jeg elsker ham. Hvad er mæn
tig at rive mig fra Don Fernando, da en saa indtagende
Konge ikke har kundet? At dele hans Ulykke med ham, er
mit

mit eneste Ønske, og hvis De stiller os ad, vil det koste mig Livet: ja Herre! hvis De fordømmer mig til saa gruelig en Qual, saa døer jeg i dette Øieblik for Deres Gødder.

Infantinden.
(til Kongen)

Torde jeg forene mine Bønner med den elskværdige Clarices? jeg er rørt og kan ikke andet! giv hende den Gæmahl hendes Hierte ønsker, hendes Lykke vil forøge min.

Kongen.

Jeg forstaaer Dem, Prinsesse, De maae stilles tilfreds: jeg attraaer intet uden at behage Dem, og jeg vil give Dem Beviss paa hvad Magt Deres Yndigheder have over mit Hierte. Som De vil, saa lad det skee, jeg tillader det. Vær rolig, Clarice, jeg vil opfylde Ederes Ønsker, men Retsfærdighed maae jeg indøve. (til Infantinden) Kom Deiligste, og deel min Throne!

Giortende og sidste Scene.

Don Philip, Donna Beatrix.

Donna Beatrix.

Nu er I da ret fornøiet! I bliver hos Kongen, Jeres Broder tilbringer sine Dage med at see paa sin Kone, og jeg mine med at see paa Jer. Et herligt Liv! I har Ære af Jeres Bedrifter!

Don Philip.

Frue, lad os blive ved Sandhed; Jeres ubetænksomme Nidkierhed har gjort Don Fernando større Skade end min Trosskab. Hvorledes skulde et saadant Par, som han og I have Lykken med sig? Han kunde ikke holde sig inden sine

fine Grændser, og I kunde intet tie. Forviisning er et
Middel for hans Vergierrighed, maatte jeg dog ogsaa finde
et mod Eders aabnemundede Fremfusenhed!

Ende paa den femte og sidste Act.

De
nysgierrige
Fruentimmer,
Comedie
i
tre Acten,
af
Goldoni.

Første Act.

Første Scene.

(Et Kammer med tilkuffte Døre, Leonard læser i en Bog, Leander og Eraste spille Dam, Lisimon seer til.)

Lisimon.

Hvorledes staaer Partiet?

Leander.

Du har jeg just faaet en Dam.

Eraste.

Og jeg faaer snart een med.

Lisimon.

Saa bliver jo Spillet Kamp.

Leander.

Uden Tvivl; men hvad er vor Spil andet? Veen
og ikke Fordelen har Deel deri.

De nysgierrige Fruentimmer.

Eisimon.

Det veed jeg nok, her spilles jo aldrig om noget.

Leander.

Og det er just Marsagen hvorfor vort Selskab kan bestaae; thi ellers maatte det enten ophaves eller nogen af os komme til kort. — — Dam (hau trækker)

Eisimon.

Men der er endnu en betydeligere Sag, som vedligeholder vort Selskab.

Leander.

J mener nok, fordi ingen Fruentimmer maage komme deri.

Eisimon.

Ja, og det er just derfor de ere saa forbittrede.

Leander.

Men det som endnu mere ærgrer dem — —

Eraste.

Nu puster jeg Dammen.

Leander.

Hvorfor puster I den?

Eraste.

Fordi I ikke har slaget.

Leander.

I har Ret — — taber jeg Spillet, saa skeer det allene fordi vi talede om Fruentimmer.

Eisimon.

Jo, kom de kun her saa sandt, saa vilde de vist gjøre os Hovederne krusede.

Leander.

Leander.

Eys! jeg haaber endnu at komme til Dam og vinde Partier. (spiller)

Erasse.

Hør Lisimon, saae ham til at snakke igien, ellers troer jeg ikke jeg vinder.

Leander.

(til Lisimon)

Ja, snak kuns, snak kuns, det hindrer mig ikke.

Lisimon.

Men hvad var det I meente, der endnu mere argrede vore Fruentimmer?

Leander.

Det som piner dem meest, er deres Nysgierrighed efter at vide, hvad vi bestille her for os selv.

Lisimon.

Ja, ganske rigtig; min Kone Leonore plager mig hver Dag med hendes Spørgsmaal om vore Forretninger, og hvor tidt jeg end siger at vi bestille slet intet, saa vil hun dog ikke troe mig.

Leander.

Det gaaer mig ikke bedre med Jomfrue Julie, min Kiereste, hun lader mig ingen Dag med Fred. Jeg taalder det fordi jeg elsker hende, men jeg forsikrer hun plager mig overmaade.

Lisimon.

Jeg er ikke saa taalmodig og har ofte skændt paa min Kone derfor. Jeg frygter det bliver ikke derved, dersom hun ikke holder op med hendes Gladder.

Erasse.

Dam — — Ja disse tiere Fruentimmer, de vil ogsaa endelig vide alting.

Leander.

Ja vist vil de; man kan snart tabe al Taalmodighed med dem; man maae være saa forelsket som jeg, om man skal taale deres Urimeligheder.

Leonard.

(reiser sig)

Mine Herrer! jeg hører I taler om en Sag, som ogsaa gaar mig an og jeg maae snakke med.

Lisimon.

Maaskee Eders Kone plager Eder ogsaa?

Leonard.

Jo alt for meget, spørg kun Leander ad, han veed at min Kone aldrig tier.

Leander.

Nei desværre! Moder og Daatter ere særdige at gjøre os forrykte.

Leonard.

Min Daatter holder dog nogenledes Maade; men min Kone Olivia er næsten utaalelig.

Lisimon.

I skulde gjøre Eder vred, som jeg saa ofte maae nædes til.

Leonard.

Nei, min kiere Ven, det vil jeg ikke; jeg stræber at forekomme det, for ikke at sage mit Blod bragt i Oprør. Jeg vil ikke at min Kones Daarligheder skal gjøre mig Onde paa mit Helbred.

Lisimon.

Men man nodes jo dertil.

Leonard.

Saa, ja, enhver efter Behag.

2 Q

Leander.

Veed I ikke at Hr. Leonard er en Philosoph?

Eufimion.

Det er ikke nok at være Philosoph, naar man har en urimelig Rone i Huset; men man maae være Stoicus.

Leonard.

Naar I siger Stoicus, hvad mener I da dermed?

Eufimion.

Hum! Jeg mener en Stoicus og en Tosse er et og det samme.

Leonard.

O! hvor de stakkels Philosophi blive mishandlede. Skal da Stoici, som sætte den sande Lyksalighed i Dydernes Udvøelse, ansees for Tosser.

Eufimion.

Jeg forstaaer mig ikke paa Philosophie; men det veed jeg, at jeg agter denne liden Rolighed, jeg her nyder, høiere end al Platonisk Visdom.

Leander.

(reiser sig)

Enhver fornøier sig efter sit Sind i dette vort venkelige Selskab og fordriver Tiden med Fornøielse paa en anstændig Maade. Jeg for min Part holder meest af det Arbeide, som Tanterne har med at bestille. Jeg spiller gjerne de Spil, hvori Skiebnen ingen Deel har. Mathematiken, Geometrien og Tegning passer mig ellers en behagelig Tidsfordriv; men naar min Kiereste er bleven vred, saa forslaaer jeg Tanterne her; kan jeg derimod gaae fornuet fra hende, ja, saa er min Glæde fuldkommen; forlad mig, Herr Leonard! at jeg taler saaledes, da jeg skal være

være Ederes Svigersøn. - I veed, bedre end jeg, at alle Fruentimmer have deres gode og deres onde Lener.

Leonard.

Ja det veed jeg, og derfor maae man være Philosoph som jeg, for at kunde see over deres Daarligheder.

Lisimon.

Kiere Venner! dersom I vil tale om Philosophie, saa gaaer jeg hen og sætter mig i et andet Kammer. Her kommer jeg allene for at opmuntre mit Sind, efter de Forredeligheder, mine Forretninger og min Familie forvolder mig, og i den korte Tid, jeg er her, vil jeg have min Fornøielse.

Leander.

Hvornæd vil I da fornøie Eder.

Lisimon.

Med et got Maaltid Mad.

Leander.

Vil I da at vi skal samles igien, og spise her til Aften.

Lisimon.

Ja for mig gierne. Hvad siger Hr. Philosoph?

Leonard.

Jeg siger at Philosophien er ingen Fiende af en aarstændig Fornøielse.

Leander.

Nu kommer Hr. Orontes strax. Vi vil bede ham at besørge Aftenemad til os.

Lisimon.

Denne Herr Orontes er ret en brav Mand. Han, som Stifter af vort Selskab, indretter alting meger got. Jeg troer vist det koster ham mere end nogen af os.

Leander.

Leander.

Det troer jeg ogsaa; men han finder just sin største Fornøielse i denne hans Stiftelse.

(Eufimion.)

Og det beste af alting er, at han ikke kan fordrage Fruentimmer her.

Leonard.

Derfor have vi ogsaa vor fuldkomne Frihed.

Anden Scene.

Drontes og de forrige.

Drontes.

Kiere Venner. Venſkab.

Leonard.

Venſkab. (han og Drontes omfavner og kysſer hinanden)

Drontes.

Venſkab.

Leander.

Venſkab. (de gjør det ſamme)

Drontes.

Venſkab.

Eufimion.

Venſkab. (ligesaa)

Drontes.

Venſkab.

Eraste.

Venſkab. (ligesaa)

(de ſige alle Venſkab og omfavne hinanden)

Drontes.

Mine Herrer! Klokken er alt tolv.

Leander

Leander.

Saa er det da Tid at gaae.

Leonard.

(til Leander)

Vil I spise hos mig til Middag?

Leander.

Jeg takker, ja gjerne.

Drontes.

(til Leander og Leonard)

Men naar skal Brylluppet være?

Leander.

Det kommer an paa Herr Leonard.

Leonard.

(til Drontes)

Det bliver med det første.

Lisimon.

(til Drontes)

I Aften vil vi nok spise hos Eder! vil I lade os blive som sædvanlig?

Drontes.

Meget gjerne; hvor mange blive vi?

Lisimon.

Her ere vi fem for det første.

Drontes.

Ganske vel; jeg skal gjøre Anstalt, og alting skal blive færdig. Ah! hvor skal vi gotte os! hvor skal vi være fornøjede!

Leonard.

Saa gaae vi da, Hr. Drontes, Venstab.

Drontes.

Venstab. (de kyskes)

Lisimon

paa engang	{	Lisimon. Venſkab.	} de kofſes
		Leonard. Venſkab.	
		Drontes. Venſkab.	} ligesaa
		Leander. Venſkab.	
		Lisimon. Venſkab.	
Eraste. Venſkab.			

(Lisimon, Leonard, Leander og Eraste gaaer bort)

Tredie Scene.

Drontes, derefter Chriſtoffer.

Drontes.

Jeg gider ſaa gierne have diſſe gode Venner hos mig,
og nu vil jeg giøre Anſtalt til i Aften. Chriſtoffer! hvor
er du?

Chriſtoffer.

Her er jeg Herre.

Drontes.

Du ſkal belave dig paa et Aftenmaal tid.

Chriſtoffer.

For hvor mange, Herre?

Drontes.

For ſex eller aatte.

Chriſtoffer.

Det ſkal ſee.

Drontes.

Kiere Chriſtoffer! giør dine Sager got, ſaa jeg kan
have Vre deraf. Det er mig om at giøre at ſee mine go-
de Venner ſoinviæde for deres Penge, og paa det alting
kan blive ſom det bør, ſaa ſkal det ikke komme mig an paa
at legge et par Rigsdaler til af min egen Lomme.

Chriſ

Christoffer.

Jeg merker, Herren finder sin eneste Fornæielse i dette Selskab.

Drontes.

Du har Ret; min eneste Glæde i Verden er at have Omgang med sige gode Venner. Jeg har udvalgt adskillige, som synes at fortjene mit Venkab. Vi fordrive Tiden paa en anstændig Maade saa godt som mueligt, uden al Tummel og uden al Evang.

Christoffer.

Men dersom Herren vidste, hvor mange Tanker Kell gør sig om dette sluttede Selskab, især, da ingen kan komme dertil uden Selskabets Lemmer. Een siger det, en anden noget andet, og Fruentimmerne fornemmelig ere færdige at døe af Nysgierrighed efter at see og vide hvad her bestilles.

Drontes.

Ja, de har tids nok. De skal aldrig komme her, og det er just efter Selskabets Regler; thi hvo der ikke er af Selskabets Lemmer, kan ikke komme der, og Fruentimmer aldrig.

Christoffer.

Er det mueligt?

Drontes.

Vogt dig, at du ikke nogen Tid lader Fruentimmer komme her i Huset; skeer det, kan du være vis paa strax at lages paa min Dør.

Christoffer.

Maas jeg da gøre mig saa dristig at spørge Herren om han er en Kiende af Fruentimmer? Herren maae i Sandhed ikke stole for meget paa sig selv. Jeg har kiendt mange som

som ikke har kundet lide dem for deres Død, og dog har de siden løbet efter dem som de vare forherede.

Orontes.

Nei. En Hader af Kionnet er jeg just ikke. Jeg kan lide smukke Fruentimmer, og i forrige Tider har jeg holdt meget af dem. Ja endnu vil jeg ikke svære for mig selv, isald jeg fandt nogen god Lelighed. Ellers synes mig bedre om Venskab end om Kierlighed. Venskabs Drift er ædlere og mindre farlig, den behøver ei heller at blandes med anden Slags Kierlighed. Fruentimmer oppække hestige Sindes Lidelser. Kierligheds Heede forvolder Skindsyge Kulde, og inden kort Tid, bliver Fornoielsernes Sted til Uenigheds Voelig. Der har du nu Aarsagen, lad den tiene til din Efterretning for Fremtiden.

Christoffer.

Nu troer jeg nok jeg skal begribe det.

Orontes.

Det er mig nok naar du begriber disse saa Ord: ingen Fruentimmer her i Huset. (Gaar)

Christoffer.

(Alene)

Naar han vil de ikke maae komme, saa skal de ogsaa blive borte. Jeg bør sige mig efter en Herre, som lønner mig got; og jeg maae stræbe at forekomme, at Selskabet ikke skilles ad; thi jeg har ogsaa min gode Fordeel af disse Sammenkomster. Mangt et Maaltid har indbragt mig et par Rigedaler.

De nysgierrige Fruentimmer.

Q

Fierde

Fjerde Scene.

(Olivia's Kammer i Leonards Huus.)

Olivia og Julie.

Olivia.

See! er det ikke nu som sædvanligt. Klokken er Et,
og min Mand kommer ikke hjem.

Julie.

Han maae have noget vigtigt at forrette.

Olivia.

So mænd! nei, i det forbandede Selskab maae han
sikkert være.

Julie.

Maaſkee Leander er der ogsaa; de pleie jo at være der
sammen.

Olivia.

Men hvad Pokker bestille de der? Morgen, Middag,
Aften.

Julie.

Der maae vist være noget besynderligt som trækker dem
derhen.

Olivia.

Jeg tænker, de sidde i Spil til Drene.

Julie.

Og jeg, Mama, jeg frygter — —

Olivia.

Hvad frygter du for?

Julie.

Jeg frygter at det er Fruentimmer, de løbe efter.

Olivia.

Nei, aldrig. De vil jo ingen Fruentimmer lide hos sig.

Julie.

Julie.

Ja, saa hedder det, men hvordan kan vi vide om det er sandt?

Olivia.

Na Snik, Snak. Det er en Mistanke som ingen Grund har. Hvad mig angaaer, saa siger jeg, de spille.

Julie.

Og jeg troer de holder Fruentimmer der i Huset.

Olivia.

Ja, ja, jeg skal nok faae det at vide.

Julie.

Hvorledes da Mama.

Olivia.

Jeg skal gaae derhen og overrumple dem usformodentlig.

Julie.

Oh, hvor gierne vilde jeg ogsaa derhen, om det skulde koste nok saa meget.

Olivia.

Nei, mit Barn! det gaaer ikke an at Piger kan komme der. Jeg skal nok selv gaae, og saa skal jeg fortælle dig alting.

Julie.

Men vil da Mama sige mig Sandhed.

Olivia.

Ja, jeg skal sige dig hele Sagen og faae at see hvordan de spiller og ikke spiller.

Julie.

Men vil Mama da ikke sige mig om der ere Fruentimmer.

Olivia.

Du maae viide, min Datter! at rette Spillere ikke bekymre sig om Fruentimmer.

Julie.

Men om de nu ikke komme der for at spille, men for Fruentimmers Skyld.

Olivia.

Du staaer og snakker i Taaget, mit Barn.

Julie.

Jeg kan ikke faae det af mit Hoved, og naar nogen Ting saaledes ahner mig, saa er jeg vis paa, jeg tager ikke Feil.

Tenite Scene.

Eleonore og de forrige.

Eleonore.

Er det tilladt? kommer jeg ikke til Uleilighed?

Olivia.

Aldeles ikke, Madame! hun er velkommen; men, der hager hun at spise med os til Middag, siden det er Spisets Tid?

Eleonore.

Nei, jeg takker. Jeg kommer for at sige Dem i Forsrolighed, at jeg endelig er kommen efter alt hvad vore Mand bestille i deres hemmelige Sammenkomster.

Olivia.

Jeg har alt glettet det. De spille — —

Eleonore.

O nei, langt fra.

Julie.

Julie.

Saa er det da som jeg siger; de har kionne Piger der?

Eleonore.

Ik nei, De tage begge Feil. Jeg har faaet Ords-
ning om hele Sagen, forstaae mig ret; men for alting lad
Dem ikke merke med noget. De gjør Guld.

Olivia.

Det kan have Rimelighed. Min Mand er vittig nok;
maaskee han er den fornemmeste?

Julie.

Sworledes har Madamen faaet dette at vide?

Eleonore.

Jeg skal fortælle Dem alting, men — — jeg beder,
vær taus.

Olivia.

Trivl ikke derom.

Julie.

Og for mig har hun intet at frygte.

Eleonore.

Hør da! jeg var henne i Formiddag hos min Sverpige
for at see, om hun havde min grønne Riol færdig — —
forstaae De hvad jeg vil sige?

Olivia.

Ja, ja. Det som hun har opdaget angaaende vore
Mand.

Eleonore.

Ganske rigtig, Madame. Catrine havde forberet
den og min Amme kom til mig og sagde: lille Madame,
sagde hun, det er dog Synd at den smukke Riol er bleven

saa fordervet, lad den gjøre i Stand igien. Ja, sagde jeg, sig mig hvor der er en god Syepige? Ja Madame, sagde hun, fik Bud til den der boer der; og derpaa sagde hun mig hvor hun boede.

Olivia.

Har hun da i Formiddags været henne og faaet Efterretning om dette Guldmagerie.

Eleonore.

Wie dog lidt og forstyrre mig ikke! derpaa fikkede jeg Bud til denne skikkelige Syepige, og saa kom hun, saa led jeg hende see Riolen, hun saae hvor den var medhandlet; hun slog Haand i Haand, da hun saae den var reent fordervet; ja i Sandhed gjorde hun saa.

Olivia.

Men saae vi Slutningen.

Eleonore.

Strax. Hun sagde: lad mig kun raade, Madame. Eleonore. Jeg skal gjøre den i Stand som den var nye; saa tog hun Riolen og bar den hjem med sig. Men tank! det er fiorten Dage siden, og endnu har jeg ikke faaet den igien. Saaledes er det med disse Syepiger, de love og love og aldrig holde de hvad de love. O Madame! jeg er færdig at ærgre mig til døde.

Olivia.

Men lad os da komme til Enden.

Eleonore.

Åh! jeg kan ikke mere. Naar jeg tænker paa Syepigen, saa sprekker Sveden ud af mig.

Julie.

O! lad os ikke tale mere om Syepigen, men lad os komme til Sagen.

Eleonore

Eleonore.

Ja, nu skal jeg sige Dem, hvordan jeg har faaet at vide om Guldet. Denne Sney pige boer hos — der næst ved — — fiender De den Kone, som sælger Mælk? den som Manden løb bort fra?

Olivia.

Ei! ja vist fiende vi hende. Nu videre.

Eleonore.

Got. Sney pigen boer 3 Dørre paa den Side af Gaarden førend man kommer til Vageren.

Julie.

Madame! nu kan jeg ikke længere holde det ud.

Eleonore.

Men jeg maae jo fortælle alting i sin Sammenhæng. Saa vil jeg da nu sige: at — —

Siette Scene.

Lisette og de forrige. — —

Lisette.

(til Olivia)

Veed hun nyt Madame?

Olivia.

Hvad er der?

Lisette.

Du veed jeg det altsammen.

Olivia.

Hvad for noget?

Lisette.

Om Huset og — — jeg veed det altsammen.

Eleonore.

Hvad? jeg vidste det for J. De gjør Guld.

Lisette.

Jo Mand!

Olivia.

Saa er det da som jeg siger. De spille.

Lisette.

Nei, vist ikke Madame.

Julie.

Saa har de da Fruentimmer hos sig?

Lisette.

Nei, ikke heller — — jeg har faaet alting at vide.
Men — — tys.

Olivia.

(til de andre)

Tys, tys.

Lisette.

De — — vil — — men for Himlens Skyld.

Julie.

Nu, sig frem da!

Lisette.

De — — De — — De vil grave en Skat op.

Olivia.

O! Snik Snak.

Lisette.

Og det gaaer til med Hererie.

Julie.

Hvorledes? er det sandt?

Lisette.

Lisette.

Det er som jeg siger; jeg veed det for vist.

Eleonore.

Ja, jeg har ogsaa hørt tale om Guld. At gjøre Guld og grave Skatter op, er et og det samme.

Ja, det maae da være saaledes.

Julie.

O! hvor mit Blod tiener i mig.

Eleonore.

Men, hvordan har I faaet det at vide?

Lisette.

Det skal jeg sige Dem, men lad ingen vide det. For kort Tid siden var den fattige halte Mand her, som kommer hver Fredag — —

Eleonore.

Nu saa gjør dog Ende derpaa.

Lisette.

Ja, ja, jeg gjør ingen Omsvøb. Saa maae jeg da lade Dem vide, at disse Fattige de gaaer omkring overalt og spyonerer. Da jeg nu saae ham, saa spurgte jeg ham: Hvor har du været henne i saa mange Dage, jeg ikke har set dig? jeg har været henne, sagde han, for at hjælpe til at opgrave en vis Grav, her i Naboelavet, det vist Huus — — og saasnart jeg hørte det, saa løb jeg strax hjem.

Endende Scene.

Henrich og de forrige.

Henrich.

Der maae strax rettes an. Herren er kommen hjem.

Olivia.

Hvor har han vel været saa længe?

Henrich.

Er det at spørge om? Der, hvor han pleier.

Olivia.

Men hvad mon de bestiller i den lumpne Forsamling?

Henrich.

Det er best Madamen spørger ham selv ad?

Olivia.

Hør engang Henrich.

Henrich.

Her er jeg.

Olivia.

(hviskende til Henrich)

Spiller de?

Henrich.

Ja Madame.

Olivia.

Kunde jeg ikke giette det.

Julie.

(sagte til Henrich)

Siig mig Henrich, fornsier de sig ikke med Fruentimmer?

Henrich.

Jo, Jomfrue.

Julie.

(sagte)

Åk, det har mit Herte nok sagt mig.

Eleonore.

(sagte til Henrich)

Hør Landemand!

Henr

Henrich.

Hvad behager?

Eleonore.

(sagte)

Er det sandt, at de giør Guld ber?

Henrich.

Ja vist, Madame.

Eleonore.

Ja, det vidste jeg nok.

Lisette.

Siig mig engang Henrich!

Henrich.

Hvad vil du?

Lisette.

(sagte)

Graver de ikke en Skat op?

Henrich.

Jo, hvad andet.

Lisette.

Saa er det dog sandt, jeg har sagt.

Henrich.

(sagte)

Maar jeg bliver ved at siige Ja, saa slipper jeg got.

Eleonore.

Siig mig, min kiere Ven! har I seet min Mand
der i Dag.

Henrich.

Ja Madame.

Eleonore.

Er han nu gaaet hjem?

Hen-

Henrich.

Ja Madame! (Ja bliver jeg ved saa længe jeg lever).

Eleonore.

Saa maae jeg da ogsaa strax gaae hjem. Skulde jeg ellers faae noget at vide, saa skal jeg strax komme og fortælle det.

Olivia.

Men det, hun siger, at de gjør Guld, kan dog ikke være sandt?

Eleonore.

Ikke sandt? Jo tilforladelig. Syepigens Broder er Muurmesterdreng, og han sagde, at hans Mester var gaaet hen i samme Huus, for at lade opmure nogle Guldsteder, og siden har de anskaffet sig saa mange Glas, og Syepigens Bert har sagt, at der bruges Guldsteder og Glas til at gjøre Guld, og Syepigen er ingen Løffe; og jeg, naar jeg siger noget, saa kan de vist troe mig. (hun gaaer)

Lisette.

Madamen maa troe mig, at Madame Eleonore tager ganske vist Feil. Guldstedet bruger de at faange Mad paa, og Glassene til at drikke af. Den halte Tigger har sagt mig, at de grave en Grav, og jeg har hørt sige af saa mange, at der er en Skat begravet tæt ved dette Huus, og den er det de graver efter. Naar jeg siger noget, saa maae de troe, det er sandt. (gaaer)

Olivia.

Og jeg troer, ingen af dem veed det ringeste deraf.

Julie.

De vil ogsaa alting skal være sandt, hvad de bilde sig ind.

Olivia.

Olivia.

Det kommer mig visselig for, som jeg seer dem med Kortene i Haanden.

Julie.

Og jeg er saa vis paa, de har Piosket hos sig, som jeg er vis paa at døe. (gaaer)

Attende Scene.

Olivia, derefter Leonard.

Olivia.

Endog min Datter er paastraelig. Men de skal alle faae at see, at jeg allene har giettet det. See, der har vi Spilleren.

Leonard.

Lille Rone! Det an, imedens jeg gjør en Regning færdig. (sætter sig ned ved et lidet Bord.)

Olivia.

Vil I da giøre Regning over, hvad I har tabt?

Leonard.

Leander kommer og skal spise med os. Døt ogsaa for ham.

Olivia.

A ha! I maa have vundet, siden I byder Folk til Bords?

Leonard.

Fire og Sexten, Ti og Femten. (Rriver)

Olivia.

Jeg ved nok hvad I bestiller inden Eders lukte Dørre.

Leo:

Leonard.

Saa-aa? det er mig tiert. (Skriver)

Olivia.

Men hør! I ødelægger os. Ved I det?

Leonard.

Nei, min Kone! der er intet om.

Olivia.

Ved I ikke, at Spil er Marsag til mange Familiers
Undergang?

Leonard.

Vi spiller jo ikke.

Olivia.

Hvad? spiller I ikke?

Leonard.

Nei, paa min Vre ikke. 5 og 2 er Spv. (Skriver)

Olivia.

Hvad gjør I der da?

Leonard.

Intet Ont.

Olivia.

Dersom der intet Ont blev gjort, saa lode I vel Eders
Koner ogsaa komme der.

Leonard.

Jo, jo! Nei, saa blev der vist noget Ont gjort.

Olivia.

Hvad siger I? I grove Mand.

Leonard.

4 Gange 4 er 16. (Skriver)

Olivia.

Olivia.

O ulykkelige Dag, da jeg tog Jer til Mand!

Leonard.

Kone, Kone! det er for sildig. (Skriver)

Olivia.

Hvad? hvorledes for sildig?

Leonard.

Jeg siger det er for sildig at staae her at præke. Vi
maa have Mad.

Olivia.

Det er endnu tids nok for mig at gaae og ikke besvære
Eder mere.

Leonard.

O! Mange Tak, I gjør mig virkelig en Tjeneste
dermed.

Olivia.

Men min Medgift.

Leonard.

Null fra Null kommer Null. (Skriver)

Olivia.

Hvad for Null?

(Smiler) — Leonard.

Kone! Jeg har min Regning i Hovedet. Jeg kan
agte paa hvad I siger.

Olivia.

Nu vil jeg vide, hvad I bestiller i dertte Hæng.

Leonard.

Vi leve ret vel, til Tjeneste.

Olivia.

Hør! jeg siger det er et nedrigt Selskab.

Leo:

Leonard.

Fruentimmer kommer jo ikke til os.

Olivia.

Hvad? Er Fruentimmers Selskab da nedrig?

Leonard.

Hvo siger saa? Jeg siger kun, de kommer ikke i vort Selskab.

Olivia.

Men dersom I lod dem komme der, saa var al deres Mistanke forbi.

Leonard.

Fruentimmer ere jo altid mistænkelige.

Olivia.

Behøves der da saa meget til at sige: det og det er vor Forretning.

Leonard.

Dertil behøves slet intet.

Olivia.

Au da! hvad bestilles der?

Leonard.

16 og 6 er 22 og 8. — — (Rriver)

Olivia.

O! saa gid otte onde Aander —
(hun støder ham med Magt paa Armen)

Leonard.

Au! der maae jeg gjøre Regningen om igien, Tallet
ne ere ganske udstrøgne.

Olivia.

Jeg troer den Mand er forberet.

Leonard.

Leonard.

Er han saa? (skriver)

Olivia.

Tænker I at giøre Noe af mig?

Leonard.

Det strax. (skriver)

Olivia.

Og det siger I mig lige i Minnet. Troe mig, jeg
taaler det ikke længer.

Leonard.

Naa! det var vel; nu er jeg færdig.

Olivia.

Hvormed er I færdig?

Leonard.

Oh! med min Regning.

Olivia.

Men er I i Stand til at behandle mig saaledes?

Leonard.

Lad os nu faae Noe, lille Kone.

Olivia.

Ja, jeg skal paa Diebliffet vise — —

Leonard.

Det var ret. Nu kommer jeg strax igjen. (gaaer)

Olivia.

Jeg Ulyksalige! hvilket Uhyre af en Mand! hvilken
Onndskab! hverken vil han blive vred eller svare mig; saa
jeg maae blive gal. Men jeg skal dog nok lave det saa, at
jeg skal komme hen og see hvad de bestille i det forbandede
De nysgierrige Fruentimmer. D Sels

Selskab; paa det fordomme tillukte Sted. Ja, jeg vil
see det, jeg vil vide det, om det skulde koste mit Liv,
(gaaer)

Niende Scene.

Julie og Leander.

Julie.

Nei, lad mig være i Roe, siger jeg endnu engang.
(hun løber fra Leander)

Leander.

O! bliv dog, og flye ikke for mig!

Julie.

Nei, jeg seer han elsker mig ikke.

Leander.

Men, hvorledes kan hun sige det?

Julie.

Dersom han elskede mig, saa sagde han mig nok hvad
han og de andre bestiller der.

Leander.

Jeg siger endnu det, jeg har sagt saa ofte: Vi bestille
intet.

Julie.

Var der intet at bestille, saa var man vel ikke saa
begierlig for at komme der.

Leander.

Jeg meener, der bestilles intet, som er værd at
tale om.

Julie.

Ja, ja, jeg forstaaer ham, der ere Hemmeligheder,
som ikke maae aabenbares.

Leander.

Nei paa min Vre ikke. Der er slet ingen Hemmelighed.

Julie.

Isald det var saa, sagde han nok Sandhed.

Leander.

Det er Sandhed, jeg siger. Vor hele Forretning bestaaer i at snakke om hvad Nytt der gaaer for sig i Verden; at lase gode Boger, at spille et eller andet Slags Spil, hvormed Tankerne har at beskille, uden at tage en Skilling: somme Tider at spise der til Middag, og somme Tider til Aften. At fordrive et Par Timers Tid der i got Selskab iblant bekendte gode Venner, og at leve saa fornøjet som mueligt.

Julie.

Men han glemmer endnu den beste Fornøielse.

Leander.

Hvad vil hun sige dermed?

Julie.

Den Fornøielse, at fordrive Tiden med Fruentimmer.

Leander.

Hun tager Feil, Jomfrue. Fruentimmer maae alles ikke komme der.

Julie.

Men det troer ikke jeg.

Leander.

Jeg svar paa min Vre.

Julie.

Forlad mig. Jeg troer ham ikke.

Leander.

Allerkiereste Julie! Hun gjør mig Uret, og jeg for-
tæner det ikke.

Julie.

Bildet han sig da ind, at jeg skal troe hvad han siger.

Leander.

Hun burde troe mig.

Julie.

Saa faer mig da ind i dette Selskab en eneste Gang, saa vil jeg troe ham.

Leander.

See! det kalder jeg en Prove paa hendes Tillid til mig.

Julie.

Paa anden Maade lader jeg mig ikke stille tilfreds. Seer jeg det ikke, saa troer jeg det ikke heller.

Leander.

Gid det var mig tilladt at fornøje hende paa den Maade.

Julie.

Men hvad kan vel hindre ham?

Leander.

Det er udtrykkelig forbuden af Selskabet.

Julie.

Men tilstaae mig, at saadant Forbud kan opvælte Mistranke.

Leander.

Hvorfor?

Julie.

Jo. De kan umuelig have andre end uanfærdige Gierninger for, naar det er dem saa meget om at gjøre at skule dem.

Leander.

Og hvad tænker da Jomfruen vel, vi tage os for?

Julie.

Julie.

Fruentimmer er deres Tidsfordriv.

Leander.

Men kom der Fruentimmer, saa kunde jo Folk
see dem.

Julie.

De kan jo føre dem ind i Mandeklæder.

Leander.

Troer hun da ikke, at vi ere skikkelige Folk.

Julie.

Derfor de førde sig op som skikkelige Folk, saa behø-
vedes ikke saadan Hemmelighed.

Leander.

Men er det da ikke umueligt, at man kan have nogen
fortrolig Omgang med gode Venner, uden at være mis-
tanke?

Julie.

Enhver maae jo med Billighed fatte Mistanke over
denne store Hemmelighed!

Leander.

Hvad Hemmelighed! Jeg siger Sandhed, naar jeg
forsikrer, der er slet ingen Hemmelighed.

Julie.

Ingen Hemmelighed. Ingen Hemmelighed. Hvil-
ken ærgerlig Snak.

Leander.

Allerkierefte Julie! troe mig dog, og vær ikke vred.

Julie.

Lad mig være, siger jeg.

Leander.

Men var dog ikke saaledes imod hendes Kiereste.

Julie.

Hvad? min Kiereste?

Leander.

Hvorledes? Er jeg ikke hendes Kiereste?

Julie.

Nei! gaar bort, jeg vil ikke have ham.

Leander.

Men, af hvad Aarsag?

Julie.

Af Aarsag, at han ikke vil sige Sandhed.

Leander.

Al! jeg kan ikke holde det ud. Alt, hvad jeg har sagt, er den rene Sandhed. Jeg svær ved Himmelen, det er sandt.

Julie.

O, Mandfolke: Eder! dem troer jeg ikke.

Leander.

Det er forunderligt. Hvad troer hun da?

Julie.

Nok, nok, jeg vil ikke have ham.

Leander.

Allerkiereste Julie, hav Medlidenhed!

Julie.

Ingen Medlidenhed, ingen Barmhertighed, gaar fra mig.

Leander.

Alt Himmels, hvor er den smukke Kierlighed bleven af, hun har havt for mig.

Julie.

Veed han ikke, at Falskhed jager Kierlighed bort?

Leander.

Leander.

Jeg er ikke falsk, og jeg elsker hende høiere end mig selv.

Julie.

En smuk Kierlighed, at plage et Fruentimmer, som han plager mig.

Leander.

Jeg? plage hende? og hvormed?

Julie.

Dermed, at han ikke vil stille den største og heftigste Nysgierrighed, som kan være til i Verden.

Leander.

Gid jeg kunde! hvor gjerne vilde jeg ikke stille hende tilfreds.

Julie.

Men det staaer jo allene til ham selv.

Leander.

Allerkiereste Julie!

Julie.

Nu, hvad vil han? her er jeg jo. Vil han ud med Sandheden?

Leander.

Al Verdens Guld skulde ikke faae mig til at lyve for hende.

Julie.

Nu da, hvad bestiller de der henne?

Leander.

Intet.

Julie.

O, saa Pokker i Bøld, baade med ham og hans Intet.
(hun gaaer)

Tiende Scene.

Leander, derefter Lisette.

Leander.
(allene)

Vel elsker jeg Jomfrue Julie, men jeg kan dog derfor ikke legge mig ud med mine Venner. Jeg kan dog aldrig fore hende derind. Men, for ikke at miste hendes Nærlighed, vil jeg heller lade af at komme i Selskabet; ja, for at stille hende tilfreds, skal jeg for sidste Gang gaae derhen i Aften.

Lisette.

Med Tilladelse. Hvad fattes Jomfruen? Alsej ser hende saa bedrøvet.

Leander.

Ja, hvad fattes hende? Hun plager mig, hun plager sig selv uden Årsag.

Lisette.

Den stakkels Pige! er det da saa vanskelig en Sag at stille hende tilfreds?

Leander.

Hvorledes meener du, Lisette?

Lisette.

Ei! siig hende Sandhed; siig hende, hvad De tillige med de andre bestiller i deres Selskab.

Leander.

Jeg siger det jo, men hun troer mig ikke.

Lisette.

Men, ifald De sagde hende den rene Sandhed, saa troede hun dem nok.

Leander.

Leander.

Nea troer paa min Vre, du vil ogsaa bryde mig med din Snak. Det er maaskee dig selv, som gjør hende saa nyssgierrig.

Lisette.

Jeg? Nei aldeles ikke, jeg veed alle Ting.

Leander.

Naar du da veed det, saa veed du jo ogsaa, at der bestilles intet Uanstændigt.

Lisette.

Ja vist veed jeg det. Tværtimod veed jeg, at der udrettes meget Gøt.

Leander.

Saa fortæl Jomfrue Julie det, og sig hende, hun maae lade sin Mistanke fare.

Lisette.

Ja, det gjør jeg og; men De kunde dog sagte sole hende i een Ting.

Leander.

Hvad da?

Lisette.

Bringe hende derhen, for at see selv, hvad der bestilles.

Leander.

Nei, det kan aldrig skee. Mine Venner taaler for det første ingen Fruentimmer der, og dernæst maae jeg spørge: Synes du, det er anstændigt for en ung Pige at komme, hvor der ikke er andre end Mandfolk?

Lisette.

Sandt nok, men man kan hitte paa Raad. De kunde lade mig komme derhen i hendes Sted, for at see alting, og saa kunde jeg fortælle hende Sandheden.

Leander.

Men, jeg siger jo, der maae ingen Fruentimmer komme.

Lisette.

Jeg kunde jo klæde mig i Mandfolkeklæder.

Leander.

Jeg troer du er endnu mere nysgierrig end din Jomfrue.

Lisette.

Jeg, nysgierrig? Nei, det behøver jeg ikke. Jeg gjør det allene for at sætte Jomfruens Sind i Roelighed. Naar jeg kun kan sige hende: Jomfrue, jeg har seet det, saa og saa hænger det sammen, saa troer hun mig, saa gløder hun sig tilfreds, og saa lader hun af at quæle Dem oftere.

Leander.

Det er en Sag, som ikke kan lade sig gjøre.

Lisette.

Ikke det? Ja, saa er der ogsaa en Sag, som ikke heller kan lade sig gjøre.

Leander.

Hvad da?

Lisette.

Deres Giftermaal med Jomfrue Julie.

Leander,

Hvorfor ikke?

Lisette.

Fordi hun har saaledes besluttet det; hun troer Dem ikke; og dersom De ikke forsiktrer hende om den rette Sandhed, saa vil hun ikke mere vide af Dem at sige.

Leander.

Skulde jeg da legge mig ud med saa mange brave Folk, for at stille hendes latterlige Nysgierrighed?

Lisette.

Lisette.

Ah, min Herre, jeg merker nok De elsker hende ikke?

Leander.

Jo Lisette, jeg elsker hende høiere end mig selv.

Lisette.

Det er bare Enkelt. Oprigtige Elskere stræbe at gjøre langt mere for deres Elskede.

Leander.

Men jeg maae jo forestille mig, at dersom jeg stiller hendes Nysgierrighed paa den Maade, saa brøder jeg et Løfte, som jeg for min Vres Skyld ikke kan bryde.

Lisette.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige. For et ungt Menneske er De alt for betænksom. Jeg beklager Dem. Men lad mig see, om det ikke var mueligt at tiene baade hende og Dem.

Leander.

Nu vel da, tænk paa et Middel.

Lisette.

Hør engang. Lad os bilde Julie ind, at jeg har været der, at jeg har seet alting, at jeg veed alting, og naar jeg saaledes tillige kan bekræfte, hvad De har sagt, saa troer hun det, giver sig tilfreds, og forliger sig strax med Dem igien.

Leander.

Et prægtigt Indfald. Du er dog en brav Pige.

Lisette.

Men betænk, at jeg for at tiene dem, maae begynde mig til at lyve for min Jomfrue, hvilket jeg ellers ikke gjorde, om een gav mig tusinde Rigedaler.

Leander.

Leander.

Det kan nok være, men naar en Lagn siges i en god Hensigt, og ikke skader nogen, saa er den ikke saa laste værdig.

Lisette.

Got, saa skal jeg da gjøre mit Beste.

Leander.

Og du kan være forsikket, at jeg skal belønne din Umage.

Lisette.

Meget vel, derom kan vi siden tales ved.

Leander.

Farvel da Lisette.

Lisette.

Et Ord. Jeg maae lave det saa, at Julie ikke kan merke, at jeg farer med Lagn. Jeg maae kunde overbevise hende, at jeg virkelig har været der.

Leander.

Du kan jo gaae ud i Byen, og, naar du er kommen hjem, sige, at du har været der.

Lisette.

For Exempel: hvad Tid samles Selskabet?

Leander.

Sommetider om Middagen, sommetider om Aftenen.

Lisette.

Er der da Forsamling i Aften.

Leander.

Ja, i Aften skal vi spise der.

Lisette.

Hvad Tid?

Leander.

Leander.

Man gaar derhen Klokken 6 til 7, og bliver der i det mindste til Klokken 11.

Lisette.

God, saa skal jeg gaae hen til min Doster i Aften, og saa sige, jeg har været der.

Leander.

Det var ret, lille Lisette, saa tales vi da ved-igien.
(vil gaae)

Lisette.

Wie lidt, jeg tænker paa, om hun spørger mig om et eller andet, hvad jeg da skulde sige.

Leander.

Hvad meener du?

Lisette.

Jeg meener, for Exempel: Døren der henne, banker man paa den, eller ringer man paa Klokken, hvorledes kommer man ind i Huset?

Leander.

Hver af os har sin Nøgel til Døren.

Lisette.

Har da Hr. Leonard ogsaa sin Nøgel?

Leander.

Saa vist, han saavel som de andre.

Lisette.

(for sig selv)

Det var vel, jeg fik det at vide. (hoir) Hvordan seer den ud?

Leander.

Den er meget konstig gjort, og det er umueligt, at nogen anden Nøgel kan lukke op. Hr. Orontes har for-
skreven

Preven Laas og Nøgler fra Engelland. Her er ingen, som forstaaer at giøre dem.

Lisette.

Det er vel betænkt for Sikkerheds Skyld; men hvad jeg vilde spørge endnu — — Er der Trappe strax inden for Døren?

Leander.

Nei, der er ingen Trappe, men Døren til Stuen er strax paa høire Haand, naar man kommer ind.

Lisette.

Er der da ogsaa Laas for Stuedøren?

Leander.

Ja vist, og dertil har vi ogsaa Nøgler. Den er borte sammen med Gadedørsnøglen.

Lisette.

Hvor mange Værelser er der?

Leander.

Tre Værelser og Kjøkkenet.

Lisette.

Der er vel ogsaa et lidet Kammer foruden?

Leander.

Nei, der er ingen flere, men du vil ogsaa vide for meget.

Lisette.

Det er ikke for min Skyld, jeg spørger derom, det er for desbedre at kunde indbilde Jomfruen, at jeg har været der; for Exempel: Er der Kaffelovne?

Leander.

Ja, der er een i hver Værelse.

Lisette.

Lisette.

Er der ogsaa Senge?

Leander.

Nei vist ikke, vi sover jo ikke der.

Lisette.

Men, hvor gior de af deres Tøj? deres Hatte?

Leander.

Der er et Skab, hvori vi legge alle vore Sager.

Lisette.

Det maae være et stort Klædeskab?

Leander.

Ja det er, men du er ogsaa alt for nysgierrig.

Lisette.

Jeg? Nei, aldeles ikke. Jeg bekymrer mig ikke det mindste derom. Det er mig nok, naar jeg kan sige, jeg har været der. Spiser de i det inderste Værelse?

Leander.

Ja, i det inderste Værelse. Farvel! Hr. Leonard bier efter mig. (gaaer)

Ellevte Scene.

Lisette.

(alene)

Gaae du kun. Nu har jeg nok for det første. Der som jeg kun kan lufte Nøglerne fra Herren, og lufte mig selv ind og skule mig, saa jeg ikke bliver seet, saa skal jeg nok faae at see, om de grave Skatte eller hvad de bestille. Ingen Fruentimmer maae komme der? De maae vist have noget for, som de ei tør være bekendt. Fruentimmer er dog

dog Sielen i Selskaber, og hvor ingen Fruentimmer maae komme — — Jeg frygter — — Jeg frygter — — men nok. Sagen er besynderlig. Jeg er nysgierrig, og jeg skal søge at stille denne forfærdelige Nysgierrighed. Det maae gaae hvordan det vil.

Ende paa første Act.

Anden Act.

Første Scene.

(Et Bærelse udi Elminens Huus med et lidet Bord som hans Klædning ligger paa).

Eleonore.

(allene)

Hvilken arrig Trolld er dog min Mand! Aldrig kan man sige et Ord, før end han strax bliver høirostet. Men, han maae stielde og larme saa meget han kan og vil, saa skal han dog blive nødt til at sige hvad de bestille i dette Selskab; og hvis ikke, skal jeg tage fra ham og hjem til min Moder. Det ærgrer mig ret, at Forvalteren kom saa ubesleiligt, saa jeg fik ikke Tid at sige ham min Mening; Men troe mig, min gode Mand, jeg skal læse for dig, naar han er gaaet. Der ligger den Klædning, han havde paa i Foredags. Nu skal jeg søge i Kommerne, om jeg der kan opdage noget. Jeg pleier ikke at giøre det, thi jeg er ikke nysgierrig; men denne Gang kan jeg ikke bare mig. (hun søger i Kommerne) Dette er hans Tørflade — — der er en Knude. Hvorfor mon den er gjort? Jeg gad gjerne

gierne vidst, hvad den skal betyde. Hvem veed, maaskee jeg kan sige det at vide. Men, hvad er det for Nøgler? dem har jeg aldrig seet før. De bruges vist ikke her i Huset. Dersom min Mand ikke siger, hvad det er for Nøgler, saa maae jeg nødvendig fatte Mistanke, og her bliver vist Klammerie igien. Der er en Seddel, den maae jeg læse. Lad os see, hvem den er til og hvem den er fra — til Hr. Lisimon i egen Haand — Hvem mon har skrevet den? „Deres oprigtige Ven. Orontes.“ Aha! han er een af det hemmelige Selskab. (læser) „Hermed sendes de tvende Nøgler. For mere Sikkerheds Skyld har jeg ladet Laasen forandre, saasom min Tiener har tabt de gamle Nøgler. I Morgen paa sædvanlig Tid vente vi min Herre. Adieu.“ „Hvilken Pyffe, jeg fik den at see! det maae være Nøglerne til deres Bortsted. Det var artig, om jeg beholdt dem, og saa siden overrumplede dem paa friske Gierninger. Men, mon det være de nye eller de gamle? Maar er Seddelen skrevet i Hørgaars. Det maae uden Tvivl være de nye. Aldrig skal han faae dem mere. See, der kommer han.“ (hun stikker Seddelen i Lisimons Lomme, og Nøglerne i sin egen.)

Anden Scene.

Lisimon og Eleonore.

Lisimon.

Er Tieneren ikke kommen endnu?

Eleonore.

Var han kommen igien, saa maatte man kunde see ham.

Lisimon.

Et meget artig Svar.

De nysegierrige Fruentimmer.

S

Eleos

Eleonore.

Ligesom Eders Spørgsmaal. I seer jo, at Tieneren er ikke hjemme, og dog spørger I mig, om han er kommen igien.

Lisimon.

Jeg spør Ier ad for at vide, om I har sendt ham nogen Steds hen. Mig synes, han kunde ellers aldrig blive saa længe borte.

Eleonore.

Veed I ikke, at den Slyngel kommer aldrig igien, naar han gaaer Vrinder.

Lisimon.

Jeg skal strax ud. Jeg maae klædes paa.

Eleonore.

Der ligger jo Eders Klæder.

Lisimon.

Saa hielp mig da. (han trækker Slaaprokken af)

Eleonore.

I kunde nok sige det paa en høfligere Maade.

Lisimon.

(spodst)

Madame, var saa artig at hielp mig.

Eleonore.

(i det hun hjælper ham Kiolen paa)

Men, hvor skal I hen saa hastig?

Lisimon.

Jeg gaaer hen, hvor jeg har Vrinde, Madame.

Eleonore.

Sa, ja, jeg veed nok I skal hen at puste.

Lisimon.

Lisimon.

Hvad er det for Snak?

Eleonore.

Na, stil jer kun an, som I ikke forstaaer mig. I
skal jo hen at puste til Ilden.

Lisimon.

Hvad for en Ild?

Eleonore.

Jeg veed allerede hvad I beslutter i Ederes Forsamling.
Jeg veed nok I gjør Guld.

Lisimon.

Hvad for Guld? I er en Tosse, saavelsom den der
har sagt det.

Eleonore.

Men hvad bestiller I der da?

Lisimon.

Ingen Ting.

Eleonore.

Men nu vil jeg vide det.

Lisimon.

Og nu skal I ikke faae mere at vide.

Eleonore.

Jo, jeg skal bringe det saa vidt, at jeg skal faae mere
at vide.

Lisimon.

Eleonore! brug jer Forstand!

Eleonore.

Jeg vil vide det, og jeg skal faae det at vide.

Lisimon.

Vogt jer, og gjør mig ikke varm i Hovedet.

Eleonore.

Men hvad, om jeg nu fik det at vide?

Lisimon.

Madame.

Eleonore.

Min Herre.

Lisimon.

Vil I vare saa god at holde op med den Snak.

Eleonore.

Nok, jeg skal faae det at vide.

Lisimon.

Hør, understaaer I Eder at sige det endnu eensgang?
Saa skal det komme til at fortryde Jer. Forstaaer I mig?

Eleonore.

Og I? I vil forhindre, at jeg ikke skal faae det
at vide?

Lisimon.

Ja, jeg.

Eleonore.

Og jeg — — jeg skal faae det at vide.

Lisimon.

(løfter Haanden for at give hende paa Ord; hun
gaaer tilside).

Eleonore.

Ja, jeg skal faae det at vide til Trods for jer Mænd.
(hun gaaer længere fra ham)

Lisimon.

Og jeg skal, jeg veed ikke hvad.

(han nærmer sig efter hende)

Eleonore.

Men jeg skal dog faae det at vide.

(som forhen) Lisimon.

Eisimon.

Jeg svar ved Himmelen. (han løber efter hende)

Eleonore.

Jeg skal, jeg skal, jeg skal vide det.

(hun lukker sig inde i et Kammer)

Eisimon.

Åh, det er best jeg gaaer, førend Galden løber over for mig. (vil gaae)

Eleonore.

(aabner Døren og rækker Hovedet ud)

Ja, om du blev gal, saa skal jeg dog gaae det at vide.

Eisimon.

(tager en Stool for at staae hende i Hovedet dermed).

Eleonore.

(lukker)

Jeg skal vide det.

Eisimon.

Hvilket umenneskeligt Fruentimmer! O! jeg kan ikke mere. (raaber til Døren) Nei, nei, du skal ikke faae det at vide. Nei, du Jesabel, du skal ikke vide det, nei, nei,

Eleonore.

(raaber ud af en anden Dør)

Jo, jo, jeg skal vide det. (hun lukker og gaaer)

Eisimon.

Åh, nu kan jeg ikke mere. (han gaaer)

Tredie Scene.

(Et Værelse i Leonards Hus)

Olivia og Lisette.

Lisette.

O! Gejvindt, Madame. Dersom jeg ikke kommer til at tale, saa sprækker jeg.

Olivia.

Nu, saa tael da.

Lisette.

Nu har jeg fundet et Middel, hvorved jeg kan faae alting at vide.

Olivia.

Hvad for noget.

Lisette.

Om Selskabet — — om Stuen — — om Husket.

Olivia.

O! er det sandt? men hvorledes da?

Lisette.

Det skal jeg sige Madamen. De har alle deres Møglers i Lommen, nu maae man søge at faae fat paa dem.

Olivia.

Og videre.

Lisette.

Og saa veed jeg nok, hvad jeg skal gjøre, jeg er allerede berettiget om alting, og jeg er i Stand til at lukke mig ind der i Mørke eller med tilslukkede Døre, og skjule mig, og saa faae alting at see.

Olivia.

Mon min Mand da ogsaa har Møglers?

Lisette.

Ja vist har han, og han maae bære dem hos sig, thi han bruger dem hver Dag; nu maae man tænke paa at liste dem fra ham.

Olivia.

Dersom han bærer dem i Buxesommerne, saa vil det blive vanskeligt.

Lisette.

Lisette.

Nei, han kan ikke bære dem i Burelommerne; thi den ene er en stor Gadedarsengel.

Olivia.

I Dag kom han sildig hjem, og har ikke klædt sig af, som han ellers pleier. Vi faaer altsaa at bie til han er baaer til Sengs i Aften.

Lisette.

Nei, det beste var at overrumple dem i Aften; thi jeg har faaet at vide, de skal spise der til Aften.

Olivia.

O, hvad vilde jeg ikke give for at see dem samlede!

Lisette.

Du maae vi hitte paa Raad.

Olivia.

Eys, der kommer de.

Lisette.

Madamen maae ogsaa optænke et Middel ligesaavel som jeg.

Fjerde Scene.

Leonard, Julie, Leander og de forrige.

Julie.

(til Leander)

Naas paa jer selv og lad mig være.

Leander.

Hr. Leonard, De seer, hvorledes Deres Datter besegner mig.

Leonard.

Min kiere Ven, min Datter er et Fruentimmer som de andre. Hun har sin gode og sin onde Lune. Naas paa hende,

hende, som paa Veiret, forndi jer, naar det er klar Lust,
flye for Tordenen, og naar det stormer, saa bliv hjemme,
og bie indtil Solen skinner igien.

Julie.

Min Hr. Fader veed at give gode Raad.

Olivia.

Ja, min Mand er ret oplagt til at drille Folk.

Leonard.

Jomfrue Lisette, lille Jomfrue Kammerpige! vil
hun ikke behage at give Kaffe i Dag?

Lisette.

Kaffeen er færdig Herre, skal jeg bringe den herind?

Leonard.

Ja, vi faaer nok at drikke den her, siden du ikke har
bragt den paa Spisebordet.

Lisette.

Det skal strax ske. (til Olivia) Madam! gløt sit
Beste, faaer vi kun Nøglerne, saa ere vi oven paa.

Leonard.

Julie, hvad har Eders Kiereste gjort Jer imod?

Julie.

Slet intet, Papa.

(Leonard.)

Har han intet gjort jer imod, hvorfor seer I da saa
Kjært paa ham?

Julie.

Jeg har min onde Lune, Papa.

Leonard.

Min Ven, nu er Himmelen overtrukket, bie til Solen
skinner.

Julie.

Julie.

Men denne Soel finner ikke saa hastig.

Leonard.

O, jo vist finner den, naar de mørke Skyer ere borte.

Olivia.

Men, lille Mand, hvorfor klæder I jer ikke af og gjør jer magelig som I pleier? Hr. Leonard er jo her som hiemme, og her er ellers ingen Hæmmelse.

Leonard.

Jeg maae strax ud igjen, saa jeg kan spare to Umager.

Olivia.

Saa skal I da strax ud? Naa! hvor skal I da hen?

Leonard.

Vil I da ogsaa vide, hvor jeg skal hen?

Olivia.

Mig synes, man kunde nok sige saa meget til sin Kone.

Leonard.

Ja men, saadan en forielig Kone fortjener nok at man vilde sige det. Nu da, jeg skal hen at besøge den Herre, der var hos mig i Saar.

Olivia.

Synes jer da, at I kan besøge saadan en Mand i den Klædning? I kunde jo tage en anden paa.

Leonard.

Na nei, det er Smaating, som jeg ikke bekymrer mig om.

Olivia.

Men I maae dog vide, at fornemme Folk seer meget derpaa. Han vil tænke, I har ellers liden Agt for ham.

Leonard.

Ei, lad ham tænke hvad han vil, det er ikke min Sag.

Olivia.

Saa er det da min, og vil I jeg skal sige min Mening.

Leonard.

Nu, Leander, nu vil jeg snart gjøre Eder's Bryllup.

Olivia.

(ved sig selv)

Denne Gang vilde det ikke lykkes.

Leander.

Dette er mit eeneste Ønske; men Jomfrue Julie elsker mig jo ikke.

Julie.

Jo, jeg vilde elske ham, dersom jeg fandt ham rigtig.

Olivia.

Vil I kiste Klæder?

Leonard.

Nei Madame. (til Leander) Har I da løst for hende?

Olivia.

(sagte)

See indgang, hvor meget han agter mig.

Leander.

Jeg har al min Tid taget hende Sandhed, men hun vil ikke troe mig.

Leonard.

Ei, smaa Ting. Lide Nybsgierrighed, blandet med lidt Egenindighed, det saarer man taale hos disse kiære Fruentimmer, det gaaer snart over, og det er smaa Ting.

Julie.

Julie.

Jeg maae næsten ærgre mig over min Fader.

Olivia.

Dersom I da ikke vil tage en anden Riøle paa, saa
lad dog denne børste af, den er jo ganske fuld af Søv.

Leonard.

Det var ret, min lille Kone, vær saa god at børste
den af; jeg er jer ret forbunden.

Olivia.

Lad mig da faae den; træk den af, om I vil jeg skal
børste den af.

Leonard.

Nei, nei, den Uimage gider jeg ikke haf. Børst
den lidt af paa Kroppen.

Olivia.

Nei, det duer ikke, træk den af.

Leonard.

Nei, min Hierte, gjør jer da ingen Uimage, det kan
da være det samme.

Olivia.

See nu igjen! Aldrig vil I gjøre hvad jeg vil have.

Leonard.

(til Julie)

Nu, min kiere Datter, I maae ikke være saa vranten.

Olivia.

(sagte)

Nei, nu taber jeg af Tølmødighed.

Julie.

Hierte Papa! Jeg beder, lad mig dog være med
Fred.

Leonard.

Leander.

Somfruen er vred paa mig, og det er sandelig ikke min Skyld.

Leonard.

O smaa Ting, smaa Ting. Efter lidt Klammerie er Forliget altid behageligere.

Olivia.

Vil I da ikke trække Riolen af?

Leonard.

Nei, Madame.

Olivia.

Men, saa seer I jo ud som et Sviin.

Leonard.

Hvad? hvad siger I? Er det min Kone, som elsker mig saa høit? (til Leander) Hører I min Kones for-
liebte Talemaader? Jeg vilde give noget Got til, at jer
Kiereste viste jer een af min Kones Høfligheder.

Leander.

Jeg takker; men saadanne Høfligheder vilde jeg dog
heller undvære.

Leonard.

Og jeg vil heller, at de stakkels Fruentimmer skal vise
deres Høflighed offentlig, end at de skal gaae og knurre for
dem selv.

Olivia.

(sagte)

Man kan ærgre sig en Svindsot paa Halsen over hans
Ligegyldighed.

Femte

Femte Scene.

Lisette, som bringer Kaffe, og de forrige;
derefter en Tiener.

Lisette.

Her er Kaffeen.

Leonard.

Nu da, lad os da drikke den i Ro, om mueligt.

Lisette.

(til Olivia)

Har Madamen faaet Møglerne?

Olivia.

(til Lisette)

Nei. Jeg har søgt at faae Riolen af ham, men
forgieves.

Leonard.

Lad os sætte os ned, Kaffe maae drikkes siddende. Er
der nogen?

En Tiener.

Hvad befaler.

Leonard.

Bring Stole hid.

Lisette.

(Lisette nærmer sig med Kaffe til Leonard efter hun har
givet de andre deres Kopper).

Tieneren.

(Bringt Stole, og i det han sætter en tæt til Leo-
nard, saa stiller Pigen sig an, som han har lovet
hende paa Armen, og spilder Kaffe paa Leo-
nards Rioler).

Lisette.

Nei, jeg ulykksalige Pige! Ah, om Forladelse, han
løb mig paa Armen, jeg gjorde det sandelig ikke med Villie.

Leo:

Leonard.

Det var ret ilde; men Skaden er ikke ſaa ſtor.

Liſette.

Man maae ſtrar toe den af med reent Band.

Leonard.

Ja, gjør det.

Liſette.

Maae jeg da bede om Kiolen. (hun trækker ham af)

(ſagte) Dette Kneb giſ an. (gaaer ud med Kiolen).

Leonard.

Glye mig da noget at trække paa mig, at jeg ikke ſkal
forkiole mig.

Olivia.

(til Dieneren, ſom gaaer)

Bring en anden Klædning.

Leonard.

Nu da, er I nu fornoiet.

Olivia.

(ſagte)

Den Streg, Liſette brugte, kunde jeg ikke ſlette paa.

Leonard.

Det gjør mig meeft ont, at Kaffeen blev ſpildt.
Skienſt en Koppe igien.

Olivia.

Der kan I ſee, hvad der følger paa, naar man ikke
gør, ſom Fruentimmerne vil.

Leonard.

Derſom jeg havde gjort, ſom I vilde, ſaa havde det
været endnu værre, ſaa var den anden Kiol bleven over-
ſpildt.

Olivia.

Olivia.

Og jeg paastaar, dersom I havde gjort som jeg vilde, saa havde det ikke ſkeet.

Leonard.

Kan I høre, Leander? Vore Fruentimmer ere Prophetinder. Lykkelige ere vi, som have diſſe kloge Qvin-
der i Ole.

Siette Scene.

Tieneren, derefter Liſette og de forrige.

Tieneren.

(med en anden Kiøle, ſom han hielper Leonard paa)

Leonard.

Nu, Madame Olivia, er I nu fornuet?

Olivia.

Nei, endnu ikke. (ſagte) Jeg er bange han for-
langer Nøglerne.

Liſette.

(til Leonard)

Herre! her er Tørklædet, Tobaksdaaſen og Nøglerne.

Olivia.

(til Liſette)

Ogsaa Nøglerne?

Liſette.

(ſagte til Olivia)

Det er ikke dem, jeg har byttet dem om.

Olivia.

Det er dog en Gandens Tos.

Leonard.

Ville Liſette! jeg fik jo ingen Kaffe. Kan du ſaffe
mere?

Liſette.

Lisette.

J. Sandhed, Herre, der er Net ingen Bønner
brændte.

Leonard.

Saa maae jeg da have Taalmodighed og drikke i Byen.

Olivia.

J kan jo gaae hen at drikke i Eders fiere Selskab.

Leonard.

Leander! vil J da gaae med?

Leander.

Som De behager. (seer til Julie)

Julie.

Hvorfor seer han paa mig? Gaae han kun, jeg vil
ikke opholde ham.

Leonard.

Hør, kære Ven, det er best vi gaae. Lad kun
ret rase ud; i Morgen saa vi got Veir.

Julie.

J Morgen? Nei. Aldrig.

Leonard.

Aldrig got Veir? aldrig? altid tykke Skyer? altid
Stormvinde? Hør, min lille Pige, dersom jeg vilde staae
paa en anden Streng, saa kunde jeg maaskee strax kaste
got Veir.

Julie.

Hvorledes da Papa?

Leonard.

Jo, hør kun! Jeg = = skal = = lade = = dig
han = = se = = i = = et = = Klo = = ster = = = =
hvad siger du derom?

Julie.

Julie.

Jeg? i et Kloster?

Olivia.

Min Datter i Kloster?

Leonard.

Kom, lad os gaae, lad os gaae. Eftes denne Tor-
den kommer vist en Regn. (han gaaer)

Syvende Scene.

Olivia, Julie, Leander og Lisette.

Julie.

Hører han? det har jeg for hans Skyld.

Leander.

Men, min hierte Jomfrue, hvorledes kan det være
min Skyld?

Olivia.

Min Datter i Kloster? Dersom hun ikke faaer ham,
skal jeg dog nok staae hende en Mand.

Leander.

Det tviler jeg ikke om. Men, min søde Madame!
jeg fortjener jo hverken hendes eller Deres Vebredelse.

Olivia.

Gaae han kun, min Mand venter paa ham.

Leander.

Ja, jeg vil gaae for at adlyde Dem. (vil gaae)

Julie.

Jh, det er artig! Saaledes forlade os?

(Leander.)

(vender sig tilbage)

Men, Jomfrue — —

De nysgierrige Fruentimmer.

Lisette.

Lisette.

(sagte til Julie)

O lad ham gaae; jeg har noget Betydeligt at fortælle
Jomfruen.

Julie.

(til Lisette)

Hvad da?

Lisette.

(til Julie)

Saae ham kun til at gaae bort. Jeg har Nøglerne

Julie.

(sagte)

Nøgler! (hoit til Leander) Nu da, isald han vil
gaae, saa vil jeg ikke opholde ham.

Leander.

Nei, jeg vil bide, dersom hun befaler.

Olivia.

Nei, nei, brug kun sin Frihed. Min Mand vent
ter ham.

Leander.

Hvad siger Jomfrue Julie?

Julie.

Jeg siger, han bør at gaae, naar min Fader vent
ter ham.

Leander.

Jeg kan gierne bide; thi vi har intet Vigtigt at af
giøre.

Lisette.

(sagte til Julie)

Jomfrue, Jomfrue, Oh, saa saa ham dog afsted.
Julie.

Julie.

(Jeg vilde ikke gierne støde ham for Hovedet)

Gaae han kun til min Fader, en anden Gang tales
vi ved.(NB. Leander maae nærme sig for at tage Afsked,
kysse paa Haanden ic.)

Olivia.

O, gjør sig ingen Uleilighed.

Lisette.

Han kan jo komme igien i Morgen.

Leander.

Jeg vil komme igjen, naar De befaler. Men jeg
beder, hav dog Medlidenhed med mig. (gaaer)

Dttende Scene.

Olivia, Julie og Lisette.

Julie.

Jeg vil nødig gøre ham aldeles forlagt.

Lisette.

O, tvivl ikke paa, han kommer jo nok igjen.

Julie.

Nu, hvad har du at fortælle mig?

Olivia.

Hvor ere Møglerne?

Lisette.

Her ere de.

Julie.

Hvad for Møgler?

Lisette.

Tus! det er Møglerne til deres Forsamlingssted; den
me til Vadedøren og den anden til Stuen.

Olivia.

(til Lisette)

Lad os gaae, lad os gaae.

Julie.

Seg vil gaae med, Mama.

Olivia.

Nei, det kan jeg ikke tillade, bliv du kuns hjemme, vi skal fortælle dig alting.

Julie.

Allerkiereste Mama.

Olivia.

Nei, siger jeg. Kom, lad os gaae, Lisette.
(hun gaaer)

Niende Scene.

Julie og Lisette.

Lisette.

Hør, Jomfruel, jeg gaaer, og jeg skal fortælle hende alting, det kan hun være forsikret om.

Julie.

Men, sig mig, hvordan fik du disse Røgler?

Lisette.

Seg luskede dem fra hendes Fader.

Julie.

Naar da?

Lisette.

Gaae hun ikke det Puds med Caffeen?

Julie.

Na! lad mig følges med,

Lisette.

Nei, hendes Mama vil ikke.

Julie.

Julie.

Lisette, dersom du har mig kjer —

Lisette.

Na, kom sig dog og vær ikke saa nyhgierrig. Hav lidt Taalmodighed, i denne Aften skal hun saae alting at vide.

Julie.

Glem da ikke at sige mig, om der ere Fruentimmer.

Lisette.

Uh! jeg saaer andet at tale om end Fruentimmer. Skatten, Skatten. (gaaer)

Tiende Scene.

Julie.

(allene)

Aldrig i mine Dage har jeg ønsket nogen Ting saa indetlig. Det er jo en Jammer. De gaaer, og jeg maae ikke være med. Og hvorfor? Fordi jeg er Pige? og fordi jeg derved kunde forspilde mit ærlige Navn og Rygte? Men, isald jeg nu endelig gik derhen, og saae hvad min Kiereste bestilte? hvem kunde legge mig det til Last? O, sid jeg vidste, hvad jeg skulde gjøre! Men, min Mama er meget vanskelig, og naar hun beslutter en Ting, saa vil hun have sin Villie frem.

Ellevte Scene.

Leander og Julie.

Leander.

Min søde Jomfrue, forlad mig.

Julie.

Hvad? kommer han nu igjen?

Leander.

Ja, hierte Jomfrue! Hendes Hr. Fader opholder sig endnu hos den Fremmede, som han er gaaet hen at besøge. De har noget af Vigtighed at tale om, og imidlertid har jeg villet tage mig den Ofristighed, paa nye at gjøre Heilighed.

Julie.

Han fortiente i Sandhed, at jeg strax skulde gaae fra ham.

Leander.

Hvorfor, Jomfrue? hvad har jeg gjort?

Julie.

Han vil jo ikke sige mig Sandhed.

Leander.

Endnu det samme og det samme. Jeg vilde give meget til, at hendes egne Dine kunde overbevise hende om min Oprigtighed.

Julie.

Dette kan jo skee, naar han vil.

Leander.

Hvorledes da?

Julie.

Han kan jo lade mig saa usormerkt komme derhen.

Leander.

Og hun vilde gaae derhen allene?

Julie.

Nei, jeg vilde tage Lisette med.

Leander.

Forlad mig! en Dage er ikke et anstændigt Skilskab for hende paa saadant et Sted.

Julie.

Julie.

Isald han vil bede min Mamma derom, saa gaaer hun
Gierne med.

Leander.

Hav mig undskyld, min deilige Julie. Jeg har
før sagt hende, at mine Venner vil ingen Fruentimmer have
derind, og jeg tør ikke — —

Julie.

Og han tør ikke gøre dem imod for min Skyld. Jeg
merker, de ligger ham mere paa Hjertet end jeg; har jeg
da ikke Årsag til at troe, at han er en Bedrager og en
Utroe?

Leander.

Velan da, Julie, for at overbevise hende om min
Kierlighed, saa lover jeg hende, at jeg aldrig skal komme
der mere. Er hun nu fornøjet?

Julie.

Det kan han nok bilde mig ind, men han gaaer dog
alligevel.

Leander.

Nei, jeg forsikrer hende, jeg skal ikke gaae derhen.

Julie.

Det er mig ikke nok.

Leander.

Jeg vil bekræfte dette Løfte med den helligste Eed.

Julie.

Det forslaaer ikke. Jeg vil have større Forsikring.

Leander.

Nu, saa forlang da, hvad Forsikring hun behager.

Julie.

Lover han da at give mig den?

Leander.

Ja, naar det staaer i min Magt.

Julie.

Sig mig da — — men tag sig i Agt, at han ikke bedrager mig — —

Leander.

Nei, Jomfrue, det er jeg aldrig i Stand til.

Julie.

Hør engang: Har han saadanne Nøgler, som de andre?

Leander.

Nøgler. Hvortil?

Julie.

Nøglerne til Døren i det Huus, hvor ingen Fruentimmer maae komme?

Leander.

Ja, dem har jeg, det kan jeg ikke nægte.

Julie.

God. Deri bestaaer da den Forsikring, jeg fordrer af ham: Giv mig disse Nøgler.

Leander.

Men — — disse Nøgler — — i hendes Hænder.

Julie.

En smuk Oprigtighed! der seer man, hvorvidt man kan bygge paa hans hellige Løfter og Eder.

Leander.

Men indseer hun ikke, at, dersom jeg vilde bedrage hende, kunde jeg gierne give hende Nøglerne, og dog

gaae derhen. Een af mine Venner kunde jo lukke mig ind.

Julie.

Nei, saa falsk troer jeg dog ikke han er. Tvertimod, jeg bilder mig ind, naar han ingen Nøgler har, saa for-
gaar nok Lyften ham til at gaae derhen. Leander! dersom
han elsker mig, saa anseer jeg det som et Beviis paa hans
Kierlighed, at han leverer mig Nøglerne.

Leander.

Ak, Julie! hun vil forlede mig til noget, som er
mig uanstændigt, for mange Harsagers Skyld.

Julie.

Men, har han da i Sinde at gaae derhen? svar
mig, Ja eller Nei.

Leander.

Nei, jeg forsikrer hende, jeg skal ikke gaae derhen.

Julie.

Nu da! hvad kan da hindre ham i at betro mig
dem?

Leander.

Jeg skal sige hende — — Disse Nøgler — —
Dersom de kom i andre Hænder, saa kunde de foraarsage
megen Uleilighed.

Julie.

Jeg forsikrer paa min Vre, at de skal ikke kontinge-
ra mig; Er han saa fornøiet? Vil han endnu fornærme
mig ved at tvils derom? Nu, det gad jeg ogsaa nok
seet.

Leander.

Allerkiereste Julie, forstaa mig.

gim altid og somt senn Julie. ja ind indhæd vaa

Nei, i Sandhed ikke. Dette er det sidste Korsteg, jeg nogen Tid skal gisre paa hans Hierte. Enten giv mig Nøglerne, eller haab aldrig at blive elsket af mig. Og skal det nogensinde fortryde mig, ja skal jeg nogentid tilgive ham det, saa giv jeg maaske synke ned paa Stedet.

Leander.

Holdt Julie, det er nok. Der ere de, tag dem, og sæt mig ikke mere i saadan Angst.

Julie.

Han maaske forlade sig til, at de skal være fæstet i mine Hænder.

Leander.

Jeg forlader mig da paa, at jeg derved ikke overgaaer nogen Skam af mine Venner.

Julie.

Tvil ikke om mig. Nu er jeg fornøiet.

Leander.

Kan hun nu see, om jeg elsker hende opbyggelig.

Julie.

Ja, nu troer jeg det, forlad mig, at jeg hidindtil har tvilet derom.

Leander.

Min Allerkiereste! naar maaske jeg da haabe at kende hende min?

Julie.

Naar han vil, og naar min Fader vil.

Leander.

Maaske jeg da løbe hen til hendes Fader for at fortælle ham det?

Julie.

Julie.

Ja, sig ham kun, at Stormen har lagt sig og
Solen skinner.

Leander.

O! hvor glæder hun mig ikke, min Allerkiæreste!

Julie.

Og jeg er endnu mere fornøiet end han. Jeg for-
sikrer, at intet i Verden har kundet glæde mig mere
end disse Nøgler.

Leander.

Men, af hvad Aarsag, min søde Jomfrue?

Julie.

Af den Aarsag, at jeg ved dem har faaet fuldkommen
Forsikring om hans Kiærlighed. (i det hun gaaer, ved sig selv)
og at jeg ved dem kan maaſkee faae Oplysning om den
Femmelighed, som evig vilde foruroelige mig.

(gaaer)

Leander.

(allene)

Hvortil kan dog ikke Kiærlighed forlede et Menneske?
Man gjør alting for den man elsker. Det smertede mig,
at jeg maatte give disse Nøgler fra mig. Men, naar
jeg betænker mig, har jeg engang givet Julie Herre-
domme over mig selv, saa kan jeg ogsaa betro hende
Nøglerne til et Sted, hvor et uskyldigt Selskab for-
samles.

Tolvte Scene.

(En Gade med en Dør, hvorigiennem man gaaer
ind til Selskabets Værelser).

Dronnes.

(gaaer ud og lukker efter sig)

Det er næsten Aften, og Christoffer kommer ikke; jeg
maa hen og lade Børnsene bringe hid,

Dret.

Trettende Scene.

Erasfe og Drontes.

Erasfe.

Tjener Hr. Drontes.

Drontes.

Venfkab.

Erasfe.

Venfkab. (de omfavne hinanden)

Drontes.

Jeg veed jo, at dette er vores Hilsen, og at man ikke bruger nogen Ceremonie.

Erasfe.

Ja, jeg veed det, og det er ogsaa det bedste. Complimenter ere altid til Besøgtlighed.

Drontes.

Saa mener jeg. Af Høflighed bruger man nogle Ord, uden at tænke paa, hvad de betyde; uden at forstaa engang, hvad man vil sige. For Exempel, naaer een siger: Ydmygte Tiener, saa vil han vel sige: De kan befale over mig som Deres Tiener. Men forlanger man en liden Tieneste, som er til ringeste Uleilighed, saa siger han Det, og den ydmygte Tiener beegner og taler een til med saadan Erolshed, at man maae ærgre sig derover. Ligesaa er det med: Min Herre. Man giver den ofte til sin Herre, som man skammer sig ved at omgaaes.

Erasfe.

Hr. Drontes, jeg har en Ven, som glerne vilde indlemmes i vort Selskab.

Drontes.

Er det en flittelig Person?

Erasfe.

Erasse.

Jaa, det forsikrer jeg.

Drontes.

Sagte, min Ven, med Eders Forsikring. Der er nok af dem, som have Navn af skikkelige Folk, men kommer det til Gierningen, saa har vi desværre kun en. Hvad Prøver har I paa, at han er et skikkeligt Menneske?

Erasse.

Jeg har altid seet ham omgaaes med brave Folk.

Drontes.

Det er ikke nok. I alle artige Selskaber ere der ikke alle skikkelige Folk. Med Tiden lærer man at kende dem.

Erasse.

Den Person, jeg taler om, er af en god Familie.

Drontes.

Det er ikke Fødselen, Hr. Erasse, som gjør skikkeligt Folk. Det er gode Handlinger.

Erasse.

Det er en Person, som har Levemaade, og fører sig op.

Drontes.

Det gjør heller intet til Sagen. Man maatte vide, om det, han fører sig op med, er hans eget.

Erasse.

Men hvem kan vide hans Indkomster og Omstændigheder?

Drontes.

Altsaa maae I være vaersom med at gjøre Forslag for nogen til at komme i vort Selskab.

Erasse.

Erasse.

Paa den Maade, Hr. Drontes, bør man have alle Menneſker miſtænkt, og aldrig have Omgang med nogen.

Drontes.

Nei, min kiere Ven, det er ikke min Mening. Jeg ſiger ikke, man bør have Folk miſtænkt uden Grund, eller at man ikke bør omgaaes andre end dem, man kender for ſikkelige Folk. Tvertimod, man er forbunden at anſee enhver derfor, indtil man ved Prøver er bleven anderledes overbevist. Dog maae man tage ſig i Agt, ikke at omgaaes Folk, ſom man ikke kender nøie, med alt for ſtor Fortrolighed. Man maae ikke troe alle, man maae prøve dem, man maae underſøge deres Forhold med Forſtand, og erfarer man da med Tiden, at de virkelig ere brave Folk, ſaa kan man give dem ſit Venſkab.

Erasse.

Den Perſon, ſom jeg foreſlaaer, troer jeg, er en Mand af gode Egenſkaber, men jeg kan dog ikke være Vorgen for ham.

Drontes.

Det vil ikke ſige; vi maae prøve ham, og derſom han er Guld, ſaa holder han Prove, det er min Mening.

Tiortende Scene.

Chriſtoffer og de forrige.

Chriſtoffer.

Er det Dem, Herre?

Drontes.

Ja, det er jeg; hvor bliver du ſaa lange borte?

Chriſt

Christoffer.

Jeg har saa meget at bære, saa jeg neppe kan
føre mig af Stedet.

Drontes.

Har du henter Borlysene?

Christoffer.

Nei, Herre! jeg har ikke havt Tid.

Drontes.

(til Christoffer)

Nu vil jeg da gaae hen at bestille dem, og saa
kan du siden hente dem.

Christoffer.

Ja, Herre, saasnart jeg har skilt mig ved disse
Sager, saa skal jeg strax gaae; men jeg har saa meget
at bære, saa jeg ikke veed, hvordan jeg skal lukke op.

Drontes.

Kiere Hr. Eraste, var saa god at lukke Døren op
for ham.

Eraste.

Meget gierne. (han lukker op)

Christoffer.

J Aften haaber jeg at indlegge mig Her.

Drontes.

Virkelig?

Christoffer.

Ja, de skal faae et lækkert Aftensmaaltid.

Drontes.

Prægtig! det gider jeg lidt.

Christoffer.

Men de vil ogsaa faae at vide, hvad det koster.

(han gaaer ind)

Drontes

Drontes.

Det er ligemeget, naar det bliver got. Elige
Udgifter fortryde mig ikke.

Eraste.

Hr. Drontes, maae jeg sige min Ven, at han kan
komme.

Drontes.

Hvem er han? hvad hedder han?

Eraste.

Valerius.

Drontes.

Gor, jeg skal bringe ham i Forslag. Vi maae
høre de andres Tanker.

Eraste.

Men jeg vilde gierne, han skulde spise med os til
Aften.

Drontes.

Tag ham da med, saa kan vi strax gjøre det af.

Eraste.

Jeg vil da gaae til ham, og jeg tviler ikke, at
Selskabet jo skal finde sig fornøiet med ham. Venstab!

(han gaaer)

Drontes.

Venstab. Min Hovedsag er, at der ikke kommer
andre i Selskabet end artige og stikkelige Folk, som have et
ædelt Hjerter og Lust til at tjene en Ven i Nødsfald. Alle
Mennesker kan have hinanden nødvendig her i Verden, og der
ere saa, som vise Tjeneste af et got Hjerter, saa at det er
ligesaa vanskeligt at finde en retskaffen Ven, som at vinde
en Quatern.

Vent-

Femtende Scene.

Eleonore.

(med Sloer over Ansigtet)

Nu er det paa Tiden, jeg vil see, om dette Paaafund kan lykkes mig. Der seer jeg Døren, og her har jeg Nøglerne. Dersom jeg kun kan komme ind og skule mig saaledes, at jeg kan see dem uden at blive seet, saa faaer jeg hele Sagen at vide. Men, ifald de skulle blive mig vaer, hvad kan de da gjøre mig? Jeg veed, jeg kan jo komme hvor min Mand er. De maae rose mig oven i Riøbet. Jeg gaaer jo ikke for andet, end for at see, hvad min Mand tager sig for; jeg elsker min Mand, og jeg maae jo vide, hvor han gaaer hen og hvad han bestiller. Ja, det maae gaae som det vil, saa vil jeg vide det. Jeg har saatiidt sagt ham, jeg skal faae det at vide, jeg ønsker at kunde sige eengang: Nu veed jeg det. Jeg hører ingen, nu maae jeg gaae ind. (hun stikker Nøglen i Døren)

Sextende Scene.

Christoffer og Eleonore.

Christoffer.

Hvem er der?

(han aabner Døren for at gaae ud, og Eleonore gaaer forskrækket tilbage)

Eleonore.

O, jeg Elendige! jeg har mistet Nøglerne.

(hun gaaer og Nøglerne blive siddende i Døren)

Christoffer.

Hvad er det! et Fruentimmer med Nøglerne! jeg maae have sat paa min Herre.

(han lukker Døren, tager Nøglerne af og gaaer)

De nysgierrige Fruentimmer.

u

Sst

Syttende Scene.

Lisette, klædt som Mandfolk, og Madame Olivia
med Flor for Ansigtet.

Olivia.

(som seer Eleonore komme ind)

Åh! det er arrigt! De sige, ingen Fruentimmer
maa komme her. Saa du den? det var jo et Fruentimmer,
der gik ud.

Lisette.

Ja, det saa jeg nok. Det maa være noget
derligt Tvi.

Olivia.

Hurtig, lad os ogsaa gaa ind, og lad os se, om
der ere flere.

Lisette.

Ja kom, her er Møglerne; men tys! jeg hører
nogen.

Olivia.

Det var ilde, om de skulde blive os vaer sørend og
kom ind. Naar vi ere der først, saa kan det være ligesom
meget. Saaer vi ikkun alleting at vide, saa maa de gjerne
see os; men seer de os nu her — —

Lisette.

Madame, gaae tilside.

Olivia.

Hvorfor gaaer du da ikke med?

Lisette.

Jeg er jo klædt som Mandfolk, og det er mørk,
saa ingen kender mig.

Olivia.

Olivia.

Vogt dig, at du ikke narrer mig.

Lisette.

Forlad sig kun paa mig.

Olivia.

Saa venter jeg da i denne Krog.

(hun gaaer tilside)

Lisette.

Jeg er ikke bange, dog skielver mit hele Legeme.

Attende Scene.

Orontes og Lisette.

Orontes.

Et Fruentimmer med Nøglerne! hun vilde ind! hvad er dette for Optøier? saa er det nu kommen saa vidt, at Fruentimmer vil forstyrre vort stakkels Selskab! men der seer jeg en Person, mon han være af Selskabet?

(han bliver Lisette vaer)

Lisette.

(ved sig selv)

Jeg synes, det er ham, der hedder Orontes.

Orontes.

(hoit til Lisette)

Benſkab.

Lisette.

(sagte, ladende som hun ikke hører ham)

Hvad mon han vil sige med sit Benſkab?

Orontes.

(sagte)

Enten hører han ikke, eller han er ikke af Selskabet. (hoit) Benſkab.

Lisette.

(med en antagen grovere Stemme)

Ja, min Herre.

Drontes.

(sagte)

Ei! han maae ikke være af Selskabet. (hoit) hvad bestiller han her?

Lisette.

(sagte)

Jeg er bange jeg bliver robet.

Drontes.

Jeg spør ham, min Herre, hvad han bestiller her? Venter han efter nogen?

Lisette.

Ja, jeg bier efter en god Ven.

Drontes.

(Drontes efteraber Lisettes Stemme)

Bier efter en god Ven. (sagte) Enten er det en Sanger eller et Fruentimmer.

Lisette.

(sagte)

Det er nok best jeg gaaer min Vej.

Drontes.

(sagte)

Jeg maae dog vide, hvordan det hænger sammen. (hoit) Min Herre, hvem bier han da efter?

Lisette.

Efter ingen — — Deres Tiener. (vil gaae)

Drontes.

Er min Herre maaskee een af dem, som kommer her i Selskabet.

Lisette.

Ja, min Herre.

Drontes

Drontes.

Men, hvorfor svarer han mig da ikke: Vensteb, naar jeg siger Vensteb til ham?

Lisette.

Det er sandt, min Herre, jeg forstod Dem ikke. Vensteb.

Drontes.

(sagte)

Aha! det er ganske vist et Fruentimmer, hvad fanden er det for Nøglerie? (hoit) Hvorfor gaaer min Herre ikke ind?

Lisette.

Jeg ventede paa Hr. Leonard.

Drontes.

Men, enhver har jo sine egne Nøgler, har min Herre da ikke sine?

Lisette.

Jo vist har jeg.

Drontes.

O! lad mig see engang.

Lisette.

Hvorfor vil De see dem? Jeg siger, jeg har dem.

Drontes.

Naar han ikke viser mig dem, saa troer jeg ikke det er rigtig.

Lisette.

See der! der ere de. (viser ham Nøglerne)

Drontes.

Aha! saa er min Herre velkommen. Vær saa god at træde ind.

Lisette.

Gaae de først, saa skal jeg strax følge efter.

Drontes.

Nei, jeg skal forrette et Erinde, jeg kommer strax igien, gaae han kun ind.

Lisette.

Saa vil jeg da gjøre som De befaler.

Drontes.

(sagte)

Jeg gad gierne vidst, hvorledes dette vil løbe af.

Lisette.

Vil De, eller skal jeg gaae ind?

Drontes.

Gaae han kun. Vensteb.

Lisette.

Vensteb.

(i det hun nærmer sig til Døren, saa griber han hende om Haanden og tager Nøglerne fra hende)

Lisette.

Hvordan, min Herre? (hun vægter sig)

Drontes.

Hør! sig mig: hvem har leveret jer disse Nøgler?
hvem er I? hvad vil I?

Lisette.

Vensteb.

Drontes.

Nei, mit Barn, med Fruentimmer holder jeg ingen Vensteb.

Lisette.

(sagte)

Al, jeg er røbet, nu maae jeg bruge Hælene.
(hun løber bort)

Dront.

Orontes.

O, gid du maane brække Halsen! Got for dig, at jeg ikke kan løbe saa stærk som du. Men, hvad maae det være for Optøier? To Sæt Nøgler borte? og disse Nøgler i Fruentimmers Hænder? Fruentimmer indført i vort Selskab! Nu, saa gid Selskab og de alle vare Pokker i Bøld! jeg vil ikke vide mere deraf at sige.
(gaaer ind og lukker efter sig)

Nittende Scene.

Leonard og Visimon.

Visimon.

Det er mig kiert, jeg finder jer her. Jeg har tabt mine Nøgler, og veed ikke hvor eller hvorledes. Jeg ventede nu just paa en Ven, som kunde lukke mig ind —

Leonard.

Jeg skal nok hielpe jer ind; men, min kiere Ven, pas dog paa disse Nøgler, den gode Hr. Orontes har kuns Ueislighed; han er nødt til at forandre Laasen, saasnart de blive borte.

Visimon.

Der falder mig en Mistanke ind.

Leonard.

Hvad da?

Visimon.

Jeg er bange min Kone har taget dem. Er det saa, saa forsikrer jeg, som en ærlig Mand, jeg skal lave det saa, hun skal huske mig saa længe hun lever.

Leonard.

O Snak! hvad vil bekymre sig derom. Tie og taal, om der er jer mueligt, men hvis ikke, saa skil hende igien til sine Forældre.

Eufimion.

Al, vidste I, hvor forbitteret hun har gjort mig med hendes forbandede: Jeg skal faae det at vide —

Leonard.

O kom, lad os gaae ind.

Tyvende Scene.

Leander og de forrige.

Leander.

See, der har vi endnu een af vore Selskabsbrødre. Venſkab.

Eufimion.

Venſkab.

Leander.

Venſkab. Jeg kom for at søge Hr. Leonard.

Leonard.

Ja, lad os da gaae ind sammen.

Leander.

Nei, jeg søgte jer først for at gjøre min Undskyldning, og bede jer at gjøre den paa mine Vegne for Hr. Drontes. I Aften kan jeg ikke komme.

Leonard.

Ikke? og af hvad Aarsag?

Eufimion.

Saa meget kan jeg lade jer vide, kommer I ikke, saa skal I dog betale Eders Part af Fortæringen.

Leonard.

Leonard. — — —

Meget gierne. Det er billigt.

Leonard.

Men sig mig i det mindste, hvorfor I ikke kan komme?

Leonard.

Jeg har en meget vigtig Forhindring, og jeg kan ikke komme.

Leonard.

Naa! jeg forstaaer jer; I kommer ikke for I er bange.

Isimmon.

Saa har da Eders Kiereste forbuden jer at komme?

Leonard.

Nei, hun har just ikke forbuden mig det; men om hun bad mig at blive borte, burde jeg da ikke soie hende deri?

Leonard.

Got, got, min Kiere Svigersøn, jeg roser Eders Troielighed imod min Datter; men jeg vil, dog, give jer et got Raad. I maae ikke give hende for stor Herredomme over jer saa tidlig, I kan komme til at fortryde det. Fruentimmerne gider gierne brugt det Ord: Jeg vil; og naar det gaar dem got eengang, ja, saa skal vi have Tak.

Leonard.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal svare dertil. Denne Gang maaatte jeg soie hende: En anden Gang vil jeg see — —

Leonard.

Ja, ja, lad mig kun see, at I i den Bald kan fore

jer fornustig op — — Hør Lissimon! vi vil gaae og lade
den stakkels forelskede Leander have Nøg.

(han søger i sine Lommer efter Nøglerne)

Lissimon.

Hør, min Ven! naar I først bliver gift, saa saarer
I noget andet at vide. Bliver Eders Kone ikke bedre end
min, saa vil det see galt ud for jer.

Leonard.

Hvordan? hvad er det for Nøgler?

Lissimon.

Er det ikke de rette Nøgler?

Leonard.

Ei! hvad er det? Du merker jeg Lisette har taget
Nøglene, da hun leverede mig Nøglerne. Denne er til Kiøls
derens, og denne er til Spisekammeret. Hvor Fanden er
disse Nøgler kommen i den anden Kiøl? det begriber jeg ikke.

Lissimon.

Hvorledes skal vi da komme ind? saa maa vi da
banke paa.

Leonard.

Nu er det ret vel vi har Hr. Leander her, han
kan tiens os med sine.

Leander.

Det gjør mig ont, jeg har ikke mine hos mig.

Leonard.

Jh! det er ret ærøgt!

Lissimon.

Hvor har I da gjort af dem?

Leander.

Jeg forvarede dem i mit Chatol, da jeg vidste jeg
kom her ikke i Aften.

Leonard. Det kan I see, det er en fornustig Svigersøn, jeg har. Han forvarer sine Nøgler og taber dem ikke som I.
(til Lisimon)

Lisimon. Men I! I betroer jo Eders til Fruentimmer.

Leonard.

Naa! det er noget Nytt, her ere vi Tre uden Nøgler.

Lisimon.

Saa maane vi da banke paa.

Leonard.

Jå, lad os det. (banker).

En og tyvende Scene.

Drontes kommer ud, og de forrige.

Drontes.

Hvad vil I sige, mine Herrer, har I ingen Nøgler?

Lisimon.

Jeg har tabt mine.

Leonard.

Og jeg har glemt mine hjemme.

Drontes.

See engang, om Eders Nøgler findes heriblant.

Lisimon.

Det var bandsat! her ere mine.

Leonard.

Og det er mine.

Drontes.

Lær da at passe paa dem herester. Lær bedre at efterkomme

komme Eders Pligter, og skam jer dog ved at overtræde Selskabets Love for Fruentimmernes Smiger eller Nysgierrigheds Skyld. (gaaer ind)

(Hører ind) Lisimon.

Nu, hvad siger I? Men, denne Streg skal min Kone betale. (gaaer ind)

Leonard.

(Gaar adskillige Dørværelser med Døglørne, og gaaer ind).

To og tyvende Scene.

Leander.

(Alene)

Hvad i al Verden er dette for en Uorden. Jeg skulde aldrig troe, at mine Døglør, som jeg leverede Julie, skulde være deriblant. Nei, enhver har jo Kiendte sine, og Julie kan ikke være i Stand til at forraade mig. Disse Fruentimmers Nysgierrighed er dog overmaade stor — Men, jeg seer Folk komme — — Det er Henrich, som bærer Engten — — Der er et Fruentimmer med et Sloer. Maaskee det er Madame Olivia, som gaaer paa Svor efter sin Mand? Jeg vil staae her i denne Streg for at lyse.

(gaaer tilside)

Tre og tyvende Scene.

Julie med et Sloer, Henrich med en Haand
Engte, og Leander assides.

Julie.

Saa kom dog med mig, og vær ikke bange.

Henrich.

Men, Zomsfrue, paa saadanne forbudne Veie skielver alle mine Indvølske.

Julie.

Julie.

Vis mig allene Døren til Huset, som jeg har sagt.

Henrich.

Der er Døren, der — —

Julie.

Har du været der inde før?

Henrich.

Ja vist, jeg kommer jo der næsten hver Dag.

Julie.

Og nu har jeg ogsaa i Sinde at gaae derind.

Henrich.

Ik nei, Gensfrue, der kommer aldrig Fruentimmer!

Julie.

Det er mørk, og vi merker ikke en Siel, vi kan jo frit gaae ind, og jeg kan sige dig, min Mama er der, og altsaa kan jeg ogsaa gaae derind.

Henrich.

Men, om jeg nu banker, saa kommer de og lukker op, saa merker de, jeg har et Fruentimmer med, og saa saaer jeg en banket Trøie for min Umage.

Julie.

Du behøver ikke at banke, jeg har Nøglerne.

Henrich.

Hvad? har hun Nøglerne? hvor har hun faaet dem?

Julie.

Jeg har faaet dem af Papa. Sec, her ere de; luk nu op, saa sagte at ingen merker det. Er der nogen Steds der inde, hvor man kan skjule sig?

Hen-

Henrich.

Jaa, der er vel et lidet Kammer — — men, Jomfrue, det er ikke raadeligt.

Julie.

Du hurtig, hurtig, lad os gaae ind.

Henrich.

Hille Skamfærd! dersom — —

Julie.

Du da, tag Nøglerne og luk op.

Henrich.

Wie lidt. Her Jomfrue, naar jeg har lukket op
saa løber jeg. (Stikker Nøglen i Døren)

Leander.

(Kommer frem og tager Nøglerne)

Holdt! disse Nøgler hører mig til.

Henrich.

Jaa gierne, min Herre, til Tieneste.

Julie.

Hvorledes, han lover mig, han vil ikke gaae i Skabet, og dog kommer han?

Leander.

O Utaaknemmelige! Saaledes lønner hun min Tænk-
skab, hun snakker mig Nøglerne fra, hun forsikrer mig,
at hun vil forvare dem, og saa betiener hun sig af dem paa
saa skammelig en Maade.

Julie.

Jeg har jo ikkun lovet ham, at de ikke skulde komme
fra mig.

Planc

Leander.

Et smakte Løfte, naar hun har i Sinde saaledes at spille Gief med mig. Men nu vil jeg følge hendes Exempel, hun har brudt sit Løfte, nu maae hun taale, at jeg ikke heller holder mit. Jeg skal nu selv gaae derind, som jeg ellers aldrig havde gjort.

Julie.

Å nei, min kiere Leander.

Leander.

Die stille; dersom hun ikke elsker mig, saa fortjener hun ingen Medlidenhed, og dersom hun endnu elsker mig, saa maae hun forestille sig, at den Straf, hun lider, er vel forfjælsdt. (han aabner Døren og gaaer ind)

Fjerde og tyvende Scene.

Julie og Henrich.

Julie.

Å, jeg Ulyksalige!

Henrich.

Hvordan er det sat, Jomfrue?

Julie.

Å, jeg faaer Ont.

Henrich.

Skynd sig, her er ikkun en lille Stump Lys i Lygten.

Julie.

Å! jeg døer.

Henrich.

Het, hjælp, hjælp, er der ingen?

Gem

Fem og tyvende Scene.

Olivia, Eleonore og Eufette fra adskillige Kanter
kommer til de forrige.

Eleonore.

Hvad er her paa Gaaede?

Olivia.

Min Datter?

Julie.

Mama, jeg gik for at sege hende.

Olivia.

Og jeg gik for at sege dig op.

Henrich.

Og jeg gik paa Jagt efter Flagermus.

Sex og tyvende Scene.

Christoffer med et Borslys i Haanden
og de forrige.

Christoffer.

Hvad er det for Allarm paa denne Tid? Hvad er
det for en Overm af Fruentimmer?

Eufette.

Her ere vi: En, To, Tre, Fire. Vi ere fire
Fruentimmer, som ere bragte til Fortvivlelse.

Henrich.

Og jeg er den femte.

Christoffer.

Men, hvorfor til Fortvivlelse? Maaskee af Nys-
gierlighed for at vide, hvad man bestiller her inde.

Eufette.

Lisette.

Nei, det er ingen Nygierrighed; det er kun en rasende Begierlighed efter at vide det.

Olivia.

Min Mand ligger mig paa Hjertet.

Eleonore.

Og jeg vil vide, hvorledes det gaaer min Mand.

Julie.

Jeg vil vide, hvad min Kiereste bestiller.

Lisette.

Og jeg har hverken Naarørende eller Venner der, men jeg har saa en vis Lyst til at vide hvad der skeer i Verden.

Henrich.

For Næsten kan man aldeles ikke beskylde dem for Nygierrighed.

Christoffer.

Vær saa god at bide et Øieblik. (sagte) Disse Fruentimmer vil vist komme Fortrædelsgheder afsted, jeg maae se at forekomme det. (hoit) Vil de da derind?

Lisette.

Ja, gid vi kunde!

Olivia.

Jeg vil gierne for min Part give et hundrede Rigsdaler for at komme derind.

Christoffer.

Lys, lad mig raade, jeg skal stræbe at hielpe dem.

Olivia.

Men, hvorledes?

De nygierrige Fruentimmer.

A

Chris

Christoffer.

Forlad dem kun paa mig.

Lisette.

Ja, det kan vi gierne, Christoffer er en god artig Karl.

Christoffer.

Henrich! veed du hvor Døren er, som gaaer ned til Kielderen?

Henrich.

Om jeg veed det! jeg har jo saa ofte baaret Brænde op fra Kielderen.

Christoffer.

Der har du Nøglen. Luk den Dør op, som gaaer til den lille Gade, og bring dem derigjennem ved denne Lygte. Luk saa og kom igien, saa skal du finde mig her.

Olivia.

Al, min kære Christoffer, forraad os ikke.

Christoffer.

Jeg forundrer mig over dem. Forlad dem kun paa mig.

Lisette.

Skal det gaae galt, saa ere vi dog fire Fruentimmer som ikke ere bange for en heel Snees Mandfolk.

Henrich.

Vær da saa god at følge mig. Nu har jeg altsaa den Ære at beklæde den vigtige Post, som Anfører. (gaaer)

Olivia.

Julie, kom da med, da du eengang er kommen her, men jeg veed ikke, hvad jeg skal sige om dig.

(gaaer)

Julie.

Julie.

Jeg havde ikke kommer hid, dersom Mama ikke havde foregaaet mig med sit eget Exempel. (gaaer)

Eleonore.

Kan jeg kun saae det at see, saa er jeg fornøiet, det maae gaae hvorledes det vil. (gaaer)

Lisette.

Kiere Christoffer, lad os saae alting at see, ikke allene for Nysgierrigheds Skyld, men for Lovers Skyld. (gaaer)

Syv og tyvende Scene.

Christoffer.

(allene)

Denne Gang har jeg taget mig et Arbeide paa, som jeg neppe kan vente at slippe vel fra. Men jeg gjør det i en god Mening, og haaber at gjøre en vigtig Tjeneste dermed. Disse Fruentimmer ere dog reent af Lave, hver af dem er i Stand til at adelagge haande Huns, Mand og hele Selskabet. Dersom mit Indfald vil lykkes, saa haaber jeg at stille dem alle tilfreds. Fruentimmer bragte ud af deres Mistank, og jeg beholde Navn af at have været et Middel til at stifte en almindelig Fred, at befordre Roeligheden paa alle Sider, og at gjøre et Selskab bestandig, som jeg ogsaa trækker mine Fordele af. Naar man i disse Tider har et lille Løvebrød, saa gjør man vel i at umage sig, sveide og legge sit Hoved i Blod, for at beholde det saa længe man kan.

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

(Et Værelse med adskillige Døre i det Huus, hvor
Selskabet holdes).

Olivia, Julie, Eleonore, Lisette og Christoffer.

Christoffer.

Hvem kan nu med mig og vær ikke bange; jeg skal bringe
dem hen paa et Sted, hvor de kan see alting, uden at bli-
ve seet.

Olivia.

Hvor vil I da bringe os hen?

Christoffer.

I et mørkt Kammer, hvor der kommer slet ingen.

Lisette.

Er det der, hvor Skatten findes?

Christoffer.

Ja vist! men jeg vil raade dem at lade den blive
nært.

Eleonore.

Er det det Gløstødet er?

Christoffer.

Hvad for Snak? Gløstødet er jo i Klokkeret.

Olivia.

Hvilket Kammer spilles der i?

Christoffer.

Sommetider spiller de noget, som de kalder Dame.

Julie.

Julie.

Er her Damer? ja, det tænkte jeg nok, at de
fornøie sig med Fruentimmer.

Christoffer.

De skal nu strax faae at see, hvad Slags Fruentim-
mer de fornøier sig med. Deres Glasker ere her deres
Fruentimmer.

Eisette.

Bruger de Glasker eller Gryder?

Christoffer.

Potter? Gryder? hvad Kulde de giøre med dem?

Eisette.

At giøre Hererie med, naar de grave Skatten op.

Christoffer.

Ja vist, ja vist, hun har Ret. Der kommer nogen.
Gaae nu tilside, og pas paa, at de staae ganske stille og
giøre ingen Støi.

Julie.

Isald jeg seer Fruentimmer, saa kan jeg ikke holde mig.

(Gaaer ind)

Olivia.

Dersom min Mand spiller, saa springer jeg hen
og river ham Kortene af Haanden. (Gaaer ind)

Eleonore.

Jeg skal staae alle deres Digter i tusinde Stykker.

(Gaaer ind)

Eisette.

Seer jeg de graver nogen Skat op, saa løber jeg
til og vil ogsaa have min Part deraf. (Gaaer ind)

Christoffer.

For at stille disse Fruentimmers Nysgierrighed, er der intet andet Middel, end at lade dem see med deres egne Dine — — Men der kommer Selskabet, jeg maae hen og giøre alting i Strand til Aftensmad. Dersom mit Forsæt lykkes med disse Fruentimmer, saa maae Folk ansee mig for en stor Mand. Men skulde det falde slet ud — — ja, saa maae jeg trøste mig ved, at min Hensigt har været god, og at Folk derfor vil have Medlidenhed med mig.

Anden Scene.

Orontes, Leonard, Eusimon, Leander.

Eusimon.

Ja, det maae uden Tvil være saaledes, at min Kone har paa en listig Maade taget Nøglerne af min Lomme.

Orontes.

Hvo veed, om det ikke var hende, som var her i Mandeklæder.

Eusimon.

Min Kone i Mandeklæder? Nei, det kan jeg ikke troe; thi der er ingen Mandeklæder i mit Huus, som passer hende.

Orontes.

Saa maae det da have været hende med Eloret, som Christoffer sande ved Døren, da han vilde lukke op.

Eusimon.

Har hun spillet mig den Strag, saa svar jeg, at hun skal fortryde det alle hendes Livsdage.

Leonard. Nu, nu, min kiere Ven, ikke saa hidtig.

Elisimon.

Kommer I nu igien med Eders Sagtmodigheds Lærdom?

Leonard.

Tillad mig dog at sige et Par Ord: Eders Kone har narret jer, min har narret mig, og Leander er narret af den, der skal blive hans Kone. Lad os engang betænke Grunden til saadan deres Opsørsel. Enten er det Kierlighed til os, som vi aldeles ikke kan beklage os over, eller og en naturlig Feil, man kalder Nysgierrighed, og som vi maae holde deres Gemytsbeskaffenhed tilgode. Den, der har naturlige Skrøbeligheder, fortjener Medlidenhed. En fornuftig Mand maae stræbe at rette dem, uden at forbittres derover. Men viid tillige, min Ven, at ikke Brede, men en fornuftig Opsørsel er i Stand til at rette saadanne Feil. Retter man en Kone ti Aar, og tyve Aar, hun bliver dog altid værre; derfor maae man heller vælge een af disse to Ting, enten søge at forbedre hende ved Kierlighed, eller helbrede hende med Eigegysdighed.

Drontes.

Hr. Leonard har ganske Ret, han taler som en fornuftig Mand og en sand Philosoph. Men jeg følger en anden Regel, som mig synes endnu sikkrere, og som jeg har lært paa min egen Bekostning. Jeg holder mig langt fra, hvor der er Fruentimmer, og dette er Aarsagen, hvorfor jeg har stiftet dette Selskab af Mandfolk uden Fruentimmer, og Fruentimmer vil jeg her ikke vide af at sige. Kiere Venner! jeg beder Eder derfor, forvar Eders

Nøgler; saaer Fruentimmerne endnu eensgang sat paa dem, saa er det ude med vort Selskab.

Leander.

End jeg, som har været saa eensfoldig, ja den største Tøffe af alle. — Jeg maae tilstaae min Ubetænksomhed, jeg har selv leveret Jomfrue Julie mine Nøgler i Forvaring, men aldrig har jeg kundet troe, at hun saaledes skulde forraade mig — —

Leonard.

Lad det nu blive derved, og glem Ederes Forsælske. Rierlighed foranrsager Blindhed; den har forblindet jer, da I leverede hende dem; den har forblindet hende selv, da hun vilde betiene sig af dem. Med Tiden vil I fatte bedre Tanker om den Sag. Den Tid tør nok komme, da I ikke saaer nodig at giøre hende Regnskab for, hvor I gaaer, og hun ikke heller bekymrer sig om at vide det.

Tredie Scene.

Erasme og de forrige.

Erasme.

Venskab! (de giøre alle den sædvanlige Helsen) Herre Drontes! har I talt med de gode Herrer om den Ven, jeg har foreslaget til Medlem?

Drontes.

Det er sandt, mine Herrer, hvad siger I? Er I tilfreds med, at vi antage denne Ven, som er bragt i Forslag af Hr. Erasme?

Leonard.

Hvo er han? hvad hedder han?

Erasme.

Det er Hr. Valerius. Kiender I ham?

Leonard.

Jeg ikke.

Lisimon.

Jo, jeg kiender ham; det er en artig Person, og han fortjener at optages i vort Selskab.

Drontes.

Got, naar to kiender ham, saa meener jeg han kan antages. Hvad siger I, mine Herrer?

Leonard.

Jeg er meget vel fornøjet dermed.

Leander.

Og jeg har intet derimod.

Eraste.

Maae jeg da lade ham komme?

Drontes.

Ja, men biev et Dieblif. Hør, mine Venner! Skulde man lade ham løbe saa lige til at blive Medlem, uden at betale noget? Selskabets Oprettelse har kostet os Penge, og vi have daglig Udgifter. Det er billigt, at den, som berester bliver antagen, bør betale noget. Hvad synes I der?

Eraste.

Jeg er vis paa, at min Ven gierne betaler, hvad de holder for at være billigt.

Drontes.

Lad os da paalegge ham, at han skal betale dette Af-
tensmaalstid. Har jeg ikke Ret?

Eraste.

Jo, det er vel sagt; saa meget bør han i det mindste betale for at komme ind i et saadant Selskab.

Leander.

Hvad mig angaaer, saa betaler jeg gierne min Part.

Drontes.

O, det er ikke derfor, Hr. Leander. Vi gjør det ikke for at spare vor Andeel, vi ere alle Folk, som ikke kan savne et Par Rigsdaler; men det er Spøg og for Fornøielse, se, hvad siger Hr. Eraste derom?

Eraste.

Det kan ikke være bedre; og paa de Villkaar skal jeg uden Tvivl nu strax bringe ham hid. (gaaer)

Drontes.

Jo flere vi blive, jo større Fornøielse. Ah! jeg har glemt at spørge om een Ting.

Disimon.

Og hvad da?

Drontes.

Om Hr. Valerius er gift. Herester vil vi ikke allene ingen Fruentimmer have, her, men ikke heller gifte Mand.

Leander.

Hvorfor Hr. Drontes?

Drontes.

Ikke heller forlovede Mandfolk.

Leander.

Men hvorfor?

Drontes.

Fordi de har ikke Forstand til at giemme deres Nøgler.

Gierde

Fjerde Scene.

Erasme og Valerius, og de forrige.

Erasme.

Venſkab.

Drontes.

(til Erasme)

Har I alt lært ham vores Hilsen?

Valerius.

Deres Skyldige Tiener, mine Herrer!

Drontes.

Hvad Tiener? Venſkab. (han omfavner ham)

Valerius.

Venſkab. (alle de øvrige gjøre det samme.) Min Ven, Erasme, har sagt mig, at mine Herrer behager at vær-
dige mig — —

Drontes.

Hvad behager! — — hvad værdige — — disse
Talemaander har ingen Sted i vort Selskab. Oprigtigt
Venſkab, og intet andet.

Valerius.

Jeg underkaster mig gierne deres Love, og vil be-
tale alt hvad jeg bør.

Drontes.

O Smaating. Naar min Herre betaler vor Aftensmad
i Aften, sag er alting forbi, og det samme, som han betaler i
Aften, betaler en anden, som kommer ind, en anden Gang,
og saaledes lever man ret munter og fornøiet.

Valerius.

Derfor de anseer mig i Stand til at forrette noget
til Selskabets Tiensse, skal jeg stræbe at udrette alt, hvad
jeg formaaer, til Fornøielse.

Drontes.

Drontes.

Nei, min kiere Ven, vi har slet ingen Forretninger eller noget at bestyre. Vor hele Sag bestaaer deri, at vi har Mad og Drikke, og at vi kan fornøie os.

Valerius.

Jeg har dog hørt, at her i Selskabet skal forefales adskillige Forretninger, adskillige Embeder, som man kan naae med Tiden.

Drontes.

Intet mindre, lutter Folkets Sladder; Folk, som bryder deres Hoved med at udfinde, hvad her bestilles i Selskabet, og som bilder sig ind, her afhandles store Ting, hvilke de vil giøre sig Umage for at rive ned.

Erasme.

Det har jeg sagt Hr. Valerius, men han har ikke villet troe mig.

Leonard.

Ja, det er ganske vist, alle Mennesker troe, at vore Samlinger have nogen vigtig Hemmelighed, og det er jo Virkningen af Menneskets Hovmod; thi, da de staae sig ved deres Uvidenhed om een eller anden Ting, saa søge de at indbilde andre, alt hvad de kan opfinde i deres dumme og onskabsfulde Hjerne.

Esimon.

Ved Bordet i Aften vil I faae alle vore Hemmeligheder at see. Een skærer for, een synger, een fortæller Indfald, og een legger sig efter at spise af alle Retternes tilgavn. Denne Forretning bliver især min.

Peander.

J maas ogsaa vide, at det er ikke tilladt at bringe Fruentimmer i vore Selskab.

Galez

Valerius.

Det har jeg hørt, og at det derfor er fornemmelig dem, som mumler saa meget om Selskabets Hemmelighed.

Drontes.

Vi have ingen Hemmeligheder, her tales aldrig ilde om nogen, og man fornærmer ingen. See! her ere alle Selskabets Love. Overvei engang, om de kan være uskylligere og anstændigere, og om deri er nogen Hemmelighed:

- 1) Man antager ingen i Selskabet, undtagen saadanne Personer, som ere artige, høflige og af gode Sæder.
- 2) Enhver skal forniig sig som han vil, paa en Maade, som er villadelig, anstændig, dydig, og som ikke giver nogen Forargelse.
- 3) Man spiser i Selskabet til Middag eller Aften, som man kan blive eenig om, dog med Maadelighed og Vedruelighed; og den som overtræder Maadeligheds Grændser, og befindes at være beskienket, skal for første Gang være pligtig at betale det Middags- eller Aftensmaaltid, hvorefter Forbrydelsen begaaes, og den anden Gang reent udelukkes af Selskabet.
- 4) Enhver Selskabslem betaler een Rigsdaler om Maanedes, hvormed de fornødne Ting, saasom: Vægstab, Lys, Opvarming, Væger, Papir ic., anskaffes og holdes i Stand.
- 5) Det skal stedse være forbuden at føre Fruentimmer med sig i Selskabet, for at forekomme Forargelse, Uenighed, Misranke og deslige.
- 6) Overskudet af Penge fra Udgifterne skal henlægges i en Kasse, til Hielp for Fattige og Nødlidende.

7) Der

7) Dersom noget Medlem skulde geraade i nogen Ulofte, uden hans egen Forbrydelse, da skal den samme af de andre hjælpes og beskyttes med al broderlig Kierlighed.

8) Hvo der bliver befunden at begaae nogen Last eller uværdig Handling, skal strax udelukkes af Selskabet.

9) (Og denne er den artigste og bedste af dem alle.) Ceremonier, Complimenter og al Evang skal forsvages af vort Selskab. Enhver kan komme og gaar naar han vil, og her maa ingen Hilsen eller Compliment bruges uden denne: Venskab, Venskab.

Hvad synes Eder nu, min kære Ven, er Selskabet ikke artig?

Valerius.

Jo sandelig! det er mig nu en langt større Fornøjelse at jeg er bleven et Medlem.

Femte Scene.

Christoffer og de forrige.

Christoffer.

Mine Herrer, naar de befaler. Maden er på Bordet.

Drontes.

Saa kom da.

Valerius.

Vær saa god.

(han gik Tegn til Drontes at han skal gaar for)

Drontes.

Se, der har vi alt een Forbrydelse imod den sidste

Artifel. Hvem der er nærmest, skal gaae først ind eller ud, og det uden Complimenter. Venskab.
(han gaaer)

Valerius.

Hvilken herlig Indretning! hvilken ypperlig Leve-
maade!

Visimon.

Kom da, kære Venner; den Forbittrelse, hvort min
Kone har bragt mig, har skaffet mig en forfrækkelig Appetit.
(gaaer)

Leonard.

Jeg for min Part spiser altid med lige Appetit. Jeg
leer af alting, og ingen Ting kan anfegte mig. (gaaer)

Leander.

Det kan jeg ikke sige, hvad mig angaaer. Jeg elsker
Julie, og det smelter mig, naar jeg tænker paa, at jeg
har gjort hende imod. Vel har hun fortient det, men
mit Hjerte bebrejder mig, at jeg gif alt for vidt.
(gaaer)

Siette Scene.

Olivia, Julie, Eleonore og Lisette.

Eleonore.

Nu da! har I nu seet det?

Olivia.

Har I nu hørt det?

Lisette.

I Sandhed, den der har bildt mig ind om Elak-
ten, har ikke taget Feil.

Julie.

Hvordan? har han ikke taget Feil? hvor er da
den Elak?

Lisette.

Lisette.

Der er den. (viser paa Døren, hvor Mandfolkene er gaaet ind ad). Hvad større Skat findes i Verden, end et got Vord, et muntert og fornøiet Sind, og et dydigt Hjerte?

Eleonore.

Min stakkels Mand, han fornøier sig, og gjør ingen noget Ont.

Olivia.

Jæ, jeg maatte nok troe, at min Mand ikke lod sig forlede til Spil.

Julie.

Og Leander er et fornuftigt Menneske, og har altid ført sig vel op. Men han har dog ogsaa besøgt mig, alt for uartig.

Lisette.

Det er hendes egen Skyld, Jomfrue. Hun burde have haft bedre Tanker om ham, og ikke vist sig saa nysgierrig.

Julie.

Men, Mama har jo selv opvakt denne Lust hos mig.

Olivia.

Nei, min Datter! at jeg gik, var ikke af Nysgierlighed, men jeg syntes, at jeg burde gaa, for at kunde overbevise dig at du tænkte feil.

Eleonore.

Og jeg gik hid for at see, om min Mand var vel tilmedt.

Olivia.

Du har vi nok, kom lad os gaae hjem, jeg bliver ikke om at see mere.

Eleonore.

Ja, lad os gaae, Madame Olivia, at det ikke skal synes vi ere nysgierrige efter at see hvad andre bestille.

Julie.

Men, kiere Mama! mon Leander ogsaa vil elske mig mere? Jeg onskede gierne at see om han spiser, om han er munter eller tungsindig.

Olivia.

O Snak, du har jo seet nok.

(Nærmer sig til Udgangen for at gaae)

Lisette.

Ah, bie et Dieblis, saa vil jeg see om Leander spiser eller ikke. (gaaer til Døren for at kige igiennem en Sprække).

Eleonore.

Lad være! det lader ikke at kige ind paa Folk.

Olivia.

Rom dog, kom lad os gaae.

Lisette.

Aa! hvilket pragtigt Bord, hvor smukt er det ikke dækket.

Olivia.

Hvor stort er Selskabet? (kommer tilbage)

Lisette.

(ligende)

Ser Personer.

Eleonore.

Spiser de?

Lisette.

Ja, af alle Kræfter.

De nysgierrige Fruentimmer.

9

Julie.

Julie.

Spiser Leander ogsaa?

Lisette.

Han snaffer.

Olivia.

Det er saa hans Bane, han spiser langsomt, og snaffer altid.

Eleonore.

End min Mand?

Lisette.

O! dersom hun kun saae!

Eleonore.

Hvad da?

Lisette.

O hvilken pragtig Postei!

Eleonore.

Hvordan? (Løber til Nøgleskabet)

Olivia.

Hvad Slags Postei er det?

(Løber ogsaa til Døren for at see)

Eleonore.

Madame, jeg kom først.

(hun seer igiennem Hullet)

Olivia.

(til Eleonore)

Ejend sig dog noget; jeg vil ogsaa see engang.

Julie.

(Iagte)

Og jeg skal dog allene have Navn af nysgierrig.

Eleonore.

O, hvor pragtigt!

Olivia.

Olivia.

Lad mig da ogsaa see.

(Koder Eleonore tilside og seer igiennem Hullet)

Lisette.

Denne Sprække vil jeg have for mig selv.

Olivia.

Dette er meget smukt. (seer)

Julie.

Maae jeg da intet see?

Olivia.

Nu drikker de.

Eleonore.

Hvem? lad mig see.

Julie.

Jeg vil ogsaa see.

Olivia.

(til Julie, som hun overlader sin Plads)

Kom hld da!

Julie.

Nu drikker Leander.

Eleonore.

Og Lefsimon?

Julie.

Nei, han skær en Kylling i Stykker.

Eleonore.

Det maae jeg see.

(hun trækker Julie derfra med Magt)

Lisette.

Gesvinde, gesvinde, lad os gaae tilside.

(hun gaar fra Døren)

Eleonore.

Hvorfor?

(Lukker døren op og moder Olivia, og bliver forfærdet.)
Eisette.

Henrich kommer hid imod Døren.

Olivia.

Hvad bestiller Henrich?

Eisette.

Han varter op.

Olivia.

Ham maae jeg see. (hun nærmer sig til Døren)

Syvende Scene.

Henrich kommer med en Tallerken i Haanden
med skaarne Stykker Bakkelse,
og de forrige.

Henrich.

(Lukker Døren op og moder Olivia, og bliver forfærdet.)

Olivia.

Eys!

Henrich.

Bevar os vel, Madame! hvad gjør hun her?

Eleonore.

Eys!

Henrich.

Dersom de saaer dem at see, saa bliver de uløstelige

Eisette.

Tag du dig i Agt, at du ikke sladrer.

Henrich.

Jeg skal nok tie stille. Jeg vil kun sate det
fra mig, saa gaar jeg strax igien.

Eisette.

Lisette.

Hvad er det, du har der?

Henrich.

Det er Levninger af Bakkelse, som er for mig.

Lisette.

O lad os see engang. (tager et Stykke)

Henrich.

Saa, vær saa god.

Lisette.

Den er i Sandhed meget god.

Olivia.

Lad os smage engang. (tager et Stykke)

Henrich.

Madamen behager istsind.

Eleonore.

Med Tilladelse. (tager ogsaa et Stykke)

Henrich.

Gierne Madame, til Tjeneste.

Julie.

Skal jeg da inter have?

Henrich.

Om Jomfruen behager, saa tag dette Stykke.

Julie.

Det er allene for at smage den.

(hun tager Resten)

Henrich.

Det gif saae jeg Skam fra Haanden. Nu maae jeg ind igien og saae mig noget Fuglesteeg.

9 3

Lisette.

Lisette.

Hør Heinrich, bring mig noget Lækkert.

Heinrich.

Jeg maae endnu bede dem at gaae bort. Derfor
Selskabet bliver dem vaer —

Olivia.

Die lille Heinrich.

Heinrich.

Ja, ja, jeg skal nok tie.

(han gaaer ind og lukker Døren efter sig)

Olivia.

Kom! lad os nu gaae, førend vi blive røbede.

Eleonore.

Ja, det er det beste.

Julie.

Ja, lad os gaae, at Leander ikke en anden Gang
skal have Marsag at bebrejde mig, at jeg er nysgierrig.

Lisette.

Et Øieblik endnu, saa kommer jeg.

(hun løber til Døren)

Olivia.

Lad dog være, du nysgierrige Toffe.

Lisette.

Åh, hvilket deiligst Syn. (seer)

Olivia.

Hvad er der da saa deiligst?

Lisette.

Deserten med en Pyramide i Midten.

Julie.

Julie.

Hvordan seer den ud?

Lisette.

Den seer ud som en pragtig Have med mange delige Billeder.

Olivia.

Det maae jeg see.

Eleonore.

Jeg maae ogsaa see den.

Julie.

Jeg ogsaa.

(De løbe alle til Døren paa eengang med Magt for at see, hvorved Døren springer op, og de tumle ind ad Stuen til Mandfolkene.)

Ottende Scene.

Drontes, Leonard, Lisimon, Leander, Erasme og Valerius, nogle med Servietter og nogle med Lys, og de forrige.

Drontes.

Hvorledes? hvad er det for Anstalter?

Lisimon.

(imod Eleonore, truende hende)

Jeg svar — —

Leonard.

Holdt, min Ven, brug jer Forstand, holdt Waade.

Drontes.

Hvorledes ere disse Madamer og Jomfruer kommen her i Huset? hvem har bragt dem hid? hvem har lukket dem ind?

Niende Scene.

Christoffer og de forrige.

Christoffer.

Mine Herrer! jeg er Skyld derti. Hav den Godhed at høre mig. Dersom jeg har fortient Straf, saa straf mig; og dersom jeg har fortient nogen Belønning, saa behandle mig, som de finde for got.

Leonard.

Det nu begriber jeg det. Christoffer har ført dem herind, for at bringe dem udaf deres Vildfarelse, paa det de herefter ikke skulde tænke noget Ont om os. Er det ikke sandt?

Christoffer.

Jo, min Herre! det er saa i Sandhed. Jeg har just derfor ladet dem komme herind. Den eene sagde, at her blev spillet; den anden meente, at her var Fruentimmer og uanstændig Omgang med dem. Een paastod, at her blev gjort Guld, og en anden, at her blev en Skat opgravet. Slige Ting, som fortælles af Fruentimmer, kunde i kort Tid udbredes over hele Landet, og Selstabet komme i ont Rygte. De lode sig ikke nøie med, at man sagde dem Sandhed, man maatte hjælpe dem udaf Drømmen, og lave det saa, at de kunde se med deres egne Øine, og høre med deres egne Øren, hvad her skeede, for at dempe deres uirnelige Nysgierrighed. Nu har de seet, nu har de hørt, hvad her bestilles; herefter blive de hverken nysgierrige eller mistænkelige. Jeg har ført dem herind, og jeg haaber det skal komme noget Got udaf dette mit Indfald.

Drontes.

Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige derom. Du har taget dig alt for stor Driftighed til: du har overtraadt mine Befal-

Befalinger: du har fortient at jages paa min Dør; men, isald det er sandt, du siger, at disse Fruentimmers Sind er bragt i Roelighed igien, saaledes, at de for Eftertiden vil lade os Mandfolk blive her med Fred; saa tilgiver jeg dig det, og jeg vil endog være betænkt paa at belønne dig.

Christoffer.

Hvad siger Madamerne og Jomfruerne?

Olivia.

Jeg siger, at jeg aldeles ikke behøvede at overbevise om min Mands gode Opsætsel.

Leonard.

Hvorfor er I da kommen hid?

Olivia.

For min Datters Skyld.

Leander.

Ja, jeg maae beklage, at Jomfrue Julie aldeles ikke vilde troe mig.

Julie.

Ellette Folk fik mig vel til at tvivle, men jeg var dog noksom forsikket om hans Troeskab.

Elsimon.

End I, min fiere Væstefælle! I har nok villet gjøre Eders rasende: "Jeg skal saae det at vide", til Sandhed?

Eleonore.

Nu, lille Mand, du har nu ingen Marsag at frygte mere for denne Talemaade.

Elsimon.

Ja, fordi I nu har saaret det at vide.

Elsitte.

Gode Herreer! hav os undskyldt, vi ere Fruentimmer. At høre fortælle: her maae ingen Fruentimmer komme, er

ifkuns at opvække Begierlighed hos os for at komme. Og hvad mig angaaer, ifald nogen kom til mig og sagde: Der ligger noget i en Brønd, som ingen maae faae at see, saa forsikker jeg, at jeg for at stille Nysgierrighed, maatte døen, om jeg end skulde gaae i Vand til Halsen.

Orontes.

Er da nu deres Nysgierrighed stillet? og ere de nu fornøiede?

Eleonore.

Hvad mig angaaer, saa er jeg vel tilfreds, min herte Mand! aldrig skal jeg plage dig saaledes mere.

Lisimon.

Det er best for dig selv, om du kan blive klogere herefter end hidindtil.

Olivia.

Er I vred, min lille Mand?

Leonard.

Aldeles ikke, min Herte, jeg kiender Kønnet, jeg beklager det.

Julie.

End han, Hr. Leander?

Leander.

Forglem min Overfelse, saa skal jeg stedse forglemme hendes ugrundede Mistanke.

Leonard.

Ven, hvor pokker har I fundet faae mine Nøgler?

Lisette.

Omaa Ting, Herre! allene ved een Koy Kaffe.

Leonard.

Hvilken fielsk Pige! nu erindrer jeg det. (til Olivia)
Og I var saa forlegen for at faae mig til at klade mig om.
Ostola.

Olivia.

Jeg beder om Forladelse.

Drontes.

Velan da! er der nogen, som vil være nysgierrig herster?

Olivia.

Nei; det har ingen Hare.

Eleonore.

Jeg i Sandhed ikke.

Julie.

Og jeg visselig ikke heller.

Lisette.

Aldrig nysgierrig, aldrig.

Drontes.

Saa gaar nu kunns hjem i Noe, og varer roligere. Jeg ønsker Lykke paa Reisen. Her vil vi ingen Fruentimmer have; de har hørt hvorfor. Giar os nu den Tieneste at gaar hjem.

Olivia.

Nu! Skal vi gaar.

Eleonore.

Hvad siger hun, Domsfrue Julie?

Julie.

Vi faaer da vel at gaar.

Drontes.

Nu da, hvad er der? hvorfor gaar de ikke?

Lisette.

Min Herre, jeg skal endnu bede Dem, at de vil lade os see den smukke Pyramide.

Eleonore.

O ja, og alle de smukke Bærelser.

Olivia.

Olivia.

Saa men, siden vi dog engang ere her.

Julie.

Allene denne Gang, og saa aldrig mere.

Orontes.

Saa er da vel ogsaa dermed al deres Nysgierrighed
stillet. Velan! lad os soie dem denne Gang; men, mon
de saa aldrig mere skulde blive nysgierrige? Det er nok en
Feil, som aldrig forlader dem. Men det maae være nok
for os, at de igien har fattet gode Tanker om os, at
de maae bisalbe vor Leveemaade, og at de for Eftertiden
vil lade os være i Fred i dette vort anstændige og uspyde
dige Selskab. Venstak.

Alle.

Venstak. Venstak.

Ende paa Comødiens

Casse = Huset

eller

Skotlænderinden,

Comedie i fem Acter,

af

Hr. Hume,

Personerne.

Jabricius, holder Kaffe- og Berrshuus; Mr. Clementin.
Lindane, en Skotlanderinde; Jomfrue Vattger.
Monrose, en Skotsk Edelmand; Mr. Hortulan.
Lord Mourrai; Mr. Rose.
Polly, Lindanes Kammerpige.
Friport, en stor Kishmand; Mr. Ørsted.
Frelon, en Ugeblad-Skriver og Bedrager.
Lady Alton.
Andreas, Lord Mourrajs Tjener; Mr. Pringle.
Aldskillige Kaffe-gæster.
En Retteens Betient.

(Sænen er i London).

Første Act.

Første Scene.

(Scena forestiller et Caffehuus med Kamre paa Siderne, saaledes, at man fra samme kan gaae lige ind i Caffehuset).

Frelon.

(i en Krog ved et Bord, hvorpaa sees Skrivetoi og Caffepot, i det han læser Aviserne).

Svilke fortrædelige Tidender! Premier uddelte til mere end 20 Personer, og ikke det ringeste til mig! En Skient af 100 Guiner til en Underofficer, fordi han har tagtaget sin Skyldighed! en herlig Fortieneste! En Pension til een, der har opfundet en Machine, som ikke duer til andet end at lette Haandværkernes Arbeide! Dito til en Styrmand! Embeder til lærde Folk! — — og intet til mig! (han læser Aviserne paa Bordet, og spadserer frem og tilbage.) Smidslertid gjør jeg Staten Tienester; jeg skriver flere Ugeblade end nogen anden, jeg gjør Papiret dyrt — — endda ikke det ringeste til mig! Jeg kunde snart faae i Sinde at havne mitg over alle dem, som man troer har Fortieneste. Jeg vinder dog noget ved at tale ont om Folk; men dersom jeg kunde bringe det saa vidt, at jeg ogsaa kunde gjøre dem noget Ont, saa var min Lykke gjort.

Jeg

Jeg har hidindtil roest Marrer, jeg har bagtalt fornuftrige Folk; jeg har neppe kundet tient det tørre Brød dermed. Nei, naar man vil gjøre sin Lykke, maae man ikke lade sig nøie med at bagtale Folk, man maae tilfsie dem virkelig Skade. (til Fabricius) God Morgen, Hr. Fabricius, god Morgen! Alle Sager gaaer godt, undtagen mine —
Jeg maae blive rasende derover.

Fabricius.

Hr. Frelon, Hr. Frelon, I gjør jer dog saa mange Fiender.

Frelon.

Ja, jeg troer nok, jeg opvækker endeel Misundelse.

Fabricius.

Nei, det er aldeles ikke Misundelse, det er ganske andre Affecter, I opvækker. Hør, jeg har nogen Godehed for jer, og det gjør mig ont, at jeg maae høre der om jer, som jeg hører. Stig mig dog, Hr. Frelon, hvortledes det kan være, at I gjør jer saa mange Fiender?

Frelon.

Ei, det kommer deraf, at jeg har Fortieneste Hr. Fabricius.

Fabricius.

Det kan vel være, men imidlertid har jeg ikke hørt nogen anden sige det; ja man paaftaaer endog, at I er en Idiot. Det kommer mig ikke ved: man tør endog sige, at I er en malitieux Person, og det fortryder mig hierte-
ligen; thi jeg mener enhver det oprigtig.

Frelon.

Jeg har et got Hierte; jeg taler lidt isde om Mand-folk, men derimod elsker jeg Freundtimmeret, min Hr. Fab-

bricius, at sige, naar de ere artige, og see got ud; og for at give jer en Prøve herpaa, saa vil jeg endeligen, at I maae føre mig ind til den elskværdige Person, som logerer hos jer, jeg har endnu ikke fundet Leilighed til at besøge hende i hendes Kammer.

Fabrizius.

Hillemén, min Hr. Frelon! Nei, denne unge Person er ikke for jer; man finder ikke Spoer af Selvroes hos hende, og hun taler ikke ilde om noget Menneske.

Frelon.

Ha, ha, hun taler ikke ilde om nogen, fordi hun kender ingen — Kunde I ikke blive forliebt i hende, Hr. Fabrizious?

Fabrizius.

Oh! nei, der er noget saa ædelt i hendes Væsen, at jeg aldrig torde satte saadanne Tanker; tilmed er hendes Dyd — —

Frelon.

Ha, ha, ha, ha, hendes Dyd! — —

Fabrizius.

Ja; hvad er det at lee af? Statuerer I da ingen Dyd, I? Men der seer jeg en Reisevogn holde for min Dør, en Tiener med Livrie kommer med en Mantelsæk, det er vist nok en fornemme Herre, som vil logere hos mig.

Frelon.

Skynd jer, gaae hen og recommendeer mig hos ham, min kære Ven.

Caffe: Huset.

Anden Scene.

Ridderen Monrose, Fabricius, Frelon.

Monrose.

Er mueligen Hr. Fabricius?

Fabricius.

Til Tieneste, min Herre.

Monrose.

(for sig selv)

Jeg kan ikke blive uden saa Dage her i Staden.

Himmel, værdige mig din Bæstiermelse — — Jeg Ulsalige — — (til Fabricius) Man har sagt mig, at jeg skulde være bedre logeret hos jer, end nogen andensteds, og at I var en en reedelig og ærlig Mand.

Fabricius.

Det bør enhver at være. De skal finde her, min Herre, al den Magelighed, De behøver, et net Kammer, et godt Vord, om De vil giøre mig den Ære at spise med mig, hvis ikke, staaer det Dem frit for at spise paa Deres Kammer; overalt skal De ikke mangle Selskab i Casses Huset.

Monrose.

Har I mange Logerende her i Cassehuset?

Fabricius.

For nærværende Tid har vi ingen uden en ung Domsse, som er meget smuk og dydig.

Frelon.

Vist er hun dydig, ha, ha, ha.

Fabricius.

Og som lever særdeles indgerøgen.

Monrose.

Monrose.

Ungdom og Skionhed er ikke for mig; vær saa god at lade mig Sammer giøre tilrette, at jeg kan være allene — — Al, hvilken en Smerte jeg føler — — Hvad Nytt af Berødenhed, min Hr. Fabricius?

Fabricius.

Min Herre! derom kan Hr. Frelon best underrette Dem. Han giør Profession af at vide til Priske, hvad der passerer i Londen; han taler og skriver mere end nogen i den hele Stad; han er sær nyttig for Fremmede.

Monrose.

Seg for min Part behøver ham ikke.

Fabricius.

Seg vil giøre Anstalt, at De skal blive vel opvartet. (han gaaer)

Frelon.

(Gaaer)

Han kommer lige af Reisen. Han er inden Tvil en stor Herre; thi han seer ud til at moqvære sig over al Verden. Mylord, tillad at jeg tilbyder Dem min underdanige Tjeneste og min Pon.

Monrose.

Jeg er slet ingen Mylord. Det er Narrer, som rose sig af en Titel, som de har, og Bedragere, som tilægne sig en Titel, som de ikke har. Hvad er ellers Deres Berøiening her i Huset?

Frelon.

Jeg hører ikke hjemme her til Huset, min Herre; jeg bringer min Tid til her i Cassehuset med at skrive smaa Skrifter og Ugeblade. Jeg tjener got Folk; dersom De har

har nogen Ben, som De vil have roest, eller nogen Hiende, som De vil have talet ilde om; dersom De har nogen Autor, som De vil have forsvaret eller udskreget, saa forster det kun en Pistol for hver Paragraphus.

Monrose.

Og I har ingen anden Metie her i Staden?

Frelon.

Min Herre, det er en ganske god Metie.

Monrose.

Og man har endnu ikke ladet jer fagstryge?

Frelon.

Denne Mand synes ikke at være nogen Elskere af larde Folk.

Tredie Scene.

(Frelon sætter sig til Bordet igien. Adskillige Personer lade sig see i det inderste af Cassehuset. Monrose nærmer sig frem mod det forreste af Theatret).

Monrose.

Haaer da mine Ulykker ingen Ende? Ere de endnu ikke forfærdelige nok? Jeg er landsigtig og dømt fra Livet i Skotland, mit Fædreland. Jeg har mit mine Charger, min Kone, min Son, og min hele Familie: Een Datter har jeg igien, men hun er landsigtig, saa velsom jeg, ulyksalig, og maaskee berøvet sin Dre. Jeg maae da døe uden at faae nogen Hævn over den barbariske Familie af Murray, som har forfulgt mig, som har skilt mig ved alle Ting, ja udsløet mig af de Levendes Tal! Thi jeg er ikke mere til efter den Dom, som i Skotland har fordømt mig, og skilt mig endogsaa ved mit Navn. Jeg er ikke uden en Skygge, som svæver omkring sin Grav.

Forste

Første Caffegiest.

(I det han staaer Frelon paa Skuldrene, som imidlertid sidder og skriver)

Nu! i Gaar saae du det nye Stykke; Autor blev meget oprønderet. Det er en brav Karl; han er ung; men han har ingen Formue, Nationen maae understøtte ham, istskald han skal vise flere og større Prøver paa sin Duelighed.

Anden Caffegiest.

Hvad kommer det nye Stykke mig ved? De offentlige Sager bringe mig til Fortvivlelse. Victualier ere i let Priis, og jeg bliver ruineret, ja det er ude med mig.

Frelon.

(som skriver)

Det er ikke sandt: Stykket duer ikke; Autor er en Nar, og de, som forsvare ham, ogsaa; de offentlige Sager har aldrig staaet paa flattere Fødder. Alting bliver dyrt. Staten er det næsten ude med: det beviser jeg i mine Ugeblade.

Tredie Caffegiest.

Dine Ugeblade duer ikke mere end Cegeblade. Sandheden er, at Stortyrken rustet sig forskrækkelig for at gjøre en Descende paa Virginien, og deraf kommer det, at de offentlige Fonds forfalde.

Monrose.

(Immer forrest paa Theatret)

Wylford Murrays Son skal undgielde for alle mine Ulykker. Al, gid jeg i det mindste, seend jeg døer, maatte have med Sønnens Blod alle Faderens Grusomheder.

Første Caffegiest.

(i Bond af Theatret)
Jeg syntes ret vel om det nye Stykke, som blev
spillet i Gaar.

Frelon.

Den forbarvede Sniag har Overhaand; det er ret et
affælgeligt Stykke.

Første Caffegiest.

Intet er affælgeligere end dine Critiquer.

Tredie Caffegiest.

Og jeg siger, de offentlige Bonds forfalde, og at man
maa sende en anden Ambassadeur til Vorten.

Frelon.

Man maa udpibe de Stykker, som finde Bisald;
man maa ikke taale, at der kommer noget got ud.

(De taler alle fire tillige)

Første Caffegiest.

Gaae Vokker i Bold! dersom der ikke blev skrevet no-
get got, saa mistede jo du din største Fornøjelse, som er
at satyrisere. Den femte Act især har store Behagelig-
heder.

Anden Caffegiest.

Jeg har endnu ikke kunnet blive af med nogen af mine
Bahre.

Tredie Caffegiest.

I Aar har man største Alarsag at frygte for Jamaica.

Frelon.

Den fjerde og femte Act ere ret usle.

Tredie Caffegiest.

Regjeringen kan ikke bestaa paa den God, som den er.

Anden

Anden Caffegiest.

Derksom Prisen ikke falder paa Vandet fra Barbados,
saa er Gødrenelandet forloren.

Monrose.

(Som imidlertid med Aedsommelighed har hørt deres
— Steien.)

Er det inueligt, at man i alle Lande finder Folk, der
tale alle paa eengang, naar de komme sammen? Hvil-
ken rasende Lust til at snakke, naar de ere visse paa, at de
ikke forstaae hverandre.

Fabricius.

(Kommer ind med en Serviette)

Messieurs, der er rettet an; men gives ikke ved Bor-
det, ellers kan jeg ikke mere tage imod dem i mit Huus.
(til Monrose) Min Herre, vil han giøre os den Ære at
spise med os?

Monrose.

Med denne Sværm! Nei, min Ven, lad dem
bristae mig Mad i mit Kammer.

(Han gaaer bort; Gæsterne gaae hen at spise; Frelon
bliver stedsse siddende ved Bordet, hvor han skriver.
Fabricius banker paa Lindanes Kammerdør.)

Fjerde Scene.

Fabricius, Mademoiselle Polly, Frelon.

Fabricius.

Mademoiselle Polly, Mademoiselle Polly?

Polly.

Nu, hvad er det, min kære Hr. Vært?

Fabricsius.

Kande hun vel giøre os den Fornsielse at spise med os?

Polly.

Ne, dersom jeg torde! men min Jomfrue giar det ikke, hvorledes kan da jeg? — — Vi leve saa bedrøvede.

Fabricsius.

Selskabet vil nok giøre jer munter.

Polly.

Jeg kan ikke være glad, naar min Jomfrue er bedrøvet; jeg maae deele hendes Sorg med hende.

Fabricsius.

Jeg vil da i Stilhed sende jer alt, hvad I behøve.

(han gaaer)

Frelon.

(reiser sig fra Bordet)

Jeg kommer paa Diebliffet, Hr. Fabricsius. Min fiere Polly, vil hun da aldrig føre mig ind til hendes Jomfrue? vil hun stedse afflaae mig min Begiering?

Polly.

Det er meget, at saadan en Karl, som I, tør agere forliebt i en Person af hendes Stand!

Frelon.

Hillemene! af hvad Stand er hun vel?

Polly.

Af en Stand, som man maae have Respekt for: og I, synes mig, gjorde jer temmelig dristig, om I anmodede en Tienestepige om Kierlighed.

Frelon.

Frelon.

Det er at sige, at om jeg smaa snakkede en Smule for
 jer, saa vilde I elske mig.

Polly.

Nei, i Sandhed ikke.

Frelon.

Og hvoraf kommer det da, at din Jomfrue ikke vil
 tage imod min Besøgelse, og du, som er kun hendes Tjene-
 stepige, tør endogsaa foragte mig?

Polly.

Af tre Aarsager: at I er en dum Dievel, en vider-
 lig Person og en Canaille.

Frelon.

Det er særdeles, at din Jomfrue tør foragte mig,
 da hun dog maatte omkomme af Armod, dersom man ikke
 af Medlidenhed underholdt hende.

Polly.

Min Jomfrue skulde være fattig? hvad for en falsk
 Tunge har sagt det? Min Jomfrue er riig, hun gjør in-
 gen Figurer, fordi hun er en Hader af Pragt; hun gaaer
 tarvelig klæd, fordi hun elsker Uerbarhed, hun spiser lidet,
 fordi Doctoren har raadet hende det; og I er en uforkam-
 mer Person.

Frelon.

Hun behøver ikke at være saa stolt; vi seer jo nok
 hendes Opførsel; vi veed hendes Herkomst, og hendes Avan-
 tures ere os ikke ubekjendte.

Polly.

Hvorledes? hvad veed I vel? og hvad vil I sige?

3 5

Frelon.

Frelon.

Jeg har Tidender allevegne fra.

Polly.

O! Himmel! denne Brand kan føre os i Ulykke.
 Hr. Frelon, min kære Hr. Frelon, dersom han veed noget,
 saa forraad os ikke!

Frelon.

Ha, ha, ha, jeg har da giettet det, der er noget
 under — — og jeg er end mere den kære Hr. Frelon!
 Nu, nu, jeg skal intet sige, men man maae — —

Polly.

Hvad?

Frelon.

Man maae elske mig.

Polly.

Sy, sy, det lader sig ikke gøre.

Frelon.

Man maae elske mig eller frygte for mig; thi I veed
 jo der er noget under.

Polly.

Nei, der er intet, uden at min Domsfene er ligesaa
 elskværdig, som I er afføelig: vi har virkelig vores Ud-
 komme, og vi frygte ikke for noget, men see ad jer og
 alt det I siger.

Frelon.

De har virkelig deres Udkomme, deraf slutter jeg, at
 de ere færdige at bære af Guld. De frygte ikke for noget,
 det er at sige, de skielve for at blive forraadte — — Ah,
 jeg skal nok komme efter, hvad disse Omløbere ere for
 nogle, jeg maatte ellers slet forstaae min Kunst.

(han gaar)

Femte

Femte Scene.

Lindane (kommer ud af sit Kammers i ganske Slet
og ret Nattdi) Polly.

Lindane.

Ah, min skælske Polly, du stod jo og talte med den
hæslige Karl Frelon: han gjør mig altid Uro: man siger,
det er et slet og nederdrægtig Menneſke, hvis Tunge og
Pen er ligesaa laſtefuld, ſom hans øvrige Opførelſe, og
ſom ſøger at inſinuere ſig overalt, for at ſtiffe Ont, og for at
forøge det Onde, ſom andre har foraaſaget. Jeg ſkulde
lange ſiden have ſtrøtt udaf dette Huus, hvor han idelig
og altid hænger, derſom ikke vor Bæres Fromhed og gode
Hiertelav holdt mig tilbage.

Polly.

Han vilde med Gædens Magt beſøgt Gomsfruen,
men jeg holdt ham tilbage.

Lindane.

Han vil beſøge mig, og Myſlord Murray er ikke kom-
men! jeg har ventet ham i to Dage.

Polly.

Nei, Gomsfrue; men fordi Myſlorden ikke kommer,
ſkal vi derfor ikke ſpiſe mere?

Lindane.

Ah! vær fornemmelig betænkt paa at ſkiule min Elen-
dighed for ham og hele Verden; jeg vil gjerne leve af Vand
og Brød, thi det er ikke Gættigdom, ſom er mig utaale-
lig, det er Foragt; jeg kan ſtilke mig i at mangle alle
Ting, men jeg vil, at man ikke ſkal vide det.

Polly.

Polly.

Åh, min kære Jomfrue, man kan letteligen see det paa mig. Det er en langt anden Sag med jer, jeres store Siel underholder jer: det synes, som I finder Fornoielse i at stride imod jeres onde Skiebne. I bliver hver Dag smukkere, men jeg bliver magrere og magrere. Jeg kiender mig ikke selv igien, siden jeg kom i Tieneste hos jer i Skotland, og det er knap et Aar siden.

Bindane.

Man maae aldrig enten tabe Haab eller Mod. Jeg kan taale min egen Fattigdom, men din skler mig i mit Hjerte. Min kære Polly, mine Henders Arbeide skal i det mindste være nok til at gjøre din Skiebne taafeligere: Lader os ikke være nogen forbunden, gaar hen at sælge det, som jeg i disse Dage har broderet. (hun viser hende et Stykke, som hun har broderet) Saadant smaat Arbeide løfkes ikke ilde for mig. Mine Hænder skal søde og klæde dig: du hjælper til med. Det er godt, naar man ikke har noget uden Dyden at takke for sin Underholdning.

Polly.

Tillad, at jeg kysser, at jeg vader med mine Taare disse smukke Hænder, som har forfærdiget dette kostbare Arbeide. Ja, Madame, jeg vilde heller døe hos jer i Armod, end tiene hos Dronninger. Hvorfor kan hun ikke lade sig trøste?

Bindane.

Åh, Mylord Murrai er ikke kommen. Han, som jeg burde hade, han, som er en Søn af den, der har forårsaget vore Ulykker! Åh, Murrails Navn skal altid være hos os i et bedrøvet Minde. Dersom han kommer, som han

Han vist gjør, saa lad ham for alring ikke saae det ringeste af vide om mit Fædreneland, min Stand og mine Ulykker.

Polly.

Veed hun vel, at denne Skurk, Frelon, roser sig af at vøbe noget derom? —

Lindane.

Og hvortledes kan han vide det, da Du selv neppe veed noget deraf? Nei, det kan ikke være, ingen skriver mig til, og jeg sidder indspærret i mit Kammer, som i min Grav: men det maae være noget, som han har opdigtet, for at gjøre sin Person nødvendig for os. Tag dig vel vare, at han aldrig giætter noget, ikke engang om mit Fædested. Kære Polly, du veed det, jeg er en Ulyksalig, hvis Fader blev forviist i de sidste Uroeligheder, og hvis Familie er ødelagt. Jeg har intet tilbage uden mit Mod. Jeg har aaghnet dig mit Hierte, men viid, at det mindste Ord, du lader dig falde af Munden om den Tilstand, jeg er i, giver mig et dødeligt Saar.

Polly.

O! med hvem kunde jeg vel komme til at tale derom? Jeg gaar jo aldrig fra jer, og tilmed er Verden i vor Tid saa ligegyldig imod Ulyksalige — —

Lindane.

Den er ligegyldig, Polly, det er sandt, men den er tillige nysgierrig, den finder Fornoielse i at oprive de Ulyksaliges Saar; og dersom Mandfolk har nogen Medlidenshed med Bruentimmer, saa misbruge de den ogsaa. De betiene sig af vores Elendighed, for at anmasse sig en Slags Ret over os; og jeg vil, at man endog skal ære min Ulykke; — — men af! Mylord Murray kommer ikke!

Siette

Siette Scene.

Lindane, Polly, Fabricius.

Fabricius.

(med en Serviette)

Forlad mig, Madame — — Komfens, jeg veed ikke, hvorledes jeg skal nævne hende, eller hvorledes jeg skal tale. Hun opfylder mig med Hviagtelse. Jeg er gaaen fra Bordet for at høre, wat hun forlanger, noget — — Jeg veed i Sandhed ikke, hvorledes jeg skal opføre mig ind mod hende.

Lindane.

Erge mig, min kære Vært, at al Ederes Opmerksomhed gaaer mig til Hierte: hvad forlanger hun af mig?

Fabricius.

Det falder mig til at spørge, hvad hun forlanger; jeg syntes, hun spiste intet i Gaar til Middag.

Lindane.

Seg var syg.

Fabricius.

Hun er mere end syg — — hun er bedrøvet — — og imellem os at sige — — forlad mig — — det synes at hendes Lykke er ikke saa anseelig som hendes Person.

Lindane?

Hvorledes? hvilken Indbildning! jeg har aldrig haft noget at klage over min Lykke.

Fabricius.

Nei, jeg vil sige, den er ikke saa smuk, saa god og saa stiftelig, som hendes Person.

Lindane.

Hvad vil I sige dermed?

Fabricius.

Fabricius.

Hun oppaffer Medlidenhed hos al Verden, og hun
 liker dog dens Selskab. Hør, jeg er kun en eenfoldig og
 gemeen Mand, men jeg seer al hendes Fortieneste ligesaa
 brant, som om jeg var en Hofmand. Min tiere Dame,
 lidt Selskab, lidt mere at opholde Livet med; Vi har der
 oppe en gammel Adelsmand, som jeg vilde gierne hun skul-
 de spise med til Middag.

Lindane.

Jeg skulde satte mig til Vords med en Mandsperson,
 og tilmed, een, som jeg ikke kiender.

Fabricius.

Det er en gammel Mand, og jeg synes, han skulde
 stikke sig ret got for hende. Han synes meget nedslagen, hun
 kommer mig ogsaa bedrøvet for: jeg synes, to Bedrøvede
 tilsammen kunde trøste hverandre noget.

Lindane.

Nei, jeg vil og kan ikke see nogen.

Fabricius.

Tillad i det mindste, at min Kone gjør sin Opbar-
 ting for hende; værdes at tillade hende, at spise med Eder,
 for at holde Eder med Compagnie. Tillad, at jeg gjør
 mig nogen Umage med at — —

Lindane.

Jeg rakker ham paa det allersforbindeligste, men jeg
 har slet intet nodig.

Fabricius.

Nei, det er ikke saa; hun siger hun behøver intet,
 og dog fatter hun alle Ting.

Lindane.

Lindane.

Hvem har kunnet være saa dristig og bilde Eder
 sigt ind?

Fabricius.
 Forklad mig!

Lindane.
 Ah! Polly, Kloffen er allerede to, og Mylorden
 kommer ikke.

Fabricius.

Nu godt, Madame, jeg kender denne Mylord, som
 hun taler om, det er den dydigste Cavallier ved det hele
 Hof: Hun har aldrig medtaget ham her, uden i andres
 Nærværelse. Hvorfor har hun ikke ligeledes spist et lidet
 Middagsmaaltid med ham; hvilket jeg kunde skaffer? Han
 er maaskee af jeres Familie.

Lindane.

J gaaer for vidt, min kære Vært.

Fabricius.

Gaae, min stakkels Polly, der er et got Maaltid
 færdig i Cabinettet næst ved din Frues Kammer, det siger
 jeg dig til Efterretning. Det er et ubegribeligt Fruen-
 rimmer. Men, hvem er da denne Dame, der kommer
 ind i Caffehuset, ligesom hun var en Vandsperson. Hun
 seer heel rasende ud.

Polly.

Ah, min allerkiereste Somsfrue, det er Molady Alton,
 som vilde have Mylorden. Jeg har seet hende patrøillere
 her omkring Huset, det er ganske vist hende.

Lindane.

Mylord kommer ikke, det er ude med mig, jeg er
 for-

forloren. Ak, hvorfor vedligeholder Skiebnen mit bedrøvede Liv!

Syvende Scene.

Lady Alton.

(Gaaer forbitret tvert over Theatret, og griber Fabricius om Armen)

Følg med mig, jeg vil tale med jer.

Fabricius.

Med mig, Madame.

Lady Alton.

Ja, med dig, Ulyksalige.

Fabricius.

Hvilken Dievelinde!

Ende paa den første Act.

Anden Act.

Første Scene.

Lady Alton, Fabricius.

Lady Alton.

Jeg troer ikke et Ord af alt det, som I siger mig, min Hr. Casseskient: I sætter mig ganske uden for mig selv.

Fabricius.

Du vel, Madame, gaae da ganske ind i jer selv igjen.

Casse: Huset.

Aa

Lady.

Lady Alton.

Og I understaaer jer at forsikre mig, at denne Omloberke er en ærlig Person, eftersom hun har ladet en Hofmand saae Afgang til sig: Sy! I maae skamme jer saa længe I lever.

Fabricius.

Og hvorfor, Madame? Naar Mylorden er kommen her, saa er han ikke kommen hemmeligen, hun har modtaget ham offentligen med Dørene til hendes Kammer aabne, min Kone og hendes Kammerpige nærværende. I kan foragte min Stand, men I burde sætte Priis paa min Ærlighed; og dersom I kiendte den ædle Opsørsel hos dem, som I kalder en Omloberke, saa skulde I have Ærbødighed for hende.

Lady Alton.

Lad mig allene, I er mig til Uleilighed.

Fabricius.

O hvilken Qvinde! hvilken Qvinde!

Lady Alton.

(Gaaer hen til Lindanes Kammerdør og banker hart paa)
Luk op, luk op.

Anden Scene.

Lindane, Lady Alton.

Lindane.

Nu, hvem banker saaledes? og hvad seer jeg?

Lady Alton.

Svar mig: Er ikke Mylord Murtai kommen her nogle Gange?

Lindane.

Lindane.

Hvad kommer det jer ved, Madame? og hvad Ret har I til at spørge derom? Er jeg en Misbaderske? og er I min Dommer?

Lady Alton.

Jeg er jeres Contrapart: Dersom Mylord bliver ved at besøge Eder, dersom I roser Eder af at have denne Utroes Kierlighed, saa skielv for mig: frastaae jeres Ret til ham, eller I skal faae en Ulykke.

Lindane.

Jeres Truster maatte bestyrke min Tilbøielighed for ham, om jeg havde nogen.

Lady Alton.

Jeg seer, I elsker ham, og at I lader jer forføre af den Troløse: jeg seer, at han bedrager jer, og at I trods-fer mig: Men viid, at der er ingen Hevn, som jeg so skal tage over jer.

Lindane.

Vel, Madame, naar saa er, saa tilstaaer jeg, at jeg elsker ham.

Lady Alton.

Men førend jeg hevner mig, vil jeg overbevise jer: See der, kiend den Bedrager, see der Breve, som han har skrevet mig til, see her hans Portrait, som han har givet mig; men tank ikke at beholde det; han maae have det igien, eller jeg — —

Lindane.

(giver hende Portraitet igien)

Ak, hvad har jeg seet! jeg Ulyksalige — — Ma-
dame — —

Lady Alton.

Nu vel! — —

Lindane.

(Trækker hende Portraitet)

— — Jeg elsker ham ikke mere.

Lady Alton.

Bliv ved jeres Beslutning og jeres Løfte: viid, at det er en ubeständig, grov og hovmodig Karl, at han er af den allerværste Character — —

Lindane.

Holdt, Madame; dersom I bliver ved at tale ilde om ham, saa torde jeg vel endnu falde paa at elske ham. I er kommen her for fyldest at tage Livet af mig, og det vil ikke blive jer vanskeligt — — Ak Polly! det er ude med mig; kom, hielp mig at skjule den forfærfeligste af alle de Pluuser, jeg har udstaaet!

Polly.

Hvad gaaer af hende, allertiereste Jomfrue, og hvor er al hendes Mod bleven af?

Lindane.

Man kan endog midt i sine Ulykker og manglende Omstændigheder vise sig fiel imod uretsfærdig Medfart. Et ædelt Hierte kan være ubedrageligt imod tusinde Ansald og Modgange, men der kommer dog et, som bringer det sidste Stød. (de gaaer)

Tredie Scene.

Lady Alton, Frelon.

Lady Alton.

Hvad? Skal jeg være bedraget og forladt for dette lille Creaturs Skyld. (til Frelon) Hør, I lærde Avisfriver, kom

Kom hid; har I gjort det, jeg befalede jer? er I ved Hielp af jeres Correspondencer kommen efter, hvem denne Ufor-
 skammede er, som gjør mig uhyfselig.

Frelon.

Jeg har fyldestgjort jeres Naades Villie; jeg veed, at hun er en Skotlanderinde, og vil ikke være kiendt.

Lady Alton.

Det er jo nogle herlige Opdagelser!

Frelon.

Jeg har hidtil ikke kunnet komme efter mere.

Lady Alton.

Og hvori bestaaer da den store Tjeneste, du har gjort mig?

Frelon.

Naar man opdager lidt, saa kan man legge lidt til, og naar man legger lidt til lidt, saa kommer der meget ud. Jeg har gjort en Gising.

Lady Alton.

Hvorledes, Pedant? en Gising.

Frelon.

Ja, jeg har giettet, at hun er ilde findet imod Re-
 steringen.

Lady Alton.

Der behøves ikke at giette, intet er vissere: hun er
 ale for ilde findet, efterdi hun vil frarøve mig min Re-
 reste.

Frelon.

Hun seer vel, at en Skotlanderinde, som stuler sig
 her i disse uroelige Tider, er en Fiende af Staten.

Lady Alton.

Det seer jeg just ikke, men jeg ville, det var saa.

Frelon.

Jeg vil just ikke vedde derpaa, men jeg tør altid svare paa, at det er saaledes.

Lady Alton.

Og du kunde være i Stand til at sværge derpaa for Folk af Betydning.

Frelon.

Jeg har nogen Adresse til betydelige Personer. Kammer-tieneren hos den fornemste Ministers Ober-Commissarius har en Maitresse, som jeg kiender heel vel: jeg kunde ogsaa tale med Kammer-tieneren hos Mylorden, hendes Kiereste, og sige ham, at denne Piges Fader, som er en Malcontent, har sendt hende til London i samme Qualitet. Jeg vil endog legge til, at hendes Fader er her. Seer han vel? dette kunde have Følger, og man kunde sætte Jeres Naades Rivale i det samme Fængsel, hvor jeg allerede for mine Ugeblades Skyld har sat.

Lady Alton.

Ah! jeg begynder at faae Lust; De Stores Passioner maae understøttes af Folk, som ingen Samvittighed har. Jeg kan ligesaa lidt lide en halv udført Hevn, som en halv Skielm. Skibet maae enten løbe ind for fulde Seil, eller knuses — — Du har Ret, en Skotlanderinde, som lever incognito her paa en Tid, da alle af hendes Nation holdes mistænkte, er sikkerlig en Fiende af Regeringen; du er ikke saa eenfoldig, som man troer. Jeg har hidtil ikke holdt dig for andet, end en Papierslakter, men nu seer jeg, at du har Forstand. Jeg har allerede be-

lonnet

lønnet dig, og jeg skal fremdeles forskyde din Umage: du maae underrette mig om alt det, som passerer her.

Frelon.

Madame, jeg raader hende at betiene sig saavel af det, hun veed, som af det hun ikke veed. Sandheden behøver at pyntes lidt; Løgn er hæslig, men en Smule Digtekonst er artig; og naar et kommer til alt, hvad er da Sandheden andet end en Overensstemmelse med vore Begreber? Da vil det, man siger, altid kommer overens med det, man vil sige, saa er der, stricte at tale, ingen Løgn til.

Lady Alton.

Du kommer mig spidsfindig for; det synes, som du har studeret til St. Omer. Gaae, siig mig allenoeste, hvad du opdager, jeg forlanger ikke mere af dig.

Fjerde Scene.

Lady Alton, Fabricius.

Lady Alton.

Nu, det bekiender jeg, det er det lideligste og nedrigste Skarn i vore tre Kongeriger. Vore Doger drives af Courage til at hide, men denne af Nedrighed; han havde nær givet mig en Affke for at heve mig. Jeg merker, jeg maatte tage min Rivals Partie imod ham. Hun har, taget hendes nedrige Stand, en Stolthed, som behager mig; hun er takkelig, og man siger, at hun ogsaa er fornuftig: — — Dog, hun berøver mig min Elsker, det kan jeg ikke forlade hende. (til Fabricius, som hun bliver vaer, bekieftiget i Casséboutiquen) Farvel, min Ven, lader os gjøre Fred med hinanden; I er en skikkelig Mand, det er I; men det er en slet Person, den Frelon, I har i Jeres Hus.

Na 4

Fabri:

Fabricius.

Det har mange sagt mig, Madame, at han er lige
saa slem og udydig, som Lindane er dydig og elskværdig.

Lady Alton.

Elskværdig! Al! du borer mit Hjerte igiennem.

Femte Scene.

Hr. Friport (tarvelig, men net klædt, med en
bredskygget Hat). Fabricius.

Fabricius.

Ah! Gud ske Lov! jeg seer jer saa vel igjen, Hr.
Friport; hvorledes befinder I jer efter Rejsen til Ja-
maica?

Friport.

Ganske vel, Hr. Fabricius, jeg har vundet anseelse
ved min Reise, men Tiden salder mig lang. (til Dvart-
ren i Cassehuset) Chocolate, Aviser; man har mere Meie
for at forbræde sig, end for at forhverve sig Rigdom.

Fabricius.

Vil I have Frelons Ugeblade?

Friport.

Hvad skytter jeg om det Sladder? hvad bryder det
mig, at en Vedderkop gaaer omkring i sin Bæv for at sue
Saften af Fluer? lad mig faae de ordinaire Aviser. Hvad
Nytt er der ellers?

Fabricius.

Olet intet for nærværende Tid.

Friport.

Desto bedre; jo mindre Nytt, jo mindre Daarlighed.
Hvor-

Hvorledes gaaer det jer, min Ven? har I mange Fremmede hos jer? Hvad for Logerende har I paa nærværende Tid?

Fabricius. I Morges kom her en gammel Adelsmand, som ikke vil see noget Menneske.

Friport. Han har Ret; ved Mandfolk er der ikke meget at gjøre; de ere enten Skielmer eller Narre, det er de tre Fierdedele af dem, og den fjerde lever i Stilhed for sig selv.

Fabricius. Denne samme Mand er ligesaa lidt nysgierrig for at see et deiligt Fruentimmer, som vi har her i Huset.

Friport. Deri har han Ret, og hvad er det for et allerfiereste Fruentimmer?

Fabricius. Hun er endnu mere selsom end han. I fire Maanedes, som hun har været hos mig, har hun ikke været ude af sit Kammer: hun kalder sig Lindane, men jeg troer ikke det er hendes rette Navn.

Friport. Det er uden Tvivl et ærligt Fruentimmer, efterdi hun logerer her.

Fabricius. Hun er mere end ærlig, hun er smuk, fattig og dydig: imellem os, hun er i yderste Armod, og tillige stolt i høieste Grad.

Friport. Naar saa er, saa er hun endnu galnere end jeres gamle Adelsmand.

... Fabricius.

Mei, ingenlunde; hendes Størthed er meget mere en Dyd; den bestaaer deri, at hun kan mangle det aller-nødvendigste, og vil ikke nogen skal vide det. Hun arbejder med sine Hænder for at forhverve det, hun betaler mig med; hun sfiuler sin Graad og beklager sig aldrig. Jeg har tusinde Broderier med at faae hende til at beholde til sin Fornødenhed de Penge, som hun betaler mig for Huusleie; jeg maae bruge hundrede Renker for at faae Anledning til at giare hende den mindste Hielp. Det, som hun bestiller hos mig, tæller jeg hende til for Halvdelen af hvad det koster mig; merker hun det, saa bliver hun vred, og saa kan man aldrig stille hende tilfreds igien, og hun er den første her i Huset, som har klaget derover. Kort: hun er et Underverk af Modgang, Edelmodighed og Dyd. Hun presser undertiden Taarer af mig af Forundring og Medlidenshed.

Triport.

Det særdeles om; jeg for min Dødt bliver aldrig
blodhiert, jeg anseer ingen med Forundring, men vel
med Hviagtelse — — Hør, eftersom Tiden falder mig
lang, saa vil jeg besøge dette Gruentimmer; hun kan maa-
ske diverttere mig lidt.

Fabricius.

Oh, nei, min Herre! hun tager fast aldrig imod Besøggelser. Her var en Mylord, som kom nogle Gange til hende, men hun vilde aldrig tale med ham, uden min Kone var nærværende; men nu paa nogen Tid har han ikke været her, og hun lever nu mere indtaget, end til-

Fr:

Friport.

Jeg kan vel lide, at man lever indgetogen; jeg vil lukke mig inde med hende; lad hende komme hid, hvor er hendes Kammer?

Fabricius.

See, der lige ved Casséboutiquen.

Friport.

Kom an! jeg vil da gaae ind til hende.

Fabricius.

Det lader sig ikke gjøre.

Friport.

O! det lader sig vel giøre, jeg seer ikke, hvad Bange-
lighed der er i at lukke en Dør op, og at gaae ind i et
Kammer; lad dem bringe mig Chocolate og Aviserne. (han
tager sit Uhr op) Jeg har ikke megen Tid tilovers. Mine
Forretninger kalder mig bort, naar Kloffen er to.

(han spænder Døren ind)

Siette Scene.

Vindane (kommer forskrækket ud). Polly (selger
med hende). Friport. Fabricius.

Vindane.

Min Gud, hvem er det, som kommer her med saas-
dan Alarm? Min Herre, han kommer mig heel uhoslig
for, han burde dog have mere Respect for min Eentlighed
og mit Rion.

Friport.

Forlad mig — — (til Fabricius) Lad dem bringe
hid min Chocolate, siger jeg.

Fabri-

Fabricius.

Ja, min Herre, om Madamen tillader det.

(Friport sætter sig ved et Bord og læser Aviserne, kaster et Die til Lindane og Polly; han tager sin Hat af, og sætter den paa igjen).

Polly.

Denne Mand bruger ikke mange Ceremonier.

Friport.

Madame, hvorforsætter hun sig ikke ned, hun seer jo jeg har sat mig?

Lindane.

Just derfor vil jeg ikke sætte mig, og fordi jeg forundrer mig over hans Opførsel, og fordi jeg tager ikke imod nogen Visite af en Ubekendt.

Friport.

Jeg er bekendt nok, jeg hedder Friport, jeg er en lovlig Kæbmand, og jeg er riig, spørg kun om mig paa Børsen.

Lindane.

Min Herre, jeg kender ingen her i Landet, og han gjorde mig en Tjeneste, om han ikke videre incommoderede et Fruentimmer, som han dog burde have nogen Erhøvelighed for.

Friport.

Jeg forlanger ikke at incommodere hende; jeg bruger min Dragelighed, brug hun hendes; jeg læser Aviserne, syer hun paa hendes Broderie, og drik en Kop Chokolade med mig, om hun vil, hvis ikke, er det ligemeget.

Polly.

Nu! det er en selsom Original.

Lindane.

O! Himmel, hvilken Besøgelse jeg faaer! og My-
lord kommer ikke! denne underlige Mand tager Livet af
mig, og jeg kan ikke blive ham qvit. Hvorledes har Hr.
Fabricius kunnet taale dette? men jeg faaer vel at sætte mig.

(Hun sætter sig og arbejder. En Dpvarter bringer Cho-
colade; Friport tager deraf, taler og drikker imellem).

Friport.

Hør, jeg gjør ikke mange Complimenter. Man har
sagt mig — — om hende alt det Gode, som man kan
sige om et Fruentimmer — — Hun er fattig og dydig
— — men man legger dette til, at hun er stolt — —
og det kan jeg ikke lide.

Polly.

Og hvem har kunnet sige ham alt dette, min Herre?

Friport.

So saamen, det har Varten her i Huset, han er en
ærlig Mand, jeg troer ham paa hans Ord.

Lindane.

Han har bildet Dem noget ind, min Herre, ikke i
Henseende til den Stoltshed, De taler om, thi den er ikke
andet end en Følge af den sande Ærbarhed, ikke heller i
Henseende til Dyden, som jeg holder for min fornemste
Pligt, men i Henseende til den Fattigdom, han mistæn-
ker mig for. Den, som intet behøver, er aldrig fattig.

Friport.

Hun taler ikke Sandhed, og det er endnu stemmere,
end at være stolt: jeg ved det bedre end hun, at hun lider
Mangel paa alle Ting, og at hun deaarsag vel undertiden
tør berøve sig et Waaltid.

Polly.

Polly.

Det er efter Doctorens Anordning.

Friport.

Hold du Munden, du er maaskee ogsaa stolt, du?

Polly.

Ja, det er, min Troe, ret en Original, det er denne.

Friport.

Med eet Ord: var hovmodig eller ikke hovmodig, det er mig ligemeget. Jeg har gjort en Reise til Jamaica, som har indbragt mig fem tusinde Guiner; jeg har gjort mig en Lov, (og det burde enhver retskaffen Christen at gjøre) altid at give bort den tiende Deel af det, jeg vinder; det er en Giæld, som min Lykke bør betale til den ulyksalige Tilstand, hun befinder sig i — — ja, ja, som hun befinder sig i, men ikke vil tilstaae. See, der er min Giæld af 500 Guineer betalt; nu ingen Taksigelser, ingen Erkiendelighed; forvar Pengene og Hemmeligheden. (han kaster en stor Pung paa Bordet)

Polly.

Nu, det bliver min Troe jo længere jo selsommere.

Lindane.

(reiser sig og vender sig om til Siden)

Jeg har endnu aldrig været saa forhaanet. Ak! hvad bliver jeg ikke ydmyget ved alt det, som møder mig! hvilken Edelmødighed! men tillige hvilken Skam!

Friport.

(bliver ved at læse Aviserne og drikke Chokolade)

Den usorøskammede Avisfriver! hvilken dum Dievel! Er det — — at skrive saadanne Bagateller i en saa emphatisk

Charist Tone: "Kongen er kommen i høie Person." Eh, du usle Kræ! hvad gir det, enten hans Person er høj eller lav? Du maatte skrive ligesvem! seer du det?

Lindane.

(Nærmer sig til ham)

Min Herre!

Friport.

Nu vel!

Lindane.

Det, som han gjør for mig, sætter mig i større Forundring, end det han taler; men jeg kan aldeles ikke tage imod de Penge, som han tilbyder mig: jeg maae tilse, at jeg ikke seer mig i Stand til at vederlægge det.

Friport.

Hvem taler om noget Bederlag?

Lindane.

Jeg føler endog i min Siel den Dyd, der fremstinker hans Gierninger; men jeg kan ikke betjene mig deraf. De fortjener min Høiagtelse, det er alt, hvad jeg kan gjøre.

Polly.

J er tusinde Gange selsommere end han. Ei! Madame! har J da mist Forstanden, at J, i den Tilstand J er, forladt af al Verden, vil aflaae en Hielp, som Himlen sender Eder ved det underligste og tillige adelmødigste af alle Mennesker?

Friport.

Ei! hvad vil du sige, du? og hvorfor er jeg underlig?

Polly.

Derfor J ikke vil tage dem for jeres egen Skyld, Madame, saa tag dem for min Skyld; jeg tiener jer i jeres

res Ulykke, jeg maae i det mindste betiene mig af denne lykkelige Hændelse. Min Herre, jeg maae sige reent ud, vi ere i den yderste Elendighed, og dersom vores Værre opmerkssomme Godhed ikke havde været, maatte vi forlængst creperet af Hunger og Frost. Min Jomfrue har skult sin Tilstand for dem, som kunde gjøre hende Tieneste, I har faaet den at vide mod hendes Villie. Nød hende nu ogsaa til at modtage mod hendes Villie det Nødvendige, som Himlen ved jeres gavmilde Haand tilskaffer hende.

Lindane.

Du gjør mig den største Skam i Verden, min kiere Polly.

Polly.

Og I gjør selv den største Daarlighed, min kiere Jomfrue.

Lindane.

Dersom du elskede mig, saa havde du Medlidenhed med min Ere; tving mig ikke til at døe af Skam, for at faae noget at leve af.

Friport.

(immet læsende)

Hvad er det, de sladder der henne?

Polly.

Dersom I elsker mig, saa lader I mig ikke døe af Hunger for en unyttig Forsængeligheds Skyld.

Lindane.

Polly, hvad vilde Mylord sige, dersom han elskede mig endnu, dersom han troede, jeg var i Stand til at begaae saadan Nederdrægtighed? Jeg har altid foregivet for ham, at jeg behøvede ingen Hielp, og jeg skulde nu tage imod Penge af en anden, og det af en Ubekendt?

Polly.

Polly.

J har gjort ilde i at give det fore, og J gjør endnu mere ilde i at aflaae dette. Mylord vil ikke sige meget derom; thi han skytter ikke mere om jer.

Lindane.

Min kiere Polly, jeg beder dig for alle vore Ulykters Skyld, lader os holde over vores Vre, lader os see, vi paa en høstlig Maade blive af med denne ædelmodige, men tillige grove Mand, som ved at give, men ikke at leve. Siig ham, at en Jomfrue, som modtager flige Foræring af en Mandsperson, er altid mistænkt for at betale detes Værdie med sin Dyds Forliik.

Friport.

(som bestandig drikker Chokolade og læser)

Hem, hvad er det, hun siger der henne?

Polly.

Alt, min Herre, hun siger saadanne Ting, som synes plat urimelige; hun taler om Mistænke; hun siger, at en Jomfrue — —

Friport.

Ha, ha, er hun da Jomfrue?

Polly.

Ja, min Herre, og jeg ogsaa.

Friport.

Destobedre. Hun siger da, at en Jomfrue — —
nu videre.

Polly.

Alt en Jomfrue ikke kan med en god Samvittighed modtage en Foræring af en Mandsperson.

Casse: Huset.

B 5

Fria

Friport.

Hun veed ikke, hvad hun siger; hvorfor vil hun midt tænke mig for et uanstændigt Forsæt, naar jeg gjør en anstændig Gjerning?

Polly.

Hører I, Jomfrue?

Lindane.

Ja, jeg hører og falder i Forundring, men bliver fast ved min Vægring. Kierse Polly, man vilde sige, han elskte mig; ja denne ugudelige Frelon vilde sige det, og saa var jeg forloren.

Polly.

(Gaaer hen til Friport)

Min Herre! hun er bange I elsker hende.

Friport.

Hvilket Indfald! hvorledes skulde jeg elske hende, jeg kiender hende jo ikke. Vær kun ikke bange, Jomfrue, jeg elsker hende saamen slet inter. Dersom jeg af en Hændelse i Fremtiden, om nogle Aar herefter skulde faae i Sinde at elske hende, og hun ogsaa at elske mig — — saa kan hun i Guds Navn — — fatte sin Elverning, og jeg vil ogsaa fatte min — — Dersom hun ikke skjøtter derom, saa gjør jeg ikke heller — — dersom hun ikke har Lyst at see mig tiere, saa skal hun ikke mere faae mig at see — — Og dersom hun vil, jeg maae komme igien, saa vil jeg ogsaa det. Farvel, farvel! (han tager sit Uhr op) Tiden er forløben, jeg har at bestille. Eders Diener.

Lindane.

Gode, min Herre! tag med sig min Høilagtesse og min Erkiendelighed, men for alting hans Penge, og gjør mig ikke skamrød mere.

Fri

Friport.

Hun er gal.

Lindane.

Fabricius, Hr. Fabricius, skynd sig noget, og kom mig til Hielp.

Fabricius.

(kommer i en Hast)

Hvad er paa færde, Madame?

Lindane.

(leverer ham Pungen)

Se her, tag denne Pung, som den gode Herre har glemt efter sig, sive ham den igien, jeg legger jer det paa; forsikke ham om min Hoiagtelse, men lad ham vide, at jeg behøver ikke nogens Hielp.

Fabricius.

(tager imod Pungen)

Åh! Hr. Friport, jeg kiender jer igien af denne ædle Gierning, men viid, at Jomfruen siger ikke sandt, og at hun høistigen behøver dem.

Lindane.

Nei, jeg gjør ikke. Åh, Hr. Fabricius, er det jer, som forraader mig.

Fabricius.

Jeg vil adlyde hende, efterdi hun saa vil have det. (sagte til Friport) Jeg vil beholde disse Penge, for deraf at anskaffe hende, hvad hun behøver, uden at hun skal vide det. Hjertet bløder i mit Liv, naar jeg estertanker hendes Tilstand, og jeg seer hendes igiennemtrængende Dyd.

Friport.

Jeg har ogsaa nogen Følelse deraf. Men hun er alt for stolt. Siig hende, at det lader ikke vel at være saa stolt.

Syvende Scene.

Lindane, Polly.

Polly.

J har gjort et got Arbeide, Somsrue; Himmelet værdiger os sin Hielp, og J vil døe af Mangel. J vil, at jeg skal være et Offer for en Dyd, som maaskee er blandet med lidt Forsængelighed, og denne Forsængelighed vil styrte os begge i Ulykke.

Lindane.

Det er mig, som bør døe, mit Barn; Mylord elsker mig ikke mere, det er allerede tre Dage siden han var hos mig, han har elsket min ubarmhiertige og hovmodige Rivale, og han elsker hende uden Tvivl endnu; det er ude med os. Jeg var alt for lastværdig i det jeg elskede ham, det er en Feil, som jeg maae raade Bod paa.

(hun sætter sig at gride)

Polly.

Hun kommer mig fortvivlet for, og hun har desværre Karsag til at være det. Hendes Tilstand er langt grusommere end min; en Tjenestepige har dog altid noget at gribe til i Nødsfald, men en Person, der vil holde over sin Ære har slet intet.

Lindane.

(Naaar hun har lagt Brevet i skuffen)

Det er ikke meget, jeg opofrer. Se der, naar jeg ikke er mere til, saa bring dette Brev til den — —

Polly.

Hvad siger J?

Lindane.

Til den, som er Karsag i min Død: jeg overantvarende dig til ham, min sidste Villie skal berøge ham. Gaae.

(hun)

(hun omfavner hende) Vær forsikket, at iblandt saa mange Bitterheder denne ikke er den mindste for et ulykkelig Herte, at jeg selv ikke har kunnet belønne dig.

Polly.

Al, min tilbedelige Gomsfrue! hvad Taare presser hun ikke af mig, og hvad Forskrækkelse sætter hun mig ikke i! hvad vil I gøre! hvilket forskrækkeligt Forsæt! Al, hvorfor har I ikke aabnet Eder for Mylorden? Maaskee I:es grusomme Forbeholdenhed har mishaget ham.

Lindane.

Du aabner Dinene paa mig; min Taushed maae uden Tvivl mishage ham; men hvorledes skal jeg aabne mig for en Søn af den, der har styrtet min Fader og min Familie.

Polly.

Hvorledes, Madame, det var da Mylordes Fader, som — —

Lindane.

Ja, det var ham, som forfulgte min Fader, som lod ham dømmes fra Livet, som har stilt os ved vores adelige Navn og Værdighed, og sølgelig ved Livet. Jeg er uden Fader, uden Moder, og uden Midler; jeg har intet uden min Vre og min ulykkelige Kierlighed. Jeg burde have Affkye for Murrays Søn; Lykken, som forfølger mig, har lært mig at kende ham; jeg har elsket ham, og maae straffe mig derfor.

Polly.

Hvad seer jeg! I blegner, jeres Dine fordomme! — —

Lindane.

Gid min Smerte maae betage mig i Steden for den Døds, som jeg vilde tage min Tilflugt til!

Bb 3

Polly.

Polly.
Hielp, Hr. Fabricius, hielp, min Jomfrue besvimer.

Fabricius.

Hielp, hielp! lad dem komme ned allesammen, min Kone, min Pige, Adelsmanden deroppe, allesammen —

(Fabricii Kone og Pige kommer, hvilke tilligemed Polly fører Lindane ind i hendes Kammer)

Lindane.

(i det hun gaaer)

Hvorfor bringer I mig til Live igien.

Ottende Scene.

Monrose, Fabricius.

Monrose.

Hvad er paa færde, min kære Vært?

Fabricius.

Det var den smukke Jomfrue, som jeg har talt om, der besøgte, men det har ingen Fare.

Monrose.

Saadanne Fantaster hos unge Jomfruer gaar snart over, de ere slet ikke farlige. Men, hvad skulde jeg hos en Jomfrue, som er upasselig? Var det derfor I lod mig kalde ned? jeg tænkte der var Ild løs i Huset.

Fabricius.

Det havde jeg hellere seet, end at denne unge Person skulde staae nogen Fare. Dersom Skotland har mange saadanne Fruentimmer, saa maae det være et herligt Land.

Mon

Monrose.

Hvad? Er hun fra Skotland?

Fabricius.

Ja, min Herre, jeg har just faaet det at vide i Dag; det er vores Avisfriver, som har sagt det, han veed alle Ting, den Karl.

Monrose.

Hvad hedder, hvad hedder hun?

Fabricius.

Hun kalder sig Lindane.

Monrose.

Det Navn kender jeg ikke. (han spadserer frem og tilbage). Saa ofte man nævner mit Fædreland, saa skær det mig i mit Hierte. Kan vel nogen være mere uretfærdig, mere barbarisk medhandlet? Du er død, grusomme Murrai, uværdige Fiende; din Søn lever igien! jeg skal have Ret eller Hevn over ham! Oh, min Kone! O, mine fiere Børn! min Datter! Jeg har da mist Altting, uden at have ringeste Haab tilovers! Ak, hvad, et Stød af en Dolk skulle forlængst have endt mine Dage, dersom ikke min retfærdige Begierlighed efter Hevn nødte mig til at bære dette Livs afskyelige Byrde endnu længer i denne forfærdelige Verden.

Fabricius.

(kommer igien)

O! det bliver bedre, Gud ske Lov!

Monrose.

Hvorledes? hvad Forandringer ere skeete? hvad Tildender bringer?

Fabricius.

Min Herre, hun er kommen til sig selv igien; hun er endnu lidt bleeg, men hun er derfor lige deilig.

Monrose.

Åh! ikke andet end det — — Men jeg maae gaar bort — — jeg maae gaar — — jeg maae vove det — — ja — — jeg vil — — (han gaar)

Fabricius.

Denne Mand bryder sig ikke meget om Jomfruer, som besvimer. Dersom han havde seet Lindane, saa skulde han ikke være saa ligegyldig.

Ende paa den anden Act.

Tredie Act.

Første Scene.

Lady Alton, Andreas.

Lady Alton.

Sa, efterdi jeg ikke kan finde den Forrader hlemme, saa skal jeg vel træffe ham her; han vil ganske vist komme her. Den Papirslækker havde dog Ret; en Skotlandsinde lever her incognito i uroelige Tider! hun conspirerer ganske vist imod Regjeringen; men hun skal blive sat fast, der er allerede givet Ordre. Åh! hun conspirerer i det mindste imod mig! det veed jeg alt for vist: Men see, der er Andreas, Mylords Diener; her skal jeg soae at vide min hele Wykke. Andreas! har du ikke der et Brev fra Mylord, har du ikke?

Åh!

Andreas.

Jo, Madame.

Lady Alton.

Det er til mig.

Andreas.

Nei, Madame, jeg svar hende.

Lady Alton.

Hvorledes? har du ikke ofte bragt mig Breve fra ham?

Andreas.

Jo, men dette er ikke til hende, det er til en Person, som han elsker indtil Raserie.

Lady Alton.

Gillemen, elskede han mig ikke ligesaa høit, da han Krev mig til?

Andreas.

O! nei, Madame, han elskede jer ganske roelig! men her er det ikke saa; han hverken sover eller spiser, han løber omkring Nat og Dag, han taler om intet uden sin elskelige Lindane, det er en Gændens Forfiel, seer I vel det?

Lady Alton.

Den Troeløse! den Uforfæmmede! Det er ligemeget, jeg siger, det Brev er til mig; der er jo ingen Udskrift paa?

Andreas.

Nei, Madame.

Lady Alton.

Alle de Breve, som du har bragt mig fra ham, har jo ligeledes været uden Udskrift?

Andreas.

Ja, men dette er til Lindane.

Lady Alton.

Som jeg siger, det er til mig, og for at overbevise dig tydeligere derom, saa see der 10 Guineer for din Umage.

Andreas.

O! ja vist er det, Madame, nu erindrer jeg det, I har Ret, det er til jer, jeg havde glemt det — — Men imidlertid, siden Brevet ikke var til jer, saa — — aabenbar det ikke; sig I har fundet det hos Lindane.

Lady Alton.

Det lad mig sørge for.

Andreas.

Det er vel ikke saa farlig en Sag, naar et kommer til alt, at levere et Freuentimmer et Brev, som et frevent til et andet? der er jo intet forseet, dette Slags Breve føre alle et Sprog. Om Mademoiselle Lindane ikke faaer dette Brev, saa kan hun jo faae andre. Kort: jeg har forrettet mit Vrende. O! jeg veed vel, hvorledes jeg skal forrette mine Sager, jeg. (han gaaer)

Lady Alton.

(aabner Brevet og læser)

Jeg maae dog engang læse dette Brev — — „Min
„ allerkiereſte, forundringsværdige dydige Lindane — — saa
meget har han endnu aldrig frevet til mig — — „Disse
„ to Dage, som jeg har revet mig løs fra at ligge for hendes
„ Kædder, har forekommet mig, som ligesaa mange
„ hundrede Aar; men det er ſteet allene for at giøre hende
„ en nyttig Tieneste. Jeg veed, hvem hun er, og hvad
jeg

„ Jeg er hende skyldig: jeg maae enten døe eller Sagerne
 „ skal faae en anden Skikkelse. Mine Venner arbeide
 „ med Iver derpaa. Forlad sig paa mig, som paa en tro-
 „ fast Elsker, og som maaſkee ikke er uværdig til at tiene
 „ hende. „ (naar hun har læst Brevet) Det er en Con-
 spiration, det flaaer aldrig Heil; hun er en Skotlanders-
 inde; hendes Familie er ildefindet mod Regjeringen: Mur-
 rais Fader har commenderet i Skotland. Hans Venner
 arbeide med Iver; han løber Nat og Dag; ja det er gan-
 ske vist en Conspiration. Himmele! ſkee Tak! jeg arbei-
 der ogsaa med Iver, og dersom hun ikke modtager mit
 Tilbud, ſaa ſkal hun være ſat ſat inden en Time, førend
 hendes uværdige Elsker kan komme hende til Hielp.

Anden Scene.

Lady Alton, Polly, Lindane.

Lady Alton.

(til Polly, ſom vil gaae af ſin Tomsrues Kammer
 ind i et andet neſt ved).

Mademoiselle, gaae, ſiig til jeres Tomsrue, at jeg
 maae tale med hende i Dieblirket, hun behøver ikke at være
 bange, jeg har behagelige Tidender at bringe hende; at der
 handles om hendes Lykke, (med Hidsighed) og hun maae
 komme ſtrax i Dieblirket, forſtaaer I mig? Hun behøver
 ikke at være bange, hør I?

Polly.

O, Madame, vi ere ſaamen ikke bange, men jeres
 Physiognomie kommer mig til at ſielve.

Lady Alton.

Nu ſaaer jeg da at ſee, om jeg kommer tilrette med
 denne

denne bydige Pige, om hun tager imod de Forslag, som jeg vil giøre hende.

Lindane.

(Kommer ganske stielvende, understøttet af Vollen)
Hvad er jeres Forlangende, Madame? vil I endnu drive Spot med mine Ulykker?

Lady Alton.

Nei; tvertimod, jeg kommer for at giøre jer lykkelig; jeg veed, I har intet; jeg er riig, jeg er en stor Dame; jeg tilbyder jer et af mine Slotte, som ligger paa Grændserne af Skotland, med de dertil hørende Districter; gaad, lev der med jeres Familie, om I har nogen; men I maae i Diebliffet reent afflaae alle jeres Prætensioner paa Wylorden, og han maae ikke vide det ringeste af, hvor I opholder jer.

Lindane.

Ne! Madame, han har forladt mig; I behøver slet ikke at være jaloux over en Ulyksalig; det er forgiøves at I tilbyder mig noget Opholdssted; jeg skal vel uden jer finde et Tilflugtssted, hvor jeg i det ringeste ikke skal have uddig at blive rød ved jeres Velgierninger.

Lady Alton.

Hvorledes svarer I mig, Forvovne?

Lindane.

Jeg er ikke forvoven, Madam, men bestandig, og det har jeg vare. Min Fødsel er ligesaa stor, som jeres, og mit Hierte er maastee større; hvad min ulyksalige Tilstand er angaaende, da skal den ikke dependere af nogen, allermindst af min Rivale.

(hun gaar)

Lady

Lady Alton.

(allene)

Den skal tilvisse dependere af mig. Jeg fortryder, at jeg har maattet gribe til denne Yderlighed; jeg skammer mig ved, at jeg har betient mig af denne lumpne Skribent. Men jeg kan troe, hun har selv tvungen mig dertil. Ak, uhyksalige Elskere! uhyksalige Kierlighed, jeg maate gvaales!

Tredie Scene.

Hr. Friport, Ridderen Monrose (lader sig see i Cassehuset tilligemed Fabricii Kone, Pige og Opvarteren i Cassehuset, som sætter alting tilrette).

Fabricius, Lady Alton. — —

Lady Alton.

(til Fabricius)

Hr. Fabricius, I seer mig saa ofte her, men det er jeres egen Skyld.

Fabricius.

Evertimod, Madame, vi ønske — —

Lady Alton.

Det falder mig selv endnu mere kiedsommeligt end jer; men I skal endnu see mig her engang, det siger jeg jer forud.
(hun gaaer)

Fabricius.

Destoværte. Men, hvem skal jeg troe hun har med at bestille? hvilken Forskiel er der ikke imellem denne og vores Lindane, som er saa deilig og saa raalsmodig!

Friport.

Ja, a propos, I kommer mig til at tænke paa hende. Hun er, som I siger, en smuk og artig Pige.

Ja:

Fabricius.

Det gjør mig ont, at denne brave Adelsmand ikke har seet hende, hun skulde vist nok have rørt ham.

Monrose.

(sagte)

Åh, jeg har andet at tænke paa, jeg Ulykkelige!

Friport.

Jeg tilbringer min Tid enten paa Børsen eller i Jamaica: imidlertid kan et ungt Fruentimmer altid forlyste en galant Mands Dine. I kommer mig, siger jeg, til at tænke paa dette lille Dyr. Hun har en fortræffelig Forstand, en fornuftig Opførsel, et velkæbt Ansigt, en deilig Gang! — — Jeg maade virkelig endnu engang besøge hende en af Dagene; det er en Ulykke, at hun skal være saa stolt.

Monrose.

(til Friport)

Borets Vært har sagt mig, at I har handlet med hende paa saa forundringsværdig en Maade.

Friport.

Jeg; Nei saamen — — vilde I ikke gjort det samme, om I havde været i mit Sted?

Monrose.

Tomen! dersom jeg var riig, og hun fortiente det.

Friport.

Nu vel, jeg seer ikke, hvad Forundringsværdigt det er i det. (han tager Aviserne) Ha, ha, ha, jeg vil dog see, hvad Dags Aviserne bringer for God. Hem, hem, Lord Galbridge er død!

Monr

Monrose. (nærmer sig)

Kalbridge er død! den eneste Ven, som jeg havde tilovers paa Jorden; den eneste, som jeg ventede nogen Hielp af! Al, Skiebne, vil du da aldrig lade af at forfølge mig!

Friport.

Var han jeres Ven? det gjør mig ont for jer — —
Edimbourg d. 14 April. „ Man søger overalt efter Lord
„ Monrose, som allerede for 11 Aar siden er dømt til at
„ miste sit Hoved. „

Monrose.

Retfærdige Himmel! hvad hører jeg! Hei, hvad siger I? Mylord Monrose dømt til at — —

Friport.

Ja just Lord Monrose — — For en Ulykke, lad da selv, jeg veed, jeg har jo Dine at see med.

Monrose.

(læser koldfindig)

Ja, det er sandt. (til Siden) Jeg maae tage herfra, Huset er alt for publique. Jeg troer, at om Jorden og Helvede havde svoret sig sammen, saa kunde de aldrig foreene flere Ulykker imod eet eneste Menneske. (til sin Tjener Jacob, som staaer i en Krog af Gæhlen) Hør, lad sadle mine Heste, at jeg kan reise mod Astenen, om det skulde behøves — — Hvor hastig det kan spargeres — — hvor hastig det Onde ikke rygtes!

Friport.

Der er jo ikke noget Ont derudt; hvad bryder det os, enten Lord Monrose beholder sit Hoved eller ikke? Alting trykkes, alting skrives, men det varer ikke længe:
man

man hugger Hovedet af een i Dag, i Morgen er det i Aviserne, i Overmorgen taler man ikke mere derom. Der som denne Jomfrue Lindane ikke var saa stolt, saa vilde jeg nok gaae hen at fornemme, hvorledes hun befinder sig; hun er særdeles artig og honete.

Fjerde Scene.

De forrige, en Rettens Betient.

Betienten.

Er I Fabricius?

Fabricius.

Ja, min Herre, hvormed kan jeg tiene jer?

Betienten.

Holder I ikke Cassihuus og logerer Fremmede?

Fabricius.

Jo.

Betienten.

Har I ikke her i Huset en ung Skotlanderinde, ved Navn Lindane.

Fabricius.

Jo, tilvisse, og jeg holder det for en Lykke at have hende hos mig.

Friport.

Ja, hun er artig og sødelig, alle saa komme de mig til at tænke paa hende.

Betienten.

Jeg kommer her paa Regleringens Begne, for at forsikke mig hendes Person. See, der er min Ordre.

Fabricius.

Åh! Blodet standser i alle mine Aarer.

Mon

Monrose.

(til Siden)

Man arresterer en ung Skotlanderinde, og det just samme Dag, jeg kommer her! Min hele Forbittrelse fornyer sig. O Fædreneland! O Familie! Ak! hvad vil der blive af min ulykkelige Datter? hun er maaskee ligeledes et Offer for mine Ulykker; hun vansmægter af Fattigdom eller i et Fængsel! Ak! hvorfor er hun fød!

Friport.

Nu er jeg saa gammel, men jeg har aldrig hørt, at Regjeringen har ladet arrestere Jomfruer. Hv, det er hæsligt! S er alt for grov, min Herr Rettens Betient.

Fabricius.

O vee! Men om hun virkelig var en Omløberske, som vores kiere Frelon foregiver — — det kunde bringe mit Huus i slet Nøgte — — Ak! jeg er ruineret. Denne Hofdame havde dog sine Aarsager, det seer jeg nok — — Nei, nei, hun er alt for ærlig.

Betienten.

Ingen Modsigelse! i Fængsel eller, Caution; saa lyder min Ordre.

Fabricius.

Jeg er Borgen for hende, jeg med mit Huus, mit Gods, min Person — —

Betienten.

Jeres Person gielder ligesaa meget som slet intet; jeres Huus horer jer maaskee ikke til; jeres Gods, hvor er det? her maae rede Penge til.

Fabricius.

Min kiere Hr. Friport, skal jeg give ham de 500
Casse: Huset. Ec Guld.

Guineer, som jeg har i Forvaring, og som hun har af-
flaaet ligesaa ædelmodig, som I har tilbudet hende dem.

Friport.

Det var et Spørgsmaal det! det synes saa — —
Min Hr. Kertens Betient, jeg deponerer 500 Guineer,
1000, 2000, om I vil have dem, saadan en Karl er
jeg. Jeg hedder Friport; jeg svarer for Pigens Dyd — —
saa meget jeg kan. Men fy for en Ulykke, at hun skal
være saa stolt.

Betienten.

Rom, min Herre, ædsted jeres Obligation.

Friport.

Hiertelig gierne, hiertelig gierne!

Fabricius.

Det er ikke enhver, der saadan sætter sine Penge paa
Rente.

Friport.

Man kan jo aldrig bedre sætte dem paa Rente, end
ved at anvende dem paa at gjøre Godt.

(Friport og Betienten gaar ind i det inderste af Cassehuset
for at tælle Pengene og skrive Obligationen).

Femte Scene.

Monrose, Fabricius.

Fabricius.

Min Herre, I er uden Tvivl forundret over Hr.
Friports Opsørsel; men det er saa hans Naade. Den er
lykkelig, som han fatter nogen Godhed for. Han bruger
ikke mange Complimenter, men han gjør vigtigere Tjeneste

i mindre Tid, end andre forsikkrer en om deres Tjenstfærdighed.

Monrose.

Der gives adle Siele — — men hvad skal der blive af mig?

Fabricius.

Vi maac i det mindste tage os vare for, at vores stakkels lille Noer ikke faaer at vide den Fare, hun har været udi.

Monrose.

Ja, jeg maac reise i denne Nat.

Fabricius.

Man maac aldrig lade Folk vide, hvad Fare de ere i, førend den er ganske over.

Monrose.

Den eeneste Ven, som jeg havde i London, er død, hvad vil jeg her?

Fabricius.

Vi maatte ellers komme hende til at falde i Afsmagt igien.

Siette Scene.

Monrose.

(allene)

Man arreterer en ung Skotlanderinde; en Person, som lever indgetogen, som ikke vil være bekiendt, som er suspecte for Riegieringen! jeg veed ikke — — Men denne Handelse giver mig Anledning til dybe Betragtninger. — — Alt dette forestiller mig paa nye alle mine Ulykker, mine Bekymringer, min Medlidenhed og min Forbitrelse.

Syvende Scene.

Monrose.

(bliver Polly vaer, som gaaer forbi)

Mademoiselle, et Ord, kiere — — Er hun den unge elskværdige Person fra Skotland, som — —

Polly.

Ja, min Herre, jeg er temmelig ung, jeg er fra Skotland, og hvad det elskværdig — — da har mange sagt, at jeg er det.

Monrose.

Veed hun intet Nyt fra hendes Fædreland?

Polly.

O! nei, min Herre, det er alt for lange siden jeg har forladt det.

Monrose.

Og hvad ere hendes Forældre, med Tilladelse?

Polly.

Min Fader var en fortreffelig Bager, har jeg ladet mig sige, og min Moder har tient hos en fornehmme Dame.

Monrose.

Å! nu forstaaer jeg det, I tiener formodentlig hos denne unge Person, som man har sagt mig saa meget om; det er en Feiltagelse.

Polly.

Det er alt for stor Værdi, han beviser mig.

Monrose.

I veed uden Tvivl, hvem jeres Jomfrue er?

Polly.

Ja, min Herre, det er den allersagtnodigste, den aller-

allerelskverdige Jomfrue, og den allerstandhastigste i Ulykker.

Monrose.

Er hun da ulykkelig?

Polly.

Jaa, min Herre, og jeg ogsaa; men jeg vil hellere tiene hende, end være lykkelig.

Monrose.

Men jeg spør, om I ikke kender hendes Familie?

Polly.

Min Herre, hun vil være ubekendt; hun har ingen Familie; men, hvorfor spør han derom? hvad vil disse Spørgsmaal sige?

Monrose.

En Ubekendt! O Himmel! hvor længe vil du være usorsonlig! dersom det var mueligt, at jeg endelig fandt — — men det er kun Hiernesvind; sliig mig, jeg beder, hvor gammel jeres Jomfrue er?

Polly.

Jaa, hvad hendes Alder angaaer, det kan jeg sige; thi hendes Alder er ikke nær saa betydelig, som hun selv, hun er 18 Aar gammel.

Monrose.

Atten Aar — — Al, den Alder skulde just min ulykkelige Datter have, min kære Datter, den eenste Plante af mit Hus, det eeneste Varn, som mine Hænder har kundet caressere i hendes Bugge. Atten Aar — —

Polly.

Jaa, min Herre, og jeg er 22, det er ikke saa stor

Forskiel. Jeg veed ikke, hvorfor han gjør sig saa mange Betænkninger over hendes Alder?

Monrose.

Atten Aar, og fød i mit Fædreland! og hun vil ikke være kiendt! Jeg er mig ikke længere selv mægtig: jeg maae med jeres Tilladelse see hende, og tale med hende i Diebliffet.

Polly.

Disse atten Aar gjør den gamle Adelsmand Hovedet kruset. Min Herre, det er ikke mueligt, at han kan faae min Jomfrue at see paa denne Tid, hun er i den allergrusomste Bedrøvelse.

Monrose.

Åk, just derfor vil jeg besøge hende.

Polly.

En nye Fortrød har betaget hendes Hierte, og skilt hende ved sine Sandsers Brug. Åk! hun er ikke af det Slags Fruentimmer, som besvimer for ingen Ting. Hun er neppe kommen til sig selv igjen, og den lidende Hviile, som hun nyder i dette Dieblif, er blandet med Uroelighed og Bitterhed. Jeg beder ham, min Herre, spar hendes Svaghed og betagne Hierte.

Monrose.

Alt det, som I der siger, fordobler min Begierlighed. Jeg er hendes Landsmand, jeg tager Deel i hendes Bedrøvelse, og maaſkee jeg kunde lette den. Tillad derfor, at jeg taler med jeres Jomfrue et Dieblif, førend jeg forlader denne Stad.

Polly.

Han gjør mig blodhiertet, min fiere Landsmand; hie endnu nogle Dieblif. Naar Jomfruen har været besvime-

de,

de, saa behøve de lang Tid til at sætte sig i Stand igien, inden de kan tage imod en Besøgelse. Jeg vil gaae hen til hende, jeg skal strax være hos ham igien.

Ottende Scene.

Monrose, Fabricius.

Fabricius.

(tager ham ved Ermet)

Min Herre, er her ingen nærværende?

Monrose.

Med hvilken uroelig Taalmodighed venter jeg ikke hendes Tilbagekomst!

Fabricius.

Mon der ingen hører os?

Monrose.

Mit Hjerte kan ikke udstaae alt det, som det prøver.

Fabricius.

Man søger efter jer — —

Monrose.

Hvem? hvad? hvorledes? hvorfor? hvad vil I sige?

Fabricius.

Man søger efter jer, min Herre. Jeg tager mig gierne mine Pogerende an. Jeg veed ikke, hvem I er; man har erkyndiget sig hos mig, om hvem I er; man patrulliserer omkring Huset, man spørger, man gaaer ind, man gaaer frem og tilbage, man staaer Skildrvagt, og jeg frygter, man vil giøre jer den samme Compliment, som man har giort denne unge allerkiæreste Jomfrue, der, som man siger, er fra jeres Land.

Monrose.
 Al! jeg maae endelig tale med hende, førend jeg reiser.

Fabricius.

Reis strax; troe mig; vores Ven Friport var maa-
 skee ikke til Ginds at giøre det for jer, som han har giort
 for en smuk Jomfrue paa 18 Aar.

Monrose.

Fortad — — jeg veed ikke — — hvor jeg var — —
 jeg forstod jer neppe — — Hvad skal jeg giøre, hvor skal
 jeg hen, min kiere Vært? Jeg kan ikke reise uden at see
 hende — — Kom, jeg vil tale et Dieblis med jer paa
 et Sted, hvor ingen kan høre os, og siden maae jeg for
 alting tale med den unge Skotländerinde.

Fabricius.

Ha! jeg tænkte nok, I ville engang blive nysgierrig
 for at see hende. Vær forsikret, at intet er skønnere og
 artigere.

Ende paa den tredie Act.

Fierde Act.

Første Scene.

Fabricius, Frelon (i Cafféhuset ved et Bord). Fri-
 port (med en Pibe i Haanden imellem dem).

Fabricius.
 Jeg maae nu sige jer reent ud, Hr. Frelon, at dersom
 alt det er sandt, som man siger om jer, saa giorde I mig
 en Gornoielse, om I ikke kom her i Huset oftere.

Frelon

Friport.

Alt det, som man siger, er Løgn; men hvad er det for en Bæms, der stikker jer, Hr. Fabricius?

Fabricius.

(J kommer her at skrive jeres Ugeblade. Man maatte tilsidst holde mit Cafféhuus for en Gift-Boed.

Friport.

(vender sig mod Fabricius)

Dette fortjener nok lidt Eftertanke, hører J?

Fabricius.

Man vil sige, J taler ilde om alle Mennesker.

Friport.

(til Frelon)

Om alle Mennesker, forstaaer J? det er for meget.

Fabricius.

Man begynder gar at sige, at J er en falsk Angiver, en æreløs Person, men jeg har ikke villet troe det.

Friport.

(til Frelon)

En æreløs Person — — merker J vel? dersom det skal være Skerms, saa gaaer det for vidt.

Frelon.

Jeg er en berømmelig Compilerator, en Mand, som har Smag.

Fabricius.

Det er ikke min Sag, enten J har Smag eller Afsmag; men J gjør mig Fortræd.

Frelon.

Overimod, det er mig, som skaffer jeres Cafféhuus

Søgning; det er mig, som har ført det i Moden; det er mit gode Rygte, som trækker Folk til Huset.

Fabricsius.

Et herligt Rygte! af en Spion, et æreløs Menneſke (forlad mig, om jeg igientager det, ſom man har ſagt) og af en ſlet Autor.

Frelon.

Hr. Fabricsius, Hr. Fabricsius, hold inde, om I ſaa behager; jeg taaler man angriber min Opførelſe, men hvad min Reputation ſom Autor er angaaende, den taaler ingen Indpas.

Fabricsius.

Nu, nu! jeres Skrifter gaae mig ikke an; men veed I vel, ſiden jeg endelig maae ſige det, at I er miſtænkt for at have villet føre Jomfrue Lindane i Ulykke.

Friport.

Dersom jeg vidſte, det var ſandt, ſaa ville jeg drufne ham med mine egne Hænder, endſkiønt jeg er ſlet ikke for at føre Folk i Fortrød.

Fabricsius.

Man vil ſige, at det er jer, ſom har angivet hende for at være en Skotlænderinde, og at I ligeledes har angivet den brave Adelsmand der oppe for at være en Skotlænder.

Frelon.

Hillemén, hvad Ont er der da i at være fra ſit Fædreland?

Fabricsius.

Man vil ſige, at I har havt adſkillige Samtaler med denne forbittrede Dames Folk, ſom var her, og ligesaa med

med Mylordens, som nu ikke kommer her mere, at I siger alting fra, og at I udtryder alting til det værste.

Friport.

(til Grelon)

Skulde I da ogsaa virkelig være saadan en Skabhalv? det liden jeg i det mindste ikke.

Fabricius.

Ah! Gud skee Lov, der troer jeg endelig jeg seer vores Mylord.

Friport.

En Mylord! farvel. Jeg kan ligesaa lidt lide store Herrer, som slette Skribenter.

Fabricius.

Denne er ikke saadan en Herre, som andre store Herrer.

Friport.

Han maae være som andre, eller anderledes end andre, det er ikke min Sag. Jeg kan ikke med at være tvungen, jeg gaar min Vej — — min Ven! Jeg veed ikke, hvorledes det er sat, den unge Skotlanderinde staaer mig stedsse for Hovedet — — Jeg vil strax komme igien — — ja, jeg vil komme igien — — Nei, ret Alvor — — Jeres Diener — — denne Skotlanderinde er smuk og artig. Farvel. (han kommer igien) Slig hende fra mig, at jeg har en heel Hob gode Tanker til hende.

Anden

Anden Scene.

Mylord Murrai (tankesuld og bedrøvet). Frelon
(gør ham en dyb Reverence, som han ikke bliver
vaer). Fabricius (holder sig længere fra
af Erbødighed).

Lord Murrai.

(til Fabricius med en forvirret Mine)

Det er mig kiert, at jeg seer jer igien, min brave og
ærlige Mand; hvorledes befinder hun sig, den smukke og
elskverdige Person, som I har den Lykke at have i jeres
Huus?

Fabricius.

Mylord, hun har været meget syg, siden De var her
sidst; men jeg er forsikkret, hun vil befinde sig bedre i Dag.

Lord Murrai.

O Himmel, som beskiermer Ulyksdighed, jeg anraa-
ber dig for hende! værdes at betiene dig af mig, for at
Dyden maae vedsfares Ret, og at de Ulyksalige maae red-
des fra Undertrykkelse. Lad din Godhed og min Flid ud-
virke dette! Alting lover mig et godt Udfald. (til Fabricius)
Min Ven! lad mig tale lidt allene med denne Mand.

(vægende paa Frelon)

Frelon.

(til Fabricius)

See der, kan du nu see, at du har taget Feil i din
Regning, og at jeg er i Ansæelse ved Hove.

Fabricius.

(i det han gaaer)

Det seer jeg just ikke deraf.

Lord

Lord Murrai:

(til Frelon)

Min Ven!

Frelon.

Naadige Herre, tillader De, at jeg dedicerer Dem en Tome? — —

Lord Murrai.

Nei, her handles ikke om Dedicationer. Det er jer, som har givet mine Folk Efterretning om den gamle Adelsmand, som er kommen her fra Skotland, og som har angivet det samme for Statsministerens Folk.

Frelon.

Jeg har ikke gjort andet end min Skyldighed, naadige Herre!

Lord Murrai.

(giver ham nogle Guineer)

J har gjort mig en Tjeneste, uden at vide deraf. Jeg anseer ikke, i hvad Hensigt J har gjort det. Man vil sige, at J har villet gjøre Ont, og at J imod jeres Billie har gjort Got; see, der er for det Gode, J har gjort; men dersom J understaaer jer nogenstade at nævne hans Navn eller Jomfrue Lindanes, saa skal jeg lade jer kaste ud af Vinduerne i jeres Qvistskammer. Gaa.

Frelon.

Stor Tak, Naadige Herre! al Verden skammer mig ud, og giver mig Penge; jeg maae dog være en dygtigere Person, end jeg selv har vidst.

Tredie Scene.

Lord Murrai.

(allene)

En ganimel Adelsmand fra Skotland er kommen her! Lindane er fra det samme Land! Ak! dersom det var mueligt,

ligt, at jeg kunde oprette den Uret, som 'min Fader har gjort! dersom Himlen vilde tillade — — jeg maae gaae ind. (til Polly, som kommer ud af Lindanes Kammer). Kiære Polly, har du ikke undret over, at jeg er bleven borte i saa lang Tid? To hele Dage — — Jeg vilde aldrig tilgive mig det, dersom jeg ikke havde anvendt dem for Mylord Monroses elskværdige Datter. Ministrene vare i Windsor, jeg maatte reise derhen. Jo, jo, Himlen har indskydet dig, at du skulde lade dig bevæge af mine Bønner, og aabenbare mig den Hemmelighed om hendes Fødsel.

Polly.

Jeg skielver endnu derfor, min Tomsrue havde saa strengeligen forbudet mig det! førend jeg gjorde hende den mindste Forræd, for døde jeg af Sorg. Ak, jeres Fraværelse har i Dag forarsaget hende en lang Besvimelse, og jeg havde besvimet, jeg ogsaa, dersom jeg ikke havde havt alle mine Kræfter nodig for at hjælpe hende tilrette.

Lord Murrai.

See, der har du for det du vilde have besvimet.

Polly.

Jeg tager imod jeres Foræring, Mylord; jeg er slet ikke saa storagtig, som den smukke Lindane, som ikke vil tage imod noget, og foregiver, at hun er i god Behold, naar hun er i den alleryderste Armod.

Lord Murrai.

Retfærdige Himmel! Monroses Datter i Armod! Jeg Ulyksalige, hvad hører jeg! Ak, hvad jeg er strafværdig! O! hvad jeg vil stræbe at oprette det altsammen, hvor anseelig hendes Skiebne skal forandre sig! Ak, hvor for har hun ikke aabnet sig for mig?

Polly.

Polly.

Jeg troer nok, det bliver den eeneste Gang hendes Livs Tid, at hun bedrager jer.

Lord Murrai.

Kom, kom, lad mig gaae ind i en Hast og kaste mig ned for hendes Fodder, jeg har blet længe nok.

Polly.

Alf, Mylord! gjør det for alting ikke, der er en gammel, en ældgammel Adelsmand, som er hendes Landesmand, inde hos hende, og de snakker saadanne artige Ting sammen.

Lord Murrai.

Hvem er denne gamle Adelsmand? Jeg har ligesaa stor Godhed for ham, som hun.

Polly.

Jeg veed saamen ikke.

Lord Murrai.

O Skiebne! retfærdige Himmel! kunde du lave det saa, at denne Mand var det, jeg ønsker han maatte være! Og hvad talte de om, Polly?

Polly.

De begyndte at blive blødhjertede begge to, og saa ville den gode Mand ikke, at jeg maatte være nærværende, hvorfor jeg gik ud.

Fjerde Scene.

Lady Alton, Mylord Murrai, Polly.

Lady Alton.

Ha! her træffer jeg jer endelig, Troeløse! nu er jeg
vis

vis paa jeres Ubestandighed, og min Skam, saavel som og jeres nye Kierlighed.

Lord Murrai.

Ja, Madame, I er vis paa det altsammen. (til Siden) Hvilken forfækkelig og ubeleilig Hinder!

Lady Alton.

Uhyre, Troeløse!

Lord Murrai.

Jeg kan være en Uhyre i jeres Øine, det tager jeg mig ikke saa nær, men hvad det troløs angaaer, da er det langt fra ikke min Charakter. Førend jeg elskede en anden, har jeg erklæret for jer, at jeg ikke elskede jer mere.

Lady Alton.

Efterat I havde givet mig Ægteskabs Løfte, Bedrager! efterat I havde svoret mig saa megen Kierlighed til!

Lord Murrai.

Da jeg svor jer Kierlighed til, da havde jeg ogsaa virkelig; da jeg lovede jer Ægteskab, vilde jeg ogsaa holde mit Løfte.

Lady Alton.

Hvad hindrer dig da fra at holde det, Meeneeder!

Lord Murrai.

Jeres Character, jeres hidrige Sind; jeg vilde gifte mig for at leve lykkelig, men jeg saae, at vi kunde ikke blive det, hverken I eller jeg.

Lady Alton.

Du forlader mig for en Omløberskes Skyld, for en Landstrygerke.

Lord

Lord Murrai.

Jeg forlader jer for Dyd, Sagtmodighed og Vn-
dighed.

Lady Alton.

Forrader! du er ikke kommen saa vidt, som du tæn-
ker; jeg skal hegne mig, inden du veed et Ord deraf.

Lord Murrai.

Jeg veed, at I er herngierrig, at I er misundelig
i Steden for at være jalour, at I er forbittret i Steden
for kierlig, men I skal vel blive nødt til at respectere den,
jeg elsker.

Lady Alton.

Saae, Nederdragtige, jeg kiender bedre den, I el-
sker, end I selv kiender hende; jeg veed, hvem hun er, jeg
veed, hvem den Fremmede er, som er kommen til hende i
Dag: jeg veed det altsammen; Folk, som ere større paa
Oræene, end I, faaer alting betids at vide, og man skal
snart stille jer ved den Uværdige, for hvis Skyld I har
forladt mig.

Lord Murrai.

Hvad vil hun sige, Polly? jeg døer af Uroelighed.

Polly.

Og jeg af Forskrækkelse. Vi ere om en Hals.

Lord Murrai.

Ik, Madame! ble, et Ord, forklar jer, hør —

Lady Alton.

Jeg hører ikke, jeg svarer intet, jeg forklarer mig
ikke. I er, som jeg har sagt, en Ubestandig, en Løstsin-
dig, en Bedrager, en Forrader, en Troløs, et affyren-
ligt Menneske.

(hun gaaer)

Casse: Huset.

De

Femte

Femte Scene.

Lord Murrai, Polly.

Lord Murrai.

Hvad vil hun sige, denne Furie? hvad dog Jalouſie er en forſkrækkelig Paſſion! O Himmell! lad mig blive forliebt, men aldrig jaloux! Hvad vil hun ſige? hun taler om at lade bortføre min kære Lindane, og denne Fremmede ogſaa; hvad vil hun ſige dermed? veed hun noget?

Polly.

Al, jeg maae nu ſige det reent ud; min Jomfrue er arreſteret paa Regjeringens Begne, og jeg troer, jeg er ogſaa arreſteret, og derſom ikke en vis eiegod Mand havde været, ſom er gaaet i Caution for os, ſaa havde vi været i Fængſel i dette Dieblſk, ſom jeg ſtaaer her og taler med jer; jeg har maattet ſvære paa, at jeg ikke ſkulde ſige det til nogen, men kunde jeg vel fortælle noget for jer.

Lord Murrai.

Hvad har jeg hørt? hvilken Hændſſe! hvilken Samling af Viderværdigheder! jeg merker, at din Jomfrues Navn endnu er fordægtig. Al! min Familie har gjort hendes uheldig; Himmelen, Lykken, min Rieklighed, Willighed, Fornuften ville oprette det, Dyden indſkød mig det; alle Laſter have ſat ſig imod mit Foretagende; men de ſkal ikke triumphere. Gjør ikke din Jomfrue nogen Uroe; jeg løber hen til Miniſteren; jeg ſkal drive alting igiennem. Jeg foretrækker den Ulykkelighed at tiene hende for den, at beſøge hende. Jeg kommer i Dieblſket igien. Sigt hende, at derſom jeg gaaer fra hende, ſaa er det fordi jeg tilbeder hende,

(han gaaer)

Polly.

Volly.

(allene)

Hvilke selsomme Hændelser, jeg merker hele Verden er ikke andet end en stedsevarende Strid imellem Onde og Gode, og at alle vil have med fattige Jomfruer at bestilles.

Siette Scene.

Monrose, Lindane.

(Volly bliver inde et Øieblik, men gaaer ud paa et Tegn af hendes Jomfrue.

Monrose.

Hvert Ord, som I har sagt mig, giennemborer mit Hierte. I er fød i Locaber! I er Vidne til saa mange Grusomheder, I er forfulgt, vildfarende og ulykkelig med saa adskillig Forstand!

Lindane.

Maaskee jeg har min Ulykke selv at takke derfor; maaskee denne Siel, som er befæstet ved Modgang, havde nu været ganske svag, dersom jeg havde været opdragen i Overdaad og Bøllust.

Monrose.

Og I, som var den beste Skiebne værd i Verden, høimodige Hierte, adle Siel, I tilstaaer for mig, at I er en af de forviste Familier, hvis Blod har været Chassauter i vore borgerlige Krige, og I bliver dog ved at kiule for mig jeres Navn og jeres Herkomst.

Lindane.

Min Pligt imod min Fader forbinder mig til Taushed; han er selv forviist Landet, man søger efter ham; jeg maatte maaskee sætte ham i Fare, isald jeg nævnte mit Navn. I indskyder mig Høiagtelse og Medlidenhed, men

jeg kiender jer ikke, jeg maae frygte for alting. I seer, at jeg selv som en mistænkt Person er arreteret her; et eeneste Ord kan altsaa styrke mig.

Montrose.

Åh, et eeneste Ord kunde maaskee give mig den største Trost, jeg har fundet min Livsrid. Siig mig i det mindste, hvad Alder I havde, da saa grusom en Skiebne Skilte jer fra jeres Fader, som siden blev saa ulyksalig?

Lindane.

Ikke uden 5 Aar.

Montrose.

Store Gud, som har Medlidenshed med mig, alle disse Tidsregninger, alle disse Ting, som hun har sagt mig, naar jeg legger dem tilsammen, ere ligesaa mange Lys, der oplyser mig i det Mørke, jeg svæver. O Forsyn! lad ikke din Barmhertighed imod mig ophøre!

Lindane.

Hvorledes! I sælger Taare! Åh! alt det, som jeg har sagt jer, har allerede presset Taare nok af mig!

Montrose.

(torrende sine Dine)

Siig mig Resten, jeg besvarer jer, at I siger mig det. Hvorlænge var I igien hos jeres Moder, efterat jeres Fader havde forladt sin Familie, for aldrig mere at see den igien?

Lindane.

Jeg var 10 Aar gammel, da min Moder døde i mine Arme af Sorg og Elendighed; og min Broder blev dræbt i et Fjeldslag.

Mon-

Monrose.

Ah! jeg kan ikke holde det ud længer! hvilket Dieblis, og hvilken bedrøvet Erindring! Min kære og ulyksalige Gemalinde — — Min Søn er ulyksalig, at han er død, og at han ikke har seet saa mange Ulykker! — — Skulde I vel kunne kiende dette Portrait?

(han tager et Portrait af sin Pømme)

Lindane.

Hvad seer jeg? Er det en Drøm? Det er min Morders Portrait; mine Taarer vade det, og mit Hjerte, som smelter, forglemmer sig selv.

Monrose.

Ja, det er jeres Moder, og jeg er den ulyksalige Fader, som er dømt fra Livet, og hvis skielvende Hænder omfavner jer.

Lindane.

Ah, jeg kan neppe drage min Aande! hvor er jeg? Jeg kaster mig ned for jeres Fødder, dette er det første ulyksalige Dieblis af min Levetid — — O min Fader! — — Ah, hvorledes har I tordet vove at komme her i denne Stad? Jeg skielver for jeres Liv i dette Dieblis, da jeg nyder den Lykke at see jer.

Monrose.

Min kære Datter, I veed alle vort Huses Ulykker; I veed, at Familien Murrai, som altid har været misundelig over vores, har styrket os i denne Afgrund: min hele Familie er fordømt, alting er forløren. Jeg havde en eneste Ven tilbage, som kunde, ved den Ansæelse han var i, hjælpe mig ud af min Ulykke, hvilket han ogsaa havde lovet mig; jeg kommer ikke saa snart her ind i Byen, førend jeg hører, at Døden har ogsaa skilt mig ved ham, at man søger efter mig i Skotland, at der er sat Pris paa mit

mit Hoved; det er uden Tvivl min Fiendes Son, som følger mig endnu; jeg maae døe for hans Haand, eller jeg maae skille ham ved Livet.

Lindane.

J er kommen her for at dræbe Mylord Murrai, siger J?

Monrose.

Ja, jeg vil skaffe jer og min Familie Hævn, eller jeg maae selv omkomme; jeg vover jo intet uden nogle faa Dage af mit Liv, som længe siden ere mig fordomte.

Lindane.

O Skiebne! i hvilken nye Forstrækkelse sætter du mig ikke! hvad skal jeg gjøre? — — hvad skal jeg gribe til! Ak, min Fader!

Monrose.

Jeg beklager jer, min Datter, at J har saa uhyggelig en Fader at takke for jeres Liv.

Lindane.

Jeg er mere at beklage end J tænker — — Kunde J vel sagt have besluttet saa forstrækkeligt et Foretagende?

Monrose.

Saa sagt, som jeg har besluttet, engang at døe.

Lindane.

Min Fader, jeg besvør jer ved dette elendige Liv, som J har givet mig, ved jeres Ulykker og ved mine, som maae see ere større end jeres, at J ikke sætter mig i Færg og Angest for at miste jer i det samme Dieblis, da jeg har fundet jer igjen; hav Medlidenshed med mig, spar jeres Liv og mit.

Monrose.

J bevæger mig, jeres Røst giennemtrænger mit Hjerte,

te, det er ligesom jeg hørte jeres Moder tale. Al — —
hvad begierer I af mig?

Lindane.

At I ikke længer vil være jeres Person, at I vil
forlade denne Stad, som er saa farlig for jer og for mig.
— — Ja, det er besluttet — — jeg vil opofre alting
for jer, min Fader — — ja alting uden Undtagelse — —
Jeg er færdig at følge jer — — jeg vil følge med
jer til hvilkens forstrækkelig De blandt de orcadiske, som
det skulde være fornødent; jeg vil pleie jer med mine Hæn-
der, det er min Pligt, jeg vil opfylde den — — Det er
besluttet, lader os reise.

Monrose.

I vil altsaa, at jeg skal fornægte at hævne jer.

Lindane.

Denne Havn maatte koste mit Liv; lader os reise, jeg
beder jer.

Monrose.

Nu vel, den faderlige Kierlighed faaer Overhaand;
siden I har Mod nok til at foreene jer med min bedrøvelige
Stiebne. — Jeg gaaer hen at lave alting tilrette, at vi kan
forlade London inden en Time; holdt jer færdig, og tag
endnu imod mine Omfavnelser og mine Taarer.

Syvende Scene.

Lindane, Polly.

Lindane.

Det er ude med mig, min Kiere Polly — — Jeg
faaer aldrig Mylord Murray mere at see, jeg lever ikke
mere for ham.

Ed 4

Polly.

Polly.

J drømmer, Jomfrue; J skal faae ham at see om nogle Minuter. Han har været her for et Dieblig siden.

Lindane.

Han har været her og ikke besøgt mig. Nu er det fulkommen ude med mig. O min ulyksalige Fader! hvi har jeg ikke reist før?

Polly.

Dersom han ikke var bleven hindret af den affkyelige Mylady Alton — —

Lindane.

Hvad! har han endogsaa her talt med hende, for at trodse mig oven i Kibet, efterat han i tre Dage hverken har besøgt mig eller skrevet mig til! Kunde jeg paa en mere uanstændig Maade see mig bestemt. Gaae, vær forsikket, at jeg vilde tage mit Liv fra mig i dette Dieblig, dersom det ikke var saa haistnødvendig for min Fader.

Polly.

Men, Jomfrue, hør mig dog, jeg svær jer til, at Mylord — —

Lindane.

Den Troløse, saadanne ere Mandfolk! — — Al, min ulyksalige Fader, herefter vil jeg ikke tænke uden paa jer!

Polly.

Jeg svær jer til, at J har Ret. Mylorden er slet ikke troløs, at han er den elskværdigste Mandsperson i Verden, at han elsker jer af sit ganske Herte, og at han har givet mig Prover derpaa.

Lindane.

Naturen, make undervolke Rierligheden; Jeg veed ikke, hvor jeg gaaer hen — — Jeg veed ikke, hvad der

4 60

skal

skal blive af mig, men formodentlig bliver jeg aldrig ulyk-
saligere end jeg er.

Polly.

Men, horer I ikke; befind jer dog, min kiere Tom:
frue, man elsker jer — —

Lindane.

Ik, Polly! er du vel i Stand til at følge mig?

Polly.

Ja, jeg skal følge jer indtil Verdens Ende; men
man elsker jer jo; siger jeg.

Lindane.

Lad mig være! tael ikke mere om Mylorden; Ik!
om han endogsaa elskede mig endnu, saa maatte jeg dog
reise. — — Denne Adelsmand, som du har seet hos
mig — —

Polly.

Nu da?

Lindane.

Kom, du skal saae det altsammen at vide: Jeg kan
ikke tale for Sukke og Taarer. Følg mig, og vær færdig
til at reise.

Ende paa den fjerde Act.

Femte Act.

Første Scene.

Lindane, Friport, Fabricius, Polly.

Fabricius.

Ik! hvad det gaaer mig til Hierte, Mademoiselle; Polly
pakker jeres Toi tilsammen; I vil forlade os.

Ed 5

Lin-

Lindane.

Min kiere Vært, og I, min Herre, som jeg er saa meget forbunden, I, som har ladet saa adelmødig en Charakter see, I, som efterlader mig den Smerte, at jeg ikke kan giengielde jeres Belgierninger, jer skal jeg aldrig forglemme min Livstid.

Friport.

Hvad er dette her? hvad vil alt dette sige? Dersom I er tilfreds med os, da maae I ikke reise fra os. Er det saa, I er bange for nogen Ting, da tager I Feil, en Jomfrue har intet at frygte for.

Fabrizius.

Den gamle Adelsmand, som er hendes Landsmand, pakker ogsaa sammen. Jomfruen græd, og denne Herre græd ogsaa, de vil reise sammen: jeg græder ogsaa, ved det jeg taler derom.

Friport.

Jeg har aldrig grædt min Livstid; fol, hvad det lader sig see, at græde! jeg veed Folk har jo ikke sanet Dinene til det Brug. Jeg tager mig nær, at hun vil reise, det nøgter jeg slet ikke; og omendstundt hun er saa stolt og storagtig, som jeg længe siden har sagt hende, saa er hun dog saa artig og oprigtig, at det kan glæde en ont, naar man skal miste hende. I maae endelig Skrive mig til, Jomfrue, dersom I reiser bort. Jeg skal altid gjøre jer Godt — Vi samles maaskee engang igien, hvem veed? men glem ikke at Skrive mig til, glem det ikke.

Lindane.

Jeg svarer jer det til med den allerstørste Erkiendelighed, og dersom Lykken nogentid — —

Fri:

Fripport.

Åh, min Ven, Fabricius, denne Jomfrue er visselig vel opdragen.

Fabricius.

Forlad mig, Jomfrue, jeg synes, hun kan ikke ret vel reise bort, thi hun er her under Hr. Friports Caution, som maatte miste 500 Guineer, isald hun forlader os.

Lindane.

O Himmel! hvilken nye Ulykke! nye Ydmygelse! Åh! jeg skal her være sængslet, og Mylord, og min Fader — —

Fripport.

(til Fabricius)

O! hvad der angaaer, endskjønt hun har noget, jeg veed ikke hvad, som bevager mig, saa kan hun derfor gierne reise, om hun har Lust — — Jomfruer maae man aldrig tvinge; jeg skæpper ligesaa meget om de 500 Guineer, som om slet intet. (sagte til Fabricius) Lad hende endnu saae de andre 500 Guineer i sin Badsæk. Gaae kun, Jomfrue, reis, naar I behager; men skriv mig til, og besøg mig, naar I kommer her igien — — Jeg har satt en besynderlig Godhed til jer.

Anden Scene.

Mylord Murrai og hans Folk bag paa Theatret,
Lindane og de forrige foran.

Lord Murrai.

(til sine Folk)

J bliver her, og I løber hen paa Cancelliet, og bringet mig hid det Pergament, som man har expederet, saasnuart

snart som det bliver forseglet. Sandre gaaer hen og laver alting tilrette i det nye Huse, som jeg har leiet. (han drager et Papiir op af sin Lomme) Hvilken Lyksalighed, at staad første Lindanes Lykke.

Lindane.

(til Pollo)

Åh! mit Hjerte vil briste ved det jeg ser ham.

Friport.

Denne Mysford kommer altid saa ubeleilig, han er saa smuk og velskabt, saa han kan ikke andet, end være mig en Torn i Binene. Men dog, hvad Skade gjør han mig? Jeg har nogen Tilhelighed — — Men jeg elsker ikke, jeg. Farvel, Jomfrue.

Lindane.

Jeg vil slet ikke reise herfra, uden først at overbevise jer om min Erkiendelighed og min Bedrøvelse over at forlade jer.

Friport.

Nei, nei, ingen Ceremonier, hun maatte manstee gjøre mig blodhiertet. Jeg siger jo, at jeg elsker jer slet ikke — — Jeg faaer jer vel at see endnu engang: jeg bliver her i Huset, jeg vil see I reiser. Kom, Fabricius, hielp den gamle Adelsmand deroppe. Det er, som jeg siger jer, jeg føler nogen Tilhelighed hos mig for denne Jomfrue.

Tredie Scene.

Lord Murrai, Lindane

Lord Murrai.

Endelig under jeg da den Hørnsielle uden Tvang at beundre hendes Yndigheder. Men hvad er det for et Huse, hun

hun er i? det skifter sig ikke for hende! et mere anstændigt bier paa hende. Hvorledes, skønne Lindane, hun slaaer Dinene ned, og hun græder! hvad var det for en stor tyk Mand, som talte med hende? har han maaskee gjort hende nogen Fortrød? saa skal han blive straffet derfor i dette Dieblis.

Lindane.

(Afvækker sine Taare)

Åh! det er en ærlig Mand, som er dydig, skønt grov, som har havt Meddelt med mig i min grusomme Tilstand, som ikke har forladt mig, som ikke har forhaanet mig i min Elendighed, som ikke har talt med min Rivale en lang Tid her i Huset, uden at værdige mig en Besøgelse, og som, om han havde elsket mig, ikke skulde ladet 3 Dage gaae hen uden at skrive mig til.

Lord Murrai.

Åh! vær forsikket, at jeg tusinde Gange hellere vilde døe end forliene den allermindste Behreidelse af hende; Jeg har ikke været borte uden for hendes Skyld, jeg har ikke tænkt uden paa hende, jeg har tient hende mod hendes Villie. Om jeg ved min Tilbagekomst her har truffet detes bevngierrige og rasende Fruentimmet, som vilde styrte hende, saa er jeg ikke gaaen bort et Dieblis uden for at forekomme hendes grusomme Forsæt. Store Gud! skulde jeg ikke have skrevet hende til.

Lindane.

Nei.

Lord Murrai.

Åh! jeg merker nok, hun har opsnappet mit Brev. Hendes Ondskab skal kun forøge min Kierlighed, om den kan forøges; gid den ogsaa maatte forøge jeres! Åh!

Brue

Grusomme, hvorfor har hun kiult for mig hendes anseelige Navn, og den ulyksalige Tilstand, hun er i, som skiter sig saa lidet for dette store Navn?

Lindane.

Hvem har sagt jer det?

Lord Murray.

(pegende paa Polly)

Hun, hendes Fortroelste.

Lindane.

Hvorledes? har du forraadet mig?

Polly.

Jeg forraader jer selv; jeg har gjort jer en Tjeneste dermed.

Lindane.

Nu vel, I kiender mig da, det Had, der stedse har adskilt vore Huse fra hverandre, er jer ogsaa bekendt; jeres Fader har ladet min Fader dømmes fra Livet, han har bragt mig i den Tilstand, som jeg har villet skilte jer; og I, som er hans Søn, understaar jer endda at elske mig!

Lord Murray.

Jeg tilbeder hende, og det er min Pligt; min Kierlighed har at oprette min Faders Grusomheder; det er en Villighed af Forsynet: mit Hjerte, min Lykke, mit Liv staaer i hendes Hænder. Lader os foreene disse to fiendelige Navne. Jeg legger ned for hendes Fødder vores Egteskabs Contract; værdes at bære den med det Navn, jeg har saa kiært. Gid, at Sønnens inderlige Fortrybelse og Kierlighed maade oprette Faderens Forseelser!

Lind

Lindane.

Al! jeg maae reise, jeg maae forlade jer for evig.

Lord Murray.

Hun vil reise, hun vil forlade mig! Nei, for skal hun see mig dre for hendes Fødder: — — Al! vil hun ikke værdige mig sin Kierlighed?

Polly.

I skal saamen ikke reise, Zomfrue, det skal jeg vel sætte en Vind for; I tager nu altsid saadanne desperate Resolutioner. Hielp I mig, Mysford.

Lord Murray.

Ei, hvem har indgivet hende det Forsat, at sige mig, og at giøre alle mine Bemærkelser til intet?

Lindane.

Min Fader!

Lord Murray.

Hendes Fader? Ei, hvor er han, hvad vil han, hvorfor siger hun mig det ikke?

Lindane.

Han er her, han tager mig med sig, det er allerede besluttet.

Lord Murray.

Nei, jeg svær ved hende selv, at han ikke skal sere hende bort. Er han her, saa soer mig hen til hans Fødder.

Lindane.

Al, min Høitidsfede! tag jer vel vare, at han ikke laaer jer at see, han er ikke kommen her uden for at endt sit

sit Liv, i det han skiller jer ved jeres, og det er for at forekomme saa grusomt et Forsæt, at jeg har resolveret at tage Flugten med ham.

Lord Murray.

Hendes Forsæt er endnu grusommere; troe mig, jeg er ikke bange for ham; jeg skal nok faae ham til at gaae ind i sig selv. (han seer sig om) Hvad? man kommer endnu ikke? Himmel! hvad det Onde skeer hastig! og det Gode gaaer langsom!

Lindane.

See der kommer han; dersom I elsker mig, saa lad jer ikke see af ham, til jer ved mit Selskab, og skaan ham for at vise den Afsky han har for jer — — gaae til Side i det ringeste en liden Tid.

Lord Murray.

Ah! hvor nødig jeg gjør det, men hun tvinger mig dertil. Jeg vil gaae ind at forsyne mig med saadanne Baaben, som nok skal slaae ham hans af Hænderne.

Fjerde Scene.

Monrose, Lindane.

Monrose.

Kom min kiære Datter, min eneste Stytte, min eneste Trøst i mit jammerfulde Liv — — kom lader os velsse.

Lindane.

Ulykkelige Fader til en ulykkelig Datter — — jeg vil aldrig forlade jer. Imidlertid tillad, at jeg bliver her endnu nogen Tid.

Monrose.

Hvorledes? efterat I selv har nødet mig til at reise, efterat I har tilbudet jer at følge mig til de fæleste Ørkener, hvor

hvor vi kunne skiule vores Ulykke! har J forandret jeres Forsæt? har J fundet og tabt i saa kort en Tid Naturens Følelser?

Lindane.

Jeg har slet ikke forandret mit Forsæt — — jeg kunde ikke være i Stand til at — — jeg vil følge jer — — men endnu engang gie en liden Tid — — fsi en Ulyksalig deri, som har jer at takke for saa uroeligt et Liv — — aflaae mig ikke disse kostbare Dieblif.

Monrose.

De ere i Sandhed kostbare, og J vil spille dem; Betænk, at vi hvert Dieblif ere i Fare for at røbes; betænk, at J har været fængslet, at man søger efter mig, og at J i Morgen kan saae at see jeres Fader dse den fiendeligste Død.

Lindane.

Disse Ord ere et Tordenslag for mig, jeg kan længere staae derimod. Jeg skammer mig ved, at jeg har nølet saa længe — — imidlertid havde jeg noget Haab — — det vil ikke sige, J er min Fader, jeg vil følge jer Af, jeg Ulyksalige!

Femte Scene.

Friport, Fabricius.

(Lader sig see paa den ene Side af Theatret, imedens Monrose og hans Datter taler sammen paa den anden Side).

Frelon.

(til Fabricius)

Vigen har dog baaret deres Sager ind i Kammeret igien, de reiser ikke, og det er mig ret kiert: jeg havde

Casse = Huset.

Se

alle:

allerede vendt mig til hende. Jeg elsker hende just ikke, men hun er saa vel opdragen, at jeg saa hende reise med en Slags Uroelighed, som jeg aldrig før har fundet til; med en Slags Bevægelse — — Ah, jeg veed ikke hvad for noget usædvanligt.

Monrose.

(til Friport)

Farvel, min Herre, vi reiser med Hjertet fuldt af jeres Begjærninger. Jeg har aldrig min Livetid kiendt saa høiagtningseværdig en Mand, som J. I kommer mig til at pardonere det menneskelige Kion, som jeg har saa billig en Forbittrelse imod

Friport.

I vil da reise bort med dette Fruentimmer: det approberer jeg slet ikke; I skulle dog blive her; der falder mig noget ind, som maaskee skulle staae jer an: bliv dog.

Sidste Scene.

De forrige, Lord Murrai (i det bageste af Theatret tager imod et sammenrullet Pergament af hans Folk).

Lord Murrai.

Ah, saa har jeg dog endelig derte Pant paa min Følgesalighed. Tak skee dig, o Himmel, som har staaet mig bie.

Friport.

See, der har vi det! der er den forbandede Mylord igien. Den Karl er mig ret i Beien med hans angennemme Person!

Mon-

Monrose.

(til sin Datter, imedens Murrai taler med sin Tjener)

Hvem er denne Person, min Datter?

Lindane.

Min Fader, det er — — O Himmel forbarme dig over os!

Fabricius.

Min Herre, det er Mylord Murrai, den artigste og den ædelmodigste Cavalier ved Høffet.

Monrose.

Murrai! Store Gud! min dødelige Fiende, kommer han endnu for at insultere mig i saa mangfoldige Ulykker! (han drager sin Kaarde) Han skal have Resten af mit Liv eller jeg af hans.

Lindane.

Hvad gjør I, min Fader, hold inde!

Monrose.

Grusomme Datter, vilde du saaledes forraade mig?

Fabricius.

(kaster sig for Monrose)

Min Herre! ingen Vold i mit Huus, jeg besvar jer, I maatte føre mig i Ulykke dermed.

Friport.

Hvorfor skal man hindre Folk i at slaaes, naar de har Lyst; de maae have sin frie Villie, lad dem gjøre, som de vil.

Lord Murrai.

(Gæbse paa det bageste af Theatret til Monrose)

I er Fader til denne høiagtningsværdige Person, er det ikke saa?

Lindane.

Åh, jeg maae døe.

Monrose.

Ja, siden du veed det, saa vil jeg ikke nægte det. Kom da grusomme Søn af en grusom Fader, kom for syldest at bade dig i mit Blod.

Fabricius.

Min Herre, endnu engang — —

Lord Murrai.

Hold ham ikke! jeg har det, jeg skal besarmere ham med. (han drager sin Kaarde)

Lindane.

(i Vollhs Arme)

Grusomme! — — tør du — —

Lord Murrai.

Ja, jeg tør — — Åh! I er den dydige Lindanes Fader, jeg er jeres Fiendes Søn. (han kaster sin Kaarde) Saaledes segter jeg mod jer.

Friport.

Det er paa en anden Maneer!

Lord Murrai.

Doer mit Hjerte igiennem med den ene Haand, men med den anden tag dette Skrift, læs — — og lær at kende mig. (han leverer ham Rollen)

Monrose.

Hvad seer jeg! min Benaadning! mit Huses Opreidsning! O Himmel! er det jer, er det jer Murrai, jeg har at takke for alt dette? Åh, min Belgisrer! (han kaster sig for hans Fodder) Skil mig heller ved dette Liv, til Straf for, at jeg har staaet efter jer.

Lindane

Lindane.

O, hvad er jeg lykkelig! min Kiereste er mig værdig.

Lord Murrai.

Omsavn mig, min Fader!

Monrose.

Åh! og hvormed kan jeg giengielde saa megen Vædel-
snodighed?

Lord Murrai.

(peeger paa Lindane)

Se, der er min Belønning!

Monrose.

Faderen og Datteren ere jer sin Livstid forbundne.

Fripport.

(til Fabricius)

Det tænkte jeg nok, min Ven, at denne Jomfrue
ikke var for mig; men overalt, hun er falden i gode Hæn-
der, og der fornøier mig.

Ende paa den femte og sidste Act,

Trykt hos Morten Hallager, boende paa Nørre-
gade No. 245.

Hos Boghandler Gylsdendal, boende paa
Hiørnet af store og lille Helliggeist-Strædet
No. 143. findes Oplag af følgende Skrifter,
som for høstegnede billigste Priser
kan bekommes.

In Folio.

Acta Academica inter gaudia aulæ, populique ob cele-
bratas feliciter Nuptias sereniss. Principis Regii
Friderici &c. 2 Mk. 8 s.

In Quarto.

Professor Mallets Indledning til Dannemarks Riges Hi-
storie. Kiøbenh. 1756. 5 Mk.

Bågonis Forklaring over 1 Johannes Epistel, 2 Deele, 4.
Kiøbenh. 1 Rdlr. 2 Mk.

— — — over Judæ almindelige Epistel, ibid.
4 Mk.

Horrebows Skatkammer i Geometrie og Navigation, ibid.
1 Rdlr.

Holbergs fuldstændige Geographie med smukke illuminerede
Landkort, udgivet af Nicolai Jonge, 1 Deel, Kiøbh.
1 Rdlr. 4 Mk.

— 2 Deel, ligeledes med Landkort. 1 Rdlr. 4 Mk.

— 3 Deel, ligel. 1 Rdlr. 4 Mk.

Burlemaqui Natur- og Folkeret. 4 Mk.

— — Statøret. 4 Mk.

Prof. von Aphelens tydske og danske Ordbog, 2 Tomer.
5 Rdlr.

— — franske og danske Dictionaire. 2 Tom. 5 Rdlr.

Verthelsens engelske og danske Dictionnaire, 3 Rd.

Rpeculum Regale eller Kongespeilet, udgivet af Hr. Justits-
raad Erichsen. 3 Rdlr.

Biskop Thestrups Forklaring over Colloff. 4 Deele. 5 Mk.

Elitons poetiske Tidsfordriv i Arier og Sange. 2 Mk.

Strøms

Strøms Beskrivelse over Søndmør, 2 Deele. 4 Rdlr.
Andet Auhang til Bulls Register over Loven og Forordningerne fra 1746 til 1772 inclusive, Sorø 1772.
1 Rdlr. 3 Mk.

Bræger, et Heltedigt. 1 Mk. 8 s.

Forordningerne fra Lovens Publikation til 1730. 10 Rdlr.
— — fra 1730 til Datum kan ogsaa bekommes.

NB. Et nyt og meget forbedret Uplag af Bulls Register er under Pressen, og bliver færdig til næste Paaaske 1776.

In Octavo.

Overlandmaaler Bugges mathematisk Haaendbog, 1 Deel, som indbefatter de første Grunde af Regnekunsten og Algebra. For dem, som subskribere paa de følgende Deele, koster denne 5 Mk. men for andre Kjøbere 1 Rdlr.

Kritisk Fortegnelse, eller korte Recensioner over alle de Skrifter, som de 3de første Aar efter Skrivefriheden ere udkomne, samt Prisen og Stedet, hvor ethvert findes tilkiøbt. 3de Dele eller Aargange. 3 Rdlr.

Moraliske Breve til Hjertets Dannelse, skrevne af Prof. Dusch i Altona og paa dansk oversatte af Mag. Jens Bech, Sognepræst for Wallekilde og Hørve Menigheder i Sieland, 2de Deele. 1 Rdlr. 1 Mk.

Staternes indvortes Regiering, af Justitsraad og Prof. Andreas Schytte ved det Ridderlige Akademie i Sorø, 4 Deele. 4 Rdlr. 2 Mk.

— — Staternes udvortes Regiering, 1ste Deel 1 Rdlr.
2den Deel 5 Mk.

Samling af alle Professor Sneedorfs Smaa skrifter, 2 D.
1 Rdlr. 4 Mk.

Prof. Sneedorfs Fragmenter til den patriotiske Tilskuer, 3 Mk. 8 s.

NB. Et nyt Uplag af Prof. Sneedorfs samtlige Skrifter i 9 Deele er under Pressen; den første Deel bliver færdig om 3 Uger, og paa samme modtages Subskription.

Prof. Valles Præken: De nærmeste Aarsager, som forvolde Religionens Foragt, i Anledning af 17 Jan. 10 s.

— — Jule- og Nyaars-Præken, holdne 1772. 1 Mk.
Gem

- — Sem Taler ved sine Collegiers Begyndelse paa det
Kiøbenhavnske Universitet d. 21 Sept. 1772. 1 Mk.
- — Theses Theologiæ Dogmaticæ cum Observationi-
bus & Corollariis in usum auditorum; er under
Pressen.
- — Eregetisk Forklaring over Evangelisten Matthæus
er ligeledes under Pressen.
- Prof. Treschows Prædikener over adskillige af de anord-
nede Terter. 2 Mk. 8 f.
- Mag. Jens Bechs Prædiken om Ydmygheds Indflydelse
paa Christendommens Væsen. 8 f.
- — Moralsk Afhandling om Farveligheds Indflydelse
paa et Høls Tilstand, Virksomhed og Sæder. 10 f.
- Prof. Wontoppidans Prædiker, holdne ved adskillige særdes-
les betydelige Leiligheder. 1 Mk. 12 f.
- Bergens Handelshistorie ved Kammerraad Oleif. 2 Mk.
- Kalborgs Handelshistorie ved Samme. 3 Mk.
- Mag. Rosenstand Goisces Betragtninger over de alminde-
lige Aarsager til uheldelige Egestaber. 1 Mk. 8 f.
- Grimodige Breve over Christendommen. 1 Mk. 8 f.
- Prøver af danske Satirer i poetiske Breve. 10 f.
- Gibsons Hjørdebreve, oversatte af Engelsk ved Hee. 3 Mk.
- Stubs Arier og Sange. 1 Mk. 8 f.
- Mossins lærerige Historier og Samtaler. 4 Mk.
- Et ungt Fruentimmers Nyaarsgave, eller: Græv Hali-
fars Raad til en Datter, oversat af Engelsk ved
Lodde. 1 Mk.
- Mad. Gomez hundrede Historier. 1 Rdlr. 1 Mk. 8 f.
- Pamela eller den belønnede Dyd. En moralsk Roman,
skreven paa Engelsk af den berømte Richardson, og i
Dansk oversat ved Lodde, 4 Deele. 2 Rdlr. 4 Mk.
- Tossen. En Oversættelse ved Lodde. 12 f.
- Orenstierns moralske Tanker, 2 Deele. 1 Rdlr. 1 Mk.
- Mosheims grundige Tanker over adskillige theologiske og
moraliske Materier. 2 Mk. 8 f.
- Addisson om den christelige Religion, oversat af Engelsk ved
Lodde. 1 Mk.
- Olof von Dalins Bitterhets Arbeiten, 6 Delar. Stockh.
1767. 3 Rdlr. 3 Mk.

